

تتارلہ پنہا

RASPOUTINE

راسپووتین

کہ شیشیکی

داوین پیس و فیل باز!

منتدی اقرأ الثقافی

www.iqra.ahlamontada.com

چاپی دووہم

۲۰۱۳

۱۵۹ رگی

عم محمد احمد (ہوہما)

راسپوتین

کەشیشیکی داوین پیس و فیل باز

داستانی راسپوتین

بەرھەمی نوسەری فەرەنسی: شارل بتی

عمر محمد احمد (هۆمەر) لە عەرەبییەوه کردوویەتی بە کوردی

منتدی اقرأ الثقافی

www.iqra.ahlamontada.com

ناوی کتیب / چاره‌سەری خەمۆکی

بەرەمی نوسەری فەرەنسی: شارل بتی

تایپ / وەرگیر

عمر محمد احمد (هۆمەر) لە عەرەبییەوه کردووێتی بە کوردی

تیراژ/ ۱۰۰۰

شوینی چاپ: چوارچرا

نرخ: ۴۵۰۰ دینارە

سالی چاپ / ۲۰۱۳ ز

لەبەرپۆه‌بەرایەتی گشتی کتیبخانە گشتیەکان ژمارە (۱۹۵۷) سالی

۲۰۱۳ ی پیدراوه .

پیشگی

داستانی (راسپوتین) دووهمین چیرۆکه له زنجیره‌ی چیرۆک و داستانی میژوویی به‌کوردی، ئەم داستانە، چیرۆکی راستەقینە و ژیان و بەسەرھاتی کەشیشیکە (قەشە) لەژێر پەردە‌ی ئاینی (پیرۆزی مەسیح)دا، ئەوەی نەکراوە کردوووەتی له داوین پیسی و پیاو خراپی، وە هەر لەژێر پەردە‌ی ئاینی (مەسیح)دا گەورەترین توپی سیخوپی گێزراوە له پژیمة پان و بەرینه‌کە‌ی روسیای قەیسەریدا، بەدەیان، وەزیر-ژەنرال و فەرمانبەری گەورە و خاوەن پلە و پایە‌ی پژیمی له تکابوو.

نوسەری ئەم داستانە (شارل بتی)یە، فەرمانبەری گەورە‌ی بانئۆزخانە‌ی فرנסە بوو له پروسیا بەر له هەلگیرساندنێ ئاگری جەنگی یەکەمی جیھانی.

بەوێ نوسەر شارەزاو پسیپۆبوو له نەرتی گەلانی ولاتانی پۆژھەلاتی دوور (واتە: ژاپۆن و کۆریا و چین و میللەتی ژێر چەپۆکی ئەو سەردەمە‌ی پژیمی قەیسەری لېروسیا) وە له نزیکە‌و هەموو جۆرە شارەزاییەکی دەربارە‌ی راسپوتین کۆکردۆتە‌و، لەم داستانەدا، شارل بتی، لەو ئەچێ بەدریژایی ژیانێ راسپوتین هەر بە دوویە‌و بووی، وەک ئەو دوو فریشتە‌یە‌ی خوای گەورە لەسەر شانێ مروۆف دایناون تاکو ورد و درشتی کرداری چاکە و خراپە‌ی مەردم تۆماربکەن.

شارل بتی بە‌وپەری وزە و تواناوە ئەوە‌ی پنیویست بووی له پووداوە سەر سورھینەرەکانی ژیانێ راسپوتینێ لەم چیرۆکە میژوویەدا بە تۆمارکردن جێ کردۆتە‌و، هەرەها گەلی دیمەنی راستەقینە‌ی ژیانێ ئاخراو بە برسیتی و نەبوونی قات و قبری خەلکی ئەو سەردەمە‌ی جەنگی یەکەمی بۆ خستوینە‌تە بەرچاو لەتەک ئەو زەماوەند و شایی

لوغان و رابواردنانەى لە تياتروخانىەكان دا گىز ئەدران بەدەم ئاوازی
مۇسىقا و گۆرانى و خواردنەووە بۇ بەرزکردنەووەى گىيانى ھەرەسھىنانى
ورە لە پڙىمە ھەرەس بردووەكەيان دا وە بۇ داپۇشىنى كارەساتە دل
تەزىنەرەكانى ھىلەكانى شەپ لە پووى بەزىن و زەوى بە دەستەووەدان بە
دوژمن و كوشتن و بېرىنى لەرادەبەدەرى پوژانە لە ھىزى بەگژياكا چووى
ھەردوو بەرە لەشەپ ھەلگىرسىنەرانى ئاگرى جەنگى يەكەمى جىھانى، كە
ھەوالەكانىيان وەك تىسكە بە ھەموو كون و قوژىنىكى پڙىما بلاونەبوووە.
و لە سنورىش تىپەپريان ئەكرد بەرەو ھەندەران.

شارل بىتى، زۆر بەوردى و بەشىووەيەكى زانىارىيانە ھۆيەكانى
ھەلگىرساندنى ئاگرى جەنگى يەكەم شى ئەكاتەووە كە چۆن چاوپنۆكى
سەرمایەدارە گەورەكان بۇ داگىركردنى ولاتان و تالان كردنىيان و كردنىيان
بە بازارى كپىن و فرۆشتن بۇ خۆيان ھەزاران ھەزار درۆو دەلەسەى دور
لە ھەموو راستىيەكەيان ئەھىنايەووە بەووەى كە ھەر لایەكەيان بۇ سود و
بەختەووەرى دواپوژى مروفايەتى و ئازادى گەلان تىنەكوژش بە نىيازى
سەرفرازى تەواوى مروفا لە دىلىتى چەوسانەووە دەردەسەرى ژيان،
داستانى راسپوۆتىن لە گەلى سەرەووە لە داستانە مینوۆويیە سەركەوتووەكان
ئەدرىتە پىنووس.

بەداخەووە لە چاپدانى گەلىك دواكەوت، چونكە ھەر بە دوواى (داستانى
جەنگىزخان) دا ئەمىش بخرىتە ژىر چاپەووە، بەلام پوژگار بە ئارەزووى
كەس ناگەرىت.

پالەوانەكانى ئەم داستانە

راسپۇتېن: قەشە كرىكۆر ئىفيمۇفتش.

بەرنابا: دەرویشىكى دەست بېر لە كۆنە برادەرانى سەردەمى مندالى
راسپۇتېن.

ئانا فېرۆ بۇنا: گەورەى كەنيزەكەكانى ناو كۆشكى قەيسەر

ئەلكسەندەر فېدۇرنا: شابانو، ژنى قەيسەرى ناوبراو لەم داستانەدا.

نىكۇلاى دوووم: قەيسەرى روسيا.

نىكۇلا نكۇلافتش، دېمترى بافلوفتش: دوو كوپە مامى قەيسەر.

يوسۇپوف: ئەمىرىكە لە بنەمالەى قەيسەرو مىردى (كچى خوشكى)
قەيسەرىشە.

كاترىنا: كچىكى سەماكەرى يارى و سەماكەردنى بالىيە لە ئۆپىرا.

بۇرىكلىفتش: نوپنەر لە ئەنجومەنى (دۇما) واتە پەرلەمانى ئەو
سەردەمەى روسيا.

لەژێر ئاسمانی شین دا

سیبیریا ئەو زەویە سەھۆل بەندان و بەستەلەکی بە درێژی و پانی چۆکی لەسەر سنگی زەمین داداوە، ئەو هەر هیچ کە چلەي زستان بە سەرماو سۆلەي سەختی یەو، سەرتاپای ئەو دەشت و دەری لە دەمی زستانەو پەنگ کراوە بە بەفر بەتەواوی کال نابیتەو، خو ئەو هەش هەر هیچ بە درێژی زستان چ قورەتە پەلە هەورئ بویرئ پووی ئاسمانی شین و بئ گەردی سیبیریا لەکەدار بکا، لەکوئ هەور ئەویرئ پوو بکاتە سیبیریا؟ بئ گومان هەور ئاوە، بۆ ئاویش نەهاتوو خۆی پارگئ لە پووی سەرماو سۆلەي لە وزە بەدەری ئەوئ. بۆیە پاش کپتو ئەبیتە پینچە کلوو وەك لۆکەي شی کراوە دیتە خواری یا ئەبیتە تەرزە وەك کوچک و بەرد ئەکەو نە خواریو، بە کورتی تا پلەي سەرما لە پۆچوون دا بئ ئاسمان شین ترو بئ گەرد تر ئەبئ.

لەناو ئەو زوقم و سەھۆل بەندانەدا خانوو بەرەکانی گوندی (بۆکپونسکی) کە بریتی یە کۆمەلە زنجیکی کۆنی شەق و شەری هەرس بردوو لەو گۆرەدا قیت بۆتەو.

لەم زستانە سەختەدا زەوی و زاری ئەم گوندە نەک هەر شینایی تیا نابینرئ و بەس بەلکو هەر وەکو ئاوەدانیش نەبئ وایە، ئەگەر چی زۆر لەمیژیش نیە بەرەبوومی خەلە و دەغل و دانی سالانەي دروینە کراوە و بە داشقە و گالیسکە و کەرو بار گوێزراوەتەو.

وا ئیستا جوتیارەکانی ئەم گوندە سەرماو سۆلەي ئەم زستانە کەسیرەي کردوون بەناچاری خزاو نەتە ناو ژووری زنجەکانیانەو بە درێژی وەرزى زستان رەش نانینە سەر سپی، خو ئەگەر هەر ئەو سەرە نوێلکانەي دەوروپەری زنجەکان نەبوا یە کە تەپالە و سوتەمەنی تیا هەل چنراوە لە دورەو کەمیک رەش ئەکەنەو ئەگینا بۆ رېبواریکي نەشارەزا

که بؤ نه گبه تی نهو دهره دهشته ی گرتبیتته بهر هرگیز دلی ختوره ی نهوه ی نه ده کرد که لهو شوینه کش و ماته دا ناوه دانی ههیه!
تهنها دوو فهرسه خ دور له م گونده جهنگه لیکه زه به ندر چری نهوتو ههیه که تاریکی دیمه نی ترمیکی سامناکی ترسینه ری به دهوری نه م گونده دا کیشاوه، دلی پیاو نه گوشئ.

خانوبه ره ی نه م گونده هه مووی له یهک نه چن، خانوبه ره یه کی که می دور له کوخته کانی تر ههیه، خاوه نه که ی ناوی (کریکۆر نیفیمۆفتش) ه که نازناوی (راسپۆتین) ه، خانوبه ره که ی نه میش هیچی له وانی تر نه گهراوه ته وه، گوئسه بانه و دهرگا و په نجره کانی نیشانه ی هه ژاری و دواکه وتن و بی زهوقی پیشان نه دا.

نه گه له دهرگای نه م خانوه بچینه ژوره وه له سه ره تا دا له بهر تاریکی چا وچا و نابینئ، چونکه تیشکی پۆژ به و شوینه نه وه نده ناشنا نیه، وه بگره نه ویرئ بچیته ژوره وه، له بهر ده می نه م شوینه دا سوپه یه کی قورین ههیه به تینی گهرمی سوته مه نی سوور هه لگهراوه بۆته سوآله ت، نا لهو سوپه سوآله ته دا چهند پارچه داریکی ته ر داگیر ساوه به شینه یی و له سه رخۆ دوو که ل په خشان نه کا به ژوره که دا، خو شمان نازانین نه م شوینه چی ناو لیبنین؟

له راستیشدا هه موو شتیکه، دا لانه، چیشته خانیه، ژوری نوستنه... هتد... له ناوه راستی نه م شوینه دا میزکی گه پری نان خواردن دانراوه، به چواردهوریا چهند کورسیه کی شهق و شه ری پینه کراو ههیه، نیتر نه م شوینه یا نه م ژوره به شهرو شیتال پرکراوه ته وه، له ناو نه م که لو په لانه دا گیانله بهری وه کینچ و نه سپن له گه ل نه وه و وه چه کانیان به نارهنووی خو یان ته راتین نه کهن و پینچکه یان به ستووه، له سه ر یه کی لهو چریا یانه ی ناو نه م ژوره تیک خزاوه رنه به ماره ی یه کی راسپۆتین نه نوی،

له گەل مزاله كانی، ههروهها دۆسته كانیشی - كهبریتین لهو ئافرهته دهعبا
 سوكانه ی له سهد ئاویان داوهو قوله پنیان تهر نهبووه - ههموویان لهم
 شوینهدا ژیان بهسهر نهبن، وه لهژیر بنمیچی نه م كولانه گهورهیهدا
 كۆبونه تهوه. نهگهر به وردی چاویك بهم كولانه بهرینه د بگیڕین نهبینین له
 هه موو رهگهزه ئاده میزاد یه کیان گۆتووه، سه رمای سیبیریا كه سیره ی
 کردوون، به لام گهرمی و تاریکی نه م شوینه لهشیانی خاو کردۆته وه، بۆیه
 شهو و پوژ سهریان کردۆته سه ر نوستن، دووه م ئۆكسیدی کاربۆن كه له
 دوکهلنی داره تهره كانی سوپه كه هه لئه سه ئ قانگی داون، نه مه جگه له
 هه لاوی هه ناسه و بۆن و به رامه ی نهو كه و نه چه رمانه ی جلوه برگی
 گهرمیانه - كه هیشتا به ته وای ده باغی نه کران - تیکه ل به و بۆنه
 كه سه کونه نه بی كه له پئ و پیلاره کانیان، وه له بهر ماوه ی چیشته کانیان
 هه لئه سه ئ، نه م بۆگه نانه به تیکرایی شوینه که یان کردۆته کونه ریوی یا
 تهویله ی ئاژهل له وانه ی دوورن له دهستی پاک کردنه وه ی ئاده میزاد.

نهگهر له م شوینهدا سه رنج بدهین ده رگایه کی بچوک نه بینین له پشتیه وه
 کۆلیتیکه به رازیک و مانگایه ک له گه ل نه سپیکی بچووک تیسکنی تیا
 نه ئی. جگه له مانه چه ند مریشکی کیش بۆ دان خواردن و چینه کردن له م
 کۆلیته دا هات و چۆپانه، ناوه ناوه گاره گاره نه کهن، نا نه مانه کهس و
 کاری راسپۆتین، نه ی نه بی خاوه ن ما ل خو ی له کو ی بی، نه ویش نا نه وه تا
 له کونجیکی نه م ژوو ره گه وریه دا له بهر ده م مۆم دانیکا، به شینه یی
 شه راب فر نه کا، نهو خواردنه وه یه شی (فودگا) یه خواردنه وه ی هه ره
 به ناویانگی روسیا، له بهر نه م مۆم دانه دا قوتیله یه کی نه وتی شهو و پوژ
 دوکهل به ژوو ره که دا په خش و بلاو نه کاته وه، وا راسپۆتین له م شوینه
 پیرو زه دا به ده م قومی شه راب خواردنه وه و جاویدانی خو ی نه کا.

که دوا دلۆپی شه رابه که ی خواردنه وه، ههستی به وه کرد که پئویستی

بەو ھەيە ھەندى باي خاويىن و فينك بۇسنگە پانەكەي ھەلمىژى، بەم نيازە چوۋە دەرەۋە بۇ ھەل مژىنى باي پاكژى ئەو دەرودەشتە ساردە.

ئەگەر لەم ھەلوئىستەيدا لە كونيكەۋە چاوت لىبوايە پىاۋىكى سەيرت ئەدى، ئەو پىاۋەي كە لەم چىرۆكەدا دەورىكى ئەوتۇ ئەبىنى كە ھەرگىز نەبوۋە و نابىتەۋە، بە دووچاۋى تىيىژى بى وىنەيەۋە، بە لەش و لارىكى ھەتا بلىنى توكن، بەردىنىكى پىرى پەرش و بلاۋەۋە بە چىرۆ چاۋىكى چلكنەۋە لەناو سىپالىكى پىس و پۇخلا.

ۋا راۋەستاۋە سەيرى قوبەي شىنى ناسمان ئەكا، گلینەي چاۋەكانى كەسكن (سەوز)، بەلام چۆن كەسكى بەسەر خۆلەمىشىدا ئەپرانن، نەخىر لە زىو ئەچن ئىتر بە زەبرى ئەو تىشكى پووناكىيەي كە بەريان ئەكەۋى رەنگەكەيان ئەگۆپى.

لە ھەموو شتىك سەيرتر برىسكەي چاۋەكانى نىە كە ئەدرەۋوشىنەۋە، بەلكو سەير لەۋەدايە ئەتوانن چاۋەكانى گەرە بكاو دىسان بچوكيان كاتەۋە، ئەمەش تەنھا لە وزەي جۆرە پلنگىكى زۆر دىدايە كە ئەۋىش لەۋپەپرى پۇژھەلاتى مەنشورىادا نەبى لە ھىچ گۆشەيەكى ترى جىھان دا نىەۋ ناژى.

لەم راۋەستانەيا كە ئەلى شىرە بەفرىنەيە و لە شوينى خۇي دا سەرما وشكى كردۆتەۋە، ئەو دەرۋەتەمان دەست ئەكەۋى كە پتر لىنى وردىبىنەۋە. ئەبىنن چەتەۋلىكى زۆر بە قەلەفەتە، سنگىكى پانى پىۋەيە، لەگەل دوو بازۋى بادراۋى ئەوتۇ ئەتووت ماسولكەكانى لە پۇلا دارپىژراۋن، خۆ ئەۋە باسى ناولەپى دەستى ناكرى ۋەك دووگازى ناسنى بن، ھىندە ھىزو توانايان تيا كۆبۆتەۋە گەر شىر بەۋ دوو دەستەي بگرى لەۋانەيە چركەي لىبىپرى، ھەر ۋەك ئەم جوتيارە پالەۋانە سىبىرىە ئەو پەيكەرە دىرىنە بى، مەردمى رابردوۋ بۇ دروشمى سەرسەختى و ھىز و تواناي ئادەمىزاد لەۋ

چەقى رېڭگە يەدا دايان تاشى بى.

لەبەر ئەو ھېچ جىي سەرسۇرمان نىيە كە ئەم زرتە بۆزە دەسەلاتىكى لەرادە بەدەرى ھەبى لەو دەشت و دەرە دورەى سىيىريادا، كە جوتيارە ساويلكەكانى لەو باوەرەدان ئەم كابرەيە يەكىكە لە پياوانى خوا لەوانەى خاوەن كەرامەتن و توانايان بەسەر ھەموو شتىكا ئەشكى، زۆر جار ئەو ژنە نەخۆشانەى چاك ئەكردەوہ كە پزىشك و ھەكىمەكان بىزاربووبوون لە دەستيان، ئەويش بى ماندووبوون، ھەر بەچاوتىرپىنىكى كەم لە دەم و چاويان، يا بە خویندنى چەند وىردو ئەفسونى، ھەر ھىندەيان بەخۇ ئەزانى خەويان لىكەوتووه، وە گەلى جار دەستى ناپاكي و گزى بۆ سەر ناموسيان درىژ ئەكرد لە كاتى نوستن و خەو لىكەوتنيان دا، جار جارە ئەم دەست درىژىيانەى بۆ ئەتكى ناموسى ئەو ئافرەتانه بەدەر ئەكەوت بۆ كەسوكاريان، بەلام كى قورەتى ئەوہى ھەبوو شان بىدا لەشانى ئەم دىوہ نەگريسە، چونكە خەلكى لە ئاستيا لە پەلوپۆ كەوتبوون، وە بەتەواوى و رەيان بەردابوو نەيان ئەويرا فزە بكەن و لەپرويا بوەستن.

ئەم زرتە بۆزە ھەر لە گای بەلەسە و ئىستىرى شىت ئەچوو، وەيا لە ئەسپىكى سركى كىوى پرگروتىن لغاو لە دەميا نەبى بە ئارەزووى خوى ھەل ئەتيزىنى.

ئايا ئەم سەرلەبەيانىيە بۆ ئەم نەگريسە چى بە دەمەوہىيە؟

كۆنە بىرادىرىكى راسپۇتېن

ۋا راسپۇتېن لە راۋەستانەيدا نوقمى گىژاۋى خەۋى بىنىنە بە قۇدگا ۋ ئافىرەتەۋە لەپەر لە دورەۋە رەشايىيەكى لى بەنەركەۋت لەناۋ بەفرەكەدا لەسەرخۇ ئەجولتتەۋە، بەدەگمەن ۋا رى ئەكەۋى كەسىك گوندا ۋ گوند بكا لەۋ چلەى زستانەدا، بەلكو بە پىچەۋانە لەترسى سەرما ۋ سۆلە دەۋلەمەند ۋ ھەژار بەناچارى ئەخزىنە كۈنى ژورى زنجەكانيانەۋە بۇ گەرم بوۋنەۋە.

ۋردە ۋردە رەشايىيەكە ھەتا ئەھات نىزىكتەر ئەبوۋەۋە تاكو بەتەۋاۋى ئاشكرا بوو كە ئەۋ ئاۋارەيە مىلى رى مالى راسپۇتېنى گرتۇتەبەر، بۇيە راسپۇتېن زۆر بە پەرۋشەۋە ھەزى ئەكرد بزانى كىيە، كە زۆر لى نىزىك بوۋەۋە، ناسيەۋە، كە ئەمە گەدايەكە لەۋ سۋالكرانەى بۇ دەست بىرىن ۋ درىژى دەروەشت ئەدەنەبەر.

ئەم دەرويشە كەۋلىكى لەبەرايە تا سەرىشى داپۇشىۋە، تىسكەكانى بەسەر شان ۋ مىلىا ۋەك بالى كەمتيار ھاتبوۋە خوارەۋە، پدىنە چلكنە چپەكەى پىر بوو لە كىچ، بەلام جلۋبەرگى لە پىستى مانگا دروست كرا بوو، ئەۋىش مەگەر ھەر خوا بزانى لەكۋى پەيداي كىردۋە، تەزىيىكى داربەرۋى دەنك ھەراشى بە دەستەۋە بوو، كە دروشم ۋ دەست مايەى خواناسى ۋ نان پەيداكرىن ۋ دەست بىرىنى بوو، ھەرۋە ۋىنەى دوو پىۋا چاكى چارە گرانىشى بە بەرسنگى خۇيەۋە ھەلۋاسى بوو، ھەرچۇن بى لەبەر چاۋى جوتيارە خواناسە ساۋىلكەكان نەك ھەر ئاشرىن نەبوۋن ۋ بەس بەلكو بە پىچەۋانەۋە بە نورانى ئەھاتنە پىش چاۋيان، كە بەتەۋاۋى گەيشتە بەرەۋە، دوو لەپى دەستى كىردە شەپپور ۋ ھەتا خوا ھىزى پىدابوو نەرانى!

- ھۇ، خوا بىتپارىژى لالە كرىكۆر.

راسپوتین ئیتر گومانی نەما کە ئەمە (بەرنابا)ی کۆنە برادەری منالیەتی،
وا ئیستا بۆتە گەدا، بۆتە تۆبەکار، بۆتە پیاو.

زەردەخەنەیهکی خوش بەختی لەسەر لیۆهکانی راسپوتین دروست
بوو، چونکە راسپوتین میوانداری گەدایانی لا خوش بوو بەتایبەتی ئەگەر
میوان (بەرنابا)ی کۆنە برادەریشی بێ.

ژیانی ئەم دەرویشە بە تەنھا بۆخۆی چیرۆکیکی دوورو درێژە، ئەمە
کاتی خۆی ھەر لەم گوندە باخەوان بوو، پاشان شەیتان تەفرەیی داوہ
ھیندی سەوزەمەنی وەک کە لەرم لە باغی کلێسەیی گوندەکەیان ئەدزی،
لەترسی ئەوہی نەک دووچاری سزا بێی ھەلدی و سەری خۆی ھەلدەگرێ،
وا ئیستا تۆبەیی کردووہ و چۆتە ریزی گەدایانەوہ.

(بەرنابا) پیشەیی گەدایی گەلی لەشان خوش بوو، ئەگەر (گەدایی) بە
پیشە بدەینە پینوس، وە بۆیە ئەم ئیشەیی بۆخۆی ھەل بژاردبوو، چونکە
ئەیتوانی بە نازادی ھەموو گیتی بداتە بەر و گەشت و گەڕانی خۆی بکا،
وہ ئەم ئیشەش بۆ پیاوی دەست و پێی سپی و تەمەل و تەوہزەل ھەر
چنگ ناکەوێ، جگە لەمە تامی ھەلخەلەتاندنی ئەم و ئەو و دەست بپری
چوو بووہ ژیر کلۆری دانیەوہ، ھەتا خوشی ھەل ئەخەلەتان بەوہی پیاوی
خوایە، وە لەم پووەوہ ھەتا رادەییکی باش خەلکی ریزیان لێنەگرت، وە
بە ئارەزووی دلی خۆی ئەلەوہرا، بەلام وا ئیستا غەریبی ولاتی کردۆتەوہ،
غەریبی ئەو شوینەیی تیا ھاتۆتە جیھانەوہ، بەتایبەتی غەریبی نیشتمان و
شوین و جیگای یاری کردنی سەردەمی مندالی و بیرەوہری ھاوپیەتی
لەگەل راسپوتین دا، کە بەیەک گەیشتن دەستیان کردە ملی یەک و زۆر بە
گەرم و گۆپی لەسەر نەریتی پووسی ماچی ناودەمی یەکتریان کرد،
بەناسەیی بۆگەنی یەکتریان تیر تیر ھەلمرێ، ھەر لە ھەمان کات دا ئەو
گەلە کێچانەیی لە بییشەیی چپری ردینیانانا لانە و مالیان کردبوو تیکەل بە

يەكتر بوون.

راسپۇتېن فەرموۋى ھاتنە مائەۋەي لە دەروئىش كرد، ۋەلەسەر چاكتىن كورسى مائەۋە داي نا، لەبەردەم مېزە گېرە گەورەكەدا، پارچە نانئىكى رەق و لالويچە خويىيەكى پېشكەش بە دەروئىش كرد ئەمە نىشانەي نان و نەك كردنە، بەرناباش سوپاسى گەرم و گوپى راسپۇتېنى كردوو بەبى شەرم و شكۆ وتى:

– لالە، كەشكۆلەكەم قۇدگاي تيا نەماۋە، سەرماۋ سۆلەي رېنگا ناچارى كردم كە بەبىن پەروا ھەلى لووشم، ھەتا بتوانم ئەو جەنگەلە دوا بېراۋە بېرم، نايە ھىندى قۇدگام پېشكەش ناكەي؟ راسپۇتېن ئاھىكى ھەلكىشا لە دەروئىكى بۇكروزاۋىيەۋە، پاشان وتى:

– خۆزگەم بۆم بلوايە، داخى گرانم! بە گەورەيى خوا نازانم چۆن ئەم زىستانە بەبى قۇدگا بەسەر بەرم، سەرماۋ سۆلەي زىستان و شەۋانى دور و درىژى ۋاي لىكردم بەبىن پەروا ھەر بىخۆم و بىخۆمەۋە ھەتا چۆر بېرم كرد.

بەرنابا شانئىكى بۆ ھەلتەكان و پىي وت:

– ئەگەر لەجىگاي تۆ بوومايە ئەي لالە بەسەرى تۆ قەسەم نەم ئەھىشت بېتە كزى. نىشانەي سەرسامى كەوتە چپو چاۋى راسپۇتېنەۋە، بۆيە بە توندى قېراندى:

– ئەرى ئەۋە بەپراستتە؟ ئادەي با بزەنم چىت ئەكرد ھەتا ھەمىشە دەستت بگەوتايە؟ بەرنابا دەستى گرت و بە نەرمىكەۋە پىي وت:

– ئەتەۋى پىت بلىم ئەبوايە چى بگەي... دەسا توو گەورەيى خوا نۆرە بېرى لە قسەما مەكە، بە باشى گوى لە نامۆزگار يەكانم راگرە تا قسەكانم تەۋاۋ ئەكەم.

كرىكۆر، كەوتە بۆلە بول ۋەك نەيەۋى يا لاي شەرم بى گوى لە

قسەكانى بگىرى لەگەل ئەوئەش دا ناچار بوو وتى:

- چىت ئەوئ بلى....

ئىتر دەرويش چوار مەشقى لەسەر كورسى يەكەى ژىرى دانىشت بەجورى لە گالتە بچىتە دەرەو، زۆر بە هيمنى لەسەرخۇ بۇ ئەوئى ئافرەت و منالەكان كە لە دەروپشتيان دانىشتون گوئيان لى ئەبى وتى:
- ئا ئەو شەو شومەت دىتەو ياد كە حاكمى (توپۆلست) قوزاخى كرده سەرت، لەپاش گرتنت لە گۆرەپانى ئەم گونەدا بە ئاشكرا داركارى كردى!!

راسپۆتین بە گرتبوونەو وتى:

- مەبەستت لە مە چىيە؟

- كەمى ئارامت بى، ئەو بوو پاش داركارى بویتە تیزەجارى دانىشتوى گونەكەمان، بە توانج و پلارى ئەم و ئەو هيرو حۆل بوو بووى.

راسپۆتین لە مە پتر ئارامى نەگرت بە توندو تىژيەو نەرانى بەسەريا:

- ئايا بۇ ئەمە سەرت كردوو بە مالما هەتا گالتەم پى بەكى و برىنم بگولینىتەو؟

- لەسەرخۇ هەر ئەمەوئ رابردووت بە ياد بىنمەو هەتا كەمىك هۆشت بىنمەو بەر، چونكە نیازم وایە بىرى خۆمت پى بلىم، لەبەرئەو گویم بۇ شل بکە كە هەتا دوا وشەم، ئەوسا چىم لىئەكەى قايلم.

راسپۆتین، بەناچارى دانى بەخویا گرت و وتى:

- چىت ئەوئ بەكورتى بلى.

- داركارى كرايت چونكە بۇ چارەوئ دزىن چوو بوويت، وە بۆيەكيش ئەمەت بىر ئەخەمەو هەتا شەرمەزارت بکەم، خۆت ئەزانى ژيان گەلى سەختە، مروؤ لە ژيانا هەتا مردن ئەبى هەر پەلەقاژەى نان پەيداكردن بکا،

ئىتر چۆنى بۇ بلوئى و چۆنى بۇ ھەل سورا، بەلام ئەوھى من سەرسام ئەكا ساويلكەيى تۆيە!

- ساويلكەيى من؟ من ساويلكەم؟

- بەلى ساويلكەيى، ئەوھندە ساويلكەيى ھەر لە منداڭ ئەچى... ئەو كەسەي ھىز و تواناي تۆي ھەيى ھەرگىز قايل نابى بەم بەشە كولەمراگىيەي تۆ تىدا ئەژىت ئەوھى ھىزو تواناي ھەبىت چۆن قايل ئەبى، بىتە دىكى سووكى سەرشۆر دووچارى داركارى و بەندى و رىسوايى بىي، بۆيە ئەلىم ئەبوايە تۆ جانەوھرىكى دېرى گەورە بويتايە، ھىچ نەبوايە پى گرىكى كەللە شەقى ئەوتۆ بوويتايە خەلكى لە ترسانا رىزيان لى بنايتايە، ئەوھندە دەولەمەند بويتايە كەس نەيوپرايە لە ئاستا بكوئى، تەنھا لەم تاقە رىگەيەوھ تۆ ئەگەيتە پايە و بەرزىتى، ئەگەر بتەوي ئىستاش نەچوۋە بچى، ھەر بە چاۋ نوقانى ئەتوانىت بىتە سەردارىكى بەرز، يا شازادەيەكى تەواۋ، يا ۋەزىرى، يا قەشەيەك لە قەشە گەورەكانى خوا!

ھەر ھىندەي دەرويش لە وتارە نايابەكەي بووھو، كەمىك بىدەنگى كەوتە نىۋانى ھەردووكيانەوھ، بەلام راسپوتىن پەردەي ئەم بىدەنگىيەي دراند بەوھى بە دەرويشى وت:

- راست ئەفەرموى براى شىرىنم! ھەرچى ئەلىي دەق وايە، لىم مەگرە كە لە سەرەتاي دووانەكەتا دەمارى تووپرە بوون گرتىمى! ھەرچى ئەلىي ئازادبە، خوا يارىيى بەوپەرى دىسۆزيەوھ لەسەر ئامۇزگارەكەت ئەپۇم.

بەرنابا پىكەنى و بە راسپوتىنى وت:

- كەوا بوو لەسەر ھەنگاۋەكانم بىرۇ... ۋە ئىستاش ھەلسە با بە يەكەوھ بچىن بۇ كلىسە.

- ھەتا نوپۇز بكەين؟

- نەخىر گەوجە! بۇ ئەوھى شوشەيەك قۇدگا پەيدا بىكەين تىنويىتى
خۇمانى پى بىشكىنەن! ئەگەر مەن بىچمە دىدەنى قەشە پىرە دل نەرمەكان،
دلنى بەزەيى پىم ئەسوتى، ھەر ھىچ نەبى شوشەيەك قۇدگامان پىشكەش
ئەكا خۇمانى پى بىوژىننەوہ!
راسپوتىن لەگەلىيا راست بووہوہ و بە جووتە چوئە دەرہوہ.

لە كلىسە

بە دەم چوونىانەوہ بۇ كلىسە دەرويش بەرنابا سەرمەشقى راسپوتىنى
دا ئەداو مژدەي سەركەوتنى دواپۇژى ئەخوئند بە گوئچكەيدا بەم جۇرە:
- كەسىك تىن و تواناي تۆي ھەبووايە زۇر بە ئاسانى ئەگەيشتە
گەرەترىن پاىە لە نىشتمانى پىرۇزمانا (روسيا) وە باشترىن ھەنگاويك بۇ
تۆ ئەوہيە بىچىتە رىزى پىاوانى ئاينىەوہ.

راسپوتىن پىكەنى و وتى:

- دەستى رۇژگار بۇ قەشەيەتى رەھبانى قالى نەكردوم، قەشەيەتى
رەھبانى لە سىروشتى تايبەتى مە ناوہ شىتەوہ.

- وەكو پىت ئەلىم ئەبى ھەر بىيتە رىزى پىاوانى ئاينىەوہ، واتە بىي بە
قەشە! وە ئەوہى مەن پىت ئەلىم ئەوہ نىە خۇت بىرەنجىنى و شەونوخونى و
جاويدانى بىكەي، بەلكو مەن پىت ئەلىم دروشم و پوكەشى قەشەيى و
رەھبانى ھەلبىگرە، چوئكە ساويلكە لە ئالو والى سىپالى رەھبانى
بەولاوہ چاوى ھىچى تر نايىنى، بەسەرى تۆ قەسەم ھەر كەمىك لە ھىز و
تواناي تۆ ھەبووايە بە گەدايى قايل نەدەبووم، ئەگەر چى ئەم پىشەيەم
ئەوہندەم خۇشى بەسەردا دائەبارىنى كە بە ماندوو بوئىكى زۇر لە فرمان
و ئىشىكى تر دا چىنگم ناكەوئى، دەبا بار سوكى خەم بە يادانىشم لەولاوہ
راوہستى، كە لە كلىسەيەكەوہ ئەچم بۇ كلىسەيەكى تر، لە پەرسىتگايەكى

خۆشى شارىكەۋە نەچم بۇ پەرسىتگاي گوندىك، خۇ ئەگەر بلىنى وىرد و ئەفسون خويندەم خۆشم سەروبەرى ئى دەرناكەم، لەگەل ئەۋەش دا ئەۋەندەم خىرو بەرەكەت بەسەرا دا ئەبارى بەتايبەتى لەو ھەژارانەۋە كە خويان لە من زياتر پىۋىستيان بەو خىرو بەراتانەيە!

- خواردن و تەمەلى دوو بەھرەى جوانن، بەلام گرنگترين شتىك بەلاى منەۋە يا بە واتايەكى پەۋاتر ھىۋاي ھەرە گەرەى من لە ژيان دا ئەۋەيە كە ھەموو ئافرەتانى جىهان بە تەنھا ھەر بۇخوم بىت، مەگەر بەم چەشەنە كفت و كۆى دلم دامركىتەۋە، دەرويشىكى لاتى ۋەك تۆ لەۋانەيە بتوانى بەزەيى ئافرەتەك بۇخوت پاكىشى، بەلام ناتوانى بە ئاسانى تەفرەيان بەدەى بە دلى خوت گېرى ئارەزووت دامركىنيتەۋەو يا بيانخەيتە ژىر پكىفى خوتەۋە، چونكە پارانەۋەى دەرويشىك ھەرگىز پىگاي لەخستە بردن و داپرىنى دەسەلات نىە، لام وايە سەرت لەم راستىە دەر ئەچىت؟

- زور راست ئەفەرموۋى لالە كرىكۆر، بەلام نامەۋى توش دەرويشىك بى ۋەك من، بەلكو قەشەيەك، پراھىبىكى باۋەرپىكراۋى تەۋاۋ، پراھىبىكى بەرز، لەۋانەى سەپەرشتى باربۇكانى كلئىسەكانيان بەدەستەۋەيە، ئەمەش ۋەك ئەزانى فەرمانىكە پايەۋ پىزى تايبەتى خۆى ھەيە، بەزەيى ئافرەتان ناۋرۇژىنى لەخوت بەلكو بەتەۋاۋى دەرفەتى ئەۋەت ئەبى بيان خرۇشىنى و بيان خەيتە ھەلەكە سەما پاشان بيانخەيتە ژىر پكىفى ئارەزوۋى خوتەۋە، بەم جۆرە جۇش و تەۋژم و ئارەزوۋى لەرادەبەدەرت دامركىنيتەۋە!

لىرەدا لچە ئەستورەكانى راسپۇتېن بۇ زەردەخەنەيەك داچەقى، نىشانەيەكى راستەقىنەى قايل بوۋنى بوۋ بەو پىشنىارە بەنرخ و بەجىيەى دەرويش بەرناپا!..

بەم جۆرە بە چەنە بازى و پاشان بە ويد خويندەن خويان كرد بە

کلیسه‌که‌دا هه‌روا په‌یتا په‌یتا به‌ده‌ست چلیپایان له‌سه‌ر سنگیان دروست نه‌کرد.

ئهم کلیسه‌یه‌ش هه‌ر وه‌ک هه‌موو کلیسه‌کانی تری پوژمه‌لاتی ئه‌وروپا به ئالو والای ئاوریشمی پازاوه‌ته‌وه، مؤمدان و ینه‌ی خواناسه هه‌لکه‌وتوو‌ه‌کان و شه‌هیده‌ ناوداره‌کان دیواره‌کانی پازاندو‌ته‌وه، ئه‌مانه‌ش هیندیکیان له‌ زیو هیندیکی تریان له‌ زیو دروست کراون، وا په‌یتا په‌یتا هه‌ر جوتیاره و مؤم یان قوتیله له‌ قه‌شه‌ی کلیسه‌که ئه‌کپن و پاشان دایان ئه‌گیرسینن و ئه‌یبه‌ن له‌به‌رده‌م و ینه‌یه‌کی له‌و پیاو چاکانه‌ی هه‌لواسراوه دای ئه‌نین، هه‌ر جوتیاره له‌به‌رده‌م مؤمی خوی دا پائه‌وستی تا پیش خزمه‌تی کلیسا مؤمه‌که‌ی ئه‌کوژینیته‌وه، هه‌تا جینگه بۆ مؤمی جوتیاریکی تر بکاته‌وه، له‌ هه‌مان کاتیشا بۆ ئه‌وه‌ی به‌رماوه‌و خلتی ئه‌و مؤمه سوتاوانه بکاته‌وه به‌ مؤمی تازو سه‌ر له‌نوی به‌ جوتیاری تر بیفرۆشیته‌وه!

قه‌شه‌ی ئهم کلیسه‌یه سه‌رو سیمای جوتیارانه هه‌لکه‌وتوو‌ه، وه‌ خوشی هه‌ر وه‌ک جوتیاره ساویلکه‌کانی گوند باوه‌ریکی کویرانه‌ی به‌ ناین هه‌بوو، هه‌تا خوا حه‌ز بکا نه‌فام و پیس و چلکن بوو، دووچاوی پوونی خیلی پیوه بوو له‌گه‌ل دوو برۆی چپری وه‌ک چه‌تر به‌سه‌ر لوتیکی چه‌ماوه‌دا هه‌ل‌درا بوون!!

سه‌رگۆنه‌ی به‌ وینه‌ی دوو سیوی بچکۆله‌ ده‌رپه‌ریبوون له‌گه‌ل دوو لچی ئه‌ستوری وه‌ک لیواره‌ کولیره، به‌لام با بۆ خوا بلین پرچه‌ دریزه‌کانی که له‌گه‌ل ریشه‌ پره‌ دریزه‌که‌یا تیکه‌ل بوو، وای له‌ مرۆڤه‌ ئه‌کرد که چاو له‌ چاره‌ گرانی و چلکنی بیوشن، ته‌قله‌یه‌کی ره‌شی کۆنی له‌سه‌ر ناوبوو، چلیپایه‌کی (سه‌لیب) زیوی زنجیر داری به‌ سنگه‌ پانه‌که‌یدا شوپ کردبووه‌وه که له‌به‌ر پووناکی بلنسه‌ی مؤمه‌کان نه‌بریسکایه‌وه،

که وشه کانی له باشه گران به هاکان بوو، له وانهی که دهستی به خشندهیی خیره و مه ندان پیشکه شیان کردبوو، ئەو دەوله مه ندانهی ئەیانەوی به خیرکردن له خوا نزیک بینهوه.

لهم کاته دا کلیسه که جمعی ئەهات بهو ژنه جوتیارانهی که وشه کانیان دهق پیلایوی پیاوانه بوو، له ترسی سه رما به ناچار ی له پییان کردبوو، به دم دوعاو پارانه وه وه له م مؤمدانه وه ئەچوون بو ئەو مؤمدان، به بی ماندوو بوون و وه رس بوون، منالە چه په له کانیان بوونه ته کلکیان دهست له چمکی کراسی دایکه کانیان به رنادهن و به دهستی کیشیان هه ر خه ریکی سه ره له کړاندنی خو یان.

له کونجیکی ئەم کلیسه یه دا سێ پیاوی نه گرس به دم هه نسکی گریان وه په شیمانی ده ر ئەبړن، تومەز ئەم سیانه ئەسپێ له گه ر فانیانا سه وزه له گیانم ئەئێ، نیازیان له م گریانه ناکاتیه ئەوه بوو، که به زه یی خیرخواهان بو خو یان راکیشن، هه تا چه ند پارهو پولی په یداکن بو کړینی شه راب و فۆدگا بو گه رانه وه سه ر نه ریتی ساله های سالی ته مه نی به با چوویان.

دهرویش به رنابا به های و هوو په رده ی کش و ماتی ناو کلیسه که ی دراند و به یه که فله کون گه وره و بچوکی ناو کلیسه که ی له دهوری خو ی کو کرده وه، زۆریشی نه خایه ند که دهرونی به زه یی ژنه جوتیاره کانی هاندیه جو ش، به راست و چه پ دا دهست کرا به پاره فری دان بو دهرویش، وا قه شه ی کلیسه که به مۆرئکه وه سه یری ئەم که ین و به ینه ئەکا....

زۆری نه برد که قه شه دهرویش به رنابای ناسیه وه به وه ی ئەمه هه ر ئەو جوتیاره یه که پۆژیک له پۆژان سه وزه مه نی باغی کلیسه که ی دزی و له ترسی سزادان سه ری خو ی هه لگرت و هه له ات، وا ئیستا به بی ترس

كەشكۆلى گەدايى ھەل گرتوۋە و پارەو دراو لەم و لەو كۆ ئەكاتەو، قەشە لەم كەردەوہىەى دەرویش پەست بوو ھەردوو چاوى پەرىنە تەوقى سەرى، چونكە ئەم كارەى دەرویش دەستى داھاتى تەنھا بە خۆى رەوا ئەيىنى لەم گوندەدا، وا ئىستا لىى بۆتە مئىل.

راسپۆتەين لە گۆشەيەكەوہ راوہستاوہ سەرنج لەم كەين و بەينە ئەدا. قەشە گەيشتە تىنى ئىتر خۆى پى پانەگىرا بەجۆرىكى تايبەتى دەستى لە دەرويش ھەلتەكان نيشانەى ئەوہ بوو كە دەرويش دواى كەوى، ھەتا دووبەدوو گەفت و گۆ بكن بى ئەوہى كەسنى گوىى لە وتوويزيانەوہبى...
پىكھاتن!

دەرويش چاوى لە دەست ھەلتەكاندەكەى قەشە بوو، دواى كەوت، بە يەكەوہ چوونە ژورويكەوہ لەو ژوروانەى كە بۆ ھەموو كەس نالوى تيا دانيشى، ئەم ژوررە پەرە لە كەلوپەلى بەھادارى كلىسەكە، وەك مۇمدانى زىوى جەواھىرەند و بوخوردانى لە وانەى تەنھا پۇژانى جەژن ئەھىنریتە دەرەوہ، يا ئەو كاتانەى دەولەمەندىك ئەمرى و كەسوكارى پارەيەكى زۆر ئەدەن بۆ گىپرانى پەرسە و خویندن لەسەرى و دانىشتن بۆى!

ھەرەھا چەند پىلاويك لە كونجىكەوہ دانراوہ لە كونجىكى تىرى ژوررەكەدا شوشەى قۇدگای كۆنى گەراوہ لە بەرھەمى ميوەكانى كلىسە يا لە دەست و ديارى ميوان و خىرخواكان كە ناوہ ناوہ پيشكەشى كلىسەى ئەكەن رىزكراوہ.

كە بە جووتە لە ژوررەكەدا يەكدگىر بوون، شىپرانى بەرپوى بەرناباى نەگريس دا:

- چۆن وىرات ئەى نەگريس بگەرىيتەوہ ئىرە، لە كاتىك دا خەلكى ئىرە ھەموو ئەوناسن؟ بەرنابا خۆى ئى گەوج كرد و وتى:
- لىم ببورە ئەى باوكى دال نەرم، زۆر پەوايە خۆتم ئى توپە بكەى، من

پەشیمانم لە کردەوهکانی رابردووم، خوا یاریی، وا بە دوو چاوی خۆت ئەمبیینی کە خۆم کەمەندکیشت کردووه بە زنجیر خۆم سزا ئەدەم، بەسەر راستی رووم کردۆتە دەرگای میهرەبانی خۆی گەرە، نوێژی بۆ ئەکەم تا لە گوناھەکانم خۆش بێ.

قەشە بە توپە بوونەوه لێی راپەری:

- مەرەپە (سروشتی خۆرسکی نەگریسی وەك تۆ مەگەر یەزدانی گەرە بە موعجیزە بی گوێی، تۆ ئیستا لەجاران ناپاکتر و بێ ئاین تری).

- میهرەبانی خاوە بەزەیی خوا فراوان و بێ پایانە، توانای یەزدان لەسەر و هەموو هیژ و توانایەکەوێ، کەوابوو چۆن بەدووری ئەگری کە خوا موعجیزەیکە نواندبێ بۆ گوێینی سروشتی خرووسکی من، دانیابە کە وازم لەدزی هیناوه سوال و دەرۆزەش لەکەس ناکەم.

- ئەو تۆ چی ئەفلتینی، ئەگەر دەرۆزەت بکردایە چاکتر بوو، وا تۆ بەبێ شەرم و شکۆ پیتاک و باربۆ کۆئەکەیتەرە لەو کەسانە لەم گوندەدا سەر بەمن، بەشی موچەیی من داگیر ئەکەیی بۆ خۆت وا منیش زەقەیی چاوم دێ!

دەرویش کەوتە پێکەنین و کڕنوش بردن بۆ قەشە نیشانەیی سەلمانندی ئەم راستیە. لێرەدا قەشە وتی:

- ئەتەوئ زۆر لێرە بمینیتەرە؟

- ئەوێ راستی بێ ئەمە تەنها بەدەستی تۆیە!

قەشە بەمە واقی و پرما، بۆیە هەلشاخا پیايا:

- من؟ وە چۆن؟

- ئەیی باوکی بەرێزم، ئەیی باوکی پیرۆزم، ئەگەر بەمن بێ هەر ئیستا ملی پێ ئەگرم بەوێ ئەمەوئ بچمە تەواف و دیدەنی پەرستگای (ساراتۆف) کە زۆر دوورە لێرەو، خەرجی پێگام نیە بە وردینە نازدارەت

قەسەم!

- چۆن مەن ھەر ئىستا تۆم دى پارەى ئەم و ئەوت پەيتا پەيتا ئەئاخنيە
گىرفانتەوہ.

- ئەمە ھەر ھىچ نيە پارەيەكى كەمە ھەر بەشى كپىنى ھىندى
پىويستىم ئەكا ئەى خەرجى رىگا لە كوئى بىنم؟

- نەگىسىت گەيشتە ئەم رادەيە داواى خەرجى رىگا لەمەن بکەى، لە
مەنىك كە باربۆو پىتاك و يارمەتى كۆئەكەمەرە؟ بەخوا بابە ئەمە سەيرە! وا
ئەزانى ئەوہى بۆ بىوہژن و ھەژارانى ئەم گوندە كۆم كىردۆتەوہ ھىچ ناكەم
ئىستا ئەيدەم بە تۆى بىن ئابرووى بىن شەرم!

ليرەدا شىوہى گىفتوگۆى بەرنابا لە ھىمنىەوہ گۆرا:

- ئەبىن لە دەمى خۆتى بگىرتەوہ بۆم!

ئىتر قەشە ۋەك نىسك ھەلچوو دەستى كىرد بە شىپراندىن بەرووى
بەرنابادا.

- تۆ دزىكى سەر شوپرى بىن نرخی! ... ھەر ئىستا ئەبىن ئەم گوندە
بەجىبھىلى ئەگىنا ھەوالى لاسارىت ئەگەينم بە سەپرەشتانى كاروبارى
كلئىسەى پىرۆز، ۋە لەبەردەمى ئەوانا ئاۋەرپوتت ئەكەم بەوہى نەگىسىت
ھەتا چ رادەيەكە، ۋە لەژىر پەردەى خواناسى و ئايىندا چى ئەكەى!

بەرنابا شانىكى بۆ ئەم وشانەى قەشە ھەلتەكان نىشانەى دەربەست
نەبوون، ۋە زۆر بە شىنەيىيەوہ وتى:

- چىت لەدەست دى درىقى مەكە!

قەشە لەم ھىمنى و تىكەنەچوونەى بەرنابا واقى وپما بۆيە بە منجە
منجىكەوہ وتى:

- وا ديارە لەم ھەرەشەيەم ناترسى؟

- چونكە ھەرەشەيەكى بىن جىيە... دەرويش ليرەدا واى پىشان دا كە

ئەيەيى بىر، بۇيە قەشە بەتەۋايى پەشۇكا، ۋا ھات بەياديا كە بەرنابا پالپىشتكى گەرەي ھەيە لە پياۋانى گەرەي ئاينى، بۇيە نەيەشت بىر، توند قۇلى پاكىشا ۋ وتى:

- لەسرخۇ، لە تورەبوونم بىورە، ۋا ھەر ئىستا ھەرچىەكت پىويستە لە پارە پىشكەشتى ئەكەم، بەمەرجى دەست بەجى لە گوندى (بۇكروئىسكى) دەرچىت، ۋە جارىكى تر دالت ختورەي گەرەنەۋەي ئىرە نەكا.
لەگەل ئەم وشانەيدا دەستى كرد بە تورەكەي پارەكەيدا ۋ كاغەزىكى سى رۇبلى دەرەينا، بەرنابا بە گالتە پىكردىكەۋە لىتى ۋەرگرت ۋ پىتى وت:

- ئا ئەمەيە ھەموو بەخشندەگىت!

قەشە بەدەم ھەناسەيەكى بۇكرووزاۋىەۋە وتى:

- خۇزگە دەستم برۇيشتايە پىترم پارە پىشكەش بىكردىتايە.

بەرنابا پەنجەي بۇ شوشە قۇدگاكان درىژ كردو وتى:

- ئەتوانىت ھىچ نەبى ئەۋەندەم بەدەيتى كە تىر بخۇمەۋە لە پىكى تەندروستىتان.

ئىتر نەۋەستا گوئى لە ۋەلامى قايل نەبوونىەۋە بى، خۇي دەستى درىژ كرد شوشەيەكى پاكىشا ۋ ناي بەسەريەۋە، قەشە كە زۇر لىتى پىر بوو نەپرانى بەسەريا:

- ھىچ شەرم ناكەي ئەي چاۋ برسى ۋا بەم جۇرە بەتەنھا خۇت سەرخۇش ئەكەي؟

- فەرمايشتت زۇر بەجىيە ئەي باۋكى گەرەم، ئەي سەرچاۋەي دانايى ۋ زانىيارى ۋ خواناسى! ۋا بە كىردەۋە ئەسەلمىنم كە ھەتا چ رادەيەك لام بەرپىزى. ئامۇزگارەيە بەنرخەكانت ئەخەمە سەر سەرم، ۋا ھەر ئىستا ئەچم راسپۇتىنى برادەرم گاز ئەكەم ھەتا بە دوو قۇلى پىكى تەندروستىت نۇش بىكەين....

بەدەم ئەم قسانەنە بە گورجى چوۋە دەرەۋە و راسپۇتېنى لەگەل خۇي
 پاكىشا بۇ كۈنى ژورەۋە، راسپۇتېن خۇي پىشكەش بە قەشە كرد و وتى:
 - ئەي باۋكى خۆشەويست، سى رۈبل و شوشەيەك فۇدگات پىشكەش بە
 براى خۆشەويستم بەرناپا كردوۋە؟
 قەشە بە نابەدلىەكەۋە وتى:
 - بەلئى ئەي كوپم .... بەلام شوشە فۇدگاكەي بە فېرندن فراند.
 - قەيناكە! ئەي گريمان منىش ۋەك بەرناپا، سەرى خۆم ھەنئەگرم و لەم
 گۈندە دەرچم، چىم ئەدەيتى؟
 - كەي؟ ھەرنىستا؟
 - بەلئى ھەر نىستا .... قەشە بە دەنگىكى بەرز و لەقولايى دلەۋە وتى:
 - ھەرچىەكت پىۋىستە پىشكەشتى ئەكەم!
 - خۆت ئەزانى چاۋچنۆك نىم ئەي باۋكى خۆشەويستم ھىچم لە تۆ ناۋى،
 چەند كۆنە سىپالئىكى قەشەيى خۆت نەبى!
 قەشە لەم قسانە ۋاقى ۋېما، بۇيە وتى:
 - ئەم كۆنە جلائەي منت بۇ چىيە؟
 راسپۇتېن دايە قاقاي پىكەنن و وتى:
 - ئايا لىم ناۋەشيتەۋە خۆم بگەم بە قەشەيەكى شارەزا، لەۋانەي باربۇ و
 پىتاك كۆنەكەنەۋە، ھەتا خوا دەروويەكم لى ئەكاتەۋە، ئەو كاتە پىشەيەكى
 باشتەر ئەدۆزمەۋە!؟
 پاش ئەم قسانەي چاۋى بېرە دوو چاۋى قەشە بۇ چەند چىركەيەك چاۋى
 لى نە ئەتروكان، ھەر ۋەك چۆن دوو لىۋىشى ھەل نەھىنايەۋە بۇ قەسە كردن،
 ھەتا بەتەۋاۋى لەژىر زەبىرى ئەم چاۋ تىبېرېنەيا قەشە بەتەۋاۋى پەشۇكا. كە
 لە شىۋانى قەشە دۇنياۋى كەۋتەۋە قەسە كردن و وتى:
 - ئەبىن چەند نوسراۋىكى ئەۋتۆم بۇ دروست بگەي كە ئەۋە بگەيەنن كە
 من كەشىشىكم لە كەشىشەكانى (دېرى بۇكپۇنسكى پىرۇن).

- بەلّام كورم كوا له (بۆكپۆنسكى) دا هيچ دېر نيه!!
- زۆر چاك ئەزانم كە دېرى تيا نيه، بەلّام من لەو باوەرەدام كە زۆر
ناخايىنئى لېرە دېرىك دروست ئەكرى ھەر بەم ناوہو، خۆم ئەبمە گەورەى
راستەقینەى ئەو دېرە، ئەگەر خوا ياربى و تەمەنت درىژكاو چەند سالىكى
كەم بمىنى لە ژيانا بە دلّ لاف و گەزاف لى ئەدەى بەوہى ئاشنا و ناسياوى
منى.

لە راستيشا قەشە زۆر لە راسپۆتین ئەسلەمىەو، چونكە بە شەيتانى
ئەزانى لە ويئەى ئادەمیزاد دا، يا بەلاى كەمىەو سویند خۆرى شەيتانە،
بۆیە ھەر شاگەشكە بوو لەخوشيانا بەوہى راسپۆتین لە دى دەرئەچى، بۆیە
بە راسپۆتینی وت:

- ھەر شتىكت داوا كردوہ و پيشكەشتى ئەكەم!
راسپۆتین سەرلەنوئى دايەوہ قاقاي پيکەنين و دەستى ئەكيشا بە
سەرشانى قەشەدا و وتى:

- ھەرگيز ئەم چاكەيەتم لەبیر ناچیتەوہ، لەگەل ئەم قسەيەى دا دەستى
برد شوشە قۇدگاگەى نا بەسەريەوہ...

پاشان جلوبەرگى قەشەيەتى تەقيلەيەك و چەند پەرتوكيىكى ئاينى و
شەھادت نامەيەكى ساختەى لە قەشە وەرگرت، ئا بەمانە كەرەسەى دەست
بېرىن و سەرمایەى فەرفىلى پيکەوہنا.

كە گەرانەوہ بۆ مائەوہ نزيك بەدانيشتن باى قۇدگا لە كەللەى دابوون، دوو
بە دوو بە چپە گفتوگويان ئەكرد، لەپەر راسپۆتین دەنگى ھەلپرى گازی
ژنەكەى، واتە ماكانياى كرد و پىئى وت:

- بەيانى ھەر شەوہكى لەگەل بەرناىاي برادەرما ئەرۆم بۆ گەشت، بەر لە
دەرچوونمان لە مال بە سەعاتى چنگ سوتەيەكى گەرممان بۆ دەم بەكە.

((ماكانيا)) ھەر لە جيگای خۆى راست بووہو و بەدەم سەر خورائەوہ
وتى:

- زۆرت پىئ ئەچىئ ئەى كرىكۆر؟

راسپۆتىن بەدەم بۆلە بۆلەۋە وتى:

- زۆرم پىئ ئەچىئ يا كەم بە ئارەزۋى خۆمە، دە بېرۇ ھەر ناگە پىئەمەۋە

لاتان، ھەتا چارەى گرانى جارىكى تر نەيىنمەۋە!؟

كە ماكانيا ئەمەى گۆئ ئى بوو دايە پىرمەى گىريان و وتى:

- بەجىم ئەھىئى ئەى كرىكۆر؟

راسپۆتىن دايە قاقاى پىكەنىن و وتى:

- بۇ ئەگرىت؟ ئەگەر ئىستا بىر دايە، ئەبوايە خەرجى كفن و شارەنەۋەم

بىكىشى! كەۋابوو، بۇ سوپاسى خوا ناكەى، كە ۋەك مردوۋىەك خۆم

ئەشارمەۋە، بىئ ئەۋەى ئەۋ بارگرانى يە بخەمە ئەستۆى تۆ! بەخوا راستە

ئەئىن ئن ئەقلىان نىە لە خوا پىپىرەۋە كە مانگايەك و ئەسپىك و بەرازىك و

دوانزە مرىشك و چوار منالەم لەگەل شەش ئن لەۋ ئنە گىيانىانەت (روحى) بۇ

بەجىئ ئەھىئەم كە ئىانەت لەگەل بەرنە سەر، لەتەكتا فرمىسك ھەلپىرئەن بە دواى

خۆشەۋىستى سەرھەلگرتوۋدا.

ھىشتا راسپۆتىن لەم قسانەى نەبوۋبوۋەۋە كە فىنگە فىنگى گىريان لە ئنە

گىيانىەكانى راسپۆتىن بلىند بوۋەۋە ئەۋ شەش ئنەى ناومان بىردن كە بىرىتىن

لەۋ ئافرەتە سوكانەى، بەبى پەيوەندى ئن و مىردايەتى بە وىنەى ئنەكەى

ھەرۋەھا لەگەل مندالەكانيا بەيەكەۋە ھەموۋىان لەۋ شوئىنەدا ئەئىان. ئەم

ئافرەتەنە كىردىان بەشىن و شەپۆر و ھەنسك ھەلدان و بەدەم قولپى گىريانەۋە

وتىان:

- بۇ كىمان بەجىئەھىئى؟ ۋە ئىمە چۆن ئارام ئەگرىن لەدواى تۆ؟

لېرەدا دەروئىش بەرنابا ھەلى دايە بۇ پىزگار كىردنى بىرادەرەكەى لەم تەنگ و

چەلەمەيە بۆيە وتى:

- كرىكۆرى بىرام بە كارىكى ئاينى پىرۇز ھەلنەسى، ئىۋە چۆن پىنگەى ئى

ئەگىرن ئەى خوا نەناسىنا؟

بەلام جۇزىفا ئەم قسانەى دەرويشى بەگوئى ئاشنا بوو، وە لە ھەموو ژنەكانى تر بە پەرۇشتەر بوو، بۇ راسپۇتېن، ھەر ھەلسا و كەوت بەسەر دەست و پىئى راسپۇتېنا و پەيتا پەيتا پەنجەكانى دەت و پاى ماچ ئەكرد و ئەى وت:

- لەگەل خۆتەم بەرە، ھەرچىەكت ئەوئى بۆت ئەكەم، ھەرگىز دالت ناپەنجىنم، بئى دالت ناكەم، بە شەر و بە پۇژ كارەكەرىنىت ئەكەم بەوئىنەى سەگىكى بەسەت، چونكە ھەرگىز ناتوانم بئى تۆ بژىم ئەى خوشەوئىستەكەم، ناتوانم بئى تۆ تاقە شەوئىك بەرمەسەر و ئارام بگرم!
ئىتر ھەروا فرمىسكى گرىانە بەكۆلەكەى بەسەر گۇنايا وەك ئا و جۇگەلەى ئەكرد، بەجۇرئى كارى كرده سەر دلى سەختى لەبەرد داتاشاراوى دەرويش بەرنابا، بۆيە وتى:

- لالە كرىكۆر پىنگاى خواناسى گرتۆتە بەر، ئەبئى زۆر دور بئى لە ھەموو جۆرە پەيوەندىەكى ناپەسەند.

بەلام (جۇزىفا) قسەكانى بە دەرويش بېرى وتى:

- من ئامادەم ھەر دەست و پىكانى ماچ كەم ئىواران و بەيانيان!
ژنەكانى تر ئەم قسەىەيان لەدەم جۇزىفا قۆستەوہ، وەك پىرئىك بن لە ئاھەنگى مۇسقىقا دا ھەموو بەيەكەوہ وتيان:

- ئىمەش ئامادەين بۇ ئەم دەست و پا ماچ كردنە!

لېرەدا راسپۇتېن بە قىنەوہ وەك شرىخەى بۆمبا تەقىەوہ بەسەريانا:
- بئى دەنگ بن ئەى واوا لىكراوئىنە، من بە فەرمانى خوا ئەپۆم بەرپىگاوہ، يەزدان دەست بە بالەمەوہ ئەگرئى، ئىوہش ئا ئاوا لەگەلم ئەجولئىنەوہ، ھەى سۆزانئىنە!

بەدەم ئەم نەپەيوە پائىكى بە جۇزىفاوہ نا و چاويكى پېر خەشم و قىنى لەوانى تر زەق كردهوہ، لەترسانا ھەر يەكەيان لەجئى خۇيانا ژىر بوونەوہ، تەنھا جۇزىفا نەبئى كەلىئى ئەپارايەوہ و ئەى وت:

- له گهڼ ځوټم بهره هه تا پيش خزمه تيت بكم!

نيتړ له وزه ي نارامى راسپوتينا نه ما، هر له جى خوى راست بووه وه و نهوى له بالى له زهوى بهرزي كرده وه و توپى دايه كولى ته كه وه، به نه پر نه پ نهى وت:

- بړو مانگا بدوشه و بى دهنك به.

دواى هم كه ين و به ينه راسپوتين هاته تهك بهرنا باوه و دوو به دوو ده ستيان كرده وه به چرپه چرپى خويان، بونه وهى نهوانه ي ژوره كه له هيچ تينه گهن، به دهرويتش بهرنا باى وت:

- نه رى تو له و باوه رده اى كه دهرويتشى له من نه وه شيتوه، وه له ريگاو بان پيشوا زيمان لينه كرى؟

بهرنا با له وه لامدا وتى:

- نيشتمانى پيروزمان (روسيا) هميشه لانه ي نهو پياو خراپانه بووه كه له ژير پهرده ي نايين دا نيشيان كرده وه، نهو پياوانه ي له جلوبه رگ و سيپالى پياو چاكان دا خويان شار دوتوه.

راسپوتين كه و ته بوله بول و وتى:

- پياو خراپ، ده ست بړ، هم قسه هيچ و پوچانه چى به نهيكه يت، نابى كه ميك شهرمت به خوبى، نازانى راده ي هيزو توانام له چ پله يهك دايه؟

له گهڼ هم قسانه يدا په لى بهرنا باى راكيشا به لاي خويدا، هينده ي نه ما بوو لوتيان له يهك بدا، بو چهند چركه يهك چاوه تيزه كاني بريه دووچاوى، دهرويتش بهم كرده وه يه ي راسپوتين شپرزه بوو، چاوه كاني كه و تنه په شكه و پيشكه له جى خويا خاو بووه وه له ژير موگناتيسى چاوه كاني راسپوتين دا هه روهك نوستووى لينه ات بهمه ئينجا راسپوتين وازى لينه اتا و پالئيكى پيوه نا گه يانديه وه جيگه ي خوى.

بهرنا با به دهسته كاني چاوى خوى هه ل نه گنوت، هه تا كه ميك هاتوه

سه ر خوى، پاشان پى و وت:

- بەراستی تۆ مامۇستايەكى لىۋەشاۋەي! ... لە راستىشدا لە دلەۋە باۋەپى پىي ھىنابوو، بەۋەي ھىزو تواناي لە ھەموو سەرىكەۋە لە ھىزو تواناي مەردم بەدەرە، ۋە بەلاي كەمىەۋە دوور نىيە پەيوەندى بە شەيتانەۋە ھەبى لە ھەمان كات دا بۇ بەرنابا دەرکەوت كە ھىچ ئافرەتى خۇي پاناگرى لەبەر زەبىرى دەسەلاتى ھىزو تواناي موگناتىسى چاۋەكانيا، لەبەرئەۋە بەدل ئاۋاتى بەۋە ئەخۋاست كە ئەمىش ۋەك راسپۇتېن خاۋەنى ئەۋ دەسەلاتە گەرەيە بۋايە كە ھىچ شتېك خۇي لەبەرا ناگرى!

بەرنابا سەرىكى لىپراۋەشاندا ۋە بە سوكىكەۋە لە راسپۇتېنى پرسى:

- ئايا لەگەل شەيتان ئاشنايەتتە ھەيە ئەي كاك كرىكۇر؟

كەچى راسپۇتېن ۋە لامىكى ئەۋتۇي نەدايەۋە ھىچى لى تىيگا، بەلكو دايە قاقاي پىكەننىكى سەير، لەم كاتەدا سەرخۇشى بەرناباي كاس كرىدبو ھەر ئەۋەندەي سەرى خستە سەر مېزە گىپرەكەي بەردەمى خەۋ بىردىەۋە، بەلام راسپۇتېن بەدەم خواردەنەۋەۋە بە دوورو دىرېژى بىرەۋەرى لە پۇژانى رابردوۋى ئەكردەۋە ھەتا ئەم كاتەي كە تىايا ئەژى، كە چۇن وا ئىستا بەرەۋ دۋاپۇژىكى شاراۋە ئەيەۋى ھەنگاۋ ھەلگرى، بەرەۋ چەسپاندنى دەسەلاتى لەرادەبەدەرى بەسەر سەرانسەرى پوسىادا.

پاشان ھەلسا ۋە بەرەۋ مۇمدانەكە كىرنوشىكى دوورو دىرېژى بۇ برد، كەۋتە پارانەۋە داۋاي پىشتىگرى لىكرد بۇ گەيشتن بە ئاۋاتى ھەرە بەرزى....

سهره‌تای پنگا

هیشتا جیهان تاریک و لیئل بوو که راسپوتین و بهرنابای برادهری گونده‌کیان به‌جئی هیشت، که‌میک ئه‌و دلّه پره‌قه به‌زه‌یی به ههنسک و فرمیسکی ئه‌و ئافره‌ت و مندالانه‌دا نه‌هاته‌وه که‌وا له ناکاو به‌جییان ئه‌هیئلئ، به‌جووته دهشت و دهریان گرتّه بهر، که پییان به به‌فره پره‌قه‌که‌دا ئه‌نا، دهنگی قرچ و هوپی به‌فره‌که به‌رز ئه‌بووه‌وه که له‌ژیر گرانی له‌شیان دا ورد و خاش ئه‌بوو. ئه‌ستیره‌کانیش له ئاسمانی شین و بیگهرد دا جریوه‌یان نه‌هات و ئه‌دره‌وشانه‌وه، کزه‌بای ساردی ئه‌و دهروده‌شته ههر له شولئ تهر ئه‌چوو، دهستیکی به‌هیزی شاراوه دای ئه‌وه‌شاندوه بو‌سه‌ر له‌شیان.

به په‌له بوون هه‌تا زوو بگه‌نه دارستانه چپه‌که‌ی به‌رده‌میان، به‌لکو ئه‌مه خوایه که‌میک خو‌یان له زه‌برو زهن‌دی دیوی شاراو‌هی با پرزگار بکه‌ن، ئه‌و کزه با سارده‌ی به دارستانی پدینیانا چلوره‌ی به‌فری شوپ کردوته‌وه! که مانگ ئاوا بوو تا‌پو‌ی داره گه‌وره به‌رزه‌کان و ئه‌و دارانه‌ی هه‌وره تریشقه خستبوونی سامی ئه‌خسته دلّه‌وه، خو پنگاکه‌ش هه‌تا به‌ره‌و جه‌نگه‌له‌که نزیک بیته‌وه ناخو‌شته‌ره، به‌وه‌ی پنگاکه‌ خوار و خنج و له‌شوینیکا پان بوایه له زور شوینا ئه‌وه‌نده ته‌سک و باریک ئه‌بووه‌وه که ههر نیشانه‌شی نه‌میئئ، پیاو له‌و شوینانه‌دا دهنگی به‌خوادا نه‌بئ به‌که‌س دا ناگات.

راسپوتین له پو‌شته‌که‌یدا سه‌ری به‌رزکردبووه‌وه، وه‌ک له پو‌ژی پرووناک دا هه‌نگاو بنئ نه‌ک له شه‌وه زه‌نگی ره‌ش و تاریکا، ئه‌مه‌ش سه‌رسامی پی ناوی، چونکه چاره‌کانی له‌و تاریکی‌یه‌دا وه‌ک گلۆپ داگیرسابوون، ههر له چاوی درنده کیویه‌کانی ئه‌کرد!

له‌پر راسپوتین له‌جئی خو‌یا راوه‌ستا و په‌لی به‌رنابای راکیشا و

چرپانى به گویا:

- گوی بگره، شتیك وا به دو مانه وه!!...

هر دو ووكيان وهستا بوون بۆ گوی گرتن، ههتا نه هات شكاني لقه كاني داره كان كه له ژیر پئی ئه وه شته دا نه شكاه كه اییان نزیك نه بووه وه پتر نه هاته بهر گویان به وهی هه ر لییان نزیكتر نه بووه وه، دهر ویش بهر نابا له ترسا كه وته له رزین چونكه هه رگیز به بیریا نه هه هات كه ئاده میزاد بویری به وه جهنگه له دا پروا، له وه تاریكه شه وه سارده دا، بویه ئیتر ئه وه دهنگه ی بهر ویشتنی گورگ، وه یا شتیکی وهك شهیتانی نه گریس نه زانی، كه هه ر دو ووكیان یه كه له یه كتر پیاو تۆقینه رتن له م شوینه چۆله دا!!

به لام راسپۆتین به پیچه وانهی بهر نابا وه به بی ترس هه ر دو وهستی نابووه بن باخه لی خوی و له سه رخۆ ورد نه بووه وه، زۆری نه خایان تا پوی ژنیکیان لی به ده ركه وت، تومه ز نه مه (جۆزیفا) ی مال ویرانه سه ری خوی هه لگرتووه، وئله به دوای راسپۆتین دا.

ترس و سه رمای ئه وه شه وه له رزی لیه ئینابوو، له سه ر به فره كه كه وت به سه ر پنیلاوه كانی راسپۆتین دا، كه وته ده ست ماچكردنی هه ر وهك دوینی نه لایه وه و ئه ی وت:

- لیم گه ری با دوات كه وم كه می به زه بییت بی!

به لام راسپۆتین شانی بۆ راته كان و وتی:

- تۆ شیئی ئه ی (جۆزیفا) هه ی قورپت به سه ر هه ر ئیستا نه بی بگه رییته وه.

به لام (جۆزیفا) به وینه ی سه گئی كه نه یه ویت له خاوه نه كه ی دا بری كه وته خۆ تییه لسه ون و منجه منج و وتی:

- چه ند به په رپشم به ده سه كه انت گیانم بكیشی!

- به و ئاواته ناگه ی، پاشان چاوه كانی بریه دوو چاوی و وتی:

- ھەر ئىستا يەكسەر ئەگەر ئىتتەوہ بۇ مائى، ئەمەيە خواستى من، تى
گەيشتى؟

ئىتر جۇزىفا راست بووہوہ، بەيئەي خەوتوو بەرہو دووا كشايەوہ
راسپوتىنىش ھەروا ھەرەشەي لى ئەكا، بەم جۇرہ:

- بگەرپزەرہو، بە نەفرەت ئەبى ئەگەر لىم ياخى ببى!

جۇزىفا بەبى دەنگى پىشتاوپىشت گەرپايەوہ، بەلام وەك خەوالوو خۇي دا
لە لقاە دارىكى كەوتوو، بەسەر تەرەقسەرا بەرپووہوہ بۇ بان بەفرەكە و
چرەكەي لى برا. ھەر وەكو گيانى تيا نەماين!

ئىتر راسپوتىن بەدل خۇشىيەوہ مىل پىنگاي گرتەوہ بەر بى ئەوہى ھەر
ئاوپىشى لى بداتەوہ.

دەرويش بەرنابا بەمە ئەوہندەي تر پىزى لە راسپوتىن نا، بۇيە بە
سەريامىەوہ وتى:

- بەراستى لالە كرىكۆر دەسەلاتت بەسەر ژنا بى ويئەيە.

كەچى راسپوتىن بە چاك و بەخراب ورتەي لەدەم دەرئەچوو.

بەر لەوہى پۇژ گزنگ بدا، تيشكى سورى پۇژ دووبارە ئەبووہوہ بەسەر
ئەو بەفرە سپى يەدا كە بۇتە ئاويئەيەكى گەرہ، ئەوہى بۇ يەكەم جار لە
ژيانى دا ئەو جۇرہ ديمەنە ببىنى وا ئەزانى ئاگر بەرپۇتەوہ لە
دارستانەكەدا.

بەلام دوو پىيوارەكە خۇيان بەم شتانەوہ ماندوو نەكرد، زۆرى نەخايان
ھاوپىيەكى كەيان لى پەيدا بوو، ھاوپىي ئەم جارەيان گورگىكى گەرہ
بوو لەوانەي دەشت و دەرى سىبىريا، دوور بە دوور شوين پىي
ھەلئەگرتن، ھەر ئاوپيان لىبدايەوہ، يا راوہستانايە ئەكەوتە گورگە لۇقە و
لە دوورەوہ لەسەر پاشوى رانەوہستا ساتىرى ئەكردن، لەم كاتەدا ببىرى
بە مىشكى راسپوتىن دا ھات و خستىە پىكەنن بۇيە بە بەرناباي وت:

- ئەمىش (جۆزىفا) يەكى ترە لەكۆلمان نابىتەو!

بەلام دەرويش بە دەردى خويەو گرفتار بوو، سەرو دلى ئەوہى نەبوو
ماناى ئەم قسە خوشە گەپاوى يە تى بگا، بەلام ئەسەش پتر بەرناباى
سەرسام کردبوو كە ھەتا چ رادەيەك راسپۆتین نەترس و بى باكە!
دەمو ئىوارە گەيشتنە گوندىك لە ھەموو سەرىكەو ھەر لە گوندى
(بۆكروئىسكى) ئەکرد، بە كلىسەو گومەزە كەسكەكانيا بە زنج و
خانوبەرەكانيا، لىرەدا دەرويش وتى:

- قەشەى ئەم گوندە برادەرمە و قودگای باشيشى ھەيە، كە لە دەرگای
كلىسەيان دا، ژنىكى چا و بەگريان لىنى كردنەرە كە ژنە ئەمانى دى لە
جلوبەرگى ناينى دان لە خوشيان دا ھەر شاگەشكە بوو بۆيە وتى:
- سوپاسى بى پايان بۆ خوا كەوا گەيشتن بۆ نويزکردن لەسەر تەرمى
قەشەمان ھەتا بەر لە مردنى دوا قسەى لى وەرگرن!

راسپۆتین وەلامى دايەووە بە دلنىكى خوشەووە بۆ ئەم رىكەوتە سەيرە،
وتى:

- ئىمەش ھەر بۆ ئەم كارە خىرە ھاتووین ئەى نافرەت!

پاشان چوونە خزمەتى ھاو پيشەكەيان كەوا لەگەليان دا بوو ھەتا دوا
قسەى وەرگرن و وىردى بەسەرا بخوينن!
ماتەمىنى و پەژارە ژنەكەى داگير كرد چونكە وا ھات بە بىريا كە قەشە
ئەبى لە پياوچاكان بى بۆيە وا خوا دوو زرتە بۆزى بۆ نازل کردو بۆى نارد
لە دوا ساتەكانى سەرەمەرگيا.

بەرنابا نافرەتەكەى بانگ كرده لاوہو چىپانى بە گوئى يا:

- بچۆ شيوئىكى نايابمان بۆ دروست بكە.

پىرەژنە كىرئوشىكى بردو بە چمكىكى شالەكەى چاوى خۆى سېرى و
چوو چىشت دروست بكا بۆ نمايندەى خوا كە لەم كاتى چا و ليك نانى

قه‌شه‌یه‌دا به‌هاواریه‌وه‌هاتوون! دیسان به‌رنابا به‌چپه به‌ژنه‌ی وت:

- کچم قودگا له‌بیر نه‌که‌ی!!

گه‌شت و گه‌ران

مانگیکی ره‌به‌ق راسپوتین و براده‌ره‌که‌ی هه‌موو دهروده‌شت و ناوایی‌یه‌کانی سیبیریایان ته‌ی کرد، پوویمان له‌هه‌ر شویننیک بگردایه‌ پینشوازییان ئی‌ئه‌کرا و پاره‌یان وه‌ک ته‌رز به‌سه‌را دانسه‌باری له‌لایه‌ن جوتیاره‌هه‌ژاره‌کانه‌وه.

راسپوتین له‌م گه‌شت و گه‌راندا شارمه‌زاییه‌که‌ی بئ‌ پایانی په‌یدا کرد به‌ ته‌واوی کرده‌وه‌ی (که‌شیشیکی) شارم‌زای لاسایی ئه‌کرده‌وه، هه‌تا وردترین که‌سیک نه‌ی ئه‌توانی ناراستی و که‌له‌ک و فروفیتی دهربخا، هه‌ئسان و دانیشتنی له‌هی قه‌شه‌یه‌کی ته‌واوی ئه‌کرد، به‌تایبه‌تی له‌ کیشانی چلیپادا له‌سه‌ر سنگی، له‌گه‌ل ویرد خویندن و کوف کردنی به‌سه‌ر تۆبه‌کاره‌کان دا، له‌گه‌ل ناخ هه‌ل‌کیشانی بۆ بئ‌ نه‌وایان و داماوان بۆ هه‌موو ئاده‌میزاده‌ بئ‌ ده‌سه‌لاته‌کان!

شیوه‌ی گفتوگووشی وه‌ک جاری جاران نه‌ماوه به‌ته‌واوی گوپراوه، که‌ده‌م با ئه‌دا بۆ قسه‌کردن هه‌مووی به‌ئایاتی ته‌ورات و ئینجیل ئه‌پرازینیته‌وه و پڕیشه له‌قسه‌ی نه‌سته‌ق و به‌رئ‌ و جئ‌ی پیاوچاکان و پیا هه‌ل‌خوندن به‌ مریمی (عه‌زرا)دا و تیشکی چاوه‌کانی کاریگه‌رت‌ره له‌ جاران.

ئه‌وانه‌ی گفتوگووی له‌گه‌ل ئه‌که‌ن وا هه‌ست به‌خویمان ئه‌که‌ن که‌وا ئاوهروت کراون له‌ به‌رده‌م ئه‌م جانه‌ومره‌ پیرۆزه‌دا! که‌چاوی هه‌موو په‌رده‌یه‌ک ئه‌سم‌ هه‌رچه‌ند ئه‌ستوریش بئ‌، هه‌تا به‌ئاسانی هه‌ستی میشک و دل و دهروونیان وه‌ک نوسین به‌خویندن ئه‌خوینیته‌وه! سیپالی پینه‌کراو و چلکنی به‌ری باوه‌رئ‌ خه‌لکی وه‌ک موگناتیس رانه‌کیشا، ئای که‌چهند پیس و پۆخلی له‌ په‌رستن و جاویدانی‌یه‌وه نزیکه له‌لای نه‌زان و

نەفام!

بۇيە ھېچ سەير نىيە بەم سەرو گويلاكەوھ پىزى دەسەلاتى لە برەودابى
لاى جوتيارەكان!

ئەوھى ئەم سەركەوتنانەى راسپۇتىنى لە دل و دەرونى خەلك دا
چەسپ تر ئەكرد كردهوھ سەيرەكانى بەرنابا بوو كە بە زنجير ئەھاتە
ويژەى خۇى و حالى لە خۇى ئەھىنا، بەو نيازەى پتر ھەست و ھۇشى
خەلكى بۇ خۇى پراكىشى، پاشان دەسى ئەكرد بە ھەل خويندن بەشان و
باھووى كەرامات و رادەى لەخووترسى راسپۇتينا.

ھەتا ەك پورە ھەنگ ئەى وروژاندن و لە دەورى راسپۇتىنى كۆ
ئەكردنەوھ بۇ تۆبە كردن و خۇپاك كردنەوھ لە زەرياي پر بەرەكەتيا!
راسپۇتىن زۆر بە پەرۇشەوھ تواناي ھىزى موگناتىسى چاوەكانى
بەكارئەھىنا، بۇ ئەمەش ئەو ژنە لەخواترس و نەخۇشانەى ھەلئەبژارد كە
مىشكىيان شلەقابوو، دەمارى شىتتياں بە ئاشكرا دياربوو، واى ئەبردە
مىشكىيانەوھ كە چاك بوونەتەوھ لە نەخۇشەكانيان، ئەى كردنە داردەستى
خۇى بۇ بلاوكردنەوھى كەرامەت و ھىزى دەسەلاتى لەرادەبەدەرى!

ھەوالى ئەم كەرامەتانەى لەگەل كاروانچيان دا بە ھەموو لايەكا پەرش و
بلاوبووھ، ئاى چەند زوو كارەساتى لە توانابەدەر و سەير
بلاوئەبىتەوھ؟! دەروەشتى دوور و درىژى بى پايانى ئەبىرى ەك بروسكە
ھەتا واى ليھات موعجيزەكانى ئەم قەشە درۇزنە ويردى زمانى ھەموو
خەلكى ئەو ناوچەيە بوو، پووى لە ھەز شوينىك بگردايە ناوبانگى بەر لە
خۇى ئەو ناوھى پر ئەكرد، ئەگەر بەرەو نىمچە شارەكان بچووايە ئەوبىنى
خەلكى كۆ ئەبوونەوھ بۇ پىشوازى كردنى ەك چۆن پىشوازى لە
پزگاركرەى يا خواناسىكى گەورە و بەناوبانگ ئەكرى، ژنان چمكى
داوينى كراسە پيسەكەيان ماچ ئەكرد و جوتيارەكان بەسەرى پووتەوھ

كۈنوشيان بۇ ئەبرد، وئىنەي چىلپايان لەسەر سىنگيان ئەكىشا بەوپەرى
ملكەچىيەو، وەك لە بەردەمى مۇمدا نىكى پىرۆزى پاشماوھى پىياوچاكى
لە خواناسە پىرۆزەكانا بن!

ئىوارەيەكيان لەگەل برادەرەكەي، واتە وەزىرى پىروپاگەندەي، لالە
بەرنابا گەيشتنە ئىستگەي ((ئۆمسك)) لەسەر ئەو ھىلى ئاسنەي بە
سىبىريادا تى ئەپەرى و چىپاكاني ئەپەرى بۇ ناو روسىاي ئەورۇپى.

رىنگاي ئاسنى ئەو سەردەمە بايەخىكى تايبەتى ھەبوو لە ولاتان دا،
ئىستگەي ئۆمسك ھەر بەو پىيە شوئىنىكى بايەخدار بوو، دالانىكى
فراوانى ھەبوو ئەو دالانە ھەموو شتىك بوو، گۆرەپان بوو (مەيدان)
چتىخانە بوو مەيخانە و بازارى گشتى و ئوتىل و چىشتخانە و كلېسە و
شويىنى خواناسىش بوو!

لە ناوەرەستى ئەو دالانەدا سۆپەيەكى گەرە ھەبوو دووكەل كىشەكەي
گەيشتىبوو بىمىچەكەي، دەستەيەك بازىرگاني بچوك لەدەورى دانىشتىبوون
دەمەتەقىيان ئەكرد لە ئىش و كارى بازىرگانىتى و باس و خواسى بازىر و
گۆراني نرخی شتومەك و لەدەنگ و باسى ولاتانى دراوسىشيان ئەدوان،
لە گۆشەكاني تى ئەو دالانەدا ھەندى جوتىياري ھەزار (موچىك) لە
پرخەي خەوى شىرىن دا بەختەو ھەربوون بەو گەرم بوونەوھى بەخۆپايى لەم
شويىنەدا چىنگيان ئەكەوت، بەلام بۇنى ئارەقى لەشيان و بۇنى ئەو پىستە
ھەرزانانەي جلو بەرگيانى ئى دروست كرابوو پىياوى كاس ئەكرد، لەگەل
ئەو شا ھىندەي نە ئەخاياند مروۋە لىي رانەھات.

لەوپەرى دالانەكەدا بەرانبەر دەرگاي دالانەكە مېزىكى دىرېژ بە پانى
دىوارەكە ھەيە، ھەموو چەشنە خۇراكىكى لەسەر رىزىكراو، بەخۆپايى
ئەدرى بەو كەسانەي داواي تەنھا پىكى (قۇدگا) يا (زىرۇكا) يا (كەرمەل)
ئەكا ئەمانەش ھەمووى شەراب و خواردنەوھى بەناوبانگن لە دانەوتلە و

میوه دەرئەهینرین.

هەر لەسەر ئەم تەخت و خوانە، چای گەرمیش ئەفرۆشریت، هەلمی گەرمی ئی بڵند ئەبیتهوه لەو سەرماي زستانە سەختەدا، وردە پارچە لیمۆی بەسەرەویە، کە لیمۆ لەو شوینانەدا میوهیە کە بەدەگمەن ئەبیینی و دەست کەوتنی زۆر گرانه.

هەر لەسەر ئەو میزە گەورەیه مۆمدا نیکی گەورە هەلواسراوه لەژیریا چرایەکی شوشەیی پەنگاو پەنگ دانراوه، نیترا و هەمە چەشنە و هەمەچیزە خەلک ئەبیینی دین و دەچن، لەوانە ی ئەخۆنەوه یا ورگ تیر ئەکەن، هیندیکیشیان سەرخۆشن یا بەچۆکا دین لەبەردەم مۆمدا نەکە، بە ملکەچیەکی راستەوه، پەیتا پەیتا بەدەست چلیپایان لەسەر سنگیان دروست ئەکەن و ئەی کیشن و ئەی کیشنەوه.

هەتا چینه بەرزەکان و شلەشاریەکانی دانیشتوی شارەکانی نزیک ئەم نیستگەیه لایان کەمی و سوکی نیە بێن هیندی لەکاتی خۆیان لەم شوینە سەیرەدا بەسەر بەرن، بۆیه وا ئەبیین ئەفسەری شوخ و شەنگ خۆیان لە پالتۆ خۆلەمی شیهەکانیان هەلکیشاوه دینە داڵانەکەوه بە شمشیرە درێژەکانیان بە چەکە قورسە سوپایییەکانیانەوه کە ئەبیته هۆی سەرنج راکیشانی خەلکی!

ژنە جوانە شاریەکانیش ئەو جلۆبەرگانەیان پۆشیوه کە لە تازەترین مۆدە ی پاریس ئەچن .... قۆلیان کردوو بە قۆلی ئەو ئەفسەرانەدا، ژنە جوتیارەکانیش کە لە گۆشەکانی داڵانەکەدا چیچکەیان کردوو بە چاری پر لە خەشم و قینەوه هەروەها بە سەرسامیەوه لییان مۆر ئەبنەوه!

بەتایبەتی ئەم ئیوارەیه نیستگە جمە ی دی لە خەلک دا ئەویش لەبەرئەوهی، شەمەندەفەری سیبیریا کە هەفتە ی جارێک لیرەوه تینەپەرێ وای بەرپیکەوت ئەم شەو ئەگاتە نیستگە ی (نۆمسک) ئەمەش رابواردنیکی

گهوره يه لهه ههريمه دا كه له هه موو شتيكي سهيره وه تيريكه، لههه مان كاتيش دا هه ليكه بو بينيني نهو شه مه نده فهره جيهانييه نايابه ي بوني خوشي نهو گوله جوانه ي پيوه يه كه پئي نهوترئ شارستانيتي پوژئاوا!
هه ر كه شه مه نه فهره كه نه گاته ئيستگه و رانه وه ستئ هه موو خه لكه كه ش له بان شوسته ي ئيستگه كه كوئه بنه وه، جوتياره كان به جاريك سهيري نه وروپيه كان نه كه ن، به چاويك وه كه نه مانه جوړه گيانله به ريكي تري له ئاده ميزاد به ره و ژورتربن. به لام نه فسرو دوسته جوانه كانيان له و جلو به رگه موډانه وردنه بنه وه كه نه وروپيه كان له به ريان كرده وه، هه تا نه وانيش بنيزن بو يان بي له كوگاي جلو به رگه به ناوبانگه كان ي پاريسه وه له و شاره ي كه به شي هه ره زوريان ناتوانن بييينن مه گه ر به خه و!

نه وه ي هه ره ده وله مه مه نده كان له جوتياره كان و به شه كان ي تر جيا نه كرده وه هه ر نه وه بوو نه مان له ناو خو يان دا به فهره نسي گف توگو نه كه ن، خوا هه لنا گري به زمان يكي ريك و پاراوي نهرم و ره وان نه دوين، ئاي كه پياواني چيني به رز چه ند خو يان به به خته وه ر نه زانن نه گه ر ده رفه تيان ده ست كه وي بو تيكل بوون به و بيگانان ه ي كه له شه مه نده فهره كه دائه به زن بو خوار دن و خوار دنه وه، هه تا بتوانن كه مي به فهره نسي يا نه لمان ي بيان دوينن هه تا زاخاوي ميشك و بيره وه ري پوژاني پار دوويان له پاريس و له نده ن و نيس تازه كه نه وه، نيس نه و شوينه دلرفينه ي كه ناو و باي پيچه وان ه ي ناو باي توقينه ري سيبيرياه، نيس نه و شاره ي باخ و باخاتي پر له گولي گه ش و بو ن خوشه و نافرته ي نه ليئ ي دان ه ي مروارين، نه مه جگه له رابواردني گازينوي (مونت كارلو) به مه هيج نه بن بو چه ند ده قيقيه كه نه وه يان له بير نه چيته وه له سيبيريا نه زين، كه و ابو نه م رابواردنه نه ماندو بوونه نه هينئ كيشاويانه، كه به لاي كه ميه وه هي نه بن گاليسكه كانيان ساز كرده وه له گونده

دووره كانيانه وه له ژېړ نهو كلوره به فرانهي له ناسمانه وه دينه خواره وه،
 دووري شوينه كانيان نا ليروه دوو كاترميري ته او نه خاينئ به سواري!
 هر به پڼكوت نهو ئيواره يه ي راسپوتين و برنابا ته شريفان هينا هر
 نهو شه وه شه منده فهره كه نه گه يشته نه م ئيستگه يه، هاتنيان سهرنجي
 خه لكه كه ي راكيشا، به لام نه مانه خويان له كه س نه گه يان، يه كسر پويان
 كرده ميزي خوار دنه وه، بهر له هه موو شتيك له بهر دم مؤمدانه گوره كه دا
 به چوكا هاتن بو كړنوش بردن، وهك نهو پياوه نايينانه ي ناوبانگيان
 دهر كرده وه، داوي نهو چاووپراوه، بئ شمرمانه داواي دوو شوشه فودگاي
 نايابيان كرد، وه هر به دم چاوهرواني هاتني فودگا كه وه ده ستيان كرد
 به مزه و چهره س خوار دن لهو خوراكه به تامانه ي نارمزويان نه كرد، وهك
 (زاكوزكي) و (كافياري) تازه كه راسپوتين زور حزي ليئه كرد.

خاوه نه كه ي پياويكي سهروزمان شيرين و پوو خوش بوو، به دهر فته ي
 زاني خو ي بنويئنه به وه ي كه وا خواناسه و پياواني ئاييني خوشه ويئ،
 بويه قايل نه بوو پاره يان ليوهر بگرئ له نرخي خوار دن و خوار دنه ويان.
 چهند نافر هه تيكي ناسك و نازدار له م دوو پياوچا كه نزيك بوونه وه،
 داواي كه رامهت و موعجيزه ي تازه يان له راسپوتين نه كرد، لهو
 موعجيزانه ي ناوبانگي هه موو لايه كي داگير كرده بوو، به لام راسپوتين
 سهرو دلي خوش نه بوو، جگه له مه ي خوي دابووه سهر خوار دنه وه ي
 شه رابي ناياب كه زور حزي ليئه كرد، چونكه نه م دهر فته نابئ له چنگ
 دهر كا بئ نه وه ي تيړ و پر له فودگا بخواته وه نه مه له كاتيكا ناشيه ويئ
 سهري خو ي گيژكا به ويردي خويندنه وه! پاشان بوچي نهو نافر هه تانه
 بدويئنه له كاتيكا دا نيازي مانه وه ي نيه، وه له دل خوش كرده يان هيچي
 پئ نابريئ؟

نا له م كاته دا بوو كه شه منده فهر ي چاوهر پئ كراو گه يشته، برنابا و

راسپۆتین له گهڵ خهڵکه که چوونه سهه شوستهی ئیستگه که و تیکه ل به خهڵکه که بوون، به جووته چاویان بپی بووه نهو واگۆنه زلهی به چراخان پرووناک کراوه تهوه و ماله ماله له خواردن سواربووه کان تیایا له سهرخۆ نانیا ن نه خوارد، شوشه شهرا به نایا به کانیا ن له بهر ده میان دا پیزکراوه، راسپۆتین نارامی له بهر هه لگرا، بریاری دا که خویان بگه یینه نهوئ، هه تا نزیک ببه نه وه له و نافرته نه وره پیا نهی که له جوانیا وه ک فریشته ن له چاو نافرته کانی سیبیریای چۆل و هۆلا.

زهنگی یه که می شه فه نده فه ره که لیی دا نیشانهی نزیک بوونه وهی بزوتنی هه تا سواربوو کانی بکه ونه خویان، پاشان ئیستگه که ش دوو لیدان تری بو لیدان نیشانهی نه وهی که ته نها سئ ده قیقی ماوه بو پویشتن، دوا ی نه وه سئ لیدان تریشی لیدا، پاش نه مانه فیته له شه مه نده فه ره که به رزبووه وه .....

خه لکه که سه رسام بوون له وهی راسپۆتین پال به براده ره که یه وه نه نی وه ک گویره که یه کی گه وهی دا بیته به رخوی به جووته خویان هه لدا یه ناو شه مه نده فه ره که وه که هیشتا له سه رخۆ نه پویشتن، هینده ی نه خایاند شه مه نده فه ره که له چاو ون بوو، له ناو تاریکی شه وا، نهو شه مه نده فه ره ی قه شه ی خاوه ن موعجیزه ی هه لگرتوه، له سیبیریا دووری نه خاته وه!

له راستیش دا راسپۆتین بیزاربوو له گه شت و گه ران به دیهاته کانی سیبیریا دا که هه مووی له یه که نه چوون، پاش نه وهی له پیشه ی قه شه یه تی دا قال بوو بوو، به خویا را نه په رموو که بتوانی توانای خوی له شتیکی به که لکتر دا به ختکا ....

له واگۆنى نوستنا!

هر ئهوهندهى پشكنىرى (مفتش). واگۆنى نوستن- كهلاونكى بهلچىكى بوو- چاوى بهم دوو سواربووه ئاوارهيه كهوت بهزمانى خوڤى دهنگىكى لى بهرزبووه:

- خوا بهرحمهتى خوڤت! ئهبنى ئهم دوو دابهستهيه دهركهم.

پاشان لىيان نزيك بووهوه به زمانىكى شيرين و به پوسى لىي پرسين، بهرنابا- كه هيشتا خومار بوو- لىي بهزمان هات و لهپاش ئهوهى بهسهر و گويلاكى خواناسى خوڤى و راسپوڤتينا هاته خواري و تى:

- ئهبينى ئيمه لهو بهشهين كه هيچ نادهين، چونكه پيشهمان هر وهرگرتن و كوگردنهويه، خوا بهو پرژهنهكا شتيك لهئيمه ههلوهرى.

له ههمان كات دا راسپوڤتین چاوى خوڤى داگيرسان و بريه دووچاوى پشكنىرهكه بهنيازي خهو ليخستنى، بهلام پۆلهى نهبهردى بروكسل لهو بابته نهبوو بهكهلكى نوستنى موگناتيسى بى، بى سود بوو كه ميك كاري تينهکرد، ئهوهبوو ئهويش هر لىيان ورد ئهبووهوه ههتا دهى ههلهينايهوه و تى:

- كهوتومهته دهست دوو شيت!

هيچى بهبيرا نههات لهوه بهولاوه كه وازيان ليبينى ههتا ئهگهنه ئيستگهيهكى تر لهوى بههيزى پوليس دايان بهزىنى.

راسپوڤتین گوڤ نهدا به پشكنير و قوڤى كرد به قوڤى بهرنابادا بهجووته لىيان دا و دهستيان كرد به گهران بهناو ژوورى واگۆنهكانى نوستنا، ههتا گهيشتنه واگۆنى خوڤاك، با بو خوا بلين پيشوازييهكى باش كران چونكه بوونى ئهم دوو لهندههوپه لهم شوينهدا مايهى رابواردن و كات بهسهر بردنه لهم ريگه دوور و دريژه بى برانهويهدا.

گوماني تيا نيه كه سواربووه بيگانهكان لهم شهمهندهفهره نايابهدا هيشتا چاويان به دهرويشى روسيا نهكهوتوه، وه بگره هر به پاديشيان دا

نەھاتىن كە جانئوھرى واش ھەيە لە جىھان دا، لەبەرئەوھ سواریبووھكان زۆر سەرسام بوون بەتايبەتى ئافرەتە ئىنگلىزەكان، كە بەشى ھەرە زۆرى ئافرەتى ئەم كاروانە لە ژنانى ئىنگلىزن، يەكئ لە ئافرەتانە كە چاويلكەيەكى چوارچىۆھ زىپىنى بەدەستەوھ گرتبوو بەجۆرى لەمانە ورد ئەبووھوھ كە ئەبى ئەمانە بارگىرن يا پەيكەرىكى زۆر سەيرى كۆنى مۇزەخانەى قاھىرە!

ئاخ خۆزگەم بيان زانايە كە ئەمە ئەو باغەوانە دزە ھەئەتوويە كە چەند سەلكە كەلەرمىكى كلىسەى دىكەى خۆيانى دزى بوو!!...

خاواراستان ئەمىرىكى پوسى لەناو سواریبووھكان دا ھەبوو ئەمەى بەدەرەت زانى بۇ خۆنزىك كەردنەوھ لەو ژنە ئىنگلىزانە بەتايبەتى ئىنگلىزە چاويلكەدارەكەى ناومان بىرد، بۆيە خۆى تىھەلقورتان و ئەسى كەرد بەشى كەردنەوھو يەكالاكەردنەوھى كارو پىشەى ئەم دوو دەرويشە و چۆنىتى بەرپۆھچوون و گوزەرانىان، وا دياربوو قسەكانى لاي ژنە ئىنگلىزەكان خۆش بوو بۆيە بەسەرسورمانەوھ لەپىكەنن دا ئەترەقىنەوھ.

بەلام راسپۆتىن كشمات دانىشتبوو، وەك چاوەپروانى ئەوھى يەكئ لەو فرىشتانە بەچۆكا بى و بكوئى بەسەر ئەژنۆيا ھەر وەك ئافرەتە ساويلكە و نەفامەكانى سىبىريا، بەلام چاوەپروانى ئەو بى ھوودە بوو، كە لە وزەيا نەما ئەمەى فەرموو:

– من قەشە راسپۆتىنم!

بەلام ئەوھى لەبىر چوو كە پوسەكان نەبى ئەوانى تر لەو تىناگەن، لەگەل ئەوھش دا ئەو ئەمىرە لەم و لەو ھىندى لە كەرامەت و مەعجىزەى ئەم دەرويشە چاوەزەقى بىستبوو بۆيە ويستى لەم پووھوھ ئافرەتە ئىنگلىزەكان بوروژىنى، بۆيە كەوتە پياھەئخويندن بەشان و باھوى كەرامەت و موعجىزەى ئەم قەشە ناودارە بەزمانى ئىنگلىزى و فەرەنسى.

ئا لەم كاتەدا يەكئ لەپىش خزمەتەكان پەيدا بوو، نيازى دەرکردنى ئەم

دوو چهپه له بوو، به لام هم و نهو بویان تیکه وتن چونکه نه یانویست هم رابواردنه سهیره یان له دست نه چئ!

هیندهی نه خایان که دوروبه ری دورویش و قهشه نابلقه دار به پیپرئ فریشتهی جوانی نهورویا، له گهل ژماره یه که له سواربووه به رزه کان، له بهرده میان دا وه که یه کئ له دیوه کانی هندستان یان که مه که ریکی تیاتروخانه هه تا هندی له سواربووه کان بیری خویان دوربیری که نامادهن چ دورویکیان پیئ نه سپین به پوپری پیخوش بوونهوه پیی هلسن، به لام راسپوتین به سهلیقهی خوی دنیا بوو که هم بیگانانه وه که نافرته کانی لای خویان نین دوروی شیتی و له خواترسانیان و ایان لییکا به ناسانی بکهونه ژیر رکیفی دهسه لات و توانایهوه، بویه به پیک هلدانی شه پانیاوه خوی خه ریک کرد که به لایهوه خواردنه وه یه کی تازه خوش بوو.

به لام دورویش به رنابا، به پیک ته سکینی نه ههات په لاماری شوشه یه که شه پانیاوی دابوو نابووی به سه ریه وه له به ره وه ورگی خوی لی پرنه کرد، هم بزوتنه وه یه به لای نافرته ئینگلیزه کانه وه په سه ند نه بوو.

که ماوه یه کی زور به سه رچوو بی نه وهی نیشانهی موعجیزه و که رامهت له راسپوتین ده رکه وی مه گه ر و پینه و بزپکاندن سهرخوشی یان و نارهق کردنه وه بوگه نی له شیان که نافرته ئینگلیزه کانی قانگ دابوو، ناچاری کردن به گورجی هه لبین و بگه رینه وه ناو جینگا کانیان له واگونی نوستن، که به سراوه ته وه به شه مه نده فهره که وه، به م پییه هه تا وای لیها ت واگونی نان خواردن جگه له م دوو پیواچاکه و نه میره روسیه که و چند سواربوویه کی که م که سی تیا نه ما وای لیها ت دانیشتنه که یان خومالی بی، نیتر شهرم و شکو له گورئا نه ما و رابواردن له سه ر نهریتی روسی کون دهستی پیکرد.

یه کئ له سواربووه کان هلسا دهستی کرد به سه ما کردن له سه ر شیوهی روسی، له وجوده هه لپه رکی ته نهاییه ی که سه ما که ر وه دانیشتنی له پر نه که ویته سه ریئ و به ملاو به ولای خویدا دیت و نه چئ پیوا سه رسام نه بی

که چۆن ناکهوی، وه چۆن نهتوانی وا خۆی بسورپینیتهوه، له پڕ ئهیبینی لهدانیشتنهوه راههستاوه، وه خۆی به ئاسمان دا ههڵندها بۆ بهرزیهکی زۆر، وه قریوهی بۆ ئەکا وهك دڕندهیه له شه پرا بیئت.

ئهوانی تر بهم ههواو قریوه قریوهی سهماکه ره که گهرم بووبوون، بۆیان ئەدا له چه پێله، به لام به ساردو سپی ههتا ئەم دیمه نه کاری کرده سهر دهرویش به رنابا که ئهویش که و ته جۆش و خروش که و ته لاسایی کردنه وه و سهماکردن به خۆی و زنجیرو بارو بارخانهیه وه که سهر به قوپی ئه هینایه پیکه نین!

له ناو ئەم دهست خروش و خوماره دا ته نها که سێ نه شیوابی ههر راسپۆتین بوو که به بی دهنگی و به لالوتیکه وه سهیری ئه کردن.

که له هه لپه رکێ تیریان خوارد له سهر نه ریت و خوی پوسی خۆیان ههریه که چمکیکی ئه و سفره و خوانه ی گرت که پیش قهیری خواردن و خواردنه وه یان له سهر ئه خوارد هه لیان دا ههر چی له سهر بوو له قاپ و شوشه وات به ئاسمان دا چوو پاشان به ربوونه وه هه پروون به هه پروون بوون!

به م جوړه کو تایى به ئاههنگى ناکاتیان هینا و تروسکه ی گهرمی شه و نخونه کان به جارێ گوژایه وه. پیش خزمه تهکانی واگوونی خواردن ژیری یان نواند که ههر خۆیان لی نه کردن به خاوه ن و بهس، به لکو ههریه که خۆی کوتایه ژووری خۆی دور له ئاههنگ، چونکه نه یانزانی به یانی له گه ل گزنگی خوردا ههر چیه کیان شکاندوه له زه ماوه نده که یان دا بۆیان ئه بژیرن و به خشیشیش وه ره ئه گرن!

بهره روسیای ئه وروپی

راسپۆتین و به رنابا ئه و شه وه یان به خووشی برده سهر، چونکه شاهزادهکانی روس له به خشین دا دهست بلاویوون، کړی ی سواربوونیان له گه ل خه رچی خواردن و خواردنه وه دا ههتا دوا قو ناغی ئه و ریگه دور و

دریژه بۆدان. جگه له وردە خەرجی گیرفانیان!

بۆ یەكەمجار لەژیان دا راسپۆتین خۆی لەناو دۆشەك و لیفەى نایاب دا
دى كه پەتۆى نەرم و لوسى گەرمیان ئەدا بەسەر خۆیان دا، ئەك ھەر ئەمە
و بەس بەلكو ئەمە یەكەم جار یەتەى لە شویننیک دا ئەنوی دوورە لە كیچ و
ئەسپین.

بەلام بەرنابا ئەو ھەر لیى مەپرسە، لەژێر خەیاڵى خومارى دا وای
ئەزانى لە بەهەشت دا ئەژى بۆیە بە راسپۆتینی ئەوت:

- نەم وت ئەى لالە كریكۆر خواناسى لەوەرگایەكى خوشە،
دوایییەكەشى چوونە بەهەشتە، وا ئیستا ئیمە لە بەهەشتاین!

كە رووى جیھان پووناك بوو، پیاوانى سەروكارى شەمەندەفەر
ھاتنە خزمەتیان و پێیان راگەیاندن، كە نابى لەژوورەكەیان دەرچن، ھەتا
بۆن و بەرامەى چەپەلىیان خەلكەكە بیزار نەكا. بەم قسانە ھیچ دلگیر
نەبوون، كى وای بۆ ئەلوی شوشەى شەمپانیا و ھەمە چەشنە خۆراكى
خۆش خوشى بى ماندووبوون بۆ بیته كونی ژوورەو، ئەو ژوورەى
واگۆنەى بە پەردە و كەلوپەلى نایاب پازینراو ھتەو!

بەرنابا ھەر شاگەشكە بوو بەو بەلغەم دانە ئەمریکاییەى بە زەركەف
رەنگ كرابوو ئەبریسكایەو، ھەر ھەلى گرتبوو خستیه ناوگەلى خۆیەو،
ھەتا نزیك بى لەدەمى خاوینى!

ئەو پۆژەشیان بەشادومانی و سەرخشى بردەسەر، بۆنى ئارەقەى چلك
و چەپەلى لەشیان نەك ھەر ژوورەكەى كە تیا دانیشتوون قانگ دابوو
بەلكو گەیشتبوو كۆلانى واگۆنەكانى دراوسێیان، بۆشەوى ئایندە تیرو
پرخوتن.

كەرۆژ بوو ھەمەندەفەرەكە چیاكانى ئۆپالى بپرى بوو گەیشتبوو
زەوى و زارى پوسایى ئەوروپى، ئەو كاتە دەست بەجى راسپۆتین بپرای

دابه زىنى دا، هەتا گەشت و گەرانەكەيان بۆسەر مەزار و گۆپى پىياو چاك و شويىنە پىرۆزەكان بە پىيان تەواوكەن.

راسپۆتەن لەم ژيانە تازەيە وەرس بوو، لەراستىش دا سواربوونى شەمەندەفەر لەوانە نەبوو پەواج و بايەخ بە فيل و كەلەكەكەيان بدا.

راسپۆتەن ھەر بە پالى بەرناى خستە پيش خۆى وە لە يەكەم ئىستەگى روسىاي ئەوروپى دابەزىن، بە ھاتنە خوارەوھيان سواربووھەكان ئاسودە بوون، وەك مۆتەكە لەسەر شانيان دابەزى بىت.

راسپۆتەن لەم لەوەرگا تازەيەدا فيرى شەمپانيا خواردەنەو بوو بوو جگە لەوھى بۆ يەكەمجار لە ژيانيا بەرەنگارى شارستانىتى پوژئاواش بوو، لەوھش دانيا بوو كە فروفىلى ھەر بۆ روسيا و بۆ ناو ئەو خەلكە ساويلكانە دەست ئەدا، پوژئاوايىھەكان لىي تىناگەن و سەرکەوتنى ھەلناسەنگىن.

بەلام بەرنابا خۆر خۆر ئاو بەچاويە ئەھاتە خوارى و بەدەم قولى گريانەو بە راسپۆتەنى وت:

- بۆ نەتەيشت چەند پوژىكى تر لەو بەھەشتەدا بوويىنايە، ھەتا ئەگەيشتەنە مۆسكۆ بەخۆشى و بى ماندوو بوون!
راسپۆتەن وەك پشيلە مۆر بووھو و تى:

- ئاي كە چەند گەوجى! بۆ دوو پىياوى خاوەن موعجيزە و كرامەت لواوھ لە واگۆنىكى نوستن دا بگەنە شارىكى وەك مۆسكۆ، ئەمە بە تەنھا لەوانەيە ھەموو پەنجان بەفپو بدا، وە نرھمان

بۆ نەھيلىتەو، دەست مايمەمان ملكەچى دەرويشى يە ئەى بەرناى زيرەك، ئىستا زانيم كە بەكەلكى ئەو نايەيت ببىتە گەورەيەكى ئاينى، بەم پىيە ھەتا ھەتايە بەسوالكەرى ئەمىنيتەو وەك قەلەرەش ھەر بەشت گەنگە خواردەنە!

قسهكانى وهك نهخشی سهر بهرد بوو، پهلى بهرناى گرتوو كهوتنهوه پوښتن، ههتا گهښتنه گونديك، هيندهى نهخاياند لهم ناوهدا له سيبيريا زياتر دهنگيان دايهوه، بهتايهتي كه ئيستا توانا و سهليقهى له جاران بههيزتر بووه، هر بويهكيش له جاران چاو قايم تر بوو، بو لهخشته بردن و فريودانى ئافرهته بهسهزمانهكان كه دواى دهست دريژى بوسهر ناموسيان، باى ئه دايهوه سهر هه له خه له تانديان و رام كردنيان بهو بيانوهى كه ئه بئى دواى گوناھبارى توبه بكن له سهر دهستى خويا، ههتا پتر خيرو بهر كه تى په شيمانى بو دواړوژيان كوښه نهوه، بويه دواى كارى خير ئه مەى پئى ئه وتن:

– بهخته وهرى په شيمانى جاريكى توبه كاريك له پوژى زيندوو بوونه وهدا سه د ئه وندهى بهخته وهرى كه سينكه كه له ژيانيا بهه له دا نه چوه!
 ئا بهم قسه هيچ و پوچانه دلخوشي نيچيره كاني خوئى ئه دايه وه ههتا ئه وانيش نهك هر خوئانيان پئى هه له خه له تان و بهس بهلكو ئه بوونه داردهست بو لهخشته بردنى ئافره تانى تر، بو هاتنه ناو دواى ئه م قه شه ناپا كه وه، ههتا پتر به شدارين لهو بهخته وهرى يهى كه بوئيان ئه نوسرئت له دواى هموو توبه يهك كه دهستگيريان ئه بئى له تيكه ل بوونيان له گه ل ئه م داوئىن پيسه دا.

به م جوړه پوژ به پوژ دوسته كاني له زور بوون بوو لهو گوندانهى تيايان دا ئه بوونه ميوان، وه راسپوتين بئى شهرم و شكو به ئاشكرا ناوى ئه نان (ژنه گيانيه كانم) ئه م هه ش پاداشتيكى ئه وتو بوو هه موو ئافره تيكيان به ئاسانى نه ئه گه ښته ئه و پايه بهرزي يه!

له پەرستگایه کاکا

له ئیوارهی پۆژی له پۆژانی گهشته که یانا گهیشتنه (دیریک) له دیری ئافرهته ره به نهکان، ئەهی پووانی به سهر پوواری (قۆلگا) دا، له جواترین شوینیک دا.

شیوهی دیره که، به گومهزه زۆر پهنگاو پهنگه کانی، که هیندیکیان کهسک و هیندیکی تریان سوور و به شیکیشیان زهره و چهند چلیپایه کی زیرین به سهر گومهزه کانهوه بوون له بهر تیشکی خۆره که ئەدرهوشانهوه، دل و دهررونی هونهرمه ندانی جوان ئەکردهوه.

ئهگهر چی ئەم دووانه هونهرمه ندیش نه بوون له گه ل ئه وهش دا سه رسامی ئه و دیمه نه بوون، وا به ییری به رنابادا هات که ئەبی ئەم شوینه نایابه چیشتهخانه یه کی بی وینه شی تیا هه بی، به لام راسپۆتین دل و دهررونی لای ئافرهته ره به نهکان بوو.

که له دهرگای دیره که یان دا، سه رۆکی ژنه ره به نهکان، که ناوی خوشکه (ماریا جۆزیف) بوو پیشوازییه کی گهرمی لیکردن، ئەم ئافرهته ژنیکی گران بوو، له بنه ماله یه کی وه جاخ زاده، په هبانیته شیوهی سروشتی ئەدهب و سه لاره یی نه شیواند بوو، بزوتنه وهی ئەوپه ری وردی نیشان ئەدا له پیشوازی کردنه کی دا.

به رنابا تیبینی ئەم لایه نهی کرد به بی چهندوچوون، به لام راسپۆتین به تهنگه وه نه هات، ههر وای دانا که ئەم ئافرهته ش میینه یه کی چاره گرانی ناشرینه و بهس، بویه وهك برسی پووی وهرچه رخان بو سه رنج دان له و کچه گه نجه ره به نانهی له تافی جوانی دا بوون، دهسته دهسته پووینان ئەکرده دیره که بو نوژی شیوان.

ئهم چاو گپردانهی راسپۆتین شتیکی ئاشکرا بوو له لای ماریا که ئەبی ئەم له نده هوره دور بی له داوین پاکی و خواناسی یه وه. ههر له بهر ئەم

هۆیه بوو که راسپۆتینی خسته ژیر چاودیرییهکی توند و تۆلهوه
ئوهندهی بمینیتتهوه بۆ پاراستنی ناموسی ئهو ئافرهتانهی دیرهکهیان پر
کردوه.

بهشیک له شهو رابورد، له نوێژی خهوتن دا، ئهوهنده چالاکی نواند بۆ
نواندنی رادهی خواناسی خۆی، له گهڵ ئهوهش دا به پهروه شهوه چاوی بری
بووه چاوی کیژی له ره به نه کان، که له ناو هه موویان دا هه لی بژاردبوو
به وهی له هه موویان ناسک و نازدار تره!

که له نوێژ بلاوه یان کرد له دالانی دیره که دا به ره نگاری ئهو کیژۆلهیه
بوو به بی ترس و له سه رخۆ پیی وت:

- له خوا بترسه وهره له گه لم.

کیژۆله ره به نه که گهر دن که چی بۆ ئه م فه رمانه پیروژه پیشان دا و به بی
چهند وچوون، وه ک به رخ به پیش خۆی دا، هه تا گه یشتنه ژووره که ی، ئهو
ژووره ی بۆ مانه وهی ته رخان کراوه، دهر گای له سه رخۆیان پیوه دا،
کیژۆله که که وتبووه ژیر که مه ندی ئهو شه پۆله مه گنا تیسیه ی له چاره کانی
(پیاوی خوا) دهر نه چی!

هه ر چهند چرکه یه کی نه خایاند کچه له به رده می دا به چۆکا هات و
دهستی کرد له لسته نه وه و ماچ کردنی دهسته کریشاویه کانی، بی ئه وهی
هه ست به و هه موو چلکه بکا که له ناو نینۆکه دریزه کانی کۆبۆته وه.

هینده ی نه برد کیژه خوشی هاویشته باوه شیوه، ئه ویش هه ر به زه بری
هیزی موگنا تیس ی بی وینه ی چاوه کانی وه، به یه که وه نووسان، ده موچاری
ناسک و پوومه تی شه کره سیوی ئه هینا به سنگ و ریشی دریزی قه شه دا،
خوشیه کی زۆر به له شی کچه دا بلاوبوو وه به گرتنی ماسولکه ی بازووه
پۆلاییه کانی که له که مه ری توند بووبوو.

ئا له م کاته دا بوو (دایه ماریا) بۆ پشکنین چووبوو دهر وه به نیازی

پاراستنی رېك و پيكي ناو پهرستگاكه، له هه مان كاتيشا بو پاراستنی
ئو ئافره ته گه نجانهي ناو ئو ديره له دست دريژي، به هيواشي
دەرگاكي له سر كړنه وه، پوواني به ژوره كهي راسپوتين، ئايا نه بيت
چي بنبيت نه بيني وا به جوته له كاري خيران! له سره تادا خريك بو
بقيريني به سريانا، به لام له دوايي دا پشتاويشت گه پايه وه، له بهر خويه وه
نه يوت:

- ئاي له جانوره داوین پيسه! ئا ئوره تا له مالي خوادا له گه ل كچه
رهبه نيكا خريكه كه جيهاني به خوي، نه فهورژ كړدوه بو گه يشتن به
رهمانندي خوا؟!!

به گورجي چو دەرگاوانه كهي دير، كه لهنده هورپكي زل و زه به لاح بو
له گه ل دوو باغواني ديره كه كه له دەرگاوانه كه به ميژ و گوو پتر و گه وچ
تر بوون، گازی كړدن، هريه كه سرو تيلايان به دسته وه گرت و هاتن
به دواي خوشكه ماريادا، به رهو ژوره كهي راسپوتين، خوشكه ماريا
به شينه يي له دەرگاكي دان و دهنگي خوي ئي ناسك كړدوه، وتي:

- ئه ي باوكي به ريز ئايا ناتوي كيركي ميوان بيته خزمه ت و له لات
بميينته وه؟!!

ئهم دهنگه موسيقاويه به ته واوي وروژاني و دهماري حه يواني كه وته
بزوتن، بويه به خوشي يه كه وه هه لساو دەرگاكي كړدوه به نيازي
دهستگير بووني له نيچيريكي تازه، هه تا رابوژدني شهوي پي به ريته
سر!

له كاتيك كيرته راهبه گه نجه كه خريك خو پوشته كړدنه وه بو، به خو
خزانه ناو دوو تويي نوينه كه بو چاره سر كړدني دهردي پوتی و قوتی
و بو پزگار كړدني خوي له چاوي دەرگاوان و دوو باخه وانكه، ئا له م
كاتهدا تيلآ به دواي تيلآدا دائه باري به سر پوته لاک و سه روگو يلاكي

نه گریسی (باوکی گهره و گران) پیاوی پیوژی خوا کریکوژی ناموباره ک
دا.

ناکاوای سه ری له راسپوتین شیواند، په له قازیه کی نه وتوی بو نه کرا،
نه گهر چی هیزو توانای نه و قه لافه ته گهره یه ی له پینج گاجوت زیاتر
بوو.

چهند هه ناسه یه کی نه خایاند هه موو له شی تیځ شکیتراو سه رو
گوینلاکی بوو به خه لتانی خوین و سپیالی له بهردا ونجر ونجرپوو
به وه شه وه نه وه ستان فریپان دایه چالیکه وه له دهره وه ی دیره که، که
به رماوه ی خواردن و خوراکی دیره که یان لی پوئه کرد بو سه گه
خوپریه کان!

دوو ده قیقه ی نه برد که لاکینی تریش به رد رایه وه به سه ر که لاکي
راسپوتینا نه ویش که لاکي به رنابا بوو، که له خه وی شیرین دا دایان
چله کاندبوو به هو ی ده ست دریز ی راسپوتینه وه وا نه میش به دهردی نه و
چوو، نه و خواردنه ی که له سه ر میزه که ی (دایه ماریا جوژیف) خوارد بووی
به م لیدانه هه مووی یه ق دایه وه.

به وه چاک بوو وهرز زستان نه بوو کات دهمه دهمی هاوین بوو چونکه
نه یان نه توانی له بهر لیدان له شوینی خوین بیزوین له تاو نازاری له شیان،
بویه به بی چرکه له شوینه دا مانه وه به نکه نک هتا پوژیان لیبووه وه!
که پوژ گزنگی دا، دهنگی نوپو ویرد خویندن به و دهنگه ناسکانه ی له
نافره ته کانی دیره که به رز نه بووه وه به ناگای هینان، نه و دهنگه ش سرودی
نویژ ی به یانی کیژه ره به نه کان بوو، به رنابا چاری هه لهای ههستی به
نازاریکی زور کرد، به هو ی نه و تیکشکاندنه ی له شیوه وه، به راسپوتینی
وت:

- وا بزانه ناتوانم جاریکی تر چوارمشقی دابنیشم، چونکه نه وهنده

تیللا شەقم خوار دووہ بہ پیللاوہ بن ئاسنینہ کانیان، پیکانم لە دووم نایەن،
ئەمەش ھەمووی بەھۆی جولانەوہی نابەجئێ جەنابتەوہ، بەری جیہان
دووو دریزژە ھەر ئافرەت زۆرە، ھیچ نەماوہ پەلاماری کچە رەبەنەکان نەبێ
ئەئێ کاک کریکۆری بەرین!

– ئەئێ گەلحۆ بێدەنگ بە! بەراستی بەھەلە داچووم، بەلام ھەلە کەشم
ئەوہ نیە کە ئەو کیزە راھیبە جوانم لەخشتە بردوہ، بەگیانی خۆم ئەمە
ئەوپەری راستیە! بەلکو ھەلە کەم لەوہدا بوو کە گویم بەو پیرەژنە
سەگانیەئێ سەرۆکیان نەدا، کە کۆلەکەئێ وەستانی کۆمەل ھەر ئەوانن،
ھەر وەك چۆن پیاوہ پیرەکان کۆلەکەئێ راستەقینەئێ لیژنە ئاینیەکانن،
ئەوہئێ بیەوئێ سەرکەوتن مسۆگەر بکا بۆخۆئێ ئەبێ بەرلە ھەموو شت دلی
ئەو پیرانە پراکیشی بەلای خۆئێ دا، بەپشتگیری ئەوان ھەموو دەرگایەك
ئەکەوئیتە سەرگازی پشت، ھەموو کەموکۆریەکی پیاو ئەبیتە چاکە!
لیژنەدا راسپۆتین ھەناسەئێکی ھەلکیشا ھەستی بە چوارپەلی تیک
شکاوی خۆئێ کرد، دلخۆشی خۆئێ بەمە دایەوہ:

– نارامت ھەبێ ئەئێ کریکۆر، گول بئێ درک نابئێ، کەلە شیریش نەبێ
ھەر پۆژ ئەبیتەوہ!

لەبەردەم قەلای كرملىنا

ئەو سەرمەشقە ئازارايەي راسپۈتەن لە دىرى راھىبات دەرس دارىكى بەنرخ بوو، لەپاش ئەو كارەساتە، پېشەكى ھەر ھەنگاويكى تازەي بنايە حسابى تايبەتى بۇ ئەكرد، وە بەر لە ھەموو شتىك دلى بەساللا چوۋەكانى بوخۇي رائەكىشا.

ئەم پىلانە تازەيە زۆر بەكەلك بوو، چونكە پىرەكان پىشتىوانىكن بە ھىچ شتىك نرخیان نايەت، ئەمەش ھىچى تىنەچوۋ لە كەمى زمان لوسى بەولواۋە، وە زۆر جار ھىچ جۆرە خۆماندوو كەردىكى نە ئەويست. بەرنابا لەم پوۋەۋە ھەر ھاندەرى بوو، پەيتا پەيتا بەگويا ھەئەخوئند:

– ناو و ناوبانگى پىاوانى گەۋرە، ھەتا ناوبانگى پىاۋچاكان، نوساندنى لەكەي ناشرىن بە كىژۆلەيەكى جوانى ۋەك فرىشتەۋە يا ناو دەركەردنى بە داۋىن پاكى، ئەمانە ھەموۋى تەنھا بەزمان گىرانىكى چاك يا خراپى چەند پىرېژنىكى قەرچۆلى خاۋەن پاىەي ناو كۆمەلەۋە بەندە! راسپۈتەن گوئى بۇ ئەم ئامۆزگارىانە شل كەردبوو، پەيمانى دا بە بەرنابا كە ھەرگىز لەيادى نەكا ئەگەر چەرخى پۆژگار بە ئارەزۋى دلى ئەو سوپا، ئەو كاتە بىگەينىتە ئەسقەفنىكى بەرز و گران، بۇيە ئەمەي پى ۋت:

– تۆ ھەئەگىرى بگەي بە پلەو پاىەي ئەسقەفنىكى بەرز، تۆ ئەو پاىەيە ھەئەگىرى و لەشان و شەۋكەتت ئەۋەشىتەۋە، بەشارەزايىت ئەتۋانى دل و دەروونى ئافرەتان بخوئىتەۋە بەتايبەتى پىرەژنەكانيان!

ئەم دوو برادەرە گەرىدەيە كە لەۋە دلىابوون كە ناوبانگيان ھەموو دىھاتەكانى روسىاي ئەۋرۋپى تەنىۋەتەۋە، بىرارىيان دا بچن بۇ (مۆسكۆ) ئەو شارەي زەمانىكى دوورو درىژ پايتەختى مىرى بوو، بەرلەۋەي كە پىترس بورگ بىكرىتە پايتەخت!

پوژئی له پوژان گه شته که یان به پیاښه گه یشتنه مۆسکۆ، به بینینی دیمه نی کۆشکه کۆنه کانی و کلێسه گه وره کان و فراوانی شاره که وروکاس بوو بوون، بهر له هه موو شت پوو یان کرده کلێسه ی (عه زرا) بۆ نوێژکردن، که له نوێژبوونه وه ده ستیان کرد به سوپانه وه ی به شاره که دا چون بۆ سه یرو ته ماشای گۆره پانی (کراسنویا) و قه لای (کرملین) که دیواره کانی له خشتی سور دروست کراوه له پشتیه وه گومه زی زپیرنی گه وه ی پیاوچاک (یوحننا) و بالاو به ژنی ئه و کۆشکانه دیار بوون که جیگای دپیرنی قه یسه ره کانه، جاروبار بۆ بیره وه ری رابردوو یان دیده نیان ئه کرد له پایته ختی باوک باپیرانیان!

لیڤه دا راسپۆتین به بی دهنگی وه ستابوو، له و دیمه نه سه یرانه ورد ئه بووه وه که به ته واوی گیژوو پیاښه کرد بوو له بهر خۆیه وه وتی:

— لیڤه دلێ زیندوی پیرۆزی پوسیا لیڤه دا!

وا به میشکیا هات که داگیرکردنی ئه و قه لای سه خته ی (کرملین) سه رچلی و که لله ره قی و هه تا که ریتیه کی زۆری ئه ویت — له گه ل ئه وش دا هه ر به خویا رانه پهرموو بتوانی هه موو جوړه کۆسپیک ته خت کا، ئه گه ر چاو نه ترس و به ئارام بی.

ئهم باوه ریشی به خوی له وه وه هات بوو که پوژ به پوژ ئه ستیره ی به ختی له بهرز بوونه وه گه شه دا بوو، باوه ری ئهم جانه وه ره سه یره هه ر له باوه ری ئه و جیهان گیرانه ئه چوو که هه موو کۆسپیک سی ختی پینگایان به پشت به خۆیه ستن ته خت ئه که ن.

له چه ند هه فته ی سه ره تای گه یشتنیان به مۆسکۆ ژیا نیان ئاسوده نه بوو، چونکه ئهم شاره ئه گه رچی سه روشت و سه روسیمای پوژ هه لاتانه هه لکه وت بوو، له گه ل ئه وش دا، شارستانی تی پوژ ناوایی خوی گه یان دبووه دل و ده روونی دانیش توهانه کانی، ئه وه بوو پتر به ته نگ هه والی

سەماكەرىكى ئوپىرا ۋە يا كارەساتىكى تياتروپەك يا شىۋەي مۇدەپەكى پارىسى يا بەرزبونەۋەي نىخ لە بازارەكانى بازىگانىتى و مالدارىەۋە بوپن لەۋەي دل و سەرنج بەدەنە موعجىزە و كەرامەتى لەرادەبەدەرى ئەم جانەۋەرە.

پۇشنىبەرەكانى مۇسكۇ چاۋيان لە پۇژئاۋا پرىۋە، چ بۇ زانىارى ۋە چ بۇ نەزمى خۇشى و رابواردن، ئامادەنن پوو ۋەرگىپن بەرەۋ سىبىرىا بۇ بىننى قەشەپەكى چەپەلى گەرۆك كە بۇ دەست بېرى پوۋى كۆكردۆتە ئىرە.

لەبەرئەۋە سەركەۋتنى راسپۇتېن لەم ماۋەپەدا برىتى بوو لە چاك كەردنەۋەي چەند ئافرەتېك لەۋانەي ۋەك شىت باۋەشيان كەردوۋە بە ئاين دا، ئا لەم چىن و توپۇزە نزمانەۋە ناۋبانگى بەرگوىي كەسانى چىنى بەرزكەۋتەۋە، ھەتا ۋاي لىھات ھەندى ژنە دەۋلەمەند چاۋەرۋانى ئەۋە بوون كە راسپۇتېن خۇي بچى و لە دەرگاي مالىان بەلام راسپۇتېن ئەمەي نەكرد، بەۋەي چاپك و ھۇشيار بوو لە ھەنگاۋ ھەنگرتنا بۇپە ھەردانى بەخۇيا گرت ھەتا ئەۋان داۋاي كەن نەك ئەم داۋاكارىان بى، چونكە لەۋ باۋەرەدا بوو داۋاكەر ھەمىشە بەر زىان ئەكەۋى.

لە ئەنجام دا ژمارەپەك لە ژنانى چىنى بەرز لە مۇسكۇ، كەۋتنە پارانەۋەۋە لالانەۋە لە قەشەي بىبار، بەكۆمەل بەردەرگايان پى گرت، ئەمىش لە يەكەم جارا بەساردىپەۋە لەگەلىان دا جولاپەۋە، بەۋ نىازەي بىان خروشىنى، ھەتا بەپەرۆش بن بۇ بىننى سەمتى موعجىزە و كەرامەتى بى وىنەي!

ئەمە لەلەيك لەلەيكى تىرىشەۋە راسپۇتېن لە دەسەلاتى توندو تىژى بال بازى نەھىنى (الشرطة السرية) كە بە (ئۇكرانا) ئەناسرا ئەسلەمىەۋە، لەۋە ئەترسا كە پەيوەندى لەگەل ژنانى چىنى بەرز بىتە ھۇي مالىۋىرانى

بۆي، بۆيە ئەگەپرا بەدوای مسۆگەر کردنى پەزنامەندى ئەوانا، چونكە دەسەلاتى ئەو بەشە پۆلىسە بىئ سنور بوو ھەرچىھەكىيان بکردايە ئى پرسىنە نەبوو.!!

ھەموو جارى برىنى پىر لەئىش و نازارى دىرى پراھبانى بىرنەكەوتەو، ئەو كاتانەى كە دلى لىتى ئەدا بۇ فرىودانى ژنانى ئەم چىنە، لەبەرئەو سەبوورى خۆى بە ژنانى چىنى نزم و مامناوہندى ئەھىئا!

بەلام ئەم ژنانە ھەر زوو راسپۆتىنيان وەرس کرد، بەجۆرى لەبەرئەوان مۆسكۆى لەبەرچاۋ كەوت، لەھەمان كات دا ئەى زانى مەيدانى بۇ چۆل نابى بەبى پەزنامەندى بال بازى نەھىنى، وە دۆستايەتى لەگەل لىژنەى كلىسەى پىرۆزدا، كە بەناۋى (سنوسى پىرۆز) ئەناسرا.

لەبەرئەو پۆژىك لە پۆژان برىارى دا كە بچى بۇ پترسبورگ پايتەختى نوئى مىرى، بەو نيازەى ئەم دوو لايەنە مسۆگەر بكا، شارى پترسبورگ دوا قوناغى ئەو گەشتە دوورو درىژەيە كە لە چۆل و بىابانى سەھۆلبەندانى سىبىرياۋە دەستى پى کرد بۇ گەشتن بە پاىە و شوئىن!

ئەم جاره بەرناباى لەتەك خۆيا نەبرد، چونكە پىويستى بەو نەما بوو، پاش ئەوھى ناويانگى ھەموو مۆسكۆى داگىرکردبوو، وە سەرۋ گونىلاك و خورەوشتى بەرنابا پتر لە كۆچەرەكانى سىبىريا ئەچوو كە لاي دانىشتوانى شوئىنىكى وەك پترسبورگ پەسەند نىە كە لە مۆسكۆش زياتر شارستانىەتى پۆژئاۋايى كاي لىكردوۋە بۇ ئەمەش پىويستى بە گوزەرنامەى تايبەتى ھەبوو بۇ گەشتن بە پايتەخت چونكە كەس بەبى پرسى بال بازنەى ئەتوانى بچىتە پترس بورگ كە ئەويش لە پۆلىسخانەى مۆسكۆ وەرئەگىرا.

بەوچاك بوو ھىشتا ئەو ناسىن نامەيەى (ھويە) كە لە قەشەى گوندەكەى خۆيان وەرى گرتبوو ھەر لە باخەليا بوو، سەرھراى ئەمەش

هەتا بەرتیلی نەکردە قوڵە مشتیانەوہ گوزەرنامەى چنگ نەکەوت.

ئەگەرچى راسپۆتین زۆر چاۋچنۆك و بەرچاۋتەنگ بوو، بەلام لەم بەرتیل دانە دلگىر نەبوو، ئەو چەند رۆبلە كەمەى داى بە بەرتیلا دىرسىكى تازەى تر بوو لەگەل شارەزایىیەكى ترا، بەوہى تىگەىشت كە هەتا چ رادەىك پزىمى ۋلاتگىرى لە (روسىاى پىرۆزا) شپىزە و ھەرس برە و چەواشەىە!

ئىرە پترس بورگە

كۆنتىس (س) ژنىك بوو لە ژنە سەلارەكانى چىنى بەرز لە شارى پترس بورگ دەردى زۆر خۆرى لەو خواردن و خۆراكانە ئەخرانە سەر مېز و خوانى ئەم جۆرە بنەمالانە لەگەل پىك ھەلدان لەبەختى ئەوانەى تىكەلىان ئەبى ئەوئەندەى گوشت پى گرتبوو لەئەندازە چووبووە دەرەوہ، بۆیە بەجارى گىرۆدەى تەمەلى و لەجىگا كەوتن بوو بوو، ھەمىشە لەسەر ئەو نوینە نەرم و نۆلە درىژ بوو بوو، چەند سەرىن و پىشتىەكى لەژىر بال و لاقەباغە و پىشتىا دا ئەنرا، لە گورج و گۆلى مال گەران و ناموشۆرەفتى ئەم ئەو كەوتبوو.

بۇ گرتن و پىركردنەوہى ئەم كەلەبەرە لەژىانیا، وە بۇ دانەبىران لەدەم بادان ھەمىشە دەورپىشتى جەمەى ئەھات بەو ژنانەى كە ھەر بە فەرەنسى يەكتىران ئەدواند بە زمانىكى رىك و پەوان و پاراوى ئەوتۆ كە وشەكانى ئاوى ئەتىزایە دەمى گوىگرەكانیان، وە ھەر بۇ يەكیش بەفەرەنسى ئەدوان ھەتا پىش خزمەتەكانیان تى نەگەن كەچى ئەلین و چى ئەرىسن!

لە ئىوارەىەكى ئەم كۆرەبەستەیان دا كە كۆنتىس ئىنتەلاى كردبوو كەمى سىروشتى لەسەرخۆ نەبوو، دالانى دوورو درىژيان گەرم بوو، نزىكەى دە ئافرەتى خانەدان دەورىان ئى دابوو لە شىوہى نىمچە قوفلىكى بەمانگ و ئەستىرەى درەوشاوە...

بى گومان وىردى زمانى ھەموویان لەو كاتەدا نەخۆشى يە بى

دەرمانەكەى كۆنتىس بوو كە بىنىشتە خۇشەى ژۇردانى ھەموو لايەكيان بوو، كۆنتىس سكالاي ئىش و ئازارى خۇى بۇ ئەكردن، ئەوانىش ھەرىكە بەئارەزوى خۇى كەوچكى يا كەوگىرىكى تيا گىرئەدا، بەكورتى گۆبەندى ئەو ئىوارەىە پتر لە پرسە ئەچوو، قسەكانيان لەم بابەتانه بوو:

- ئاي دەستى شكاوم بۆت گىيانى شىرىنم، بەخوا ئازايت چۆن خۆت رانەگرى لەژۇر بارگرانى ئەو ھەموو ئىش و نازارەدا!!

- ھەتا كەى گىرۆدەى دەستى ئىش و ئازار ئەبى!! ئەرى توخوا راستە ئەم جۆرە نەخۇشەىە دوابراوہ دەرمانى نىه؟

ھەتا پلەىەكى تر لە پەىژەى گۆبەندەكەيان سەركەوتن، بەوہى ھەرىكەيان ناوبانگى دەرمانىك يان پزىشكى، يا شارىكى دوريان بۇ ھەئەدا كە رەنگ ھەىە چاك بى يا ھىچ نەبى كەمىك لە ئىش و ئازارى سوک بكا!

ھەتا يەكىكى كەيان ھەنگاوىكى تەنىاي سەىرى ھەلەئناىەوہ بۇ سەركەوتن لەو پەىژەى گۆبەندەيان، ئەویش ئەوہ بوو وتى:

- ئەگەر لەجىاتى تۇ بووماىە ئەى كۆنتىسى خۇشەوىستم، خۆزگە من بووماىە نەك تۇ!

- خوا نەكا خۇشەوىستم خوا بتپارىزى لەم بەلاىە!

- ئەلىم ئەگەر من بووماىە لەجىاتى تۇ كەوا داوو دەرمان نەما، پزىشك نەما كە خۆت نەگەئنىتە لاي، كەچى سودت ئى نەدى، من بووماىە ئەچووم بە جۆرىكى تر چارەسەرى خۆم ئەكرد، بەجۆرىكى گەئى سەىر!!

- ئەم جۆرە چارەسەركردنە چۆنە گىيانەكەم؟!

- بىستومە ئەو قەشە بەناوبانگەى ناوى راسپۆتىنە، ماوہىەكى كەمە ھاتۆتە پترس بورگ، وە ئەم پىاوه بەرزە خاوەن بەھرىەكى پىرۆزى ئەوتۆىە كە لەرادەبەدەرە، لە كەسانىك كە ھەرگىز گوومان لە راستيان

ناكرى، بىستوومە كەرامەت و موعجىزەى ئەويان بۇ گىراومەتەو،
بەجۇرىك كە مىشك باورپى نايە!

بەكىكى تريان خۆى پى رانەگىرا، كوتوپر بۆى مۇركرد:

- منىش لە راست گۆيانم بىستوومە كە بەچاوى خۆيان موعجىزەيان ئى

ديوه...

ئىتر ئەم ھەلەوەرە تازەيەيان درىژەى پىدا ھەر نەيپرەو، لەراستىش دا
ھىندىكى بىستبوو بەلام بەشى زۆرى وتويژەكەى جالجالۆكەى مىشكى
ھەر لەو چەند ھەناسەيەدا بۆى چنى و ئەمىش ەك بەرپو لە دەميا
تەقىبى ھەر ئەى رست، ھەتا تەنگە گەيشتە سىھەميان و كەوتە بۇردانىان
بەوہى پىسى ئەميان لەوانەى پىشوو بارىك تر بوو ئەوہى وتى لە قوتوى
ھىچ ەتارىكى ئەو سەردەمەدا نەبوو چەند كارەساتىكى لەرادەبەدەرى
لكان بە راسپۆتىنەو، نىراو و نومايندەى ھەلبىژاردەى خوا.

ەك ھەموومان ئەزانىن ژن ھەزى لەو شتەنە زۆرە كە پەيوەندى بە
سەرگوزەشتەى جنۆكە و خىوہ و مىردزە و شەوہ و ئەو شتەنەى لەناو
بوخچەى جادوگەريا گرى دراون كەوا دراون بەكۆلى ئەو جادوگەرە
دەست بىر و درۆزنانەى كە ھەر يەكە چەند فرۇفيللىكى بۇ خۆى
دۆزيوہتەوہ بۇ خۆبەرپۆبەردن بە تەمەلى و تەوہزەلى، لەبەرئەوہ باس و
خواسى پاىە بلندى (راسپۆتىن) مافى تەواوى خۆى بە زيادەوہ دراىە لە
دەمەتەقى و گفتوگۆى ئەو ژنە سەلاراندە!

لە كۆتايى ئەم باس و خواسانەدا كە كۆنتىس بەدل و بەگيان چوبوبوہ
ژىرى ژنىكى كەيان وتى:

- من سەرم سوپئەمىنى ئەى كۆنتىس كە چۆن ھەتا ئىستا لە ھەوالى
ئەو پىياو چاكە بى وىنەيە بى ناگاي، مەگەر ھەر ئەو بتوانى ئەم جۆرە
نەخۆشى يە بى دەرمانە چاك بكا تەوہ، من ھىچ گومانم لەتواناي ئەودا نىە

لەم پووەو! لەم پووەو!

ئەوانى ترهه‌ئيان دايه - بئى گومان!! بئى گومان نه‌خوشى تۇچيه
له‌چا و ئەو نه‌خوشيانەى چاكي كردۆتەو، ئەو نه‌خوشيانەى كه
نه‌خوشه‌كانيان پزىشك دەستى لىشتببون، كه‌چى ئەو به‌چا و تروكاندنئ
وەك گويزى ساخى ئى كردنەو!!

- به‌چا و تروكاندنئ!؟

- بئى گومان!! چونكه بىستورمه ئەلئىن جوتئ چاوى پئويه له و چاوانه
تيزتر نه‌بينراوه، به‌و چاوانه‌ى چى له دل و دەروون و مېشكى نه‌خوشا
بئى ئەيسمئ و ئەى خوئىنتەو!

كۆنتىسى به‌سالچوو كه له خۆشيان دا گەشكه‌دار ببوو وتى:

- خۆشه‌ويسته‌كانم به‌راستتانه ئەوئى كه ئەلئىن؟

- ئايا شتى و له‌تواناى پياوانى خوادا نيه؟ گومان له‌تواناى خوا
ناكرئ! ئەوئەندەيان رست هەتا له‌خشته‌يان برد و هينايانه ژئىر بار، هەتا
له‌خوشيانا هەر دەستى دايه خامه و نامەيه‌كى كتوپرى بۆ قەشەى پيرۆز
راسپۆتئىن نوسى، له‌ نامەكه‌ى دا بانگى ئەكرد كه سەر له‌مالى بدا، چونكه
نه‌خوشه و خۆى ناتوانئ بچئته خزمەتى خۆ ئەگەر و نه‌بووايه خۆى
ئەهات بۆ نقووم بوون له‌ژئىر تيشكى چاوه پيرۆزه‌كانيا!

نامەكه‌ى به‌ په‌يامبەرىكا نارد، ئيتىر دانىشت له‌خوشيا دەستى خۆى
هەل ئەگلۆفت بئى گومان بوو له‌وئى كه قەشه له‌ قەسەى دەرناچئىت به‌وئى
پله‌يه‌كى به‌رزى هەيه له‌ناو دەست پۆيشتوووه‌كانى حكومراني پوسياى
پيرۆزدا.

موعجيزه نواندن

كۈنتىس ئەيزانى ئەم (راسپۈتېن) ۵ چ پىيەكى فىلبازە، بەلام راسپۈتېن ھەر پەيامەكەى ئەوى بەدەست گەيشت، زانى كە كۈنتىس كىيە و تا چ رادەيەك دەست پۈيشتوو، بۈيە گەشايەوو كەوتە خو بەناز فرۇشتن، ھەتا ئەم ژنە لوت بەرزە بخاتە ھەلەكە سەما.

خو بەناز فرۇشتنى راسپۈتېن چەند پۈژىكى خاياند، ھەتا ئەھات تەكا كەران پتر ئەكەوتنە بەينەوہ بۇ خووساندنى، تەكا كەران كول و كافر بوون ھەتا توانيان بەلىنى چوونى ليۈەرگرن.

بى گومان چىنى بەرز بى پەروابوون پەيتا پەيتا ئەگەرەن بەدوای ھەوالى چۈنئىتى گۈپرانى ئەم موعجيزە سەيرەى كە پروئەدا.

لاسارىي و گىرى راسپۈتېنىش سەبارەت بەم مەبەسە بوو، كە پتر پىروپاگەندەى خوۋايى بۇ بىكرى بۇ پراكىشانى سەرنجى خەلكى چونكە ئەم تاقىكردنەوہيە ئەبىتە ھۆى تەخت بوونى ھەموو كۈسپىكى سەر پىگاي بۇ گەيشتن بە ئامانجى ھەر بە تاقە قەلەمبازى!

لە ژوانى (موعد) دائراوا، دالانى مالى (كۈنتىس) جەمەى ئەھات بەو گولە بۇن خوۋشە نازدارانەى كۆمەلى بەرز لە پترس بورگ، وا (كۈنتىس) لەناوہپراست قوفلىكى (حلقە) تەواو لەو فرىشتە نايابە ئارايش كراوانەدا لەسەر سەنگەلىيەكى نەرم و نۆل دانىشتووہ ئەنكىنى و ئاخ و ئۇفئىتى بەجۈرىكى ناسكى ژنە شلە شارىيەكانەوہ!

لە پراستىش دا (كۈنتىس) لەدلەوہ شادمان بوو بەوہى خوۋى ئەدى ئەو ھەموو خەلكە بەتەنگىيەوہن، چاوپروانى ئەو تاقى كىردنەوہيە ئەكەن كە پروئەدا و ئەبىتە (ویردی زمانی) سەرانسەرى دانىشتوانى پايەتەخت، بى گومان ئەمە خوۋى ھۆيەكى گەرە بوو لە ژىرەوہ كارى خوۋى ئەكرد بۇ سەرسەختى ئەو تاقىكردنەوہيە كە گەرەو بچوك سەرسام ئەكا ھەر

ئەمەش بوو (كۆنتىس)ى ھان ئەدا كەوا پىشان بىدا كە ئەمپۇ لەپۇژانى
پىشوو تر بەئازارترە ھەتا ئەو كاتەى دوو لىوى ھەئەھىنئىتەوہ كە بلى
سوپاس بۇ خوا چاك بوومەوہ، پتر كارىگەر تر بى بۇ سەر دل و دەرونى
خەلكى وە ھەتا پتر جىگەى سەرسوپمان بى!

مىوانەكان ناوہ ناوہ گفتوگۇيان لەگەل ئەكرىدا لەناو خۇيانا
چەندبازيان ئەكرد چونكە خۇيان پى راگىر نەئەكرا، ھەموو چاويان بېرى
بووہ ئەو دەرگا رەنگ كراوہى قەشەى خاوەن موەجىزەى لىوہ دىتە
ژورەوہ!

لەپەر دەرگاوانى كۆشك مزگىنى گەيشتنى راسپۆتىنى دانئ. راسپۆتىن
وہك حووچ لە ناوہراست دەرگاى دالانەكەدا راوہستا، بۇ بىنىنى دەورى
خوى، وەك پەسپۆرىكى كارامە كە سەرى لە ھەموو شتىك دەرئەچى،
پەردەيەكى بى دەنگى خوى كىشا بەسەر دانىشتووہكانى دالانەكەدا،
بەيئەى خامۇشى مردووانى گۆرستانەكان!!

كە ئەم دىمەنەى دى چاوەكانى بېرە ئاسمان وە بەشىئەى دەستى كرد
بە ھەنگاوانان وەك كەسيان نەبىئى لەوانەى كەوا راھاتبوون خەلكى و
داماوان لەبەردەميانا بلەرز!!

لە راستيا ردىئە چرە پرەكەى كە بەبا پەرش و بلاووبووبووہ لەگەل
كەللەى زل و بەژنى درىژو ئەو ھەموو چلكەى پەنگى كراسەكەى بواردبوو
جىگەى سەرنج راكىشان و سەرسوپمان بوو!!

بەلام ئەمانە ھەمووى ھىچ بوو بەلايەن ئەو ھىزە شاراوہيەى
ئەدرەوشايەوہ لە چاوەكانيا بۇ وركردن و حول كرديان، ھەر ئەوہش بوو
كارى خوى كردبووہ سەر ھەست و مېشكىيان و ھەموويانى خەو
ليخستبوو بەر لە ھاتنى بۇ خەو ليخستنيان!

ئەو بۇن و بەرامەيەى لە ئارەقەى لەشى بەرز ئەبووہوہ لەو بۇن و

بهرامانهی نه کرد که له جانهمره درندهکان بلند نه بیتهوه، ئا ئهم بۆنهش
نارهزوی میینه ئهروژینئ با له ژنانی چینی بهرزیش بن، وه وا ئهباته
ناخی گیانیانهوه که یهکی که لهو جانهمر و درندانهی خاوهنی
چالاکیهکی زۆر توانایهکی لهرادهبهدهرن، بویه ئهم دهوور گپرا نهی بهم پییه
کاریکی تهواوی کرده ئافرهتهکان!

راسپۆتین بهپیوه چاوی نهگپرا به دانیشتووهمکانیا که لههوش
چووبوون، چاوی ئهپرییه مهر کامیکیان ناچار ئهبوو که چاوی داخات،
مهرچهند نهترس و سهرسهختیش بووايه!!

که لهم لایه نهوه بهتهواوی دلی ئاوی خواردهوه، بهبئ ئهوهی دوو لیوی
ههلیینیتتهوه نزیك بووهوه لهو جیگهیهی (کوئنتیس)ی لهسهر دانیشتووهم،
مهرچهند کوئنتیس زۆر تهقه لای کرد دان بهخویا بگری و لهسهرخووبئ بهلام
بئ هوده بوو!

بهبئ سلأو یهکهن دهردوو دهسی کردبه پرسیار لیکردنی، بهدهنگیکی
گپو بهشیوهیهکی وا که لهگهئ ژنه مهرچی و پهرچییهکان دا گفتوگوی
پئ نه کرد وتی:

- نارهزوی چاک بوونهوه نهکهی، ئهی ئافرهت؟ زۆر زۆر! ئایا باوهپی
تهواوت هیه بهخواو به مهسیح. ئایا ئهو باوهپر هشت له دل و دهرونیکی
دلسۆزهوه ههئ قولأوه!

کوئنتیس به دهنگیکی لهرزۆکهوه به شپرزهی وتی:

- بهئئ ئهی باوکه، باوهرم هیه.

- باوهپر هشت به کلئسهی نهرسودۆکسی پیروز هیه؟

- بهئئ ئهی باوکه، باوهرم هیه!!

- ئایا باوهپر ت به منیش هه هیه ئهی ئافرهت؟

کوئنتیس سهری بو لهقان، نیشانهی باوهپی، ئهم دهنگه قول و وشکهی

راسپۇتېن، كۈنتىسى ئەبلەق كىردىبوو.

ئىتر راسپۇتېن بەسەريا چەمايەو، دوو لەپى دەستى خۇى نايە سەر
شانە قەلەوھەكانى و فەرمانى دايە بەم جۆرە:

- سەيرى ناو چاوم بىكە.

كۈنتىس بەترسەوھ گەردن كەچى خۇى بۇ نواند، راسپۇتېن بۇ چەند
دەقىقەيەك چاوهكانى خۇى بى تروكاندن بېرىيە ناوچاوى، بەجۆرى ئىتر
كۈنتىس ناتوانى چاوى خۇى بىجولېنى، وەك چۈن چاوى مشك
رائەوھەشتى لەپاست چاوى مارا كە مېندەي نەماوھ مارەكە پەلامارى بدا بۇ
قووت دانى.

لېرەدا راسپۇتېن چاوهكانى خۇى گەورە ئەكرد و بچوكى ئەكردنەوھ
هەتا پتر كارى لېبىكا، وا ژنەكانى چوار دەورىان هەموو ھەر سەيرىان
ئەكەن، لە سەرسامى خۇيان و لەترسانا چوونەتە قاوغەكەي خۇيانەوھ،
ورتەيان لەخۇيان بېرېوھ.

بى گومان راسپۇتېن ھەستى بەوھ كىردىبوو كە پاشەپۇزى روونى خۇى
بەستراوھتەوھ بەم چەن دەقىقەيەوھ، بۇيە ھەر ھېزو تواناى خۇى ئەگوشى
بۇ كاركردن لەو بەسەزمانە دامارە، ھەتا بىگاتە چاكتىن ئەنجامىك، پاشان
كەوتەوھ قسە بەم جۆرە:

- ئەمەوى چاك بېتەوھ، ئەمە خواستى منە، ئەبى جىبەجى ي بىكەي،
تى گەيشتى، ئەمە ئىرادەي منە، بەناوى خواو بەناوى كلىسەي پىرۇزەوھ
پىگەي ياخى بوون و دەرچوون و سەركەشى لە ئىرادەم بە ھىچ جۆرىك
نىە، وا پىت ئەلېم كە ئەبى ھەر چاك بېتەوھ لە نەخۇشىەكەت، وە لەمەولا
ھەست بە ئىش و ئازار نەكەي، تۆكەمەندكىشى منى، كۆيلەي منى،
ملكەچ و گردنكەچى منى، لەقسەم دەرەنەچى، ئەي ئافرەت، وا تۆ چاك
بویتەوھ.

ئەو دەرگاوانەى كە پېشان بەمۆنيكەوہ لە راسپۆتېن مۆرئەبووہو،
لەكاتى ھاتنە ژورەوہكەى راسپۆتېنا، وا ئىستا زمانى بەستراوہ گۆناكا
وہك ئافرەتەكان كە لەدەوروپىشتى راسپۆتېن سەيرى ديمەنى ئەم
كارەساتە سەيرە ئەكەن!

دواجار موعجيزە سەرى پى گىرا، بەوہى كۆنتىس، دەست بەجى لە
جىگەكەى خۆى راست بووہوہ و ھەلسايە سەرپى، وەك ھىزىكى گەورە
پراى كىشى و بەرزى كاتەوہ، دەسى كرد بەگەران بەناو دالانەكەدا وەك
بووگە شوشەى بە جەپو قورمىش ئەرۆيشت بەرپۆہ!

كۆنتىس لەخوشيانا ئەم و ئەوى ماچ ئەكرد و ئەى وت:

– بەتەواوى چاك بوومەوہ، نازار لە لەشما نەماوہ!

لە راستىش دا ھەستى بە ھىچ نازارىك نە ئەكرد چونكە نوست بوو
بەخو ليكەوتنىكى موگناتىسى بەھىز، كە كۆنتىس بە خۆى نە ئەزانى،
ھەرەك چۆن دانىشتووہكانىش ئەمەيان نە ئەزانى، ھەموويان ئەوہى كە
ئەيانىنى و ئەيانزانى ئەوہ بوو كە وا ئىستا كۆنتىس چاك بۆتەوہ، ئەو
كۆنتىسە نەخۆشەى كە ھەموو پزىشك و شارەزايان لەدەست نەخۆشەكەى
كۆليان دابوو، بۆيە ئافرەتەكان ھەموويان بەجارى بەچارى خاوەن
موعجيزە سەيرىان ئەكرد، وە چەند ئافرەتئىكيان بەچۆكا چەمانەوہ وەك
چۆن مروۋە كرنوش ئەبا بۆ پياو چاكى يان مۆمدانىكى پىرۆز!!

بەم جۆرە پالەوانى گەورە بەدەورى خۆى ھەلسا، پاشان گوئى
بەھىچيان نەدا و بەكەش و فشىكەوہ پووى كردە دەرگاكە و بۆى دەرچوو!
كە راسپۆتېن لەچاو گووم بوو، ئەو ژنانەى ماوہىكە بوو دەميان
بووبوو تەلەى تەقيو لەپر بەيەكا وروژان، دەورى خاوەن مالىان دا، ئەو
ژنەى كرابوو كەرەسەى موعجيزە سەركەوتووہكە، پەيتا پەيتا پرسىاريان
ئەكرد بەگژيا بۆ تيگەيشتن لە چۆنيىتى ھەستى لەكاتى بەسەرھاتەكەدا!.

هیشتا کۆنتیس له ژیر پکیفی خهو لیکه وتنه که یا به ناگا نه هاتبوو هر چاره کانی خوی هه ل نه گلۆفت به دهسته کانی، وهک له خهوبینینیکی قول داچله کی بئ بهر جوژه تهنگه تاو بووبوو، ههروهکو هیشتا چاره کانی له ژیرچاو تیپرینی چاره تیزه کانی راسپۆتین دا بیت!

دواچار به دهنگیکی نوساوه وه وتی:

- به راستی ئەمه جینگه سهرسوپرمانه ... به لام له گه ل شهوش دا وا پووی دا (ئیش و نازار به تهواوی هه مووی باری کرد نهی خوشه ویسته وردیله کانم، باوهرم پئ بکهن که یه کدگیربوونی چاو له گه ل چاوی شه باوکه پیروژه دا شتیکی سامناکه، پیویستی به نازایه تیه کی زۆره!).

ئمه له کاتیک دا هه تا ئەندامیک نیه له لیژنه ی کاهنه کانی ئەم کلێسه یه دا، ئای که راستی چهند دووره له میشکی خه لکه وه، چونکه نه شهپووه میشکی که سه وه که به راستی ئەمه هه فری به سه ر قه شه یه تی به وه نه بووه و نیه.

له هه مان کاتیش دا له بهرژه وهندی کلێسه ش نه بوو که په رچی شه به ره که ته بداته وه که خوا به سه ر یانا دای باراندوو، کلێسه چون پشت له که سیك ئەکا به بی ماندوو بوون سامانیکی بی وینه بی بۆ لیژنه!

له راستیش دا له میژه راسپۆتین به دوای چۆنیتی گرتنی ئەم که له به ره دا ویله، به نیازی دا کوتانی ده سه لاتی خوی، بۆ شه ش پیویستی به باوه ر پیکردنی په سمی کلێسه و ده ولت بوو.

راسپۆتین له م ماوه یه دا گورج و گۆلیه کی زۆر هه بوو، له م ماله وه شه چوو بۆ شه و ما ل هه تا ئیواره یه کیان چوو بۆ مالی (کۆنتیس شه جناتیف) که له و سه رده مه دا دا لانی ماله که ی جینگه ی دانیشتنی نهک هه ر پۆله کانی چینی بهرز بوو، به لکو فه رمان به ره میریه کان و پیاوه ئاینیه کانی ئه رسۆدۆکسیش و قه شه کان هه ر له وی کۆ شه بوونه وه.

راسپۆتین لەم شۆیڤنەدا پڕیشی بوو بەپڕیشی ئەسقەف (تیوفان) هوه بهوهی راسپۆتین ئەیزانی ئەم ئەسقەفە گەورەیه دەسەلاتیکی بئ پیاوانی ههیه له کاروباری کلێسهدا بهگورجی فیزی خۆی فرۆ دایه لاوه، بهبئ دوو دئی له بهره ميا بهچۆکا هات و بهوپه پری گهردن که چیهوه له بهرچاوی ئەو چهشامه ته نیشانهی ریزگرتنی له ئەسقەفی پایه بهرز بهبئ چهندو چون!!

شتیکی سروشتییه که ئەسقەف زۆر شادومان بوو بهو ریز لیفانهی که له گهه فیزی ئەوا نهگونجئ، دان نانی ئەم بهگه ورهیی راسپۆتینا، کهوا ئیستا ملکه چی خۆی ئەنوینئ له ئاستیا بهلگه ی پایه بهرزی خۆیه تی، له بهرئه وه ئەویش دهستی راسپۆتینی گرت و هه لیسانه وه، پاشان ناو ده میشی ماچ کردو پرووی له دانیشتوو هکان کرد که بریتی بوون له ژن و پیاو به دهنگیکی گری نیرانه وه وتی:

- ئەمه پیرۆزترین پیاویکه له ژیا نا چاوم پئی که وتبئ، شایانی ئەوه یه که باوه ری تهواوی خۆتانی بهنئ چونکه ئەم پیاوه هه لبژارده ی دهستی خوايه.

بهمه راسپۆتین گه یشته یه کئ له ناواته گرنه گه کانی خۆی که ئەویش باوه ر پیکردنیکسی ئاشکرای ئەسقەف بوو که نوینه ری راسته قینه ی کلێسه ی نه رسۆدۆکسی یه. نا بهمه گورزی گرانی خۆی وه شانند، بو تهخت کردنی دوا کۆسپئ که ته گه ره بخاته وه له و رینگه چه وته ی گرتوو یه تی بو ئابروو بردنی ناموسی ئەو ژنه خانه دانانه له چنگ گورگی برسی که راسپۆتین پیاوی هه لبژارده ی خوايه!

گه وره ی که نيزه که کانی کۆشکی قه یسه ر

ئەم پروپاگه نده ره سمی یه ی ئەسقەف تیوفان کاریکی بئ پیاوانی کرده سه ر (نانا) گه وره ی هه لسه و راندنی ئیشو کاری که نيزه که کانی کۆشکی

قهيسەرى بەوہى ئەوئىش لەوئى بوو، وہ گوئى لەو پيا هەلخوئىندە پيرۆزە بوو کہ لە دەمى ئەسقەف ئەبارئ، ئەم وشانەى ئەسقەف ئەو گەرايەى لە دلى ئانادا جيگيربوو بوو پۆزەكەى كۆنتىسى نەخۆشى تيا چاك بووہو، گەورە بوو، بۆيە ئانا هەستى بە ئئىش و ئازارىكى كتوپرى سەير كرد کہ مەتا خۆشى نەيئەزانى لە چ گۆشەيەكى لەشيا ئەو ئازارە ئەزريكىئى!!

دلخۆشى خۆى بەوہ دايەوہ کہ بەرەو لاوازى ئەچيئت، ئەمە لەكاتيک دا جئ نەبوو گۆشتى تئكا لەبەر قەلەوى!

گرنگ ئەمە نيە، ئەوہى گرنگ بئ ئەوہ بوو پريارى دابوو کہ چاك بوونەوہى لەم نەخۆشيه درۆزنەى ئەبئ بە دەستە پيرۆزەكانى بابە راسپۆتئ بيئت!

راسپۆتئ سروشتى بزوتنەوہى خۆى لەگەل ئەم جۆرە ژنانەدا نەگوپرى، ھەر وەك جارى جارانى دەسى کردەوہ بە خۆ بەناز فرۆشتن، مەتا پتر ئانا بخروشينئ وە مەتا زياتر بيخاتە ھەلەكە سەما، ھيچ شتيك بەلاى ژنەوہ لەوہ گرانتر نيە کہ بيژوو بەشتى بكا و دەمى نەى گاتئ!

لەم لايەنەوہ راسپۆتئ بەھەلە نەچووبوو، کہ ئانا دەستى شت لەوہى راسپۆتئ بيژى نايە بئ بۆلاى، بە ھەلەداوان خۆى چوو بەردەرگاي ئى گرت، داي لە دەرگاي مالەكەى راسپۆتئ، راسپۆتئيش بە ناشرينترين شيۆە پيشوازى ليكرد بەجۆريك لەتەكيا جولايەيەوہ ھيچ نرخیكى بۆ نەھيشتەوہ.

ئەم پيشوازيە ئەوہندەى تر ژنەى شيتگير تر كرد، ئەوئىش بە خۆھاويشتنە ناو داوى راھبى پاشل تەرەوہ!

دوآجار لەپاش ھاتوچۆيەكى چەند جارى بئ سود، راسپۆتئ نەرم بوو بەرانبەر ھەنسك و فرميسك پرشتن و لالانەوہيا، دلى خۆش كرد بەوہى دەردى دەرمان ئەكا، کہ دوو بەدوو كەسيان لانەما دەرگايان لەسەرخۆيان

داخست، (ئانا) بەچۆكا ھات و خۆى دا بەسەر پىلاۋرەكانيا، دەستەكانى قەشەى گرتە ناو ئەو دەستە خرىنە سىپىيانەيەوۋە كە بە بازنگ و ئەمۇستىلە رازابوۋەو، كەوتە ماچ كىردنى بى ئەوۋى گوىى بداتە ئەو چلك و كرىشانەى بە دەستەكانى قەشە و ناو نىنۆكەكانىيەوۋە قەتماغەيان بەستوۋە.

راسپۇتىن گوىى بەم ھەموو خۆ تىھەل سۈنۈنەنە، بەلكو دەستى كىرد بە سەرزەنشتى كىردنى بە تۈندى بەوۋى كە چەند بى مىشك و كەم بىروايە، بۇيە لەناكاوا ساۋىلكانە كەوتە ناو ئەو تۇرەوۋە كە بۇى نابوۋەو، ئەۋىش بەوۋى كەوتە بىزپكاندى رابۋاردنى لەگەل ئەم و ئەودا، وا ئىستا فرمىسكى پەشىمانى ھەلئەرىژى، ۋەكو ئەزانىن فرمىسك رشتن بۇ ئافرەت كارىكى بەتىن ئەكاتە سەر ئافرەت، ھىچ ئافرەتتىك نىە بە ھەلپشتىنى فرمىسكىكى زۆر دلى گوشراۋى كەمىك ئاسۈدە نەبىت، ھەرچەند پەژارەى ئازارۋى بىت، بۇيە جىى سەرسۈرمان نىە فىنگە فىنگى گىريان و ھەنسكى ئانا بى ھودە نەبوو.

لىرەدا قەشە دل نەرمى نۈاند بەوۋى دەستەكانى درىژ كىرد بۇ بالى ئانا و ھەلىسانە سەرىپ، لە پاداشى ئەو ھەموو پەشىمانىيەى دەرى بىرى بۇ يەزدان و بۇ پىاۋى ھەلئىزاردەى خوا، واتە راسپۇتىنى نەگىرىس!

ئىتر لەسەر نەرىتى سەركەوتۈۋانەى خۆى، چاۋى بىرە دوو چاۋى ئانا بەو چاۋ تىپرىنە بۇ ناو گلېنەى چاۋە جوانەكانى، ئافرەتە لەھۇش خۆى چو، چونكە ھەر لەسەرەتاي ھاتنىەوۋە خەو داي گرتىبوو، بەوۋى ئەۋەندە بەجۇش بوو بۇ دامركانەۋەى ئاگرى ئارەزوۋى.

بۇيە ۋەك ھىزىكى گەۋرە راي بكىشى، ئانا خۆى ھاۋىشتە ناو باۋەشىيەوۋە. ھەر بەشىۋەى ژنە جوتىارىكى سۈكى سىبىرىا، يا دەعبايەكى خۇفرۇش، كە دەربەست بە ھىچ نىە، دامركانەۋەى گىرى

ئارەزووی لی دەرکەیی.

کە لە بیھۆشیەکەیی داچلەکی سەری سوپما کە چۆن وا بە ئاسانی ئەمە قەوما بەبێ چەند و چوون، نەك ھەر ھەستی بەوەکرد کە خۆی ئارەزوومەندی ئەم رابواردنەییە، ئەگەرچی ئەم لاری لەم کەتنەیی نەبوو، لەگەڵ ئەوەش دا دەسی کرد بە ھەلپشتنی فرمیسکی قەوی قەوی بۆ ئەو لەکەییە پیوھی نوسا.

لێرەدا دەرفەت کەوتە دەست راسپۆتین بۆ داھینانەوھی گورزی گرانی بۆ پاست کردنەوھی ئەم چەوتییە، بە دەنگی سروسستی پێک و پەوان ئەی وت:

– خۆشی ئاسمان بە ھەلەیی پەشیمانئ سەد ھیندەیی خۆشی کەسئ کە لە ژیانیا وە لە خواپەرستی دا ھەلەیی نەکردبئ و لە گویز ساختربئ! پاشان کەوتە ھاش و ھووش بۆ دلدانەوھی بەو شتانەیی کە دوورە لەگەرەیی خوا، وا دیار بوو ژنەش ئەیزانی ئەم پێس و گوریسە بە ئارەزووی دلی ئەو ئەپرسئ، بۆیە لەدڵەوھ پئی خۆش بوو، وە قەشە کۆتایی بە قسەکانی بەم جۆرە ھانی:

– ئەبئ لەخۆشیانا ھەلپەری نەك پەژارە داوبگرئ، چونکە پەشیمانیت لەم ھەلەییە بەسە بۆ شوشتنەوھی سەد ھیندە تاوان، لەبەرئەوھ ئەبئ شادمان بی، بەوھی ئەگەر ئەم تاوانە نەبوا، بەرەکەتی ئەم پەشیمانیت دەستگیر نەئەبوو، دیسان بئ بەش ئەبووی لەو خیرەیی خوا دای ئەبارینئ بەسەرتا، کە سەد ئەوھندەیی خیرئ نوێژکردنە!

گوناهیی ھەلەکەری: ی سەرپئی یی چییە لەپارسەنگی ئەو بەرەکەتەیی بەسەرتا داھەبارئ بە پەشیمان بوونەوھت؟

لەبەرئەوھ ئەبئ ئەم کاری خیرە بە دەروویەکی خوایی دا بنین بۆ خۆمان نەك بە مالپۆرانی، بە بەرەکەت نەك بە لەکە، وە پیویستە بەردەوام

بین لهسەری ئەوەندەى بۆمان بلوئ هەتا پتر بەشدارى پەرحمەتى خوايىن، چونكە هەلەكردن و پاشان پەشيمای پزگارىيون و پاك بوونەوهيه مەرچەندە نوقمى كارى خيبرين بۆ مژينى بەرى خووشى، ئەوەندە خيتمان بۆ بار ئەكرى بە پەشيمانيمان، كەواتە دلخوش بە، پەژارە نەوگريت ئەى گولە بۆن خووشەكەم!

ژنە بەخووشى كەوتەوهو پەژارەى نەما، نەك هەر ئەمە بەلكو لە راسپۆتەين ئەپاراپەرە كە پتر بەشدارى كارى خيبر بئى لەگەلئا وه بئى بەشى نەكا لەو خيترە بەرەكەتە، راسپۆتەين دەستى بەرزكردەوه بۆ بان سەرى وهك يەكنى چاوهرپۆى الهام يا وهحى بكا بە دەنگيكي گپى قەبەوه بە ژنەى وت:

- بەناز و نيعمەتى گەورە گەيشتى ئەى ئافرەت، وا تۆ هەلبزپۆراى كە ببیتە يەكنى لە (ژنە گيانى) يەكانم، بەوهى نيشانەى زرنكى و ليبوردين و خووشەويستى خيروبەرەكەت لە چاوهكانتا ئەخوينمەرە، وا ئەم پايه بەرزەت پئى بەخشرا، بەگويزەرەى ماندووبوون و توانات، جيگای بلندي خۆت ئەگرى لە مەملەكەتى گيانى دا.

هيچ گومان لەوهدا نيه كە (ئانا) هەستى بە خووشيهكى لە رادەبەدهرى ئەكرد ئەو كاتەى راسپۆتەين گرتبوويه باوهش لەناو ئەو دوو بازووه پۆلاييانەى خويىا، خووشيهك كە لەوهوبەر نەى چيشتبوو لە باوهشى دۆست و ميژدە كۆنەكانيا، لەبەرئەوه شاگەشكە بوو بەوهى چۆتە پزى ژنە گيانيهكانى راسپۆتەينهوه!

سەرسوپمان و سەير لەوهدا بوو كە ئەم كردهوه جانەوهريانەيان بە شيۆهيهكى نوئى جاويدانى دابووه پينوس، خووشيان بەوه فريوو دابوو كە ئەمە فەلسەفە و اجتهاديكى نوئىيە لە جاويدانى و گيان پاككردنەوه، كە ئەمە شا ريگای چونه بەهەشت و ليبوردينى خوايىيه!

هيئدى ئافرەت دلدارى خوئى فريوو نادا، بۆيه (ئانا) كرديه ئەركى

سەرشانى كە نابىي لە مېژدە گيانىيەكەي، واتە راسپۇتېن دابېرى، وە ئەبىي ھەمىشە بەھانايەو ەبىت، ئەو ەندەي لەتوانايا بىي و بۆي ھەلسۇرېت بۆ وەرگرتنى بەشى خۆي لە (رابواردن و جاويدانى، كە ھەتا تەوقە سەريشى تيا نوقم بوو!

ئانا لەو ە زىنگىر بوو ئەم پەيوەندىيەي بە راسپۇتېنەو ە لاي كەس بىدركىنى، ھەموو جارىك بىيانويەكي بۆ خۆي ئەدۇزىيەو، بۆ چاك بوونەو ەي لە نەخۆشى لاوازي كە نىشانەكانى ئى بەدەر كەوتبوو كە برىتىيە لە بىي خەوي و ئارەزووي خواردن و خواردنەو ە نەكردن، كە لە راستى دا بەزۆرى ئەمانە نىشانەي ماندووبوونى جگەرەيەو بەھۆي زۆر خۆرى خواردەمەنى چەورەو ەيە.

لە ھەموو سەردانىكيا، راسپۇتېن تواناي خۆي بەخت ئەكرد بە چاۋ بىرىنە دوو چاۋى بۆ نواندى بەشيوەيەكي موگناتىسى تەواۋ، پاش خەو لىخستنى، ئەھاتە وىزەي بە ئارەزووي خۆي بەبى تەرىق بوونەو ە، بەجۆرىك لە ھەموو سنورىكى شەرم ئەچوۋە دەرەو ە.

ھەتا لە ئەنجاما پەيوەندى ئانا بە راسپۇتېنەو ە گەيشتە رادەيەك كە ئانا بەبى راسپۇتېن نە ئەژيا، جلەوي لەدەست خۆيا نەمابوو، كەوتبوو ەدەست راسپۇتېن بەرادەيەك كە شەرف و نەرىتى كۆمەلایەتى و لۇراۋ ياسا ئەمانە بەسەريەكەو ە ھەمووي لەلای ئانا بووبوۋە پووش و بىرنج، ھەتا پەيوەندى دايكايەتى ئەو بۆ مئالەكانى و پەيوەندى خىزانى نەيان ئەتوانى بىنە كۆسپ لەپىنگەي سەر شۆرنەكردنیا بۆ ئارەزووي جانەو ەرانەي خۆي.

سەرسامى لەو ەدا بوو كە ئەم ئالۇشەي بە شتىكى سىروشتى ئەخستە پىش چاۋى خۆي، كەچى ھەموو نىرخ و بايەخىكى (ئانا)ش بەلای راسپۇتېنەو ە ھەر ئەو ە بوو كە كىلىي كىردنەو ەي دەرۋازەي مالى قەيسەرە،

واته دوا ئامانجى .

بەم جۆرە راسپۇتېن تواناى خۇى داسەپان بەسەر (ئانا)دا، ئايا ئىستا
لە ئامانجى ھەرە دورى نزيك بۆتەوہ؟ وہ ئايا ئەتوانى ئىستا ئەم كليلە
زېرىنە بەكاربىنى؟ وہ ئايا رېنگاى چوونە ناو كۆشكى قەيسەرىشى وەك
تەخت بوونى ئەو رېنگاىانە سوک و ئاسان دى بەدەستەوہ يان نا؟
لە پارچەکانى تىرى ئەم چىرۆكەدا چاومان بەو پىرۆژە تازەيەشى
ئەكەويىت .

*****

راسپۇتېن و ئانا لەيەك ئەچوون، بۇيە وا بەئاسانى لەيەك ئالان،
ئارەزووى دوو كەس ئەبىتتە ھۇى بەتىن كىردنى پەيوەندى ئىوانيان،
بەتايىبەتى ئەگەر بەرژەوہندى و دەسكەوت و سودى ئەم دووانە لەيەكەوہ
نۆر نزيك بوو .

ئەوہتا (ئانا) سەرەپاى پاىەو شوينى لەناو كۆشكى قەيسەرىدا ھىشتا
ھەستى بەرە ئەكرد كە مېينەيە و مېينەش بەدەست خۇى نيە ھەست بە
بودەلەيى خۇى ئەكا ئەزانى كە پىويستى بە پالپشتىكى نىرىنە ھەيە كە
سویند خۇرى بى، سوین خۇرىكى بەھىزو نەترس بى، بە راسپۇتېنا را
ئەپەرموو كە ئەو سویند خۇرە بى وینە لىوہشاوہيە بى كە بەدوايا
ئەگەرئى، بۇ سەرپى گرتنى ئەو نەخشەو پىلانانەى ئەيەوئ سەريان پى
بگىرئ لەناو كۆشكى قەيسەردا!

تەخت كىردنى كۆسپى ھەرە گەورە و سەخت لای (ئانا) ئەوہ بوو كە
بەھەر نرخیك بى راسپۇتېن بگەئىتتە ناو كۆشكى قەيسەرى و بىكا
بەيەكى لە پىاوانى ناو كۆشك، ئەم جۆرە كۆسپانەش خۇيان ناگرن
لەبەردەم خواست و ارادەى ژنىكى نەھەنگى وەك ئانادا، بۇيە ئانا قولى
لى ھەلمالى بۇ دامەزاندنى راسپۇتېن لە كۆشكى قەيسەردا، وہ لەو

كاتەوہ كە ئانا بۆتە يەككى لە ژنە گيانىيەكانى راسپۆتتىن، پىنى لە مالى راسپۆتتىن نەبىرئوہ بۆ ھەلسان بە پىويستى ژن و مىردايەتى تايبەتى گيانيان!

بەلام راسپۆتتىن لەوماوہيەدا بە ساردىكەوہ لە ئانا نزيك ئەبووہوہ، ئەگەرچى لەراستيشا شاگەشكە بوو بوو بەم نيچىرە قەلەوہ بەنرخە، بەوہى ئەيزانى چەند دەست پۆيشتووہ لاي قەرالىچە شابانوى روسيا كە حوكمپرانى راستەقىنەى روسيا ھەر ئەو بوو نەك قەيسەر، راز و نەينىيەك نەبوو كە شابانو گووى بۆ ئامۆزگار يەكانى (ئانا) شل نەكا!

راسپۆتتىن ئەيويست لە راست و دروستى (ئانا) دۇنيايى، كە ئايا راستە بەدل و بەگيان لەگەلئايە، بەر لەوہى گورزى گرانى خۆى بوەشىنى، بۆ ئەم نيازەش (ئانا)ى خستبووہ ژيەر تاقىکردنەوہيەكى سەختەوہ، لە شىوہى ئەو تاقىکردنەوہيە ئەچى كە بەكار ئەبرى لە ياساى ماسۆنيەكان دا بۆ ئەوانەى ئەيان ھىننە ريزى خۆيانەوہ.

بۆيە ھەر لەخۆيەوہ لە ھىچە دەرى ئەكرد يا پيشوازي نەئەكرد، وە يا ھەتا دەرگاي ئى نەئەكردەوہ، وە يا جارجارەش دەرگاي ئەدا بەيەكا لەپرويا و بەجنىو ئەھاتە ويزەى، بەبى ئەوہى (ئانا) ھەلەيەك يا تاوانىكى كردبى!

كەچى ئەم دۇدارە سوتاوہ واتە (ئانا) بەم ھەموو پەزالەتەى ئەو قايىل بوو بەدەم قولپى گريانەوہ ئەگەپرايەوہ لاي و تۆبەو فرمىسكى پەشىمانى ھەلئەپرشت لە گوناھىك كە نەى كردووہ و ھەر ئاگاشى لىئى نى!

كە داواى پارەى لى ئەكرد، دەست بەجى بۆى ھەلئەسوراند تاكو واى لىھات خشلە گرانبەھاكانى بۆ بەخت بكا، وە ھەر ئەوہبىرە ھۆى ئابروو چوونى لە ئەنجام دا.

دواى ئەمانە، سەرى كرده سەر ئانا، بۆ دركاندى نەينىيە گرنگەكانى

دەولەتى و پىلانەكانى پۇلىسى نەينى و پىنوسى نەينى (القلم السرى) كە بى گومان ئانا، ئاگاي لە ھەموو شتېكىيان ھەبوو، ئەويش بەبى دوو دلى چى بوىستايە ئاگادارى ئەكرد، بۇ ئەوھى دلى ئاوبخواتەوھ، دەست نوسى ئەو ھەوالانەى گىرنگ بوونايە بەدەم بوى ئەگىرايەوھ، يا لەگەل خۇيا بوى ئەھانى، لەگەل باس و خواسى ئەو چەكى پارانەى بە دەسيا و بەسەر پياوانى گەورەى دەولەتەوھن، كە بەدركاندى سەرى نووكە دەرزىك لەو نەينيانە خاوەنەكانيان ئەبنە پەنگ.

ئا لەم رېگەتووش و شەختەوھ دۇسۆزى (ئانا)ى تاقى كىردەوھ، بەوھى كە بەدل و گيان لەتەكيايە، ئەويش لە پاداشا بەراستى كىردىە يەكە ژنى گيانى خۇى و دۇستى ھەرە لەپېشى، دەسەلاتى تواناي راسپۇتېن بەرادەيەك كارى لى كىردبوو، بە تىلە چاويك لە ھوش خۇى بچى لەترسانا. جگە لەمە (ئانا)زۇر پەرۇش بوو، بە گەياندى مىردە گيانىكەى، واتە راسپۇتېن بۇ ناو جەرگەى جەنگەلى كۆشكى قەيسەرى بۇ تېكشكاندى ئەو دىرندانەى ئەو بېشەلانەيان كىردبووھ مەيدانى پىلان و تۇرئانەوھ، بەو نيازەى بېتە پالېشتى ھىز و دەسەلاتى بېوينەى.

ئانا، ئەيزانى كە ژنىكى نەفام و مومتەلا بە نەخۇشى ھىستى وەك قەرالىچە شابانو نىچىرىكى قەلەوھ بۇ راوكردن و رام كىردنى، ھەرۇھا بۇ ھىنانە ژىربارى تواناي دەسەلاتى لەرادەبەدەرى راسپۇتېنەوھ، لەرېگاي خەو لىخستىئەوھ.

لە راستىشا قەرالىچە (ئەلكسندەرا) باوھى بە جادوگەرى ھەبوو، بەوھى لەقولايى دلىئەوھ ھەر لەسەر سىروشتى نەژادى جەرمەنى خۇى ئەرۇيشت، جەرمەنەكان بەرەيەكن ھەر لە كۆنەوھ دەستىكى بالايان ھەبووھ لە جادوگەرى و ئەفسانەدا.

شابانو ئافرەتېكى ساويلكە بوو ھەر لە مندالى رقتن و مانگرو

سەرسەخت ئەچچو، ھەمىشە دل كرمى و ترسنۇك بوو، مەترسى ئەوھى
ھەبوو پوژىك لە پوژان پلانكىكى وىل و بەدى ئاياريا بەسەر پاياريانەو
نەھىلى!

ئەم ترسنۇكىيە لە زووەو چوو بوو دل و دەرونيەو، لە ھەستى
شاراويەو ھەل ئەقولا، بەوھى دوژمنايەتى پەنگ خوراوھى خەلكى، ھەر
پوژىك دى بتهقيتەو بەسەريانا، وەك بۇ دوايى ھاتە دى لەسەر دەستى
شوپش گېرەكانيا.

ديارە ئەم دوو دللى و ئوقرە نەگرتنەي ھۆيەك بوو پالى پيوە ئەنا بۇ
خوبەستنەو بە بىرو باوھى ئاينەو، بەو نيازەي كە خواي گەرە بە
ھانايەو بى لە تەنگانەدا، ھەر ئەمەش بووبوو ھۆي باوھى پکردنى بە
چارەپەشى خۆي!

بەكورتى ئافرەتلىكى نىمچە شىت و بى ئىرادەي راپاي دل ناسك و
دەماراوى بوو.

ئا لەم كاتەدا بوو كە كوپرى قەيسەر دووچارى نەخۇشى دەماربوو،
بەجۆرىك كە شارەزايان و پزىشكەكانى ئەو سەردەمە ھەموو شىپزە
بووبوون بە دەست چۈنىتى چارەكردنەو، ھەتا ھاتنە سەر ئەوھى كە
ئەبى دەست لە ژيانى بشۆرىت لەگەل ئەوھشا نەيان ئەويرا دەرى بىرن كە
ئەم نەخۇشى يە مىراتلىكى زكماكىيە لە دايكىيەو بۆي ماوہتەو بەوھى
ژنىكى دەمار لاوازە.

نەخۇشى ئەم كوپرە وەك چەخماخەيەك بوو كەوت بەسەر شابانودا، كە
لەبەرئەو بەتەواوى ژيانى لى تال بووبو، ھەر ئەوھندە نەبوو شىت نەبى لە
غەم و پەژارەي ئەوا، بۆيە نامادەبوو بۇ قايل بوون بە ھەموو جۆرە مەرج و
پيشنيارىك كە تروسكەي پوناكى ھىواي چاك بوونەوھى كوپرەكەي
بگەشىنىتەو، بەتايبەتى كە ئەم رېگەي چاك بوونەوھەش پەيوەندى بە

جيهانى شاراوهو نه بېنراوهو هه بئى كه له گه ل سروشتى ئه وا ئه گونجئ،
ئمه له كاتئكا شاره زايان هه موو نابوت بوونى خوئيان دهر پېرى بوو
دهر باره ي چاك بوونه وهى نه خوئشى كوره كه ي له پئنگاي زانبارى ئه مانه وه.
بوئه (ئانا) پئويستى به زمان لوسى به كه ي زور نه بوو بو فريوودانى
قهرالئچه، به وهى راسپوتئن خاوهنى موعجيزه، پيارى هه لئبئارده ي خوا
به ته نها ئه و ئه توانئ كوره كه ي بو بكا ته وه به گوئزى ساخ.

هاتنى راسپوتئن بو سهر جئنگاي جئنشئن

ههر ئه وه نده ي ئه م پئئشنياره له ده مى (ئانا) دهر پېرى، به كسه ر
قهرالئچه پئنوسى گرت به ده سته وه بو نامه نوسئن بو راسپوتئن، داوا ي
هاتنى ئه كرد بو كوئشى قه يسه رى به نيازى چاك كردنه وه ي جئنشئنى
نه خوئش به هيمه ت و به ره كه تى له راده به دهر به وه، ئانا خوئى پالاوت بو
ئه وه ي كه خوئى نامه كه ي قهرالئچه به رئ بو راسپوتئن.

به م جوړه ئيواره به كيان (ئانا) گه يشته لاي دؤسته سيبيريا به كه ي كه
راسپوتئنه، به پوويه كى خوئشهره، ههر به گه يشتنى ئانا به لاي راسپوتئن،
ئانا ده ستى درئزكرد ئه و په يامه ي ده ست نوسى قهرالئچه بوو دا ي
به ده ست راسپوتئنه وه، ئه و نامه به ي كه گه لئ له پياوه خانه دانه كان و
ده وله مهنده كان بو ته نها دئريكى گه ردنى خوئيان ئه شكاند.

ئهى ئه بئى هه لئويستى راسپوتئن له و په يامه چؤن بووبئت؟

ئا له م چركه به دا به ده وريكى ئه وه نده بشه يتانه هه لئا كه ئه و پېرى
فئلبازى بوو، ههر به لالوتئكهنه وه چاويكى به دئره كانيا خشان به
گرئبوونه وه فرئى دا به بان زهويه كه، به هئمنى و سارديكهنه وه به
دؤسته كه ي وت:

— هئچ هئزو ئيراده به نيه مى خوئى بو كه چ كه م له هئز و ئيراده ي
خوئى نه مر به ولاوه هه رگيزا سه رو كه كانى جيهان و خاوهن توانا كان هئچ

نرخيكيان نيه به لاي منهوه، مهر ئيستا هه نسهو بگهريزهوه بولاي قهرايچه
و پئي بلئي كه قهشه راسپوتين پياوي خوايه، ملكهچ ناكا بو فرماني هيچ
كه سيك، چونكه مهر ملكهچ و گهردينكه چي فرمانيش و فرموده كاني
خوايهو بهس.

بهمه هه موو له شي (نانا) كه وته له رزين و كه وته پارانهوه و وتي:

– نه مه ي نه وان بو تو فرمان نيه نه ي پياوي پيروزي خوا! به به زه يي
خوت، به لكو به مه شابانوي به ريز تكات ليئه كا، تكايه كي گهرم و پر
له پارانهوه!

راسپوتين به له خو بايي بونيك ي زوره وه وتي:

– پارانهوه ي شابانو هيچ نرخيكي نيه لاي من، به دبو واي پيشان دا كه
به هيچ جوړيك ناچي بو كو شك.

به ناچاري (نانا) گه رايه وه بو كو شك ي زستانه كه كو شك ي قهيسره له
پترس بورگ به دلته نكي و په ژاره وه، نه مه له كاتيكا كه شابانو به گهرمي
چاره پرواني گه رانه وه ي نه كا، قهرايچه كي ناگادار كرد به وه ي سر نه كه وت
له هورل و ته لاشه كهيدا، به مه شابانو به توندي ده مار گرتي، وه وا
له ميشكي چه سپي كه مهر له تواناي راسپوتين دايه، جينشين بو قهرايچه
چاك بكاته وه، دياره وا نوسراوه له سر بنه ماله ي قهيسه ري كه ته فروتونا
بن ته نها له خوليكي نزيكا.

بو يه شابانو كه وته هاوار هاوار، به دم ده مار گرتنه وه وتي:

بو چي پياوي خوا گوئي له پارانه وه ناگري و به هاناي هاوارمه وه نايه،
نايا چ گونا هيكم كردوه، بو لام ليئا كاته وه، بو ليم توپه يه!

(نانا) به شه رمي كه وه پيي وت:

– له راستيا نه گهر باوه ر نه كه ي نه ي گهرم، كه پياوي خوا هرگيز
باوه ر به ده سه لاتي ك ناكا له سر رووي نه م جيها نه له ده سه لاتي خوا

بترازی....

لیږه دا شابانو قیژانی و وتی:

- به لآم ئه وهی لیئی ئه پارپیته وه قهرا لپچه نیه، به لکو دایکیکی کلۆلی به دبه خته، تکات لیئه کهم ئه ی (نانا) که به گورجی هه ر ئیستا بگه ریته وه بۆلای، هه رچی له توانا تابه به ختی که بۆ قایل بوون و دل نهرم کردنی.

(نانا) سه ری خوئی با دا به بیئ ئه وهی ورته بکا، چونکه ئه یزانی که راسپۆتین سه رسه خته له قسه ی خوئی پاشگه زنا بیته وه، بۆیه شابانو دهستی کرد به پارانه وه به چاویکی پر له فرمیسه که وه وتی:

- پئی بلئی که له توانا یا هه یه و بۆی ئه لوئی داوا ی هه رچیه کم ئی بکا، ئاماده م به بیئ چه ند و چوون بۆی به یئمه دی، واته ئاماده م بۆ هه ر قوربانیه ک نه و بیهوئی، له پیناوی بزگار کردنی ژیا نی جینشین دا، واته کوپه نازداره که م.

نانا وه لآمی دایه وه و وتی:

- سویندت بۆ ئه خووم ئه ی گه وره م که هه موو توانام به خت ئه که م، هه ول و ته قه لای ئه وه ئه ده م که (پیاوی هه لبژارده ی خوا) له جئی خوئی بجوینم، وای لیبه که م بیئ بۆ ئیره، به لآم مه خابن که هه ر گوئی له دهنگی خوا ئه گری و بهس.

شابانو وتی:

- نه و ریگه یه م پئی نیشان ده که ئه بیئ بیگرم، هه تا لیمان قایل بیئ، من ئاماده م به بیئ شه ند و چوون له سه ر ئاموژگاریه کانت به رۆم به و ریگه یه دا، هه تا خوا به زه یی پیاما دیته وه و دلی پیروزی ئه و مان بۆ نهرم ئه کا، وا هه لئه ستم نویت ئه که م و خووم پاک ئه که مه وه به پارانه وه هه تا به خته وه رمان بکا به ته شریف هیئانی!

(نانا) وتی:

- زۆر چاك ئەكەي، چونكە ھەرگىز ناگونجى پيشوازى لەو پياوھ پىرۆزە بگەي بەين خۇ ئامادەكردن، باوھرت ھەين تەنھا ئەم رېگەيە مەگەر كارى لىبكا، چونكە بەگيان ھەست بەنويژ كردن و پەپرەويت بە ئامۆزگارىيە ئاينىھەكان ئەكا، ئەو كاتە بەزەيى ئەجولئيت، منيش ھەموو تواناي خۇم بەخت ئەكەم بۇ كارتىكردنى.

بەر لە گەرانەوھى ئانا بۇلاي راسپۇتئين قەرالچەي خوساند و مېشكى ئامادەكرد بۇ ھەموو فرۆ فيلئىكى ئەو!

كە (ئانا) گەيشتە لاي راسپۇتئين ھەموو كردهوھەكانى شابانوى بەين كەم و كورتى بۇ گىرايەوھ، بەلام راسپۇتئينى فيل باز، شانەكانى بۇ ھەلتەكان و خۇي پيش گاو نەكرد وا بەئاسانى بۇيەكەم پوژ وھلامى شابانوى بداتەوھ، ھەولئى دا كە ماوھەك خۇ بەناز بفرۇشئ، لەخۇبايى بوونى دريژەي پيدا ئەوھندەي بۇي لوا، ھەتا ئەوھى برده مېشكى شابانوھە كە ئەم پياوھ لەو قورە دروست نەكراوھ كە پياوانى ترى لى دروست كراوھ، بەوھى زۇريانى ھەل سەنگاندبور ئەيزانى ھيچ و پوچن! ئەمە جگە لەوھى كە ناكەس بەچەيەكى وھكو راسپۇتئين خۇشىيەكى زۇرى بەگيان ئەگەيشت بەوھى ئەتوانئ شابانوى گەورە و گران ئازار بدا و پاشان زەبوونى بكات!

بىنگومان ئا لەم كاتەوھ خۇي بە كەلە پياوى ھەموو پوسيا دائەنا، بەوھى ورد و درشت لەبەريا بەچۇكا دىن، خۇي بەخاوەن مافتەر ئەزانى لە ھەلسوپاندنى كاروبارى حوكمپرانى دا لەو بودەل و نەخۇش و دەرەدارانەي دەستيان گرتووه بەسەر سەرانسەرى پوسيدا.

شابانو

له و ماوه یه دا که راسپۆتین خۆی به ناز نه فرۆشت به شابانو، ته ندروستی جینشین روو له خراپی بوو، له بهر لاوازی له جینگا دهر نهه چوو، هموو له شی دابیزرابوو، هرچی چاوی بهو بکه و تابه نهیوت له گیانه لادایه، شابانوش ههتا ئه هات شیتگیر تر ئه بوو، بۆیه بی پهروا سه ری کردبووه سه ر نوێژکردن و پۆژو گرتن بهو نیازهی خوا دلێ قه شهی پیروزی بۆ نه رم کا، ئه وهی له بیر کردبوو که خوا که سی دا نه ناوه ئاهو نزولهی ئه م و ئه وی پێ راگه یئنی، ئه وهی له یاد کردبوو به وهی خوا چاوی له هه موانه وهیه، شابانو له په یام ناردنێ بۆ راسپۆتین ماندوو نه ئه بوو، به لام راسپۆتین به پیچه وانهی ئه وه وه خۆی هه لگرتبوو بۆ کاتیکی تایبه تی.

دواچار راسپۆتین نامه یه کی ئه وتۆی بۆ هات له پارانه وه، ئیتر راسپۆتین هه سته کرد که دهر فته له باره بۆ ده ست وه شاندن، وه بۆ گێرانی ده وری خۆی، بۆیه به (ئانا) دا هه وائی نارد بۆ شابانو که هه لسانی به جاویدی و باوه ری توند و تۆلی کسپه ی له دلێ هیناوه، له بهر نه وه بریاری داوه که سه ری لیبدا!

له کاتی دانراودا بۆ ئه م دیده نیه یه ی، راسپۆتین رووی کرده کۆشکی زستانه، خۆی کرد به باره گای قه یسه ره نه مره کانا، به هه موو فیزو له خۆبایی بوونیه وه، وه ک چۆن مرۆڤه ئه چینه مالی خۆیه وه، بهو پێ و پیلاره گه وره ناشرینه بزمار پرێژه ئاسناوی یانه یه وه، که له بهر قه ورو تۆز ره نگی دیار نه بوو، به شینه یی به سه ره ئه و قالی و مافوره نایابانه دا پیلاره کانی کیش ئه کرد به سه ره ئه و رایه خانه ی که له خاوینی به و لاره گه ردیان لی نه ئه نیشته، به ناوی دوو پیزی دوورو درێژێ ده ست و پیوه ندی په ری شیوه دا که له جلوه برگی تایبه تی دا بوون، هه موو له به ریا

نوشتانه وه به فهرمانی شابانو وهك يهكيك بيت له گراندوقهكان يان
ئەميرئ بئ له خانهوادهی قەيسەری!

بەرستی جلو بەرگی لەم دیدەنیەدا شایانی ناو بردنە، جگە لەو چلیپا
گەرەییەکی بەزنجیریکی ئەستورەوه بەسەر سنگیا شۆر بوو بوو وه،
سیپالەکانی تری بەری هیچ نیشانەیهکی تری ئاینی پیوه نەبوو،
کراسیکی سوری چلکنی لەبەرا بوو، چنینهکە ی زبرو نرخەکەشی هەرزان،
هەر لەوانە ی جوتیارە هەژارەکان لەبەریان ئەکرد لەسیبیریا رەنگی
شەروالەکەشی شین باو بوو بەلام رەنگەکە ی لەبەر پینەو پەرۆی لە هەمە
چەشنە، بە تەواوی نە ئەناسرایەوه تەختەکە ی چۆن بوو!

گەرە ی کەنیزەکەکانی کۆشک، واتە ژنە گیانیەکە ی (نانا) لەپیشوازی
وەستا بوو، یاوەر بوو لەبەردەم ئەو دالانەدا وەستا بوو کە شابانو
چاوەروانی هاتنی راسپۆتینی لی ئەکرد. کە راسپۆتین گەیشتە ئەو دالانە
بە جولانەوهیەکی پالەوانانە بەگورجی (نانا) ی لەشوینی خۆی وەستاند،
بئ پەروا بئ ئەوهی تۆزی دەربەست بئ بە نەریتی پیشوازی خۆی
گەیانده ئەو شوینە ی شابانو تیا دانیشتبوو، بئ ئەوهی ماوه بدا بە یەکی
لە پیاوانی کۆشک دەرفەت بینئ و ئاگاداری بکا لە تەشریف هینانی
پیاوی پیروزی خوا!

شتیکی سروشتی یە کە شابانو لەشوینی خۆیا حەپەسا، چونکە ئەو
فیری نەریتی پرتۆکۆل بوو، بەدریژایی ژیا نی هەر بەم نەریتە
ئەجولایەوهو ئەچوو بەرپۆه، هەتا ئەو پۆژە کەسی نەدیبوو بەم جۆرە ئەو
نەریتە بشکینئ، لەگەل ئەو هەشا نەیهیشت کە شابانو سەرسامی خۆی
دەربەرئ، لەبەردەمیا وهك چەتەول بەفیزیکەوه رەق راوەستا، چاوەکانی
پرییە دوو چاوی، دەسی کرد بە گەرە کردن و بچوک کردنەوهی
چاوەکانی خۆی، تیشکی چاوەکانی وا کاری کردە دەماری لاوازی

شابانو، بۆيە وای بهخۆزانی که راسپۆتین ناو دل و دهروون و میئشکی
ئەخوینیتهوه، وهك چۆن شمشیرکی تیژی ههسان دراو لهبەر تیژی پەرە
کاغەزکی تەنك ئەبێ!

راسپۆتین بهبێ ورته مایهوه بۆ کار لیکردنی، هەردوو چاوهکانی بپرییه
دوو چاوه شینهکانی، قەرالیچه خۆی ئاماده کردبوو بۆ گەیشتن به پیاوی
هەلبێژاردەي خوا به لهبەرکردنی کراسیکی ساده، لهگەڵ ئەوهشا خالی
نەبوو له زهوق بهرزى، قژە زێرینه جوانهکەشى لـوول درابوو به
ماندوبونیکى زۆر که بگونجی لهگەڵ دەم و چاوی وردیلهی سحرایى یا که
دلى له دلداران ئەفراند. بهلام راسپۆتینی پاشل پيس خۆی لهو سیپاله
چلکنه هەلکیشابوو، پيشه درێژه پەرش و بلاوهکەي بهسەر سنگیا بژ
بووبوووه، چلکنى و چهورى، هەتا پاشماوهی خواردنی بهناشکرا پێوه
شۆپ بووبوووه.

پاشان راسپۆتین به دەنگیکى وشکی گهروه شیرانی، دواى ئەوهی دلیا
بوو له هەلپهاتنی هەویری بهردەمی، بهوهی هەلی سەنگاند که هەتا چ
پادهیهك کارى لیکردوو، وهك چۆن لهگەڵ هەرچی و پەرچییهکا ئەدوی
هەر بهو چهشنهش ئەوی ئەدوان:

– چیت لهمن ئەوی ئەی ئافرهت.

تەزوویهك به لهشى شابانودا هات بهم شیوهی گفتوگۆیهی که له هەموو
ژیانی خۆیا گوئی لی نەبووه هەتا له خودی قەیسەریشهوه، قەرالیچه بۆ
چەند چرکهیهك پەژارهو ماته‌مینی گرتی، بهلام لهگەڵ ئەوهشا ورتهی
نەکرد، راسپۆتین شیرانییهوه بهسەریا:

– قسه بکه ئەی ئافرهت .... من بهپهلهم ئیشم ههیه...

وای پیشان دا که ئەیهوی بپروا! بهناچاری شابانو زمانی بهربوو به
منجه منجیکهوه وتی:

– ئەى باوكە .... لەپىناوى كوپرە نەخۇشەكەما بانگم كردوى.

بەبى ئارامىيەكەو راسپۆتېن كەوتە بۆلە بۆل:

– لە كۆيىيە ئەو كوپرەت؟

شاپانو بەدلە كوتىيەو وتى:

– بۆچەند ھەنگاويك وەرە لەگەلم.

ئىتر ھىندەى نەخايان گەيشتنە جىگاي جىنشىن، كە لەسەر گازى پشت لەسەر قەرەوئەيەك درىژيوو بوو، دووان لە ژنە لەلەكانى ناو كۆشك، بەدىارىيەو بوون بۆ پېش خزمەتى، چاوه لىلەكانى بە ئەبلەقى كردبوو ئاسمان، ھىندەى نەمابوو پووناكيان تيا بكوژىنەو، پەنگ و پووى زەردى پىتر لە پوخسارى مردووى ئەكرد، نوستبوو بەلام بەچاوى كراوەرە بەويئەى مردوويەك لەو مردووانەى تازە ئەمرن و ھىشتا دەورو پشتەكەى نەيان پەرژاوه چاوهكانى دابخەنەو!

ئىتر راسپۆتېن ەك يەكئ چاوهپىي وەحى و الھام بكا، لە كوپرى نەخۇش چووبەرەو، دوولەكەى لەوئى بوون بەچۆكا داھاتن لەبەريا بەوپەرى رېژ لىگرتنەو بى ئەوئى راسپۆتېن ھەر بىزى بى سەيرىان بكا، ئەوانىش ھەر ئەوئەيان بۆ كرا ھەئسان و خۇيان دزىو بەبى خشىپە.

راسپۆتېن بەسەر منالە نەخۇشەكەدا نوشتايەو، ئەوئى ئەزانى كە ئەبى ھەر ئىستا دەورى ھەرە گەرەى لەبەردەم ئەم ژنەدا يارى بكا، بۆيە ھەموو ھىزو تواناي خۆى لە زەبرو توندى چاوه ئاگراوئەكانيا كۆكردەو، كەوتە سەيركردنى منالەكە، ھەردوو ناولەپى دەستى خستە سەر دوو شانى نەخۇشەكە، ھەتا بە خەو لىخستنى موگناتىسى كارىگەر بكا، زۆرى نەخاياند ئەوئى بەدوايا وئىل بوو ھاتە دى، چونكە مېشكى منالەكە لەو لاوزتر بوو كە پەلەقاژە بكا بەرەو مەرگ شەپۆلى ئەو ھىزەى كردوويە بەگژيا.

راسپوتین هستی به‌ره کرد مناله‌که بۆته هه‌ویریکی نهرم له‌ناو ده‌ستیا نه‌توانی به نارمزوی خۆی بیبا به‌رپۆه، فه‌رمانی پیندا فه‌رمانیکی گیانی بی نه‌وهی ورته له لیوی به‌رزیتته‌وه، فه‌رمانی دایه که زهرده‌خه‌نه و خۆشی بنوینن، مناله‌که نه‌و فه‌رمانه‌ی نه‌وهی بی چهند و چون جیبه‌جی کرد، نه‌و فه‌رمانه‌ی که پاره‌ستاوه‌کانی نزیکانه‌وه گویان له هیچی‌وه نه‌بوو، که چی کوره به شیوه‌یه‌کی ریک و پیک له‌سه‌ر خواستی راسپوتین نه‌رۆیشت به‌رپۆه.

وا شابانوش به‌رور سه‌ری کوره‌وه به دووچاوی سه‌ری سه‌یری نه‌م دیمه‌نه نه‌کا به شپرزیه‌ی و هه‌ناسه سواری‌یه‌وه، به‌ته‌واوی سه‌رسامی گرتی له‌م نه‌نجامه سه‌یره بی وینه‌یه، به‌وه‌ی مناله‌ کلۆله داماره‌که‌ی ماوه‌یه‌کی دوورو دریزه زهرده‌خه‌نه نه‌په‌رپۆه‌ته سه‌ر لیوه‌کانی، هه‌موو زانیاریه‌کی نه‌و سه‌رده‌مه له‌گه‌ل هه‌موو فرۆفیلنیکا نه‌یتوانی بوو دلی گوشراوی نه‌و دایکه بخاته خۆشیه‌وه.

له راستیا جینشین هستی به‌خۆشی کرد به نه‌نجامی ئیحه‌ی راسپوتین. ئیحه و نوستنی موگناتیسسی ئیستا شتیکی زانراوه لای ئیمه، به‌لام نه‌و سه‌رده‌مه وا نه‌درایه پینوس که که‌رامه‌تی پیاو چاکان و موعیزه‌ی ئاسمانی یه، یا سویند خۆری‌یه له‌ته‌ک شه‌یتانا، بۆیه جینی سه‌رسوپمان نیه که شابانو باومر بینی به‌وه‌ی که‌وا کوره‌که‌ی وه‌ک له‌ناو گۆزا زیندوو بیتته‌وه وایه، دیاره راسپوتین به‌راستی و دروستی پیاویکی پیروزه... پیاوی هه‌لبژارده‌ی خواجه..

نه‌وه‌ی لی‌ره‌دا شایانی باسه نه‌وه‌یه که له‌راستی ده‌مار شلی قه‌رالیچه ده‌وری خۆی گیرا، نه‌ک له‌لایه‌ن مناله‌ نه‌خۆشه‌که‌وه به‌لکو له‌لایه‌ن دایکی‌یه‌وه، به‌و پییه‌ی که هه‌ر راسپوتین دوورکه‌وته‌وه مناله‌که چووه‌وه دۆخی جارانی، وه نیشانه‌ی شادمانی له کوره دوورکه‌وته‌وه، هه‌ر وه‌ک

چۈن بەختەۋەرى شابانوش پەۋىيەۋە، سەر لەنۇي شلەژاۋى و شپىرەيى
داى گرتەۋە، چۈنكە ئەمىش ۋەك كۆرەكەي دەمارى لە جىنى خۇي
نەمايۇ.

بەم جۆرە كە راسپۇتېن لە كۆشك دەرچو، ھەستى بەخۇي كرد كە
بەئاسانى دەستى گرت بەسەر ھەموو شتىكا و ھىندە ناخاينى كە شابانو
لە ھەموو دەسەلاتى خۇي دىتە خوارەۋە بۇي، بەۋەي بە كەمترين
سەيركردنىكى راسپۇتېن دىتە لەرزىن، ئا ئەۋەتا شابانوى روسىيى بەرپىز
بۇتە كۆيلە و كارەكەرىكى گەردن كەچ و زەبون بۇي!

لەگەل ئەم ھەموو ملكەچى يەي شابانودا بۇ راسپۇتېن مېژوۋ گەۋاھى
ئەۋە ئەدا كە دۇستى راسپۇتېن نەبوۋە، ۋە نەي و يىراۋە ئەم ھەنگاۋە
سامناكە ھەلبىئىن بەۋەي ئافرەتتىكى خۇرسكى بە ئاينى راست بوۋە، زۇر
دەريەست بوۋە بە داۋىن پاكىەۋە ئەگەرچى داماراۋى و رارابوۋ.

قەيسەرى پووس

ئەتوانىن بلىن كە راسپۇتىن لە شەو و پۇژىكا بوو بە پارچەيەك لە كەلۈپەلەكانى ناو كۆشكى قەيسەرى، ئەى تۈانى بە ئارەزۈۈى دلى خۇى بەناو كۆشكى زستانەدا بگەرئ، لە ھەر كاتىك دا بىھوئ بچىتە ئەو بەشە تەرخان كراوھى شابانو لە كۆشكى قەيسەرى، ۋەك چۆن يەكئ لە مالى خۇيا بئ، دەسەلاتى بەسەر قەرالىچەدا پۇژ لە دۋاى پۇژ جىگىتر ئەبوو، ھەتا گەيشتە ئەو پادەيەى بۇ ھەموو كارو شتىك ئەبۋايە راۋىژى بەو بكا، بەتايبەتى لە ئىش و كارى دەۋلەتى دا.

ئەم راۋىژى كردنە بوو بە نەرىتن، قەرالىچە لىئى دەرئەئەچۈۈ لە ھەموو ئىش و كارىكا بچوك بوايە يا گەرە.

كەچى راسپۇتىن بە كەمتر سەيرى قەرالىچەى ئەكرد، بۇيە خۇى بە نەرىتى (ئەتەكىتەۋە) ئەئەبەستەۋە، بە دەنگىكى بەرز ئەدۋا لە فەرمان دەركدنيا لەگەل شابانو ھەر بەو زمانە ئەدۋا كە لەگەل كارەكەرەكانى ناو كۆشك دا گفتوگۈى پئ ئەكرد، بەو نيازەى وا پيشان بدا كە لە ھەموو ئادەمىزادىكى سەر پوۈى ئەم جىھانە پىرۇزترە، با سەردارو سەرۈك و دانىشتۈۈى سەر تەختىش بن.

راسپۇتىن وا لە ھىچەۋە بوو بە كەلەگا بەسەر شابانۋەۋە، بەلام ھىشتا بەخزمەت خۈدى قەيسەر نەگەيشتبوو، بۇيە ئەيوست ئەۋىش ھەلسەنگىنئ ۋەيا ۋەك نىچىر راۋى بكا.

بئ گومان نىكۆلاى دوۋەم بە مەزەنە مەترسى لەم قەشە نەگرىسە كردبوو، كە جەۋى ژنەكەى كەۋتبۈۋە دەستى يەرە، ۋە بۇتە فەرمانرەۋاى يەكەم لەناو ھەموو كۆشك دا، لەگەل ئەۋەش دا قەيسەر لەژىر بارى دەسەلاتى ژنەكەيا دوۋچارى ئەۋە بوو كە بە كپنوشا بئ بۇ راسپۇتىن، چۈنكە دۋارپۇژى رەچەلەكى قەيسەرى، مان و نەمانيان لەسەر خواست و

اراده‌ی ئەم قەشەیه وەستاوه که ئاسمان توانایه‌کی خروسکی له‌سنور
به‌دهری پێ به‌خشیوه.

قهیسه‌ر نیکۆلای دووه‌م — وه‌ک ئەزانری — پیاویکی دڵ ساف و خوش
باوه‌ری بووه‌له‌ی ده‌بن

بوو، دلی که‌سی له‌خۆی نه‌ئه‌یه‌شان، زۆر ده‌سه‌ پاچه‌ بوو به‌رامبه‌ر ئەو
دژوارو گیروگرفتانه‌ی سه‌ره‌پێی پێ ئەگرت، ئەمیش به‌وینیه‌ی ژنه‌که‌ی له
ترسی کوشتن چووبوووه‌ قاوغه‌که‌ی خۆیه‌وه، دڵ کرمیی ئەم بووه‌ هۆی
حه‌یا پایامال بوونی پۆلیسه‌ سیاسیه‌کان، که‌وابوو ده‌مار شلی ئەمیش
هه‌ر له‌ ده‌مار لاوازی ژنه‌که‌ی ئەچوو، بۆیه‌ ئەمیش وه‌ک ژنه‌که‌ی له‌ پووی
راسپۆتینا خۆی بۆ رانه‌گیرا.

به‌راستی یه‌که‌م به‌یه‌که‌گه‌یشتنی راسپۆتین و قه‌یسه‌ر شایانی تۆمار
کردنه‌، به‌نیازی یه‌کالا کردنه‌وه‌ی ئەو شته‌ سه‌یرانه‌ی ناخۆشه
بیشارینه‌وه‌! ئەم چه‌وته‌له‌ هه‌ر ورد ئەبووه‌وه‌ له‌و پیاوه‌ هه‌منه‌ی خه‌لکی به
جان‌وه‌ریکی سه‌ته‌مکاریان دابوووه‌ پینوس، قه‌یسه‌ر پیاویک بوو
کوورته‌بالا، ریشیکی تۆپزی داهه‌نراوی به‌ردا بووه‌وه، ناوچه‌وانی به‌چالا
چوو بوو چاوه‌کانی سارد و سه‌ر بوون، لوتیکی فش و ده‌میکی خاوو
خلیچکی پێ‌وه‌بوو، هه‌ر له‌ فه‌رمان به‌ریکی خوماڕ ئەچوو، که‌ ده‌ربه‌ست به
هه‌لسوپاننی کاروباری خۆی بێ، له‌گه‌ڵ ئەوه‌ش دا پوکه‌شیکی به‌رزی
ره‌گه‌ز گه‌وره‌یی تیا بوو.

شتیکی سه‌روشتی یه‌ راسپۆتین — که‌ پسپۆریکی خروسکی دڵ و
ده‌روونی خه‌لکی بوو ئەیتوانی ئەم راستیانه‌ له‌ قه‌یسه‌ردا بدۆزیته‌وه‌:
که‌وا قه‌یسه‌ر راده‌ی زیره‌کی مامناوه‌نجی یه‌، بۆیه‌ هه‌ر شاگه‌شکه‌ بوو که
خۆی دی جووچیکه‌ وه‌ک مناره‌ چوووه‌ به‌ ئاسمانا له‌چاوه‌ ئه‌و پیاوه‌ بسته
بالایه‌دا، بۆیه‌ تیشکی چاوه‌کانی ئاراسته‌ی چاوه‌کانی قه‌یسه‌ر کرد

ئەۋەبوو قەيسەر ھەر خۇي بۇ پانەگىرا لەبەريا .

نيكۆلای دووھەم تەلاشى ئەۋەي كرد خۇي لەو شلەژانە پزگاركا، ئەۋەبوو دەمی ھەلھینایەۋە، سوپاسی خۇي پېشكەش بە قەشە راسپۆتین كرد بەرامبەر بەو خزمەتەي نواندى بۇ جېنشینی كوپرى، كاتىكى بەخۇزانی كە بەزمانىك گفتوگوئی لەگەل ئەكا وەك لەگەل ھەرچى و پەرچىیەكا بدویت، نەك بەو زمانەكەي كە خەلكى خوویان پېۋەگرتوۋە، ئەو زمانە تايبەتییەي خەلكى بەكاریان ئەھینا بۇ گفتوگو لەگەل سىبەرى خوا لەسەر ئەرزى روسیای پېرۇزا!

قەيسەر ھەر لەجۆي خۇيا ھەپەسا و نیشانەي سەرسامى لە پوخساريا بەئاسانى ئەخوینرایەۋە، بەۋەي ناۋچەۋانى چرچ و لۆچى تىكەوت و شانەكانى بۇ بەرزكردەۋە، ئیش بەۋە چاك بوو شابانو خۇي لەوي بوو زرنگانە بەھانای قەيسەرۋە ھات وە بەچاۋىكى پەر لە سەرزەنشدىیەۋە سەيرىكى قەيسەرى كرد، ئەمە بوو بەھۇي ئەۋەي كە گەرداۋەكە بەھىمنى دامركیتەۋە.

لە راستيا نيكۆلای دووھەم ھەزى بە پەشىۋى نەبوو بەتايبەتى پەشىۋى خىزانى، چونكە ئەۋیش ئەيزانى كە ژنەكەي دەماراۋىیە و كەم چىكلدانە، قەيسەر پياۋىكى ھىدى و لەسەرخۇ بوو ھەزى لە ئاسودەيى و ھىمنى و ئاشتى بوو.

ئەم ھەموو دەرىبەست بوونەي قەيسەر بۇ وچان و ھەسانەۋە، ئەنجامەكەي بەۋە گەيشت كە سەرتاپا ژيانى زنجیرەيەك دژوار و گىرو گرفت بى.

پېشيانان چاك و راستيان وتوۋە:

- ئەۋەي ئاسايشى ھەمیشەيى بوى ئەبى ئامادەبى بۇ ھاتنە كۆپرى شەپرەۋە، ئەۋەي زۆر لە مەرگ و مردن سل بكاۋە مەرگ و لەناوبردن

بەگورجى بەرۆكى ئەگرى، ھەر وەك ئەوانەى ھەراسان بوو لە دەست
كوپرەوھەرى ژيان و خۆيان بەدوای مەرگا ئەگەرپىن، كەچى مەرگ قەرەيان
ناكەوى، ھەر كەس حەز لە ژيان بكا مەرگ بەردەرگای پى ئەگرى، ئەوھى
بەتەنگ ئاسايشەوھ بى ھەرگىز شەر بەرۆكى بەرنادا.

كە راسپۆتین قەيسەرى بەجیھىشت بىرى لەسەر ئەوھ سەقام گىرپوو، كە
ئەبى چۆن لەتەكيا بجولیتەوھ، بە خروسكى خۆى ھەستى بەوھ كرد، كە
نىكۆلای دووھەم بەتەواوى گەردن كەچى ژنەكەيەتى، ئامادەيە چى بوى
بۆى بكا، ھەر بەو مەرجهى ژنەكەى لىى گەرپى بەئاسودەيى و دوور لە
شەرەشەقى ژيان بژى، لەوھ بەولاوھ دەستى لە ھەموو شتت شتبوو
بەتەنگ ھىچەوھ نەدەھات.

راسپۆتین سەرنجى ئەوھى دا مە قەيسەرىش ديسان دەماراوىيە،
ترسنۆك و بووئەيە، كە ئەمانە پىگای داپرىنى خۆى بەسەريا بە ايحای
موگناتىسى ئاساتر ئەكا، بۆيە كە راسپۆتین دوا پۆژى بو قەيسەر
ئەخويندەوھ بە ئەستىرەگەرى وای ئەبردە مېشكى شلەقاوىيەوھ كە
مەترسى گەرە و سامناك پوونەدا كە لە خەيالى كەسا نيە، ئەيىتە ھۆى
لەناوچوونى، لەگەل ئەوھشا پىى باوھر ئەكرد و كویرانە بە دوای خۆيا
رائەكېشا.

كەوابوو ئەتوانين بلىن راسپۆتین زۆر خوشحال بوو بەو دیدەنىيەى لە
(نىقى)، ئەم وشەى (نىقى)يەش ئەو نازناوھ تايبەتىيەى كە بەخەلات ھەر
ئەو بەسەر قەيسەرا دای برى، بەكارى ئەھينا لەكاتى گفتوگۆكردنى لەگەل
شابانووا.

بەلام كچەكانى شابانو لەو ھەويەرە نەرمتر بوون لەناو دەستيا، بەوھى
بەمىرات ئەوانيش دەمارشلى و كەللەيى و مېشك شلەقاوىيان لە
دايكیانەوھ بو ماوھتەوھ، گەردن كەچىيان بو دايكيان ئەنواند لە

ئامۇڭگارىيەكانى دەرئەنئەچوون كە ھەموو پەيۋەندى ھەبوو بەرپىزگرتن لە راسپۇتېن بەۋەى راسپۇتېن فرىشتەى پارىزەرى بىنەمالەى قەيسەرىيە بۇيە ۋەك كۆترى دەسەموو لەبەردەستيا، ھىندە ھۆگرو رامى ئەۋبوون ھەر ۋەك كچى راستەقىنەى راسپۇتېن بن ھەرگىز لىيى دلىگر نەئەبوون.

ھەرۋەھا راسپۇتېن ھەرچى بەدەما بەھاتايە ئەى گىپرايەۋە لەبەردەم ئەۋ كچە شازادە ھەرزەكارانەدا كە لەتافى جوانى دا بوون، زۇرچار قسەكانى زۇر كراۋە و بىن تام بوو لەگەل ئەۋەشا پىرۇتستۇيەك (احتجاج) بەرز نەدەبوۋەۋە لە پياۋان و ژنانى دەست و پىۋەندى كۆشكى قەيسەرۋە.

لە سەرەتادا، واتە لەسەرەتاي كارا كە ھىشتا راسپۇتېن تازەبوو لە كۆشكا، ئەۋ لەلە ئەلمانىيەى پەست كرد، ژنە لە شەرم و تەرىقى دا دەموچاۋى سور ھەلگەپرا، كە گوئى لەۋ جوۋرە قسە سوكانە ئەبوو، بۇيە چوۋ سكالاي راستەۋخۇى دەرىپى لەم جولانەۋە ناشرىنەى راسپۇتېن، كەچى شابانو لەم ژنە ساۋىلكە بەرپىز و گرانە تورەبوو، بەۋەشەۋە نەۋەستا لەسنەر ئىشەكەى دەرى كرد، ۋە دەرگاي كۆشكى قەيسەرى لەپوۋيا داخست و ھاتنە كۆشكى ئى قەدەغە كرد.

ئەم دەرسە بوۋە سەرمەشوق بۇ ئەۋ كەسانەى دلىان ختورەى ئەۋەى كرد بچن و پەخنە لە كىردەۋەكانى راسپۇتېن بگرن لە دوور و نىزىكەۋە. ديسان لەمىژوۋدا بەلگەيەكى ئەۋتۆنىە كە پەيۋەندى خراب بداتە پال ئەۋ كچانەى قەيسەرۋە بەۋىنەى دايكىيان كە لەۋ جوۋرە پەيۋەندىانە دوور بوۋە.

بەكورتى راسپۇتېن ھەر بە چەند ھەفتەيەك بوو بە ئەمىندارى ھەموو پاز و نياز و نەينى بىنەمالەى قەيسەر، نەك ھەر ئەۋە بەلكو دەسەلاتى بەسەر ھەموۋيانا ئەشكا، بەبى چەند و چوون، ھەتا بەسەر خودى قەيسەرىشا، نىتر بە نارەزوۋى خۇى تەزبىحاتى پى ئەكردن!

بووکه شوشه‌ی به‌جه‌رو قورمیش

جینشن منالیکى ساویله‌و ساده بوو له‌ناو دووله‌پی پۆلایى راسپۆتینا وه‌ک میو بوو چۆنى بویستایه‌ه‌لى ئەشیلا، تیكچوونى تهن‌روستی ئەم هه‌رزه‌کاره‌ له‌لایه‌ک، وه‌ راده‌ی بئى وینه‌ی ئەو پزیشکه‌ درۆزنه‌ سه‌یره له‌لایه‌كى تره‌وه‌، پۆژ به‌ پۆژ نرخى به‌رز ئەکرده‌وه‌، ئەم نه‌خۆشه‌ بئى گونا‌هه‌ بئى په‌روا و بئى نیاز خزمه‌تى خواستی پیسی ئەم جادووگه‌ره نه‌گریسه‌ی ئەکرد، به‌وه‌ی راسپۆتین به‌ ایحا کارى لى ئەکرد و خۆش حالى ئەکرد، راسپۆتین له‌لای جینشین ئەو په‌یکه‌ره بوو که نیشانه‌ی ژیان و زینده‌گى و تهن‌روستی و پیروزی‌یه‌، جگه‌ له‌ هه‌لخویندنى دایكى به‌گوینا، ئا به‌م هه‌موو پروپاگه‌نده‌یه‌ باوه‌رى جینشین به‌ راسپۆتین وه‌ک باوه‌رى به‌ سه‌ختى و گرانى ئەو که‌ژ و کپوه‌ به‌رزانه‌ وابوو.

وا ده‌رئه‌که‌وى که راسپۆتین ئەیزانى چۆن خۆى داب‌پۆ به‌سه‌ر ئەو بنه‌ماله‌ کلۆله‌دا که حوکمرانى روسیایان به‌ده‌سته‌وه‌یه‌، لییان بووبوو به‌با، نه‌یان ئەتوانى هه‌ناسه‌یه‌ک به‌بئى ئەو بژین، وه‌ له‌ هه‌مان کاتا ئەیزانى چۆن ئەم بیده‌سه‌لاتیه‌یان بکا به‌ بیانوو بۆ جیبه‌جئى کردنى هه‌موو خواسته‌ پیسه‌کانى خۆى به‌بئى چه‌ند و چوون ئەگه‌ر شابانو ناو ناوه‌ دوودا‌ی‌یه‌كى بنوانا‌یه‌، ده‌رباره‌ی پئى لى هه‌لکیشانى یا به‌ ئاشکرا‌بوونى خواسته‌ له‌ ئەندازه‌ به‌ده‌ره‌کانى، خۆى گرژ ئەکرد و ئەیوت:

- زۆر باشه‌، خۆم ئەکیشمه‌وه‌ ئەگه‌ریمه‌وه‌ بۆ کلێسه‌که‌ی خۆم له‌وپه‌رى سیبیریا.

به‌مه‌ شابانو به‌ناچارى ئەکه‌وت به‌سه‌ر که‌وشه‌کانیا و لئى ئەپاراپه‌وه‌ که‌ کوژه‌ کلۆله‌که‌ی به‌جینه‌هیلئى که‌ به‌هۆى ئەوه‌وه‌ ئەژئى، به‌ناچارى سه‌رى بۆ شوپ ئەکرد بۆ به‌جیه‌ننانى خواسته‌کانى.

یه‌که‌م هه‌نگاوێكى راسپۆتین بۆ چه‌سپاندنى ده‌سه‌لاتى له‌سه‌ر لوتکه‌ی

گردۆلكەى دەولەتا بىزارکردنى دام و دەزگای حوكمرانى بوو لە ناھەزەكانى خۆى، لە گەورە فەرمان بەرەكان و سەردارو بالۆيزەكان و ئەوانەى كە ھىشتا سەريان بۆ شوپر نەكردوو، دەست بەجئ دەرى ئەكردن لە نىشەكانيان، وە جىگاكانيانى بەو پياوانە پرنەكردوو كە لەدەست و پەيوەندە پىرۆزەكەى بوون كە بۆ جىبەجئ كردنى خواستەكانى راسپۆتین سەريان پىوہ نەبوو.

زۆرى نەخايان ھەموو مروقىك لە پترس بورگا ئەوہ تىگەيشت ئەگەر بىھويت مووچە براو نەبئ و لەسەر نىشەكەى دەستى نەكيشەوہ ئەبئ دەستى قەيسەرى راستەقىنەى روسيا واتە (راسپۆتین) ماچ بكا، لالە كرىكۆرى يەكەم!

قسەو ھاشوھوشەى درۆ و سەرزارەكى مەرايى كەران بەگوئى ئەو ئاشنا نەئەبوو ئەبوايە مەرايى كردنەكەيان بىزنگىتەوہ بە زپەى زپو زيو، ھەرگىز چاوى لە پارەى ھەرام تىرى نە ئەخوارد.

بەم جۆرە وردە وردە جىگەى قەيسەرى گرتەوہ لە ھەموو شتىكا، ھەتا لە ھەلبىژاردنى ھەزىرەكانا، دانانى ھەزىرەكان بەبئ پرسى ئەو نەدەبوو، ھەر وەكو لەپىگەى دەسەلاتى دابراوى ئەما بەسەر شابانودا بەراستى و دروستى لەسەر تەختى روسياى پىرۆز دانىشتبىت بەبئ چەند و چوون، ھەر وەك چۆن (لى بى ساد)ى خەساو دەستى گرت بەسەر ئىمپىراتۆرىيەتى كۆنى چىنا، لەپىگەى چەسپاندنى دەسەلاتىا بەسەر داىكى ئىمپىراتۆر (تسوھى)دا لەگەل جياوازىيەكى گەورە كە خەساوى چىنى جيا ئەكاتەوہ لەم جوتيارە سىبىرىيە ئەويش ئەوہ يە ئەم ھەتا تەوقەسەرى لە زەلكاوى داوین پىسىيا نوقم بوو!

راسپۆتین پەلە قازەى ھەرگرتنى نازناوىكى پەسمى ئەكرد بۆ خۆى كەچى تەنيا فەرمانىكى سووكى بۆ خۆى ھەلبىژارد ئەويش فەرمانى

(داگیرساندنى چراكان)ى كۆشكى قەيسەرى بوو، ئەوھىشى ھەر بۇ ئەوھى
بوو بەبىن پىرس و ترس بتوانى سەر بە ھەموو كون و قوژبن و ژوورىكى
كۆشكا بكا و تيا بسورپتەوھ بەشەو بى يا بە پۇژ، بە بيانوى ئەوھى بزانى
پيىش خزمەتانى كۆشك چرايان لەژىر ھەموو مۇمدانە پىرۇزەكانى ناو
كۆشكا داگیرساندوھ!

*****

راسپۇتېن لە پىترس بورگ زۇر ئاسودە بوو، بەلام ئەم داوین پيسە
نەگريسە گەلىك چاوبرسى و چىلىس بوو، بە دەردى خۇيەوھ دا
نەئەنىشت، ھەتا پۇژىكيان بە شابانوى وت:

- نيام ھەيە گەشتىكى نىزگاي ئەو پياوچاكانە بىكەم كە پياوانى ئاينى
بوون، ئىستا خەلكى بۇ تەواف پوويان تىئەكەن، وھ ئەم گەشتەشم زۇر
ئەخاينىت.

پارانەوھ و لالانەوھى قەرالىچە ھىچ دادىكى نەدا، راسپۇتېن لە قسەى
خۇى پاشگەز نەبووھە، چونكە نيازى وابوو بەو دوور كەوتنەوھى تالو
بكا بەگەروويانا، ھەتا باشتر ھەل سەنگىنن، چونكە ئەيزانى تەندروستى
جىنشىن بە دووركەوتنەوھى دەست بەجئ بەرەو خراپى ئەرەت، ئەمە
لەلایەكەوھ، لەلایەكى تىرشەوھ خوينەرانى ئەم چىرۆكە لەبىريانە كە
راسپۇتېن بەر لە ھاتنى بۇ پىترس بورگ، سەردەمىك لە مۇسكۇ بوو، بەلام
ئەوھبوو چىنگى لە ژنانى بەرزى ئەوئ گىرنەدەبوو، بەوھى كەلوپەلى
فروفىلى تەلەكەبازى تەواو نەبوو، ئەوھبوو ھىشتا لە مىرى و كلىسەوھ
باوەر پىكراو نەبوو، پىشتىگىرى ئى نەدەكرا، بەلام ئىستا ئەو دوو دەلاقە
گەورەھى پىر كىردۆتەوھ و ھەردو لايانى دەم كىوت كىردوھ، وا ئىستا
بەبىن ترس و لەرز پووى كىردۆتە (كىرملين) بۇ داگیركىردنى مۇسكۇ بەوینەى
داگیركەرىكى خاوەن ھىز و توانا، بۇ گەيشتن بەو رابواردنەى كە لە

سەرەتاي كارەوہ بېزىۋى پېئەكرد و بەلام دەمى نەئەگەيشتى!

بۇ نەمەش يەكسەر نەچۋوہ مۇسكۆ، بەلكو دەستى كرد بە سورانەوہ بە ھەموو ھەرىم و نارچەكانى ولاتانا بۇ چاۋبەستى لە خەلك، پاشان پېچى دايەوہ بۇ بەرەو پايتەختى دېرىنى بەرەى سۇلاڧىيەكان، دەنگى دەھۇلى پېروپاگەندە و ناوبانگى بەر لەخۇى دەروەشتى پېرکردبوو، بە پەرۇش بوو بۇ ديدەنى لە برادەرى گيانى بەگيانى (بەرنابا) كە راسپۇتىن لە دەرويشىكى خومارەوہ گەياندبوويە پاىەى سەرۇكى قەشەكان، وا ئىستا نازناوى (مەرەكەبى پېرۇز) ھەئئەگرئ، بەرزكردنەوہى بەرنابا بۇ ئەم پاىەى شتىكى ئاسان نەبوو، چونكە كلئسەى ارسۇدۇكى خاۋەنى ياسا و نەرىتىكى دېرىنە بەئاسانى لەخشتە نابرى، بەلام راسپۇتىنى سەرسەخت ھىچ كەند و كۇسپىك نەئەتوانى سەرە رېنگاى پېيگرئ، ھەر ئەوہندەى ئەمىندارى كلئسەى پېرۇز ويستى سەركىشى بكا لە پالۇتنى (بەرنابا)دا بە گورزىكى گران ئەو قەشەيەى لە ئەمىندارى ئەو كۇمەئە خست، بەگورجى مەترانىكى ترى، خستە جىگاكەى كە لە گەردن كەچانى خۇى بوو، لەوانەى كارامەو دورىين بوو بۇ سودى خۇيان بۇ كەلك وەرگرتن لە دەرفەت.

ھەرەك چۇن ئەمىندارى ناوبراو لە پەلوپۇ خرا، ھەر بەو چەشنەش نورەى لەسەرۇكى بالباى نەئىنى بېرى، ھەر لەبەرئەوہى دئسۇز و گورج و گۇل بوو لەكاروبارىا، بەوہى دئى (چرا داگىرسىنەرى) پېرۇزى ئى رەنجا بوو، بەم پېئە ئەم دوو جوتيارە كۇنەبرادەرە جارىكى تر ئىۋارەيەك لە ئىۋارەكانى مۇسكۆ يەكسگىر بوونەوہ، وا ئىستا دەستى پۇرژگار ھەردووكيانى كۇرپوہ لە نزمىيەوہ بۇ لوتكە، دەستيان كرده گەردنى يەك، وەك جووتە براىەكى خۇشەويست، تىروپېر يەكترىان ماچ كردو لىستەوہ لەسەر نەرىتى روسى كۇن.

بۇ ئەۋەدى ئەسقىفە گەۋرەۋ گران، بەلگەي گەردن كەچى و ۋەفادارى و باۋەرى خۇي بۇ راسپۇتېن بنوئىنى، ديارىەكى نايابى پېشكەش كرد به خودانى ئەم ناز و نىعمەتەي كە هەتا تەۋقەسەرى تيا نقوم بوۋە، ئەۋ ديارىيەشى خوشكەكەي خۇي بوۋ كە لە سىبىرياۋە ھاتبۇو بۇ مۇسكۆ، ھەتا لەنزىك كاكىيەۋە ژيان بەسەرىرى، كەۋا دەستى شاراۋەي پۇژگار ئىستا لەسەر تەختى ئەسقىفە دايئاۋە.

راسپۇتېن بەم نىچىرە گەئى دلشاد بوۋ ھەر ۋەك چۇن قايل بوۋ بەۋەي بىكا بە يەكئ لە ژنە گيانىەكانى خۇي، راسپۇتېن ھەر بەۋەۋە نەۋەستا كە بەيەكئ لە ژنە گيانىەكانى خۇي دايە پىنوس بەلكو كردى بە سەرۋكى (دىرى راھات) كە نيازى دروست كردنى ھەبوۋ لە گوندەكەيانا واتە لە دئى (بۇكۇنسىكى).

زورى نەخايان كە لە خوشكى بەرناباش تىرى خوارد، بۇيە داۋاي لە مەرەكەبى پىرۇزى كرد بەنا خەلكا بلأوى بكاتەۋە كە قەشەي خاۋەن موعجىزە و بەناوبانگ، ئامادەيە چاۋى بە ژنانى نەخۇش كەۋى و چاكيان بكاتەۋە، ئەم ھەۋالە ۋەك ناگر لە پاۋان بەرىپت بەگورجى ھەموو كون و قوربىنىكى مۇسكۆي گرتەۋە.

ئىتر بارەگاي راسپۇتېن بوۋە قبلەكانى ژنانى ھەلبىژاردەي شوخ و شەنگى چىنى دەۋلەمەند و بەرزى شارى مۇسكۆ، قامچى چاۋلىكردن و بەخالەتى ئافرەتانه و ئارەزوۋى فرىو خواردنيان بە ئەفسانە و جادوگەرى پالى پىۋە نابوون.

راسپۇتېن پىشۋازى لەۋ ژنانە نەكرد و رادەي ساۋىلكەيى و باۋەرى كوپرانەيانى تاقى نەكردەۋە، ئنجا ئەكەۋتە ھەلبىژاردنى ناسك و شوخ و شەنگەكانيان كە لەبارەي گەنجيانەۋە بىۋىنە بوون، ۋەك ھەۋىر لەناۋ دوو دەستى بە ھىز و تىنيا يارى پىئەكردن، ۋە بە ئاسانى ئەيھىئانە

كۆپى ئاينى تازەيەۋە كە لەسەر بناغەى نىقوم بوون لە داۋىن پىسىيا پاشان دەرىپىنى پەشىمانى بۇ دەست گىربوونى بەرەكەتى زۆر دامەزرايوو.

يىنگومان ھىندىكىيان دەماراۋى و ھىندىكى تريان سۆزانى بوون، ئەم نەرىتى داۋىن پىسىيەى ئالاند بوو بە جاويدانى و پەرسىتىنى ساختەۋە ئەمەش پىگەيەك بوو كە مېشك شلەقاۋەكانى ئەخرۇشاندا.

ئەگەر راسپۇتېن ئەم نەرىتە تازەيەى خۇى لەناو نەتەۋەيەكى وەم ژاپۇنا بلاۋكردايەۋە سەرنەئەكەوت، چونكە ئىش و كارى پەرىن (جنس) لەلايان بەگران نەگىراۋە، نرخی ئەم جۆرە ئىشانە ۋەك لوت سىرىنى يا دەست بەئار گەياندن يا ۋەك ئار خواردنەۋە وايە، بەلام بۇيە لە روسيادا سەرکەۋتەكەى دەنگى دايەۋە لەۋى ئىش و كارى پەرىنى بە توند گىرابوو، بە تاۋانىكى گەۋرە ئەژمىرا، بۇيە ھەر شتىك پەيوەندى بەم لايەنەۋە ھەبۋايە مېشكى خەلكى شىپىزە ئەكرد، ۋە پىكھىنان و سەرىنى گرتنى ئەم كارە لەگەل پىاۋىكى وا ناسراۋى پىرۇزا سحرىكى تايبەتى ھەبوو، چونكە ئىشنىك بوو ئەنجامىكى ترسىنەرى ھەبوو، لە ھەمان كاتا شتىكى تازە بابەت بوو، لەبەرئەۋە مالى راسپۇتېن لە مۇسكۇ قبلەگا و شوين تەۋافى ئەو ژنە داۋەشاۋانە بوو كە خۇيان ئالاند بوو لەر بيانۋەى كە بە داۋىن پىسىى، پاشان بە پەشىمانى خۇيان پاك بكنەۋە بەو نەززانەى گرتبۋويانە ئەستۋى خۇيان، ئا بەم جۆرە پەردەى شەرم و شورەيى لە ناۋا پايەمال بوو بوۋ!

شتىكى ئاشكرايە كە مىرد و باۋك و براۋ كوپو كەسوكارى ئەو ئافرەتانەى ژن و كچ و خوشك و دايكىيان بەدەست ئەو جانەۋەرەۋە ناموسى شكىنرابوو ھەموو بەجاريك لىى بەرقا كەوتبوون و ناگرى تۆلە لە دل و دەروون و مېشكىيانا جۇشى ئەخواردەۋە.

ھەندى لەو پىاۋە بەرقا چۋوانە خاۋەن پايەۋ فەرمانى بەرزبوون لە

دەولەت و كۆمەلگادا، دوو دۇنيان نەنواند لە ھۆشياركردنەوھى
 كەلانتەرى بآلبازى (مبدير الشركه) لە كردهوھ ناھەموارەكانى ئەم
 نەگريسە، پآليان بە كەلانتەرى بآلبازىيەوھ نا كە چارەسەرى كيان بكا .
 شەويك لە شەوان راسپۆتەين لە مآلەوھ بوو، ھەندىك لە ژنە (گيانى)يە
 تازەكانى دەورەيان لى دابوو، ژمارەيان دە ئافرەت ئەبوون، راسپۆتەين
 پېرۆلى لەبەردا نەھيشتبوون، لە ژيەر ويئەيەكى گەورەى مەريەم دا راي
 وەستانبوون، خۆشى لە ناوھراستيانا نويزى تۆبەى كردنى بو ليخۆش
 بوون لە يەكەم گوناھى دا يە ھەوای بو ئەكردن كە چۆن سەبارەت بەو
 گوناھە كە ھەوا باوھ ئادەمى لەگەل خۆيا ھەلفرىوان بو تيوھگلان بە
 خواردنى لەو سئوھى خوا قەدەغەى كردبوو لييان، بەو تاوانەيان لە
 فەرمانى خوا سەركيشيان كرد، ئەوھش بوو بەھۆى مآلويزانى و
 كويزەوھرى بو ھەموو نەوھكانيان واتە ھەموو ئادەمیزاد .

شتيكي سروشتي يە كە راسپۆتەين بە دەورى ئادەم ھەلئەسا، كە ئەم
 دەورەى لى ئەوھشايەوھ، بە قەلەفەتى تىك سەمراوى چوارشانەى دريژيا،
 بەشينيى بەربوو بووھ پىرچ راکيشان و ليئانيان بە پووتى و قووتى،
 سزاي ئەو تاوانەى كە دا يە گەورەيان كردوويە... ئەوانيش ھۆن ھۆن
 فرميسكى قەوى قەوىيان ھەلئەپرشت نيشانەى پەشيمانيان لەو گوناھە
 ناھەموارانەى جار لەدواى جار پاتى ئەكەنەوھ، بە نيازى سېرپنەوھى
 پيسيان و بو خاوين كردنەوھى دل و دەروونيان!

ئا لەم كاتەدا بوو كە بەتوندى لە ھەرگايان دا، پاشان بە خورتى
 كرديانەوھ، كەلانتەرى بآلبازى بە خۆى و جلوپەرگى رازاوھى رەسەمىيەوھ
 لە بەردەميا قوت بووھوھ، ژمارەيەك بآلبازيش بە دوايەوھ بوون، راسپۆتەين
 لەچاو قايمى ئەم فەرمان بەرە ھەر وشك بوو!

بۆيە چاوى لى مۆركردەوھ بە جۆريكى وا كە گالئەى پى بكا، واتە سوک

سەيرى بىكا، لە كەلانتەرى پىرسى:

- ئەزانى من كىم؟

كەلانتەر بە چاوقايمى خۇيەو شانىكى بۇ ھەلتەكان و ۋەلامى دايەو:

- دەربەست بەو نىم تۆ كىيىت و كىيىت!

پاشان ئاوپىكى لەو فرىشتە و پەرىيە پووتانە دايەو كە ئەشتەباي خويان لەبەرا نەبوو ھىچ شتىك دايانى نە ئەپۇشىن قۇرە درىژە پەخش بووكانيان نەبى.

سەرنجى راسپۇتىن و ئافرەتەكانى راكىشا بەوئى ژمارەيەكى زۆر بالبازي لەژىر دەستايە، لەبەرئەو ئامۇزگارى كردن كە لەقسەي دەرنەچن و سەركىشى نەكەن.

پاش خۇ پۇشتەكردنەويان، ھەموويان بران بۇ پاسگايەك، لەوى ناوئىشانىان ۋەرگرتن، پاشان خرانە ژوورى گىراۋەكانەو ھەتا فەرمانيان لەخۇيان بەررتەرەو بۇ دى!

راسپۇتىن دووچارى ئەو بوو كە لە ژنە گىيانىيەكانى دانەبىرى و بەخورتى ھەر لەگەل ئەوانا بېرىنە نوختەيەكى بالبازي، راسپۇتىن تىك نەچو، زەردەخەنەيەكى گالتە پىكردن پەرىيە سەر لچەكانى، ئەمەش نىشانەيەكى تىرى نەترسانى ئەم جانەۋەرەيە پووى كىردە ژنە گىراۋەكان كە لەبەر ترس و تۇقىن ھۇشيان لاي خۇيان نەمابوو، پىيى وتن:

- لە ھىچ شتىك مەترسن.... لەو پياۋانە نىم پىشت لە ژنە گىيانىيەكانم بىكەم بەھىچ جۇرى.

پاشان پووى كىردو كەلانتەرى پۇلىس بە خەشەمىكەوە وتى:

- لەخۇبايى بوونت ئەگاتە ئەو رادەيەي رىگەي لىدانى بروسكەم لىبگىرى بۇ خاۋەن شكۇ قەرالىچە شابانوى بەرپىز؟!

نوسراۋىكى دەست نووسى شابانوى دەرھىنا، كە تىايا فەرمانى ئەدا

هەموو پیاوانی دەولەت پێویستە لەسەریان هەموو جوۆرە یارمەتیەك
پێشكەش بكەن بە هەلگری ئەو نوسراوە كە ناوی (قەشە كریكوۆرە
نازناوی راسپۆتینە) ئا ئەم نوسراوەی خستەبەر لوتی كەلانتەری بآلبازی
سەرسەخت، ئەویش لەترسا سەلمیەوه و ئیتر نەویۆرا پینگای ناردنی
بروسكەى لینگری.

كە راسپۆتین دُنیا بوو لە ناردنی بروسكەكەى پووی كرده كەلانتەر و
بە گالته پینكردنیكى پلاراوی یەوه وتی:

- لە زوویەكەوه ئەمزانی كە بآلبازی مۆسكوۆ زۆر بێشەرمەن، بەلام
نەمەزانی كە پیاوانی بەم رادەیه گەوج و گیل و كەم بینن!

كەلانتەری بآلبازی توپەبوو، هەپەشەى لە راسپۆتین كرد، كە لە پلارو
توانج گرتنە پیاوانی پۆلیس دەست هەلگری، كەچی راسپۆتین دای لە
قاقای پینكەنین و وتی:

-با قوڤەكە نەبیتە لیتە و خۆت تاوانبارتر مەكە با لە كەلەبەریكى
تريش نەكەویتە قەوارەى گەوجیت، وا دیارە تۆ لەگووى گادا نوستووی
ناكات لەهینج ذییه، تۆزى ئارامت بى هەتا وەلامى قەیسەر ئەگەپیتەوه.
هیندەى نەخایاند وەلامى قەیسەریان بەدەست گەیشت، كە سووك و
بارىك و بەكورتى ئەمە بوو:

فەرمانىكى قەیسەرى تیا بوو بە بەردانى بەندكراوى پیرۆز لەگەل گيراوه
بەپرزەكانى تردا دەست بەجى، لەگەل دپاندنى دۆسى یەى لىكۆلینەوه
(تحقق)، مە جگە لەوهى ئەبى داواى لىبوردن و پەشیمانى دەربەرن
بەرامبەر بە راسپۆتین، لەگەل فەرمانىكى تريشا بۆ فەرمانبەرانى كاروبارى
چاپەمەنى بەوهى پینگە نەدرى لەپۆژنامەكانا شتێك بنوسرى و
بلاوبكریتەوه كە پەيوەندى بە چۆنىتى گىپران و هەلسوپاندنى سیاسەتى
بەرزى و لاتەوه هەیه، لەتەك ئەم هەموو فەرمانانەدا، فەرمانىكى سەیرتر

هه‌بوو ئه‌ویش لابرڤنی که لانتەر بوو له‌سەر ئیش و کاری خۆی به‌وهی هه‌له‌شه‌یی کردوو و نه‌فام و سه‌ر ده‌رنه‌چوو بووه له‌ به‌رپۆبه‌رایه‌تیا بۆ ئیش و کاری هوکمرانی له‌ ده‌وله‌تی خاوه‌نشکو قه‌یسه‌ردا.

که راسپۆتین بروسکه‌که‌ی قه‌یسه‌ری خوینده‌وه که له‌راستیا وه‌لامی بروسکه‌ نیراوه‌که‌ی خۆی بوو، دایه‌ ده‌ست که لانتەر و وه‌ک دپنده‌ پیا هه‌له‌شاخا:

- با ئه‌مه‌ ده‌رس بێ بوۆت هه‌تا جاریکی تر وه‌ک منال ئه‌م کرده‌وه‌یه دووباره‌ نه‌که‌یته‌وه‌ له‌گه‌ل که‌سیکا که پایه و شوینی له‌خۆت به‌رزتر و به‌هیزتره‌.

که لانته‌ری لابر او وتی:

- من هیچ شتیکم نه‌کردوو له‌وه‌ به‌ترانی که به‌ پێویستی سه‌رشانم هه‌لسام به‌ راست و دروستی. راسپۆتین دایه‌ قاقای پیکه‌نین و وتی:

- گوناھی راستیت ئه‌وه‌یه که نه‌ته‌زانی به‌ پێویستی سه‌رشانت هه‌لسی و سه‌رت لیده‌رنه‌کرد، چونکه‌ ئه‌گه‌ر سه‌رت له‌ کاروباری خۆت ده‌ربچوايه وه‌ک خه‌لکی گه‌ردن که‌چیت بۆ من نه‌نواندا!

پاشان وه‌رچه‌رخایه‌وه سه‌ریکی ژنه‌ گیانی‌یه‌کانی کرد، به‌ زه‌رده‌خه‌نه‌یه‌که‌وه تیی گه‌یاندن که به‌رموون له‌گه‌لیا بگه‌رینه‌وه ماله‌وه بۆ ته‌واوکردنی کاروباری (جاویدانی) خۆیان که به‌نیوه و نیوه‌چل به‌جییان هینشتوو!

به‌وپه‌ری گه‌ردن که‌چی‌یه‌وه دوا‌ی که‌وتن، به‌م جو‌ره له‌ هه‌مان شه‌وا ده‌ستیان کرده‌وه به‌و به‌زمه‌ی که له‌ سه‌ره‌تاوه پچه‌رابوو، ئیتر به‌ته‌واوی ماوه به‌ره‌لابوو بۆ رابواردن و پیکه‌نین و ته‌ره‌قینه‌وه به‌هۆی پوودانی ئه‌و قه‌وماوه سه‌یره‌وه، ئه‌وه‌ی ئه‌هاته سه‌ر زمانیان نه‌یان نه‌گه‌یپه‌یه‌وه له‌ قسه‌ی به‌ پلارو توئیکل و هه‌تا بێ توئیکل‌یش، که هه‌موو ئه‌و قسه سوکا‌نه‌یان

ئاراستەى ئۇبالى كەلانتەرى پۇلىسى بەسەزمانى داماويان ئەكرد، كە
گىلانە ويستى ياسا جىبەجى بكا كەچى كۆلە خۇى بەر سزاي توند و
تىژى ياساي پۇژىمى بۇگەنى قەيسەرى كەوت!

ديارە خۇاي. گەورە ئىشى بە دروست كراوہكانى خۇى ھەيە!
گەرانەوہ

راسپۇتېن بۇ پشودان و ھەسانەوہ و وچان گرتن، ئەوہبوو لە مۇسكۆ
تەراتىنى ئەكرد بەپراست و چەپا، بەو رىنگە بى وىنەيەى كە بۇ خۇى
ھەلبۇزاردبوو، ئا ھەر لەم كاتەدا كە ئەو بە ئارەزووى دلى خۇى پراہەبوژى،
پەشىويەكى گەورە كەوتبووہ ناو دەستە و دايرەكەى قەيسەرەوہ لە
كۆشكى زستانەدا لە پترس بورگ، ئەوہتا لە لايەكەوہ جىنشىن
تەندروستى بەرەو خراپى ئەپرا كە ئەمە بە تەنيا نىشانەى گەورەترىن
مەترسى ئەخاتەوہ، ھەر ئەم مەترسىيە شابانوى خستبووہ ھەلەكە
سەما، بەوہى چارە رەشى خۇى لەوہدا ئەيىنى كە ئەم كارەساتە گرنگە
بەھۇى دووركەوتنەوہى (پياوى ھەلبۇزاردەى خوا) راسپۇتېنەوہيە!

قەرالىچە پەيتا پەيتا پەيام و نوسراوى پەر لە پارانەوہو لالانەوہى
ئەنارد بۇ راسپۇتېن، داواى لىئەكرد بەزەيى بىتەوہ بەخۇى و كورەكەيا كە
ژيانى لەسەر لىوارى گۇر ئەلەرزى، لەپراستيا شابانو خۇى لە كورەكەى پتر
پىويستى بە بوونى راسپۇتېن ھەبوو بەوہى لە نزيكەوہبى، چونكە نزيك
بوونەوہى راسپۇتېن ھۇى ئاسودەگى بوو بۇى بەو ھەستەوہ كە ئەو
ھەموو توانا و ھىزە گەورە پەر لە زىندەگىيەى راسپۇتېن پشتگىرى لىبكا
ترس و تۇقىنى ئەپروينىتەوہ، بۇيە ھەمىشە خۇى ئەيىنى بە تەنيا بە
تەنىشت جىگاي ئەم كورە نەخۇشەوہيە، لەشكرى پەژارە بەجارى ھەست
و ھۇشى داگىر ئەكرد، لەبەرئەوہ بۇ ھەناسەيەك نەى ئەتوانى راسپۇتېن
لەيىربكا نە بە شەو نە بە پۇژ، ئەوہندە كەوتبووہ ئەندىشە و لىكدانەوہ

بەرامبەری ھەتا لە نۆستەن و خەویشا ھەر لە بەرچاوی بێز نەئەبوو.

شتێکی سروشتی یە داکرمییی و پەژارەو لیکدانەو و دوودنی و بێ باوهری بەخەلک، وای لە شابانو کردبوو کە ئەبوا یە شەو و پۆژ بەلبازی نەیننی ئیشکی لیبگرن، ھەتا گورج و گوڵی بێ وینە ی ئەو بەلبازانە کەمیک ئاسودەیی بە دل نە ئەگەیان، ئەم ژنە ئەلمانییە بە ھیچ جوړیک دلی ئاوی نەئەخواردەو و ئاسوودە نەئەبوو لە ولاتی پوسیا کە ھەستی دل و دەروونیان بەباشی تیناگا، وا ئەھات بەمیشکیا کە ھەمیشە لەوانە یە خەنجەرکی ژەھراوی شارابیئەو بۆی لەناو چەپکە گوڵیکا کە پیشکەشی ئەکری، وە یا ژەھری کوشندە کرایئە ئەو پیکێ شەمپانیایەو کە ئەبێ بەناچاری بیخواتەو یا لەپەر گوللە یەکی ویل لەو پەنجەرە کراو یەو خۆی ئەکا بەژوورا و ئەنیشیئەو بەسەری دای یەو.

شابانوی کلۆل لە ھەموو تاقمیکی گەلە کە ی ئەترسا، گومانی ھەبوو بەرامبەر لەلە و کارەکەر و پیش خزمەتەکانی ناو کۆشک، تاوانی ناپاکی ئەلکان بە دلسۆزترین پیاوہکانیا، وە بۆ پاکترین فەرمانبەریکی دەولەتی بەرتیل خواردن و ناوونەتورە ی پیسی ئەخستە دوايان.

لە راسپۆتین بترای کەسینکی تری گومان نەئەبرد لە ھەموو سەرانسەری پوسیدا کە باوهری تەواوی خۆی بداتی، ئەویش بەوہ ی باوهری بەھیز و توانای لەپرادە بەدەری ھەبوو کە ئەبێ پەیوہندی بە فریشتەوہ بێ، وا چوو بووہ میشک و دای یەو کە ھەر راسپۆتین بەتەنیا ئەتوانی بیپاریزی لە کەین و بەینی دوژمنە شاراوہ و ئاشکراکانی ھەروہا ئەتوانی لە ھەموو بەلایەک پرزگای بکا.

لەبەر ئەمانە بوو خانەوادە ی قەیسەری زۆر بە پەرۆشەوہ چاوہروانی گەرانیوہیان ئەکرد، ھەروہا گەورە ی کەنیزە کەکان (نانا) ئارامی لەبەر ھەلگیرا بوو، ئەوہ ی لەیاد نەکردبوو کە (ژنی گیانی) پیاوی ھەلبژاردە ی

خوایه، بۆیه زۆر دلگران بوو، وه ههستی به ئازاری دابران ئهکرد له راسپۆتین، ئهگهر چی ئههه لای كهس نهدركاند بوو.

پهیتا پهیتا پهيام و نامه و نوسراوی ئهئارد بۆ ئهه (میرده گیانیهه) بهگهرمی داواي گهرانهوهی لی ئهکرد، به ههموو جوړی لهبهريا ئهلالایهوه بهه نیازهی نهرمی بكا بۆ گهرانهوه.

بهلام راسپۆتین كهه و زۆر دهربهست به پهيام و نامهي (ژنه گیانیهكهي) و شابانو نهدههات، ههتا وهلامیسه نهئدانهوه، لهگهئ ئهوهشا پوژنکی ههئبژارد كه لهناكاو خوی بكاتهوه به مالا لهسهه شیوهي گپزانی دهوری خوی له دهووره شانۆییه سهیره كتوپرهكانیا!

ههر به گهیشتنی به پترس بورگ بهگورجی پووی كرده كۆشکی زستانه، بهبئ ئاگاداری و پيشهكهكه، بهكسهه خوی كوتا بۆ شوین جینگای جینشین، خوی گهیانه لای چرپاكهی كه له سهه لال و پال درینژ بوو بوو. شابانوش بهدیاریهوه دهسته ئهژنۆ دانیشته بوو، ههر كه راسپۆتینی بهدی كرد خوی پئ رانهگهرا، دهنگ و هاواری پئ خوش حالی دهرپهپی، وه لهبهه ری راست بووهوه، پاشان بهچوكا هات بۆ سهه پینلوهكانی (پیاوی ههئبژاردهی خوا) وه سهه نیئوكهكانی دهستی ماچ كرد، لهناو جوؤش و كولی دهروونی ئاگای لهوه نهه ماوو كه ژیر نیئوكهكانی ئاخنراوه به چلك و پیسی بهجوړنك ههتا بههراز قیزی لی ئهكاتهوه نهك شابانویهکی راستهقینهی گهوره و گران!

وه لهبهه كولی خوشی و شلهژانی ئاگای لهوهش نهه ماوو كه بۆنی قوڈگای لی بئند ئههییتهوه!

بهلام راسپۆتین ههئوئستیکی وای نواند لهوه بچن كه له ئاسمانهوه وههی بهسهه را هاتیته خوارن، وای له چاوه زهقه سهیرهكانی كرد كه تیشکی پوناکیبهكهی بههیزتر لی دهرچن، بنگومان خواردنهوهی قوڈگا

هیزی ئو تیشکەى پتر کردبوو، به دەنگیکى قەبەو به شابانوى وت:
- وا گەرامەوى ئو (ئەلکسندرا) چونکە خوا خستى يە دلمەو به
وەحى کە کورەکەت لەمەترسى يەكى زۆردايە.

پاشان سەرى خۆى به پشتا خست، دەستى راست و چەپى بەسەر
سنگە پانەکەيا لەيەك هەلگىشا، لەبەر خۆيەو دەستى کرد به بۆلە بۆل،
بە وشە و ورتەى نەبیسراو بەوینەى بۆلە بۆلى مەجوسەکان لە
جاويدانىانا، پاشان بەسەر نەخۆشە بچکۆلەکەدا نوشتايەو، چاوى بریە
ناو گلینەى چاوى، هیندەى نەخاياند (موعجیزە) پووى دايەو، ئەوەتا
گەرمى خوين تەوژم هەينى بۆ پروو زەرد هەلگەپراوەکەى، ئەوەتا
چارەکانیشى بریقەى ژيانى تى گەپرایەو، ئەوەبوو قەيرى لەمەو بەر
جینگەى دەست لى شوشتن بوو!

خۆشى خۆشى پیکەوتنى شابانو ئەو هەر مەپرسە، کە هەتا چ
رادەيەك گەشاوئەو، بەوہى به دووچاوى خۆى ئەبينى ژيان و زیندەگى
ئەگەریتەو لەشى کەنەفتى کورە نەخۆشەکەى، کە پيش ئیستا بە کەمىک
بە تەواوى تەندروستى مەرسى هینابوو بەرەو لەناوچوون.

بۆیە جاریکى تر شابانو بەچۆکا هات لەبەردەم (پیاوى خوادا) بە
تایبەتى داوینى کرا چلکنەکەى راسپۆتینى ماچ کرد و سوپاسى بى
پایانى بۆ گەپرانەوہکەى پيشکەش کرد، بەوہى بوو بەهۆى پزگارکردنى
خۆى و منالەکەى و خانەوہادەیان لە نەمان.

بەلام راسپۆتین پووى کردە شابانو، بە تورەبوونەو پىى وت:

- من کراومەتە نیشانگە بۆ شالاو پەلاماریكى زۆر، ئەویش بە لەکەدار
کردنم لەوانەيە هەتا تۆش لیم کەوتیبتە گومانەو، لەبەرئەوہ وای بەچاک
ئەزانم، کە سەر لەنوئى سەرى خۆم هەلگرم ئیتەر بپرای بپرای بگەرمەوہ
بۆلاتان.

شابانو لهم بېراره راسپوتین داچله کی و به دهنګینکی بلند وتی:
- من باوهرم به تویه ئه ی باوکی پیاوچاک، وهک چون باوهرم به مەسیح
ههیه، هرچی به نوسین یا به دەم دوژمنه کانت، ئه وانه ی چاویان به تو
هه لئایهت، ئه لکینن به ئیوه وه، یهک توژقال له پایه و شوینی بهرزی
پیروژتان کهم ناکه نه وه، لای ئیمه، وه لهم لایه نه وه، باوهری ته واوت هه بی
ئه ی باوکی پیروژ و به پیزم!

به بۆله بۆل راسپوتین وتی:

- ئه زانی له مۆسکو فریدرامه به ندیخانه وه؟!!

- به لئ زانیم، دهک شهرمه زار بم! ههر وهخت بوو شیئت بېم له شهرم و
ته ریقی دا به رامبه ر به و کرده وه ناشرینه، ههر له بهر ئه مهش بوو که
نه خوش که وتم.

- ئه مه جوانه .... به لام ئه مه وی (نیقی) بدوینم له مباره یه وه، هه تا
ئاگاداری بکه م له و پیلانانه ی به دهسته وه یه ساز بکری له دژی له ژیره وه،
دهبچو بیهینه.

هرچه ند دهقیقه یه کی نه خایاند قهرالیچه گه پرایه وه و جله وی
قهیسه ریشی به دهسته بوو، ئه وه تا ئه یبا (خوی بنوینئ) له بهر ده م
راسپوتینا!

له دوا ی سه لام له یه کتر کردن راسپوتین به توندی نه پانی و وتی:

- برام نیقول: له پیناوی ئیوه دا گه لیکم پی کرا، به لام ههر دانم به خوما
گرت، له کاتیکا که له مۆسکو بووم، سه رم قال بوو به جاویدانی یه وه، خوا
بخستی یه دلمه وه که وردبیمه وه و سه رنج له دوژمنانی تهخت و تاراچتان
بدهم، به م هویه وه له دژم هه رایه ک به رپا بوو، گه ئی درۆ و ده له سه ی سه یر و
نابه جئ خرایه پالم، بو تیکدان و هه رس پیدانی پله و پایه م له لاتان، بو
له که دارکردنی راستی و دروستیم به رامبه رتان به و نیازه ی له بهرچاوتان

بکەوم.

قەيسەر بە پەلەبوو بۇ پرازی کردنی بۆیە وتی:

- بەلام وەك ئەزانی ئەى باوكە، لییان راپەریم هەتا ئەو ستەمكارییەیان
لابەرم لەسەرتان.

- زۆر چاكت كردئەى نىقۆلای برام! .... چونكە ئەگەر من
دەستبەردارت بىم، بە مەرەت ئەبەن لەگەنّ خاوخیزانتا، راست بوونەوتان
بۇ نابى!

پاشان راسپۆتین كەوتە گىرانهوہى چەند هاشەو هوشەيەك دەربارەى
ئەو پلاناہەى كە كتومت شوپرشىكى نەينى و توقينەرە، بەم قسە بى
سەروپايانە دلكرمىيى و رارايى قەيسەرى هەئەنگلۆفت، بە نيازى لەخشتە
بردنى لەتەك شابانودا، هەتاوہكو بەوینەى ميو هەردوكيان نەرم بوون
لەناو لەپى دەستيا. پاشان بە قەيسەرى وت:

- ئەزانی ئەى نىقۆلای خۆشەويست چ ناو وناقۆرەيەكيان لىئاوى لە
نیشتمانە خۆشەويستەكەتانا، هەتا لەناو ئەو بەشە خەلكەدا كە بە نزيك و
دلسۆزى تەختى حوكمرانىتانى دائەنن؟! نازناوى كۆلۆنىليكى
هەئەتەتەوت دراوتە پال، بەو بۆنەيەوہ كە لە پلەكانى سوپادا لە
كۆلۆنىليكى تىپەرت نەكردوہ، ئەمە لەكاتىك دا كە تۆ شازادەيەكى،
هەروہا واش دائەنن كە (مىردىكى هەئەتەتەويشى)، وە ديسان ئەلین
كە شابانو لە دۆستەكانى كۆنت (اوپلۆن) بووہ، كە لەم دوايىيانەدا لە
ميسر مردوہ، لەگەل ئەوہش دا ئەلین جينشين بەرى ئەو پەيوەندىيە
ناشايستە هەلبەستراوہيە.

بىگومان لام گرانە ئەم قسانە لەدەم و زارى منەوہ بە ئيوہ ئەگا، بەلام
چى بکەم ناچارم كە ئەبى ئەو درۆو دەلەسە نازاروايىيانەت هەر بۇ
بگىرەوہ، چونكە پال پيوەنەرم لە گىرانهوہيانا هەر بەرژەوہندى تايبەتى

ئىۋە، ۋە بۇ ئەۋەى بزانن كە نزيكتين كەسانىك بۇ ئىۋە بۇ لەناوبردنتان ئەگەرى، ۋە يا هيچ نەبى چاويان بە ئىۋە ھەلنايە، بەو جۆرەى كە ئەبى و پىۋىستە لەسەريان رېزتان لىبگرن بەو چەشنە نەھاتونەتە پىشەۋە، كە ئەبى گەردن كەچ بن بۆتان بى چەند و چوون بەۋەى خاۋەنى تاج و سەرۆكى دەۋلەت و كلىسەى پىرۆزى سىبەرى خۋاى لەسەر زەۋى، نابى ئەى نىكۆلای برام باۋەرەت بە هيچ كامىكيان بىمىنى، باۋەر بەكە كە ناۋەستن بۇ تەخت كەردنى ھەموو كۆسپىكى سەرەرئىيان بەو نىيازەى ھەر بگەنە ئەۋەى دلسۆزانتان لىتان بىرەنجىن ۋە يا لىيان بىرەنجىن، بۇ ئەۋەى دووريان خەيتەۋە، ھەتا ماۋەو دەرفەتيان دەست كەۋى بۇ تەراتىن كەردن بە ئارەزۋى پىسى خۆيان.

راسپۆتىن كەمىك بىدەنگ بوو، پاشان تىپەلچوۋەۋە:

– ئەگەر ناۋاۋە بۆتان دەركەۋتىن كە پەۋشتم گومان ئەخاتەۋە، بەۋەى بىزۋوتنەۋەم لەگەلتانا دورە لە رىزەۋە، ئەۋە با لىت پوون بى كە ئەم رىگەيەم بۆيە گرتۆتەبەر ھەتا دورمەنەكانتان بخەمە ناۋ داۋو تۆرەۋە، بۇ ئەۋەى ۋا بزانن منىش يەكىم لەخۆيان، ھەتا راز و نىيازى دەروونى شاراۋەيان بدركىنن.

بۆيە زۆر پەرۆشم كە ئىستا پرسىيارىكى توند و تىژ و رىك و پەۋانتان لى بكەم، ئايا ئىۋە باۋەرەتان بەمن ھەيە، باۋەرەىكى تەۋاۋ بەبى چەند و چوون، يا ئەۋ باۋەرە لەئارادا نىە؟ ۋە ئايا ئىۋە نامادەن پشت گىرىم لى بكن لە ھەموو كات و پۆژىكا ھەر چۆنىك بى پەۋكەشى ئەۋ پۆژ و كاتە، ئايا لەم پەۋەۋە ئىۋە بەلىن و گەفتان چۆنە؟

قەيسەر بە دەنگىكى چىر پچرەۋە بە شلەژاۋىيەكى ئاشكراۋە وتى:

– باۋكە، سۆيىنت بۇ ئەخۆم كە ئىۋە لەلام دورن لە ھەموو گومانىك، ۋە من ھەرگىز پشتت بەرنا دەم ۋە لەباۋەرەم بەئىۋە كەم ناكەمەۋە ھەرچى

پوويدا.

راسپوتين ئەم سويند خواردنەي قەيسەرى بە ھەموو راستىيەكەوہ
وہرگرت:

– من ئەم سويند خواردنەت لەسەر ئەكەم بەمال...

پاشان پشتى تىكردن و بۆي دەرچوو، بەمە قەيسەرى تورھەلدایە ناو
دەريايى ئەنديشە و ليكدانەوہ لەو شتانەي كە بيروباوہرى قەيسەرى
ورژاند بوو.

بەم جۆرە راسپوتين لە كۆشكى زستانە دەرچوو، توانى پتر لە جاران
تواناي خۆي بچەسپينى، بەجۆرى تۇزقالى مەترسى پاشە پۇژيشى
نەمينى، بەم گورج و گۆلىيەي بەتەواوي ماوہ بەرەلا بوو كە دەستەي
بەربەرەكانى تەفرو تونا بكا، وە دەسەلاتى خۆي بخاتە روو بەبى شەرم و
شكۆ، وە ترسى زمان دريژى ئەم و ئەو وەبەبى ترسى ئابپۇچوون....

گەرداۋ

كاروبارى ناۋ كۆشكى قەيسەرى پوسى گە ئى سەير بوو، بەلام چۆن سەيرىك، ئەو ھەر لە بەيانىيەو ھەتا ئىۋارە ھەر كۆرپەستىن بوو، بۇ گىرانەۋەى گيان (ارجاع روح) خاۋەنى كۆشك و دەس و پىۋەندەكانى خويان بەۋو ھەر گرتبوو، كە ھەر ھىندەى ناۋبانگى خاۋەن دەسەلاتىكىان بەر گوى بكەۋتايە، بەگورجى بانگيان ئەكرد بۇ ئەۋەى كۆرپىكىان (ندوۋ) بۇ بگىرئى، جا ئەمانە بە ويرد خويىندن و پارانەۋە و بوخورد سوتاندىن ھەتا دۋاى نىۋەپرويان ئەبىردەسەر، كە تارىك داھات، ئەكەۋتنە سەر پىگرتنى چۆنىتى ھىنانەۋەى رەۋانى (روح) كەسنىك لەۋانەى چۆتە پىزى نەبوۋانەۋە، لەرىنەۋەى كاسە ئاۋى، يا جىرەى مېزىك لە ژورىكى تارىكا، يا شتىكى لەم بابەتانە، لاي ئەۋان بە نىشانەيەكى ھاتنەۋەى گيانى ئەۋ كەسە ئەژمىردا كە بۇى دانىشتون، بەم جۆرە كۆشك بوۋبوۋە گوزەرى ھەمە چەشەنە دەست بىرۋ فال گروەيەكى سوكى بى نىرخ!

بەشنىۋەيەكى ھەمىشەيى سوۋكە لەشكرىك لەم جۆرە پىۋاچاكانە ناۋ كۆشكىان تەنى بوو، لەۋانەى كەرامەتيان ئەنۋاند، ۋەك دىۋانە (مىتيا) كە لەناكاۋ ۋەك مەر ئەى باغان، ئەم باعەباغەى ئەۋ ھەموو سەرمايەيەكى ئەۋ بى فەرە بوو، ھەر ئەمەش بوو كرىدبوۋىيە يەكئ لە دانىشتوۋەكانى ناۋ كۆشك!

ئاي كە ژمارەى ئەۋ خوا پىداۋانە كە لە شنىۋە و چەشەن و بابەتى (مىتيا) بوۋن چەند زۆر بوو، لە بەختگرەۋە و رەمىل لىدەرەۋە ۋ فال گروەۋە لەپى دەست خويىنەرەۋە و فنجان ھەلھىنەر!

بى گومان راسپوتىن بەچاۋى رەزامەندى سەيرى ئەۋ پىپرە دەست بىرە كۆنانەى ئەكرد، بۇيە سوور بوو لەسەرت پەرت و پەرەۋازە كرىدىان بە ھەر نىرخى بى بەۋەى ئەيزانى، چەكى خۇى لە چەكى ھەموۋيان بەھىزترە،

به‌وهی توانایه‌کی له‌پراده‌به‌ده‌ری هه‌یه به‌رامبه‌ر ژنان به‌سه‌روسیمای
پیاوانه‌ی خروسکی یه‌وه که ئەمه له‌که‌سی‌که‌یانا نه‌بوو، یارمه‌تی و
پشتگیری ئافره‌ت له‌م جو‌ره شوینه شله‌قاو و بازار شیواوی‌یه‌دا
گرنگیه‌کی ته‌واوی هه‌یه، ئەم لایه‌نه هه‌تا له‌هه‌موو شوینیکا به‌بێ چەند و
چوون!

به‌لام شول هه‌لکیشانی راسپۆتین، وه‌ چه‌کی بێ وینه‌و کاریگه‌ری
چاوه‌کانی له‌گه‌ل توانای هی‌پرکردنی ئافره‌ته‌ شوخ و شه‌نگه‌کانی چینی
شله‌ شاری‌یه‌کان و ده‌ست وه‌شاندنی به‌بێ ترس و له‌رز بۆ ئەتک کردنیان،
به‌مانه‌ دلی پیاوانی کلێسه‌ له‌خۆی ره‌نجان ئەوه‌تا ئەسقف (نیوفان) که
یه‌که‌م که‌س بوو په‌نجه‌ی خواناسی بۆ راسپۆتین درێژ کرد - وه‌ک باس‌مان
کرد - له‌به‌رده‌م ژنانی چینی به‌رزا، هی‌نده‌ی نه‌خایاند کلێسه‌ و خه‌لکی له
هه‌موو که‌ین و به‌ینی تیگه‌یشتن، به‌هۆی درک‌اندنی نه‌ینییه‌کانی راسپۆتین
له‌گه‌ل ئەو ژنانه‌دا له‌کاتی دانیشتنی ئەو ئافره‌تانه‌ له‌سه‌ر کورسی
په‌شیمانی (کرسی الاعتراف) که‌ئهم کاره‌ ناشایستانه‌ش هه‌مووی له‌ژێر
په‌رده‌ی ئایینا ئەکا!

له‌به‌رئه‌وه ئەسقفی ناوبراو گه‌لێ توپه‌ بوو، به‌پراده‌یه‌ک له‌گه‌ل براده‌ریکیا
واته‌ له‌گه‌ل (ئەسقف هه‌رمۆچین) دا پوژیکیان له‌ته‌ک چه‌ند پیاویکی ئایینی
ترا پوویمان کرده‌ لای راسپۆتین، به‌ناشکرا یه‌خه‌ی راسپۆتینیان گرت و
نه‌رانیان به‌سه‌ری دا:

- ئە‌ی به‌چه‌ شه‌یتان، ئە‌ی بۆگه‌تترین که‌س، ئە‌ی زۆل و بیژنی، وا
ئێستا من له‌ په‌حمه‌تی خوای گه‌وره‌ بێ به‌ریت ئەکه‌م، و له‌ دره‌ختی
کلێسه‌ هه‌لت ئەوه‌رینم ئە‌ی سه‌گی به‌ نه‌فره‌تکراو، وه‌ نایه‌لم له‌مه‌ولا نزیك
بیته‌وه له‌ مۆدانه‌ پیرۆزه‌کان.

ئەسقفی هه‌لچوو به‌ هه‌موو هی‌زیه‌وه به‌ مسته‌کۆله‌ ئەیکینشا به‌ ته‌پلی

سەريا، پاشان چىلىپايەكى قورس و گرانى زىوى گرت بە دەستەو،
بەنيازى ورد و خاش كردنى كاژەلاكى جانەوهرانى.

راسپوتىن كەوتە پەلەقاژە بە ھەزار نالەى عەلى لە چىنگيان قوتارىبوو،
سەرو پۆتەلاكى خويىنى پيا ئەچۆرايەو، بەپەلە راسپوتىن خۆى كرد بە
بارەگاي قەيسەرا بۇ ھەلپشتنى سكالاي لە دەست كردهو، دەستەى
قەشەكان، بەو نيازەى قەيسەر ھان بدا بۇ ھىنانەدى و بەكارھىنانى
سوئند و پەيمانەكەى كە گرئدراو، لەگەنلەيا.

كە گەيشتە لاي قەيسەر .... دەسى كرد بە نەرنەر، كەوتە ھەلچىنى
تاوان لەسەر ئەسقەفەكان بەو، ھىانەوى پىلان ساز بكن بۇ كوشتنى
لەپۆژى پووناكا. وە پىئى داگرت لە دوورخستەنەو، ئەسقەف نيۇقان وە
ئەسقەف ھرمۆچىن لەگەن ئەو قەشانەدا كە ھاوبەشيان كردبوو لەگەن
(گەلەكۆمەكىيەكەيانا) بۇ دەرەو، ولات!

قەيسەر بەلئىن و گفتى خۆى بىردە سەر، ھەر دەم و دەست ھەم
داخوازىيەى بەئى كەم و كورتى جىبەجئى كرد، ئەم بىرپارە پردانە! بوو
بەھۆى بەر بەرەلایى و چۆل بوونى چوار كورسى لەپىزى ئەسقەفەكان دا،
بەمە راسپوتىن جىگاي دۆزىو، بۇ بەرناباى كۆنە برادەرى و بۆسى مىچى
قومارخانەى لەو بەشان و شەوكەت ترا!

ئا بەم جۆرە راسپوتىن گەيشتە پۆپەى دەسلات لەناو پياوانى كلىسەى
ارسۇدۆكسىدا بەھۆى ئەو چەند پياو،و، كە لە بەكرى گىراو،كانى خۆى
بوون، لەھىچ خراپەيەك نەئەسلەمىنەو!

و، بەو، بەر لەم دەست وەشانەندەى دەستى لەپىزى بالبازى نھىنى
ھەر،و،ھا بالبازى ئاشكراش وەشانەندبوو، بەو، پىزەكانىيانى پىرکردبوو
لەلایەنگرانى خۆى لەپەلەى يەجگار بەرزا، بەم جۆرە قەلغان و سوپىزى خۆ
پاراستنى لەخۆى گرئدا بوو، لەرووى دەسلەلاتى ھەلسوراندنى كاروبارى

دەولەتى و ئاينىشەۋە، ۋە بەربەرەلە بوو كە بە ئارەزوۋى خۆى گەمە بكا لە سەرانسەرى روسيادا بى سىكردنەۋە!

ئىتر ۋەك راسپۇتېن بەم دەسلەت و بەو باۋەرەۋە بەراستى بوۋىتتە قەيسەرى راست و دروستى ۋلاتى روسيا، كە لەم بارەۋە دۇنيا بوو بەۋەى ھەموو شتىكى بۇ ئەچىتتە سەر، كەۋتە بىر كىردنەۋە لەۋەى كە قەرزى خۆيەتى بەۋەى كاتى ئەۋەى ھاتوۋە كە لەمەۋلا داسەكنى و بەرى پەنج و ماندوۋىۋونى خۆى بخوا پاش ئەۋەى دەولەتى بۇ خۆى دامەزاند و دەسلەتتى خۆى داپىرى بەسەر ۋرد و درشتدا.

سەير ئەۋەيە ۋەم نەگرسە ھىشتا گۇندى بۇكپۇنسكى لەياد نەكردوۋە، كە شوۋىنى لەدايك بوۋىتتى، چوۋ بۇ سەردان و دىدەنى گوندەكەى بە دەست و دايەرەيەكى ئەۋتۆۋە كە ھەر لە تەدارەكى جىھانگىرە گەرەكان ئەچوۋ، نىازى ئارام گرتن و ھەسانەۋەى ھەبوۋ لە دىرى ژنە پەبەنەكان، كە لەۋى ھەر لەسەر خەرجى خۆى دروست كرابوۋ، كە ژنە گىنانىيە كۇنەكانى تىايا ئەژيان، (جوزىفا) بوۋ بوۋە سەركار و بەرپۇبەرى دىرەكەش خوشكەكەى ئەسقف بەرناپا بوۋ، ئەۋەبوۋ باسى سەرگوزشتەى ئەۋىشمان كرد، لە چوۋنەكەى راسپۇتېن بۇ مۇسكۇ.

بەرناپا ھەموو زەۋى و زارى نىزىك بە گوندى بۇكپۇنسكى كىردبوۋە ۋەقفى ئەۋ دىرە، بەم جۇرە ھەموو ھۆيەكى ژيانى بۇ راسپۇتېن پىك ھىنا بوۋ.

بەم تەرحە راسپۇتېن سەر لەنۇئ شابانوى بەجىھىشت، ھەتا ماۋەيەك بەربەرەلەبى بۇ ۋەرزى گىنانى، بۇ ئەۋەى كەمىك بەھسىتتەۋە لە تىكەلى بە خەلك و دوور بوۋنەۋەى لە كاروبارى جىھانى كە لەگەل خروسكى ئەۋا نەئەگونجا.

بىگومان شابانو زۇرى لەبەرا پارايەۋە، بەلام گوۋى نەدايە، چوۋنەكە

گەردن كەچى بۇ خوا پېيويست ترە لە رەزامەندى شابانوا! ئەوەشى لە بىر نەچىوۋە كە پېشەكى بقرىنى بۇ تىكچوونى تەندروستى جىنشىن لەدوای دووركەوتنەوہى.

لە نوکەوہ تېھەلچوونەوہ!

پۆزى بوو لە پۆزانى زەماوہندى ژن چاكيكى پىرۆز (لە ھەلبىزىراوانى خوا) كە لە دەروەشتى سىبىرىادا خوشەويستە، لەم پۆژەدا قەشەكان بە جلو بەرگى تايبەتتەوہ ئەكەوتنە تەقنەى فەقى لەناو مائە جوتيارە پەرت و بلۆوہكانا، دەستيان بە بوخوردان و دەم بە بلويزىيون ھەتا پتر خىروبەرەكەت دابارىنن بەسەر ئاژەل و مريشك و جوجەلەكان دا لە كۆليتە چەپەلەكانيانا..

ھەميشە خاوەن كۆليتەكان نوپژ و خىروبەرەكەت دابەش كردنى ئەم قەشانەيان بەديارى وەك مريشك و ھىلكە ئەگۆرپەوہ جارجارەش بەكەلەرم.

جگە لەمانە قەشە لە ھەر مائە ئەبوایە پيالەيەك قۆدگا فر بكا، لەسەر نەرىتى كۆنى پوسەكان، ئەمەش ھەمووى لەبەختى ئەو ژنە پىرۆزە داوين پاكەى نىژاوە.

كە ئىوارەيان لىھات، وركى ئەم قەشە بەرىزانە وەك كۆلانى تەنگەبەرى لىھاتبوو چاوەكانىشيان وەك گلۆپ داگىرسابوو، بەھۆى ئاگر و تىنى ئەو ھەموو شەرابانەى ھەليان دابوو ھەر لەبەرئەوہى بەلاش و خۆرايى بوو.

لە گەرمەى ئەو جەژنەدا بوو كە راسپۆتین تەشريفى گەرابووہوہ ناو خزم و قەوم و قىلەى، لەبەر سەرخۆشى لای لەموو ئەكرد، جوتيارەكان گەورەترىن پىشوازىيان ئى كرد داوايان لىكرد كە ھاوبەشيان بكا لەو شايى و زەماوہندى خواردن و خواردنەوہيەدا، ھەتا كۆنە قەشەى گوندەكەيان ئاگای لای دووبەرەكىيەكەى رابردوويان نەما، بە پوويەكى

خۆشەو بەپىرىيەو چو، بەلام راسپۇتېن ھېندەي نەخاياند لەم قار و قىزەي ئەوان وەرس بوو لە زەماوەندەكە خۇي كىشايەو، پەوى كەردە دىرەكەي كە ژنە پەبەنەكانى لى بوو، واتە ژنە گيانىيە كۆنەكانى، كە بەگەرەو چاوپەروانى بوون، لەژوور ھەموويانەو (دايكى خۆشەويست) خوشكى ئەسقەف بەرناپاي گەرە و گران!

لە راستيا دەستى شاراوەي پۇژگار گەل سەرە قولاتى بە راسپۇتېن دابوو بەر لەوەي بە پەيزەي ژيانا بگاتە ئەم پەو پايەيە، لەگەل ئەوەشا ھېشتا لە زەوقى جوتيارىكى سيبىريادا مابوو، بۇيە ھەميشە ئەو ژنە دىھاتيانەي بەلاو پەسەندتر بوو كە لەش و لاريان تىرو تەسەل ترن لە ژنانى شارستانى، ئەگەرچى سەردەمىكى دوور و درىژ ئەو بووكە شلەشاريانەي چىنى بەرز ئاوى چاويان بردبوو، بەلام زۆرى نەخاياند، وازى لىھىنان پاش ئەوەي تىرى لى خواردن، وا ئىستا سەرلەنوي باي داووتەو سەر بەژن و بالاي ئەو ژنە كۆچەريانەي كە پەترس بەرگەي سەختى ژيان ئەگرن، وە زووترام و ھۆگرى ئەبوون، بەبى ماندوو بوون، بە پەنابردنە بەر پەيرەوكردى فوفىل لەوانەي ناو داستانە بى سەر بەرەكان، ئەو چىرۆك و داستانانەي خوينەرانى چىنى بەرز خويان پىو گرتوو.

بەر لەوەي راسپۇتېن لە دەرگاي دىرەكە بچىتە ژوورەو، كەمىك وەستا، چاويكى پەر لە خەشمى پەيە خانوبەرە كۆنەكەي كە برىتى بوو لە كولانەيەكى وا كە ھەر بۇ مەر و مالات دەست ئەدا، لەگەل ئەوەشا ھېشتا ھەر شوينى ژن و منالە شەرىيەكانىتى!

راسپۇتېن پەزەمەندى بەرامبەر بە زرنكى و زىرەكى خۇي پيشان دا، بەوەي توانيويتى خۇي دەريازكا لەژىر بارى ھەژارى و پەيوەندى خۇي بېرى لەگەل تەمەلى و نەبوونى و بى دەرتانيدا.

له دەرگای دیره تازه که یدا- دیری ژنه ره به نه کان- یا شوینی ژنه گیانزیه کانی، ئەم دیره پیک هاتوو له کۆشکیکی پان و بهرین به چاکترین داریک دروست کرابوو، له سەر شیوه و نهریتی خەلکی سیبیریا له خانوبەرە دروست کردندا، دیواره کانی به مۆمدانی گرانبه ها و پیروز رازابوووه، ورده کاری زۆریان تیا نوینرابوو، دانیشتوانی کۆشکی قهیسەری به دیاری وه بۆ رهزانه دی دلی راسپۆتین پێشکهشیان کردبوو، له ناو ئەو مۆمدانانەدا دوو وینهی گهورهی خاوهن شکۆ قهیسەر و شابانو که به دیاری نیراوی هەردوکیان بوو هەلواسرابوون.

به لām که لوپه لی ناو دیره که ساده و ههژارانه و ههژان بابەت بوون، له گه ل ئەوه شا هه موو مەرجیکی حه سانه و هیان تیا بوو، به لām چیشته خانه، که ئەمه گرنگییه کی تایبەتی ههیه لای راسپۆتین- زۆر ساز و له باربوو، به جۆریک ئەتوانرا نایابترین خۆراک به که مترین کات بدا به دهسته وه بۆ گه وره ترین ژماره یه که له میوانی نانخور.

راسپۆتین له باره ی چیشته خانه وه گه لی به توندی گرتبووی، چونکه (زاتی پیروزی) وای دا نه نابوو خۆی به پۆژو گرتن و سک هه لگوشین خه ریک بکا، له و گۆشه گیریه ی له ناو ئەو دیره دوور و ته ریکه دا!

چونکه مه به سستی راسپۆتین له پۆژوو گرتن و گه دایی ئەوه بوو که خه لکی پترس بورگ له خشته به ریت، هه تا به پیاویکی جاویدی پۆژوگر و جیهان نه ویست بناسریت، وه بتوانی له ژیر ئەم په رده یه دا قه پ بۆ بهری هه موو خۆشیه که بیا!

چوونه ژووره وه ی راسپۆتین بۆ ناو دیره که، به جارێ ئاو دیری خروشان، ژنه ره به نه کانی به هاوار هاواری هیسترییه وه پێشوازییان لی کرد، پاله په ستویان بوو بۆ کړنوش بردن و کهوتن به سه ر پیلاره کانی بۆ ماچ کردنی، هه روه که چۆن چمک و داویننی کراسه په ئە په لویه چلکن و

پۇناۋىيەكەيان ئەلستەمۇ!

خۇ ئەۋە پىئى ناۋى (جوزىفا) لە ھەموو ژنەكانى بەجۇش و خروشتىر بوو،
چېرچاۋى خۇى نقوم كىردبوو لە جۇگەلەى فرمىسكى چارەكانىا، كە بەسەر
گۆنەى داگىرساۋى بەگپى خوشى و بەختىارى ئەھاتە خوارى، بەۋىنەى
گرانەتادار ئەى بىزكان و ئەى وت:

- خوايە لىت بەزىا بى كە سەرورمان گەپرايەۋە و دەستمان كەوتەۋە.
لەم شوۋىنەدا راسپۇتىن ۋەك كەلەشىرى غوباب ئەھاتە پىش چاۋ كە لەناو
كۆمەلە مرىشكىكا بەرەلآ بوۋىن، مرىشكەكان بەچارەدەورىدا بىن و بچن و بە
دەنوۋك پەروبالى پاك بكنەۋە!

راسپۇتىن ھەستى بە بلىمەتى خۇى ئەكرد، كە چۆن ئەم دىرەى دروست
كرد بۇ وچان و گرتنى بۇ ھەلمزىنى باى نىشتمان و شوۋىنى لەدايك بوۋنى،
كە ھەستى خروسكى ھاندەر و پال پىۋەنەرى بوو بۇ خۇبەستەۋە بەم جۆرە
ژىانەۋە.

ئەۋ چەند پۇژە ژىانە سەرەتايىيەى راسپۇتىن لەناو ئەم دىرەدا مەگەر ھەر
بە خەو و خەياللىا ھاتبى، بەلام وا ئىستا ۋە لەناكاۋ دەستىكى نەينى
شاراۋە نەۋى بىن لەبالى و فېرى دابىتە بەھەشتىكى راستەقىنەى تەۋاۋەۋە،
بەۋ رەنگە ئەم ژىانە تازەيەى ئەھاتە پىش چاۋ.

ئەۋەى پتر ژىانى بۇ كىرد بوو بە بەھەشت ئەۋ زىپ و دراۋە لەژمارە بەدەرە
بوو كە بەئاسانى چىنگى كەوتبوو بەھۇى بەخشندەگى ژنە لايەنگرە
دلىسۇزەكانى پترس بورگىيەۋە، شەرابى كۆن و نوئى ۋەك ئاۋى پوۋبار بى
بىپرانەۋە ئەپژايە پىالەۋ پىكەكانىانەۋە، بەدرىژايى پۇژ و ھەتا درەنگى
لەشەۋ، مىز و خوانى خۇراكىان، لەبەر لىشاۋى زۆرى خواردن و خۇراكى
ھەمە چەشنى ناياب ھەر لەۋە ئەچۋو لە ئاسمانەۋە بۇيان بىتە خوارى يا
لەگەل ھەۋارا بۇيان بىبارى بۇ ئەم قەشە ۋرگ زلە زۆر خۆرە ھەرۋەھا بۇ ھاۋ
نىشتمانىيەكانى لە جوتيارە توند و تۆل و دارىژراۋەكان، ئاۋ و باى ساردى

سیبیریا خەلک فێره زۆر خۆری ئەکا، هەرەك چۆن ماوهی ژیان نادا بە منالێك ئەگەر توند و تۆل نەبێ، ئەوهی بەم جوړه ژیانە قان بووبی دور ئەبێ لە ناسکی یهوه بەرگه‌ی شه‌که‌تی ئەگرێ، لەهه‌مان کاتیشا به‌په‌رۆش ئەبێ بۆ خواردن و خواردنه‌وه هه‌تا قه‌واره‌ی پته‌و داڕێژێ.

بیگومان راسپۆتین به‌خته‌وه‌ر بوو به‌ به‌رده‌وام بوونی ئەم زیافه‌ت و زیافه‌ت کاریه‌ی چونکه‌ له‌گه‌ڵ ئەو ژنانه‌دا ئەژی که‌ له‌ قوپی خۆی دروست کراون، هه‌ستی به‌ خۆشی رابواردن ئەکرد له‌گه‌ڵیانا و په‌ژاره‌ و ئاواره‌یی ئی دور ئەکه‌وته‌وه‌.

هەر که‌ ژنه‌کانی له‌ته‌کیا سه‌رخۆش ئەبوون و ورگیشیان له‌ خواردن و خواردنه‌وه‌ هه‌لئه‌خانی و ته‌واو تیروته‌سه‌ل ئەبوون، له‌سه‌ر ئەو خوانه‌ی که‌ خواردنه‌کانی له‌بن نه‌ئه‌هات، به‌بێ شه‌رم و شکۆ خۆیان نه‌هاویشه‌ باوه‌شی یه‌وه‌ به‌ هه‌موو جووش و خرۆشانیکه‌وه‌، نه‌ك وه‌ك ژنه‌ به‌رزه‌کانی پترس بورگ که‌ خاو و خلیچک بوون، هەر له‌ کۆنه‌ سیپالی دپاو ئەچوون، نای که‌ راسپۆتین چه‌ند به‌ختیاره‌ به‌م ئافره‌تانه‌ که‌ به‌ته‌واوی هه‌ستی ئەوروژینن وه‌ك زۆرانگریك (مصارع) که‌ توشی هاوشانیکی خۆی ئەبێ له‌ کیشه‌ی زۆران گرتنا، ئەمیش هەر به‌و جوړه‌ به‌په‌رۆشه‌ بۆ زۆران گرتن له‌گه‌ڵ ئەو ژنانه‌دا که‌ زمانی ماسولکه‌ تینه‌گه‌ن، توانا و ده‌سه‌لاتی ئەوروژینن.

ئالۆزیی نیوان ئافره‌ته‌کان

راسپۆتین ژبانی له‌سه‌ر نه‌ریتی تایبه‌تی خۆی ئەبرد به‌رپه‌وه‌، ده‌ست داڕێژی بۆسه‌ر ئابرووی ژنان و پاشان تۆبه‌کردنیا له‌سه‌ر ده‌ستی خۆیا، به‌نیازی کۆکردنه‌وه‌ی خێرو به‌ره‌که‌تی بێ پایان به‌ یاک کردنه‌وه‌یان له‌ تاوان به‌ تۆبه‌کردنی جار له‌دوای جاریان، به‌وه‌ی هه‌رچه‌ند تاوانه‌که‌یان گه‌وره‌تر بێ، له‌دوای تۆبه‌ و په‌شیمانی خێریان پتر و گه‌وره‌تر ئەبێ.

به‌لام سه‌روشتی ژنه‌ گیانی یه‌ سیبیریا یه‌کانی و هیزی قه‌واره‌یان و زۆری خواردن و خواردنه‌وه‌یان، که‌ پاش سه‌ریان تی کردبوو، وایان لیها تبه‌وو، که‌

ماوهى تۆبە و پەشىمانىيان درىژە نەكىشى، بۆيە زۆرى نەئەخاياند كە بەبى شەرم و شكۆ تۆبەكەيان ئەشكان و لەكارى خىر تېهەل ئەچوونەوه.

كە راسپۆتېن ھەفتەى يەكەمى بەسەربرد، سەيرى كرد پېويست بە پات كردنەوهى ئەم جۆرە لاسايىيانە نىە، بۆيە بەرى بەرەلاكرد كە وەك سولتانى لە سولتانەكا ولاتى ھەزار شەو و شەويك (بلاد الف ليلە و ليلە) بژى لەناو كەنيزەكەكانيا، بەلام ئەبى كەنيزەكى كام شازادە و سەردارى ئەوئەندەى ئەم كەنيزەكانەى راسپۆتېن ھۆگر و سوتاوى ئاغايان بووبن، بەراستى رابواردنى راسپۆتېن لەناو ئەو ئافرەتانەدا لە ھەموو ئاسيادا بى وئەبوو!

تەنيا تاقە شتىك دللى راسپۆتېنى ئوگوشى ئەويش ئەو بوو ژنە گيانىيەكانى لەناو خۇيانا بەگژيەكا ئەچوون لەكاتى گىپرانى ئەو زەماوئەندە ئاشكرايانەى كە پىكى ئەھينا بۆ شەيتانى لەشى لەبەر چاوى ئافرەتەكانى تر.

(دايكى بەرېن) بەرېنەبەرى دىرەكە لە ھەموويان توند و تيزتر بوو لەياخى بوون و سەرکەشى كردنيا، بەتايبەتى لەبەر بەرەكانيا لەدژى (جوزيفا) بەوهى لە ھەموويان پتر خۆى بەستبووئەو بە خۆشەويستە پىرۆزەكەيەو!

ھەرۇھا ژنە گيانىيەكانى ترى شەپو دەمەقائىيان ئەبوو بۆ خۆبەردنە پىشەو لە راسپۆتېن، كە ئەم ھەراو دەمە قالىيەى ئەوان ئەو خەيال و خەو خۆشەى لى تىكئەدا، چونكە ئەو ئەويوست ھەموو شتىك بەھىمنى بېوا.

بۆيە راسپۆتېن پەشىمانى دەربېرى بە دووركەوتنەوهى لە خانمانى بەرزى پترس بورگ كە سەلارە و بەسەليقە بوون، بەگژيەكا نە ئەچوون و شەپان لەسەر نە ئەكرد لەناو خۇيانا.

پۆژىكيان كە نەيتوانى پىكيان بەھىنى، گەيشتە تىنى پىى وتن: كە بەجىيان ئەھىلئى و ئەگەرپتەو بۆ روسيائى ئەوروپى، ھەر ئەم وشەيە لە دەمى راسپۆتېن دەرپەرى ھەموويان كەوتنە پەلەقارە و دەست كردنە مى يەك و يەكتر ماچ كردن و ئاشت بوونەو، كەوتنە سوئند خواردن بۆى كە بە

ئاسودەيى لەگەنلەيا ئەژىن، بەلام راسپۇتېن نەرم نەبوو لە بېرىارى بەجى
ھېشتىنپان پاشگەز نەبوو، ئەمە لە كاتىك دا كە پۇستە ھەموو پۇژىك
پەيام و نامەي پارانەوھى شابانوى بۇ ئەھىنا، كە بگەپتەوھ بۇ پزگاركردى
ژيانى جىنشىن لە مردن، چونكە تەندروستى پوو لە مەترسى يە لەو كاتەوھ
كە راسپۇتېنى پېرۇز پترس بورگى بەجى ھېشتوھ.

ئەم پەيامانە لەبەر دلى راسپۇتېن خۇش ئەھات، چونكە ھەمووي ئەوھى
ئەسەلمانە كە جىنشىن بەبى راسپۇتېن ھەنناكا و ناژى، ھەروھە (ئاناى)
دۇستى بە دوورو درىژى حال و ئەحوالى ناو كۇشكى قەيسەرى بۇ
ئەنوسى.

ئەمە لەكاتىك دا لەو ئافرەتە سىبېرىانە تىرى خواردېوو، واى بەچاك زانى
بەجىيان بىلى و بگەپتەوھ بۇ سەر كاروبارى گەرە و گرانى بۇ سەر
پىگرتنى نەرك و پىويسىتىيە پېرۇزەكانى سەرشانى لەناو كۇشكى
زىستانەدا.

راپۇرتەكانى (ئانا) ئەوھيان ئەگەيانە كە نوقلانەكانى راسپۇتېن وا
لەبەرەوھ يەك بەدواي يەكا دىنە دى، بەوھى خەلكى ھەموو ھەست بەو
بۇشايىيە ئەكەن، كە لە نەبوونى و دووركەوتنەوھى (پىياوى پېرۇز)
كەوتۇتەوھ، بۇيە ھەموو دەست و دايرەكان نوژو وىردىيان ئەخوئند
كوفيان ئەكرد بەيانىان و ئىواران ھەتا خوا دلى (پىياوى ھەلبۇزاردەي)خۇي
لالە كرىكۇر نەرم بكا و بىخاتە سەر پىنگاى گەرەنەوھ.

راسپۇتېن دىرەكەي بەجىھىشت، دوو پىياو لە بانبازە نەھىنيەكان دوور و
نرىك دووي كەوتببون، خۇيان لە خەلكەكە گۇرى بوو لەجلوبەرگى بازىرگانى
دا بەنيازى پارىزگارى لە ژيانى راسپۇتېن، لەگوندى بۇكپۇنسىكى مانەوھ بەو
بىيانوھى ھاتوون جوانوھ و لاخ واتە نۇما ئەكپن، بەلام ھەمىشە نرخیكى
زۇر كەمىيان ئەدا، ھەتا جوتيارەكان قايل نەبن بە فروشتن، ئەم سەواو
مامەلەيەيان بەردەوام بوو ھەتا كاتى بېياردانەكەي (باوكى پېرۇز) بۇ

پۇيشتن ئۇ كاتە ئەوانىش كەوتنە رېئ لەگەليا .

راسپۇتېن جارىكى تر دارستانەكەى بەجىھىشت، ھەتا بەگورجى بگاتە يەكئ لە ئىستگەكانى رېنگاي ئاسنى سىبىريا بۇ پترس بورگ كە گەيشتە يەكئ لە ئىستگەكان مایەوہ چاۋہ چاۋى ھاتنى شەمەندەفەرى ئەكرد، كاتى چاۋہ پروانى بەخواردنى قۇدگا بەسەر ئەبرد بەوپەرى گورج و گۇلى يەوہ .

لەكاتىكا وا راسپۇتېن نوقمە لەناو خۇشى ئەم نەرىتە جوانەيا لەناكاو شتىكى سەيرى كەوتە بەرچاۋ، ئەۋىش بىنى يەكئ لە رەبەنەكان بوو (جۇزىفا) مىشك شلەقاۋ كە نەينەتوانى نارام و سەبورى خۇى بەينى بە ۋەرزى گيانى دور لە راسپۇتېن، وا ئىستا ھاتوۋە كە راسپۇتېن قايل بكا لەگەل خۇيا بىبا بەۋىنەى جارى يەكەمى لەناو بەرفرەكەدا ئەۋەبوۋ بۇى نەچۋە سەر .

(جۇزىفا) گەيشتە ئىستگە بە رەنگىكى زەردى ھەلپرسكاۋەوہ چاۋەكانى چوۋ بوون بەقولا، ۋەك تازە لە گۆپ دەرچوۋىۋىۋ ابوو، لەپاستيا ئەم ژنە توپوۋ كەللەپى بوو، بەۋىنەى كەسى كە نەخۇشى ھىستى بىگرىۋى يا ئەۋانەى ھالىان لىدئ لەكۆپى زىكرا، ئەم ژنەش ئىستا دەق و ابوو .

(جۇزىفا) لەبەردەم راسپۇتېن قىت بوۋەوہ داۋاى مافى خۇى ئەكرد لە خۇشەۋىستى يا بۇ مىردە گيانى يەكەى كەچى راسپۇتېن خۇى ئى بەخاۋەن نەكرد، گويى نەدايە لەۋەبەۋلاۋە كە دەستىكى ئى بادا و شانىكى لى ھەلتەكان نىشانەى گالتە پىكردنى!

بۇيە شىتى گرتى، بەگورجى خەنجەرىك كە لەژىر سنگيا شارەدبوۋىەوہ چابوۋكانە لىۋى راکىشا، نازايانەش ھەلىكوتايە سەر خۇشەۋىستەكەى كە ناپاكانە بەجىۋى ھىشتوۋە، لەچاۋ تروكانىكا خەنجەرى لەورگى راسپۇتېن رادا، ئەۋانەى دورو پشتيان نەبوۋايە كە فرىا كەوتن گيانى راسپۇتېن بە دۇزەخ ئەگەياند، بەلام ئەۋان تۋانىان خەنجەرى خويىناۋى لەدەست ئافرەتەكە ۋەرگرن لەپاش پەلەقاژەيەكى تەۋاۋ كە لەۋ ئافرەتە رانەئەبىنرا .

به لآم راسپۆتین سه ره پای برینه که ی نهوی له بیر نه چوو که به پرویا
بشپړینی:

- ئای که چهند سه گیکې پیسی! پیاوکوژ!

به گورجی پیاو چاکیان گه یانده نه خوځځانه ی شاریکې نزیك، ئیتر
بروسکه ی ده ست لیوه شانندن له پیاوی گه وره و گران سه رانسهری ولاتی
گرته وه، که هه وال گه یشته شابانو، دلې داخوړیا، داوای کرد که هه موو
کاتریمیریک راپوړتیکی پزیشکی به بروسکه بو لیبدریت، ئیتر به شهو بی یا
به پوژ، بو دلنیا بوون له دروستی پیاو چاک.

له گه ل نه وه شا شپرزهی قه رالیچه دریرزه ی نه کیځشا به وه ی پزیشکه کان
دییان له دوا ی ته نیا هه فته یه که برینه که ی گوځشته وه زوونی هینا یه وه، به م
جوړه درنده ی نه فسانه له ماوه ی هه فته یه کا وه ک گویزی ساغی لیها ته وه،
سهر له نو ی که وه ته وه ریگا، وه که نه بای دیبی و نه باران، نه گهر که سیکی تر
بووایه نه و برینه ی نهوی پیوه بووایه هر یه کسهر نه مرد یا هیچ نه بووایه
به لای که میه وه نه بوو دوو مانگی ره به ق له جیگادا بکه وتایه.

نهم چاک بوونه وه یه شی هر بووه نه فسانه یه کی تر به وه ی موعجیزه ی
فریشته کان چاکیان کردو وه ته وه!

به لآم له راستی دا ته ندروستی بی وینه ی بووه هو ی دروست بوونه وه ی نه و
هه موو خوینه ی لی ی پویشت بوو به خیرای یه کی نه بینراوی نه وتو، که
کوشتن و له ناو بردنی له مه حال نه چیت.

بیگومان نهم پوودا وه گریه کی له دل و دهر وونی راسپۆتینا دروست کرد،
له وه و پیش به خه یالیا نه نه هات که که سیکی وه ک (جو زیفا) نه ویرئ په له قارّه
و هه نکاوی وا هه لبرگړئ، نه و جو زیفایه ی که پیا یا را نه پهرموو ناماده بیت
له پیناویا بمریت...

نهم بیرکردنه وه یه ی له کاته کانی نوستنیا له سهر جیگای نه خوځشی یه که ی
له نو بولسک، په ژاره یه کی زوری پی نه دا، هه تا (به رنابا ی) گه وره و گران کول

و کافر بوو تیايا بۆ دامرکاندنهوهی ئاگری ههچوونی که ئه یخسته هاوار
هاوار و بۆراندن وهک گامیش:

- با بهس بیته ئهوهی له پیشهههی گه دایی دهستم کهوت!! که ئه مه ئهوهی
ئهگه یاند که ئه م نهگریسه خۆی باوه پری هینا بوو بهوهی راسته پیاویکی
خواناسه، لهسهر ئه و شیوهیهی که پیاو ئه کهوئته خۆ هه لئه تاندن کاتی
ئه بینن هه ر خه لکه و به و هه لئه تاره.

به رنابای گه وره و گران هه ر به سه ریا ئه هات و دلی ئه دایه وه بۆ ئه وهی
بیته وه سه رخۆی به م جوړه ی خواره وه پی ئی وت:

- برام لاله کریکۆر پایه ی به رزی خۆت بهینه ره وه به رچاو، ئایا پیوه دانی
زه رده وه آله یه ک یا ههنگی ئه بی بیته هۆی کۆسپ له ریگای خواردنی ههنگوین
له دوسته پیروژه کانت؟!

ئا به م جوړه به رنابا به قسه ی قوت قوت هه لی ئه خویند به گوئیا، کۆن
باخه وان وا ئیستا فیری زمان لوسی و زاریادان بووه له وکاته وهی
گه شت بووه پله ی ئه سه قه فیکی ته واو، ئه ویش به هۆی به ره که ته ی
راسپۆتینه وه.

ئه م هه موو قسه و ویرد خویندنه ی (به رنابا) کاری خۆی کرد له راسپۆتینی
بریندارا، توپه یی په وه یه وه، سه ره له نوێ که و ته وه سه ره که لکه له ی برینی ئه و
ریگا دوورو درێژه یه یان بۆ پترس بورگ، به وه په پری باوه پو پشت به خۆ
به ستنه وه بۆ هه لگه ران به چیای به رزی پاشه پۆژی شاراوه و نه زانراودا.

قپاندن

هه ر ئه وه نده ی راسپۆتین گه یشته ماله که ی خۆی له شه قامی (حۆرد
کۆفایا) هه وائی گه رانه وه ی له هه موو سوچ و قوژبنیکی پترس بورگ دا
بلاو بووه وه، وهک چۆن دهنگ له ناو ئه شکه و تا نه زرن گیته وه.

پووداویکی سه یرو ریکه و تنیکی بی وینه هاو به شی کرد له به ده رخسته نی
موعجیزه یه کی گه وره ی ئه م پیاوه پیروژه نهگریسه دا، که بووه هۆی ئه وهی

خەلكى بە گزنگى سەرنج لە راستى و دروستى ئەم نەگريسە بدەن، ئەويش ئەو بوو كە دەستەيەك قەشە مۆمدا نىكى پىرۆزىيان ئەگواستەو بە سەر جىنگاي نەخۇشىكى فيدار (تا چاك بىتەو) لەسەر باوهرى ئەوان، كە ئەم دەستە قەشەيە گەيشتنە سىلەى مالى راسپۆتەين، وا ئەوان بەرپۆن، لەناكاوا ولاغەكان وەستان بەجۆرى ئەو ھەموو قامچيانەى دائەبارين بەسەر لەشيانا تەنيا بستىك لە شوينى خۆيان نەئەجولان بەرەو پيش، خەلكەكە كە راسپۆتەينيان بىر كەوتەو كەوا مۆمدا نەگەيشتۆتە بەر مالى (پىاوى ھەلبىژاردەى خوا) دەنگە دەنگى سەرسامى بەناو خەلكەكە دا بلاو بوو ھە، ھىندىكيان بە دەست كەوتنە كيشانى چلپيا لەسەر سنگيان، بەلام بى ھودە بوو، ھەموو كەوتنە سەر ئەو باوهرى كە مەريمى پىرۆز كە ئەو مۆمدا نە دروشمى ئەو نايەوى ئەو دەبدەبەيە تىپەرى بەر لەوہى راسپۆتەين سەلامى گەردن كەچى بۆ نەكا.

لەناكاوا راسپۆتەين لەسەر پىيليكەى مائەكەى بەدەر كەوت، دەست كرا بە چەپلە لىدان و نەعەتە كيشان، لە پاشانا بە وینەى كەسيك وەحى بۆ بىتە خواریو، وردە وردە لە مۆمدا نەكە نزيك بوو ھە و چلپىاي لەسەر سنگى كيشاوا چەمايەو بە كپنوش بردن، پاشان ماچ كردنى دەستى مەريەم كە لەسەر مۆمدا نەكە نەخشىنرابوو، ھەر بە لىبوونەوہى لەم كەين و بەينە، دەستىكى توندى لە ولاغەكان راوہشان، ھەر لەگەل ئەم دەست راوہشان دەنى ئەوا ولاغەكان كەوتنە چوارنالە، بەلام چۆن چوار نالەيەك ھەر وەك بيانەوى ئەو كاتە لەدەست چوہ پركەنەو كە تيا وەستابوون!

خەلكىكى زۆر بەچاوى خۆيان و بەرىكەوت ئەو موەجيزە گەورەيەيان لە موەجيزەكانى راسپۆتەين دى، بەمە ھەتا راسپۆتەين خۆى غويابى گرتى و كەوتە ئەو باوهرەو كە ئەبى خوا لە كەردەوہكانى رازى بى، بۆيە ئەم رووداوى بۆ كرد بە نايەتى بەرزكردنەوہى و درەوشانەوہى ئەستىرەى بەختەوہرى لەناو خەلكىدا!...

ئەمەش ديارە شتىكى كەم نىيە، چۈنكى ھەتا لەناو ئافىرەتە داۋىن پىيسەكانا ھەيە خۇي بە دىپاك دا ئەننى، بەھەي ئەبىن لە پەزىمەندى خوا نىزىك بىن، ھەروەھا لەناو رىنگر و جەردەشا دىسان ھەيە خۇي وا دائەننى كە پىياو چاك و خواناسە، بەھەي يەزدان ئاگاي لەناو دلە، كە دل پىر بوو لە خىرو چاكە، با دەست خويىنى رىژاوى بىن تاوانىشى پىيا بچۆرپىتەو!

ھىچ جىگاي سەرسوپمان نىيە كە راسپوتىن ئەم پووداۋە بە نىشانەيەكى باش و دەروويەكى خىر بۇخۇي دانابىن، ۋە يا بەدابارىنى خىرو بەرەكەتنى، ۋەك پۇلەي نازدارى ئاسمان بىن لەسەر زەوى، ھەر خۇشى بەسەردا ئەبارىننى ھەرچەند لە شەقامى راستىش لاي دابىن.

بەم باۋەرە تازەيەۋە كە كۆلەكەي خۇ راگرتنى بوو پووى كىردە كۆشكى زىستانە يەكسەر لەسەر نەرىتى خۇي، سەرى خۇي كىرد بەو ژورورەدا كە شابانو تىايا دۇش دامابوو بەدىار جىنشىنەۋە، كە لە كەنەفتى نەخۇشىيەكەيا لەناو جىگادا كەوتبوو، لەدۋاي پۇيشتنى راسپوتىن بۇ سىبىريا بە ھەفتەيەك.

كە شابانو چاۋى بە راسپوتىن كەوت وا لە دەرگاي ژورورەكە دىتە ناۋەۋە، قورگى پىرپوو لە گىريان و ھۇن ھۇن فرمىسك لە چاۋەكانى ئەھاتە خوارى، لىرەدا قەشەي نەگىرىس بە شابانوى وت:

– مەگىرى ئەي ئەلكسەندەرا! ۋەك ئەزانى ھەر گەردن كەچى خوام بەتەنھا، بە فەرمائىشى ئەو بە ۋەھى پىم وتراۋە كە بگەپىمەۋە بۇ لاتان، بۇ رىزگار كىردنى بىنەمالەي قەيسەرى.

پاشان ناۋچەۋانى دا بەيەكا لەپاش كەمى بىدەنگى وتى:

– ئەگەر لەبەر خوا نەبوۋايە، بە گۆشەگىرى خۇم لە سىبىريا ئەمامەۋە، چۈنكى تەۋاۋ لە جىھان پىرم و نەفرەت و بىزى لىئەكەمەۋە، ھىچ شتىكم بەلاۋە خۇش نىيە ۋەك گۆشەگىرى و خواناسى!

شابانو پارايەۋە وتى:

-ئەى باوكى پىرۆزا! لە قولايى دلەوه سوپاست ئەكەم، وههەرگىز لەچاكەت دەرنانچم خوا گهورهترىن پاداش و چاكەت بداتەوه لە جىهانى دوايىدا كه لەم جىهانە چاكترە.

راسپۆتىن لەسەر نەرىتى جارانى بەسەر جىنگاى جىنشينا خۆى نوشتانەوه بەلام ئەمجارە چاوى تىنەبىرى، بەلكو سەرى راوهشانە، پاشان خۆى شيواند نىشانەى مەترسى لە حال و ئەحوالى نەخۆشەكە و وتى:

- ئافرەت منالەكەت زۆر نەخۆشە .... وا ديارە دوورىم درىزەى كىشاوه بۆيه واى لىهاتووە.

قەرالىچە ئەلەكسەندرا گلهيى لە چاره پەشى خۆى ئەكرد ئەو كاتەى كه راسپۆتىن پىي و ت:

- بىدەنگ بە ئەى ئەلەكسەندەرا. لەخوا بپارىزەرەوه.

پاشان هيزى موگناتيسى چاوهكانى خۆى فېرېدايه سەر هەستى منالەكە لە رىگەى چاوهكانىيهوه، هەرچەند هەناسەيهكى نەخايان هەتا بە شابانوى و ت:

- بنوارە! ئەوا تو ئەبىنى كۆرەكەت بەرەو چاك بوونەوه ئەچى، بەلام هىشتا لە مەترسى دايه.

پاشان دەستى كردهوه بە قسە و وتى:

- وهكو ئەزانى لە رىگە توشى دەرەسەرىهكى سەخت بووم، زۆرى نەمابوو ئافرەتتىكى شىت بە خەنجەر بىكوژى، لەو كاتەدا كه بە نازارى نەخۆشىيهوه تەب و تلم بوو لە سىبىريا، ئاسمان بەناگاي هينامەوه بەوهى ئەگەر من لەناو بچم و لەم جىهانە كۆچ بكەم، ئەوه هەموو خانەوادەى خۆت و مېرەكەت ورد و درشتان بە كەفلهكونى ئەچن بە ناخى نەرز، بە گورجى ئىوهش بەدواما دىن، من بەهەر دەردىك بپۆم و كۆچ بكەم لە ژيان ئىوهش هەر بەهەمان دەرد دەرنەچن، تەمەن و ژيانتان بەستراوتەوه بە تەمەن و ژيانى منەوه، بە لەناوچوونى من ئايارتان بەسەر پايارتانەوه نامىنىت.

لەوانەشە راسپۆتین راست بووبی ئەم دوا پۆژ خویندەنەویە بە دوریشتی ناگرین کە حاسە شەشەمی هەبووبی یا توانایەکی تایبەتی تر، بەلام ئەوەی گومانی تیا نیە کە هۆشیاری و وردی و تیبینی و بێ وانە زانیاری بە لیکۆئینەوی سەرەتایی بۆ ئەو بارە ئالۆزی ئەو پۆژە روسیا کە هەموو جۆرە خراپەیک بەسەر یەکا ترشا بوو پیاوی زرنگ و هۆشیاری ئەگەیانە ئەوەی بتوانی نوقلانی لێ بدا بۆ لەناوچوونی تەواوی پژیمی بۆگەنی قەیسەری، چونکە باری چاک و خراپی پژیمنیک وەک سیبەری دارو درەخت وایە کات و پۆژی بێ ئەندازە ئەیگرێ.

راسپۆتین کە وەک بایەقوش ئەی قراند بە دەنگی گپو قسە پچر پچری، لە پیکەنین ئەچوو کە تیکەل بە گریان ئەبی، بەمەدا لە جاودووگەری هۆژو تیرە دواکەوتوو هارەکان ئەچوو وە یا لە کاهینەکانی بەر لە خواناسی، کە هەست و گیانی مروقیان ئەهینایە هەژان.

بەرستی راسپۆتین لەم هەلۆیستەیا بیل بیلە چاوەکانی پرشنگیکی بێ وینە لێ بلند ئەبوو، چاوەکانی گەورە ئەکرد و بچوکی ئەکرد، بە بزوتنەویەکی سەیر، وەک داگیرسانی چاوەکانی بەهۆی توانایەکی شاراوووە بێ لە ژێر ئەو قەوارە قەبەو زەبەلاحەدا، چاوەکانی دەرگا بوون گپری ناگریان لێ ئەهاتە دەرەو.

ئەم دیمەنە ترسینەرە و ئەو نوقلانی کاری خۆی کرد بۆ سەر دەماری شلی شابانو، بۆیە قەرالیچە لەترسا ئۆقرە لەبەر هەلگیرابوو، وەک خوا بە گەرەیی خۆی بە زمانی راسپۆتینەو ئەو ترس و خورپە بەخاتە دلیەو! کە شابانو کەمیک ترسی رەویەو، دەمی هەلەینایەو بە لالانەویەکی زۆرەو وتی:

- ئەی باوکی پیروژ! لەبەرچی گومان ئەکەمی کە دووچاری دەردی سەری ئەبی لە روسیای پیروژدا؟! خۆ تۆ خۆشەویست و پیزلیگیراوی لەناو چین و توێژەکانی گەلا، کێ ئەتوانیت دەست درێژی بکاتە سەرت ئەی پیاوی خوا؟

راسپۇتېن ناوچەۋانى دا بەيەكا و وتى:

– چونكى مەن پىياۋى خوام! ۋە روسىيا بۆتە ئەو ۋلاتەي خوا بە نەبۇو داى ئەنئى، لەبەرئەۋە دواپۇژى تارىكە، پووداۋ و بەسەرھات و كارەساتى زۇر ئەبئى، ھەموو جۆرە خراپەيەك لە دەروونى خەلئكا پەنگى خواردۇتەۋە ھاكا لە پووى يەكا تەقینەۋە!

شاپانو سەرى داخست و داىە پرمەي گريان، راسپۇتېن ھىچ دلى نەدايەۋە، ھەر بەو ترس و تۇقینەۋە بەجىي ھىشت، ھەتا پتر بېتتە ميو و پۇن لە قولى مشتيا.

جەنگ

جەنگ بەرپا بوو^۱، روسیای قەیسەری لە ریزی سویند خۆرە پوژناوایییەکان دا بوو لەدژی ئەلمانیا، وا کاروباری پوسیاش بەم جۆرەیه: نیقۆلای دووم قەیسەری رەسمی روسیایە و راسپۆتین قەرالی راستەقینە.

دوو سالی رەبەق حال و ئەحوال بەم جۆرە ئەپۆیشت بەبی گۆران، ئەلمانیا دوژمنی روسیایە لەبارەى کاروباری سوپایی و دەولەتییهوه بەلام لە راستەقینەشا خۆشەویست و دۆستیهتی بە باریکی تری دوور لە کارەساتی جەنگ.

ئەویش بەوهی قەرالیچە لە نەژادی ئەلمانەکان بوو، دل و دەروون و میشکی پر لە خۆشەویستی ئەلمان بوو وە لە هەمان کات دا ناخرابوو بە خەشم و قین لەدژی روسەکان، راسپۆتین خۆی داسەپان بەسەر هەست و دەمارو گیانیا بەوهی ئەویش هەر لەسەر بیروباوەری قەرالیچە بوو ئەگەر چی لە پووکەش و پوالت دا بەم جۆرە خۆی نانوینت.

بەلام لەگەڵ ئەوێشا راسپۆتین و قەرالیچە بەجووتە نەیان توانی بوو قەیسەر لەسەر بیروباوەری خۆی پاشگەز بکەنەوه، ئەم پیاوه بودە لە هیمنە زۆر توند خۆی بەستبووهوه بە پیویستیەکانی شەرەفەوه هەرگیزاو هەرگیز قایل نەبوو ئەو پەیمان شکین بێ، لەگەڵ سویند خۆرانا، سوور بوو لەسەر ئەوهی ئەبی هەتا دوایی لە ریزیانا بووهست.

بەلام راسپۆتین —لەگەڵ ئەو هەموو لوت بەرزی و لەخۆبایی بوونەیا— ئەوهی بەتەواوی ئەزانی کە درکاندن هەست و بیروباوەری ناو دل و دەروونی، ئەنجامی بەباشی ناگەرئ، لەبەرئەوه لەبەردەم خاوەن شکۆ قەرالا لافوگەزافی نیشتمان پەرۆهری لێئەدا، خۆی بە لایەنگری سویند

^۱ — مەبەست لە بەرپا بوونی جەنگ لێرەدا، جەنگی یەکەمی جیهازییه.

خۆران ئەدايە پيئووس.

بەلام لەژێرەووە کە چنگی لە بەرۆکی قەيسەر گير ئەبوو، زمانی لە بەخت پەشی پوسیا ئەگێرا بەوێ دووچاری جەنگ بوو لەگەڵ ئەلمانیا، نیشتمانی گیانی و پۆشنییری شابانو... ئەمە لەکاتیکی دا لەلای شابانو نوقلانەي دواری لێ ئەدا و ئەي وت:

- ئەي ئەلکسەندرا ھەرگیز خوا گەلێکی دواکەوتووی جوتیاری نەخویندەوار سەرناخا بەسەر ئەلمانا کە گەلێک بەشان و شکۆترن، ئەگەر خوا نەخواستە ئەمەش پووی دا ئەووە کارەساتیکی لەناوبەری ئەوتۆ پووئەدا لە پوسیا ئەگێریتەووە سەر دەرندەيەتی پيشینیان و پەشیوی ھەموو گۆشەيەکی جیھان ئەگریتەووە...

شابانو بەگەرمی و بەدل سوپاسی بێ پایانی ئەم قەسە شیرینانەي راسپۆتینی نەکرد، وەبە پەرۆشەووە دەستەکانی ماچ نەکرد، شابانو گەیشتبوووە پادەيەك لە کانی دڵەووە رقی لە گەل پوسی ئەبوووە کە وا ئیستا بۆتە قەرالیچەيان و لەسەر تەختی شایەتییان دانیشتوووە، بەدل ھەزی نەکرد پوسیا توشی شکست بێ و سەرانسەری ولاتی پووس لەژێر سەمی ولأغی سوارە (تیۆتۆن)ە دڵ رەقە داگیرکەرەکانا پیلشیتەووە، کە ئەمانە بە بەرەمامی شابانو ئەژمیڕین.

ئەوێ فیئکی بە گیانی قەرالیچە ئەگیان ئەووەبوو کە بەشیک لە دانیشتوانی فنلەندە -کە ئەو کاتە بە ھەریمیکی پوسیا دا ئەنرا- دەست بەرداری بەرزکردنەوێ ئالای پوسیا بوون، وە بە ھاوبەشی لەگەڵ لەشکری ئەلمانیا دا ھاتبوون لە پووی سوپای پوسیا ئەجەنگان.

قەرالیچە ئەوئەندە شپەزە و دەماراوی بوو چاوی بە کەسێک ھەلنەئەھات ئەگەر لە لایەنگرانی تەواوی ئەلمانیا نەبووایە، چونکە لەو باوەرپەدا بوو کە چارەنوسی بەستراوئەووە بە چارەنوسی مەسەلەي سەرکەوتنی

ئەلمانىاۋە ئا لەم جەنگەدا كە بەرپا بوۋە، بەۋەى سەر كەۋتنى غلىۋمى
دوۋەم لەۋانەيە تەختى حوكمپرانى قەيسەرى لە پوسىادا قايمتر بكا وە
بەزىنى ئەلمانىا بېيئە ھۆى لابرەنى پڙئىمە كۆنە پەرستەكانى ئەۋرۇپا.

لە راستىشا بىرۋاۋەپرى لەم لايەنەۋە راست و دروست بو،
راسپۇتېنىش كە خاۋەن زىرەكەيەكى خروسكى بو بەگورجى ئەم
بىرۋاۋەپرى ئەۋى گرتە ئەستۇ، بەۋەى ئەيزانى كە داۋىن پىسىكى ۋەك
خۆى كە نمونەى ناپاكي و بەر بەرەلا كىردن بو ھەرگىز ناڭى و ھەناسە نادا
لە پڙئىمىكى بۆگەن و ستمەگەرى دا نەبى، چونكە لە شوئىنك دا كە
نازادى ھەبى ئەم جۆرە كەسانە ناڭىن.

بەۋەى ئەلمانىا دەستىكى بالاي ھەبوۋ لە سىخورى دا (جاسوسى)
بگورجى بەكرى گىراۋەكانى ئەلمانىا خۆيان گەياندە لاي، بەۋەى پىشەكى
بىرۋاۋەپرى شاراۋەى راسپۇتېنىان دۆزىەۋە، كەۋتنە كەنە لەگەلىا بەنيازى
پراكىشئانى بەلای خۆيانا، بۆ كەلك ۋەرگرتن لە تواناۋ دەسەلاتى بى
سنورى لە كۆشكى قەيسەرىدا.

ئەلمانەكان پەشىمان نەبوۋن لە گرىندانى پەيوەندىان لەگەلىا بە
شيوەيەكى راستەخۆ، بەۋەى راسپۇتېن سودى گەۋرەى پى ئەگەياندن،
چونكە ئاگادار بوۋ لە ھەموۋ روداۋەكانى ناۋ كۆشكى قەيسەرى زۆر بە
ۋردى و خىرايى، بەجۆرى كە قەيسەر خۆى ئەۋەندە بە ۋردى كاروبارى
ناۋ كۆشكى نە ئەزانى.

راسپۇتېن بە گالئەيەكەۋە بە شابانوى وت:

- نىقى خۆى لە بەلای جەنگەرە گلاندوۋە لە رىزى فەرەنسىەكانا، ئەم
تېۋەگلاندنەى لە بى مىشكىەۋە ھاتوۋە، لە ئەنجامىشا سەرى خۆى و
ئىمە بەسەر يەكەۋە بە فەتارەت ئەدا.

ھەرۋەھا راسپۇتېن ھەموۋ تواناي خستېۋوۋە كار بۆ تەگەرە دروست

کردن له رېنگای سیاستی قهیسرا وه بۇ ھەرەس پېھنانی وتووێژەکانی سەرکەوتن له کۆپی شەپرا بەوھی لەبەردەم قهیسەر و دەست و پێوەندەکانیا ئەوپەری دلسۆزی بۇ روسیا ئەنواند لەدژی ئەلمانیا، له ھەمان کات دا تیئەکوۆشا بۇ دامەزراندنی لایەنگرەکانی له پلەو پایە بەرزەکان دا بەتایبەتی، لەناو سوپادا، لەسایە سەری ئەووه ھەموویان له ناپاک و بەرتیل خۆرەکان بوون بەتایبەتی ئەوانە کە پەيوەندی ناپاکیان لەتەک ئەلمانیا دا ھەبوو، واتە ئەوانە موچە سیخوپیان بە رېک و پێکی ھەرنەگرت له گەرمە جەنگ و له پوژانی ناشتیشا بەرامبەر بەو خزمەتانە کە بە فرمان ئەدرا بەسەر شانیا نا کە ئەبوايه جیبەجی ی بکەن. ئەگەرچی نە توانرا بوو ھەموو جینگە گرنگەکانی بدری بەوانە کە لە ئەزادی ئەلمانن یا ئەوانە ئەلمانیا ن خۆش ئەوی لەبارە ی زرنکاری (سیاسەت) و پۆشنیریانەو.

راسپوۆتین بە ھەموو توانای لەرادەبەدەر یەو، توانی له گەرمە جەنگدا ئەو ناپاکە (شتۆمەر) دامەزینی له پایە سەرۆک و ھەزیرانا، ئەم خۆفروۆشە له نزیکترین ھاوپیکانی بوو کە لەھەمان کات دا بەکرینگیراویکی ئەلمان بوو، وەزارەتی ناوخۆ-کە ھیلانە ی تابوری پینجەم بوو- بۇ برادەریکی تری پچری بوو، ئەویش ناپاک ی گەورە (بروۆتۆبۆیۆف) بوو ھەروەکو چۆن وەزارەتی جەنگیش بۇ (بیژی) گەورە ژەنرال (سووفیلۆف) داگیرکرد بوو.

کە ئەم سنی کوچکە یە بۇ راسپوۆتین سەری گرت، کە ئەم پایانە له بەرز ی دا ھیچ پایەکی تری میری نایانگاتی، دلی ئاوی خواردەو، بەوھی ئیتەر نھینەکانی نایەتە درکاندن، وە ھەتا دەربازبوونی روسیا له شکستی و له کارەساتی سەربازی دا لەوانە یە موەجیزە ی ئاسمانیش بەکەلکی نەیت... جگە لەمانە ئەلمانیا لەناو فرمانە گەورەکانی ناو کۆشکی قهیسەری دا

گه ئې پياوې دلسۆزى هه بوو كه به كرىگىراو نه بوون، وهك به پىزويهرى كۆشك (باپۆن فرىدرىكس) كه به لايه وه شوره يى بوو له زمانى ئەلمانى به ولوه زمانىكى تر به كارىينى بۆ گفتوگو ئەگرچى ئەمه دەمىك بوو جه نگىش بهرپابوو بوو.

ههروهها پاپۆنكەر (ينكردۆرف) و وهزىرى زانىارى گشتى (شفابناخ) كه به ناوبانگ بوو به پاپۆرت دانى ههفتانهى بۆ (به رلین) بهرپىك و پىكى. ههروهها (مكلنبورگ ستريلتن) كه جنسىيهى پووسى دهست كهوتبوو بهر له داگىرسانى جهنگ به ماوهيهكى زۆر كورت، دوور نيه هه له بهرئه مه بهسته واى كردبى چونكه پىشهكى زانىويه شهپ هه ئه گىرسى، به لام له كانى دلوه هه ئەلمان بوو.

جىگای سهرسوهرمانه كه چۆن ئەم ژماره گه ورهيه له لايه نگرانى ئەلمانىا، هىچ گومانى دهولته سویند خۆره كانى نه ورۆژان، ئەمهش ئەو راستى يه پوون ئەكاتوه كه سویندخۆران ناگادارى كاروبارى كۆشكى سویندخۆره پۆژه لاتىيه كه يان نه بوون.

پۆژنامه كان سهر بهست نه بوون له بهرئه وه پىر بوون له ههلمهت بردنه سهر ئەلمانىا ههتا ئەو پۆژنامانهى به زمانى فرنسىيش دهرئه چوون، بىگانه كان دهسىتيان به سهررا گرتبوون به هوى ئەوانهى نۆكەر و ئەلقه له گوئى ئەلمان بوون، كاتى كه شابانو ئەو هىرش و ههلمهتانهى ناو پۆژنامه كانى ئەخوینده وه، سارد ئەبووه وه و وهى بهرئه دا، به لام راسپۆتین به گالته وه ئەيدايه قاقای پىكه نین و ئەى وت:

– ئايا گه وجىتى خهلكى گه يشتۆته ئەو رادهيهى كه وا باوهپ بكن كه به سهر ئەلمان دا زال ئەبين؟!...

ئا ئەمه بوو حال و ئەحوالى له ناو كۆشكى قهرالى پوسا... به لام له ريزه كبانى گه لا ئەوهى ورتى له دم دهرچووايه به وهى سهركهوتن بۆ

ئەلمانىيا ئەبى، بەگورجى راپىچ ئەكرا و ئەخرايە بەندىخانەو، يا خۇپايى
تاوانبار ئەكرا بە سىخوپى بۇ ئەلمان و ئەكرا بە ناپاك و بەكرىگىراو ئەم
لەكانە بەھەر كەسىكەو، بنوسايە ئىتر پاكەنە دادى نەدەخوارد بەگورجى
دادگا مۇرى ناپاكى و گيانى ورەبەردان بە خەلكى ئەنا پىايا.

بەلام دەستە ناپاكەكان لە پىياوانى كۆشك، بۇ راپسوردن بەوپەرى
دەنيايەو، ئەچوون بۇ سەيرى ھىزى چەكدار ئەو كاتانەى لە
سەربازخانەكانەو ئەنيران بۇ كۆرى جەنگ.

سەربازە ساويلكەكان بە باوھرى تەواويانەو سەرودى سلاو
پىشكەشكردىيان بۇ قەيسەر ئەخويند كە بە بەردەمى كۆشكى زستانەدا
تى ئەپەرىن، لەگەل نەعەرتە كىشانىيانا بەم جۇرانەى خوارەو:

— ئەمەرىن ھەتا روسيا بژى ... ئەمەرىن لەپىناوى خاوا قەيسەر و
پوسىاي پىرۇزا ... تىكۆشانمان ھەتا مردنە!

راسپۇتىن بە ساويلكەى ئەم قۇچى قوربانىانە پىنەكەنى كە بۇ
سەرىپىن ئەبران بۇ كۆرى قەسابخانەى جەنگ كە ناپاكەكان و خوین
مژەكان سازيان كردووە بۇ سەمۆكايەتى خۇى.

لە كۆرى جەنگىكا كە سەربازەكان لە ھەموو شتىكىيان كەمە لە پىلاو و
سابونەو بەگەر ھەتا ئەگاتە نازووخە و بارووت..

لەراستى دا ئەگەر ژەنرال برۇسىلوڧ —سوپا سالارى گىشتى تەواوى
سوپاي روسى بوایە، ئەم ژەنرالە كە رادەى بلىمەتى لە ناپلىون كەمتر
نەبوو ئەگەر بەرەو ژورتر نەبووايە، ھەتا ئەمىش ھەرگىز لەتوانايا
نەدەبوو سەركەوتن مسۆگەر بكا بە سوپايەكەو ئەمە حال و ئەحوالى
بى..

ناپاكان و ناپاكى لەچوار لاو سوپا و ولاتى ئابلوقەدابوو، لەكۆرى
شەپەكان و لەپاشەلى سوپاوە، لە بارەگاكان و لەناو كۆشكى قەيسەريا

بەشىۋەيەكى پىك و پىك.

ھۆى درىژە كىتشانى شەرى پوسى بۇ دوو سالى رەبەق ئەگەرئىتەۋە بۇ سەر ئەم ھەمە چىزە ناپاكانە، كە بەسەدان ھەزار گەنبىيان بە خوت و خۇپايى دا بە گورگان خواردوو، بارى نالەبارى سوپا بە دەردى چوو بوو ھەرگىز نەئىتەۋانى خۇى بگرىتەۋە، ئىتر بەر بەرە لا بوو كە بزوتنەۋەى شۇر شگىپرى پەرەبسىنى بەبى كەند و كۇسپ.

با پۇما بسوتى

دەستى لاوان بەگرمى پوويان ئەكرە كۆپى جەنگ، خۇشەۋىستى نىشتمان ئاگرى كردبوۋە لە دل و دەروونيانا، خۇشەۋىستى قەيسەر و پوسىي پىرۇز، ھەتا چىنى بەرزى پوس لە چىن و توپژەكانى ترى مىللەت كەتر نەبوون لە پووى بەخشندەى و قورىانى دا ئەۋە بوو ئەۋانىش خۇىنى خۇيان بە ھەرزان ئەدا لەپىناۋى پاراستنى سەر بەستى نىشتمان و پاراستنى لە دەست درىژى دوژمن.

درىغ كە چىنى بەرز لە راستيا ھەموو چوونىەك نەبوون، ھىندىكىان كە لە نەژادا لە خانەۋادەكان بوون زۇر بەخشندەۋ ئامادەبوون بۇ خۇبەخت كردن، ھەر كاتى پىۋىستى ھاتە كايەۋە، بەلام ھىندىكى ترىان كە خۇيان بەم چىنەدا شۇر كردبوۋەۋە، نەك ھەر لەبەرئەۋەى لەۋانن يا ھاۋىپىيانن، نەخىر لەبەر ئەمانە نەبوو، بەلكو بەھىۋاى قۇستەۋەى دەرفەت بۇ سامان كۆكرەنەۋە، شارى مۇسكۇ و پترس بورگ جمەيان ئەھات بەم جانەۋەرانەى كە خۇيان لەم چىنە ھەئەسوو، سنگ بردنە پىشەرەيان لەپووى سامان و دارايىيەكەيانەۋە بوو، لە ژيان و رابوردن و لەۋەران بەۋلاۋە ھىچى تر لە دوو توپى مىشكىيانا جىنى نەبوو بوۋەۋە. لەبەرئەۋە ھىچ سەرمايەيەكى ترىان نەبوو لىنى بترسن ۋەك شەرەف يا نەرىت و

پەروشتى پياوانەى پېشىيان، كە بېيىتە ھاندەريان بۇ پاروۋەستانيان لەپروۋى دەست درېژى نارەوادا، بۇيە ئەم چىنە لەلايەكەۋە كوشندەى كۆمەل بون، چونكە نرخ و بايەخ و قەدرىان لەناو ھەژار و داماۋانا نەماۋو، ھەرەك چۆن پەپرەۋى بارى رەوشت بەرزى (دروژنانەى) خانەدانى خۇشيان نەدەكرد.

ئايا ئەمانە يارمەتەكىيان پېشكەش كرد لەو جەنگە رەشەدا كە ۋەك ئاش بە بەرداش لەش و ژيانى ھەزاران ھەزارى ورد و خاش ئەكرد، ئەمانە بۇ بەرزكردنەۋى گيانى مەعنەۋى كەوتبونە سەر گېرانى زەماۋەندى گەرم گەرم، بە نەزمىكى پەر لە خواردن و خواردنەۋە، ئەگەر كەسى بېز و قىزى خۇى لەو رەوشتە چەوتانەيان بەينايەتەۋە، بەگورجى گيانى نىشتمان پەرورەى ئەو بەسەزمانەيان لەكەدار ئەكرد و ئەكرا بە ترسنۆك و بەكرىگىراۋى دوژمن!

لەكاتىك دا بەسەدان ژن و كچۆلە پوويان ئەكردە كلىسەكانيان بۇ فرمىسك ھەلپشتن بۇ شەھىدەكانيان لە جلوبەرگى ئاۋدامان رەشيانا، بۇ ئەو كوپ و مېرد و برايانەيان كە لە ژيانيانا كۆلەكەى راگرتنى خىزانيان بون.

لەكاتىك دا گەلى ھەژار ئەينالان لەژېر بارى برسېتى و نەبوونيانا، بەۋەى نانى رەق و وشكىيان چىنگ نەئەكەوت كە بىخۇن، ئەمە لەكاتىكا پوختە و پالۋتەى چىن و تويژەكانى كۆمەل بەرەو كوشتارى سەر سنور ئەپرويشتن، ئا ئەم بۆگەنانە لە دەۋلەمەندى تازە پياكەوتوۋ لە گازىنۇ و چايخانە و چىشتخانە و تياترۇخانەكانا جىنگايان بۇ كەس نە ئەھىشتەۋە ھەموويان پەر ئەكردەۋە بە دانىشتن بۇ لەۋەرەن و رابواردن و بە زەماۋەند و بەزمى ژوورە تارىكەكانى تياترۇخانەكان، ھەموو سەرمايەيان بۇ لاف و گەزافى نىشتمان پەرورەىيان، بەتال كوردنى شوشە شەمپانياكان بوو، لە بەختى تەندروستى روسيا و سوپاي قەيسەرى پاىە بلىد كە پەيتا پەيتا فېران ئەكرد!

ئايا ئەمانە ئەبى بۇخۇيان بەرەنجىن؟ ۋە يا بۇ ئىمە ئەم ھەموو

سەرزەنەشتىيە يەن بىكەين؟ ئەمە لەكاتىكا پېشەنگى ئەم دەستانە پىاوانى لەوان پاىە بەرزترن لە كاروبارى دەولەتيا، ئا ئەو سەرۆك وەزيران (شتۆمەر) كە هېشتا دلى بۇ نەژادى نەمساوى خۇى لى ئەدا، وە درىقى نەكردووه و ناكە لە پېشخزمەتى بۇ ئەلمانىەكان كە لەتەك نەمسەدا بە گز پوسىادا چووہ. ئا ئەوہش وەزىرى جەنگ ژەنرال (سۇخەلینوف) كە بە دزى و تالان ھاتۆتە وىزەى داراىى ھىزى چەكدار و ئازوخەكەى، ئەمەشيان وەزىرى دەولەت (زەسفىتەش) كە بەدزى و ئاشكرا تالانى سەر پۆتەلاكى بودجەى تەموين و باربۇ و يارمەتى دانى ھەژاران ئەكا، ئەمىش وەزىرى ناوخۇ (برۇتۆبۇف) كە خۇى پف داوہ بە راست و چەپا پارە و دراو خەرج ئەكا لەو پارە زىرانەى كە بە بەرتىل دەسى ئەكەوئى، يا بە رىگەيەكى لە بەرتىل خراپتر ئەویش رىگەى خزمەت گوزارى دوزمن، رىگەى سىخوپى.

ھاوبەشى گەرە بۇ ئەو بەرتىلانەى وەزىرى ناوخۇ وەرى ئەگرت، لالە راسپۇتەن بوو كە ئىستا بەرگى قەشەيەتى فرى ئەدا و بەرگى پاك و تەمىز لەبەرئەكا، ھەتا بەناسانى تىكەل بى بە ھاتوچۆكەرانى (كەبارىيەكان) و شوين سەماكردەنەكان، ھەتا سەرنجى كەس بۇخۇى رانەكىشى و ھەرا نەكەوئتەوہ.

ئەوترا كە ئەچوو بۇ ئەو گەرماوانەى كە ئابرووى تيا پاىە مال ئەكرا، بىگومان ئەمە درۆيە چونكە راسپۇتەن نەدەچووہ گەرماوہكان ئەگەر ژوانى نەبووايە لەگەل دۆستىك لە دۆستەكانى يا (ژنىك لە ژنە گيانى) يەكانى لەوانەى ناوئىرىست پوو بكاتە مائەكانيان.. چونكە گەرماوہكانى روسيا شوينى سەربەخۇ بوون وەك گەرماوہ توركىيەكانى پۆژھەلات كە بە سوكى دەنگيان داوہتەوہ و ناويان زپاوہ، كە بۇ خۇشتن بەكار نەئەھىنران، بەلكو بەتايبەتى بۇ لەش فرۇشتن و داوئىن پىسى تەرخان كرابوون.

لەبەرئەوہ سوورين لەسەر ئەوہى كە راسپۇتەن ھەر وەك جارى جارانى دوورە لە چوونە گەرماو بەنيازى خۇشتن، ئەو گوپرانەى كە بەسەريا ھاتبى

هەر ئهوهیه که ئیستا کراسیکی ئاوریشمی رهنگ کال له بهر ئهکا لهگهڵ دوولنگهیهکی شینی ورشه دارا، ههروهها جوتی پیلادویش له پێ ئهکا له چهرمی گرانبه های بریقه دار دروست کراوه.

وا له میشکیا جیگیر بوو بوو که ئا بهم بهرگه تازهیهوه پتر ئهو ژنانه ئهروژینی و رایان ئهکیشنی که هاتوچۆی ئهو شوینه پیشکوتوانه ئهکن، که لهش و لاری وهک لاولویان بیگومان خووشی ئهدهن به ههست، که ئهچوه ئهو شوین و چیشتخانانه ههیشه زهردهخه نهیهکی پان لا لغاوهی دهسی ئهگه یانه بنا گوئی، قۆلی ئهکرد به قۆلی قسه ره وای سه رانسهری هه موو ولاتی روسیا و حاکی عورفی گشتی و وهزیری ناوخو (بروتوبوبوف) نوکهر و هاوبهشی دزی و بیژتی.

که (بروتوبوبوف) سه رخوش ئه بوو دهستی ئهکرد به وپینه و چهنجهی بو ئهو سه ربازانه دریز ئهکرد که میردی ئهو ژنانه که به جووته هاتوونه ته ویزه یان ئابروویان پایه مال ئهکن به منجه منجهه ئهی وت:

- ئه بی چی بلین که گه رانهوه؟

راسپوتین به خووشی و تیتاییهوه سیخورمهیهکی ئهکیشا به سه ر سنکیا و ئهی وت:

- برا گیان هیچ مه ترسه هیچ کامیکیان ناگه رینهوه!

پاشان چه پلهیهکی لیندها و داوای شوشه یهک (شه پانیا) ی تری ئهکرد ههتا به جووته فری کهن له بهختی ئهوانه ی نهچن و ناگه رینهوه!

ههیشه راسپوتین ئهگه را به داوای گوپینی له وه رگای خووشی و رابواردنیا، که له له وه رگای چلیسی و په رینی پترس بورگ بیزار ئه بوو، پوو ی ئه کرده له وه رگای چلیسی له موسکو، به وه ی دوور که وتنه وه ی میرد و باوک و برای ئافره تان هلی راوکردن و له وه رانی بو سوک و ئاساتر ئهکردن... نهک هه ر له بهر ئه وه ی که کهس نیه لیی بترسن و بهس به لکو دوور که وتنه وه ی پیاوه کان له ژنهکانیان، ئافره تهکانی ده ماراوی و توپه و تپو ئهکرد، که بهمه

زووتر ئەكەوتنە ژۆر هیزى كارىگەرى شاراۋەيەو بەھۆى حال وئەحوالى
جەنگەوہ كە ھوآلەكانى مېشك ئەشلەقېتى و بەربەرەكانى و خۆبەدەستەوہ
نەدانى ئافرەتان لاواز و بى هيز ئەكا .

بەلام ئەم جانەوہرە دېرندەيە پلەى خۆشى و كامەرانى ھەتا ئەھات بەرزتر
ئەبووہوہ كە ھەستى ئەكرد مېردى نېچىرەكەى لەسەر كوشتارە يا برىندارە
لەسەرە مەرگ و گيانەلادايە، ئا لەو ھەناسەيەدا كە نېچىرەكەى بە دەستى
خۆى فېرى ئەداتە باوہشىيەوہ .

راسپۆتىن واى لېھاتبوو ھېندە پەروشى داپۆشىنى ھەوالى رابواردن و
راوكرندە تازەكانى نەبوو كە ھەر پۆژە نېچىرېكى نوئى كەمەندكىش ئەكرد،
ئەوہبوو پېشان بەخوئاس و داوین پاك ناوى دەركردبوو، بەلام ئىستا
دەربەست بە داپۆشىن نيە، بەلكۆ خۆى قسەى لىئەكا و بلاوى ئەكاتەوہ بۆ
پروپاگەندە لەرووى لەخۆبايى بوون و غوبابىيەوہ .

ئەم رېنگە تازەيەى خستى يە ناو كەندىكى گەورەوہ، لەناو خەلكدا دەنگى
دايەوہ كەوا نازدارىك كە ژنى ئەفسەرىكى گەنجە لە ھيزى سوارەدا، ئەو ژنە
بەناوبانگ بوو بەوہى زۆر مېردەكەى خۆى خۆش ئەوئ، لەھەمان كاتيشا
بەناوبانگ بوو بە داوین پاك، بەلام دوورو نزيك بەوہيان زانى كە راسپۆتىن
راوى كردوہ ھەموو پۆژىك كاتژمېرىكى تەواو لەگەلئا رانەبوئى، ئەم
ھەوالە بەرگوئى مېردەكەى كەوتەوہ، بە كوتوپرى لە كۆپى جەنگا
گەرايەوہ، لە تۆرەبوونا ئەكولآ، خواو راستان كردى لوتى بوو بە لوتى
راسپۆتىنەوہ لە مائەكەى خويانا، لاوہ ئەفسەرەكە ھەلمەتى بردە سەر
راسپۆتىن بە چەقۇيەكى دوو دەمەوہ لەو كاتەدا كە راسپۆتىن پەلەقارژى
سواربوونى گالىسكەكەيى ئەكرد .

سەير ئەوہيە راسپۆتىن ھېچ نەشلەژا و تىك نەچوو، لە برىتى خۆ
شلەژاندن چاۋەكانى بېرىيە چاۋى دوژمنەكەى و بۆ چەند ھەناسەيەك بە
ھيزى موگناتىسى چاۋەكانى ئەفسەرەى دەم و دەست خەو لىخست

بەجۆرىك تۈنلەي تىيەنما دەستە بە چەقۇكەي بەرزكاتەو، لەشى نىشتە سەر
ئەرق دەردان و چاۋەكانى نىشتە سەريەك.

لېرەدا راسپۇتېن كېشاي بە دەستيا چەقۇكەي لەدەست بەرېوۋە،
راسپۇتېن شەقىكى لە چەقۇكە ھەندا و پاشان سواری گالىسكەكەي بو،
سوك و باريك ۋەك بەرزەكى بانان بۇي دەرچو.

بەگورجى ئەم موعجىزە تازەيەي لەناو خەلكا بلابوۋە، واى لېھات كە
خاۋەن ژنەكان ئەبى خۇيان لە راسپۇتېن لادەن، ئەمە لەكاتىكا ژنان بە گەرمت
لە چاران دەورو خولى ئەم ناپاكەيان ئەدا، كەس پېيى نەئەوېرا بەۋەي
توانايەكى لە رادەبەدەرى ھەبو، ئىتر پتر ماۋەي بۇ چۆل بو بە ئارەزۋى
دلى خۇي ئابروۋى خەلكى پايە مال بكا بەبى لېپرسىنەۋ!

ئىتر كەس نەئەوېرا شان بەدا لە شانى ئەم نەگريسە، ھەتا واى لېھات
پەردەي لەسەر دەست درېژى بۇ سەر ئافرەتان لەخۇي دامالى، تواناي
گەيشتېوۋە ئەم رادەيەي لەۋە بچى كە مافىكى باۋەر پىكراۋە لە ھەمو
خەلكى مۇسكۆۋە...

ھەتا واى لېھات كە راسپۇتېن خۇشى بېتە سەر ئەم باۋەرە كە ئەم مافە
شتىكى رەۋايە بۇ شان و شەۋكەتى خۇي، بۇيە بەشتىكى سىروشتى ئەھاتە
بەرچاۋ، بەجۇزى ھەتا حاشا كەردن و خۇ لىل كەردنى بەتاۋان و ھەلە دائەنا،
بە وینەي خەم لىخەر لايەي خەم بۇخۇي بكا يا ھەل خەلەتېنەر بى و
خۇي لە خىشتە بەرېت.

حەسەر مەيدان

لەگەل ئەم بازار شىۋاۋايەشا ديسان روسيا بەتال نەبو لە پىۋايىكى وا
بۇيرى شان بەدا لە شانى راسپۇتېن و لەپروۋى دەسلەتيا بوەستى، ئەمەش
گراندۇق (نىكۇلا نىكۇلاڧىتس) بو كە ھەمو تواناي خۇي خىستېوۋە كار بۇ
پزگار كەردنى ۋلات لەم نەخۇشى تىراۋىيە كە خەرىك بو تەشەنەي ئەكەرد، لە
ھەمو سوچ و قوربىنىكا و خەرىك بو كۆمەل بەرە ھەرەس بەردن بەرى.

گراندوق لەم کاتەدا لەتەك لیژنەى ئەرکانى جەنگى سوپادابوو، گورج و گۆلى پیاوانەى جیگای ریز لیگرتنى هەموو دلسۆزان بوو، دەستیكى بالای هەبوو لە لە پزگارکردنى سوپا لە گەلى دژوار و تەنگ و چەلەمەى پرمەترسى دا، بۆیە سیخوڕەکانى ئەلمان بەچاکیان زانى سنوریک بۆ وریایى و گورج و گۆلى ئەو پیاووە دابننن، بریاریان دا راسپۆتین بننن بۆلای بەلکو بتوانى ئەم تەلیسمە بشکینن.

سەر لە بەیانیهکیان سەرۆک سیخوڕەکانى ئەلمان لە پترس بورگ خۆى گەیانده بارهگای (پیاوی پیرۆز) لە شەقامى (جۆرۆکوفیا) لەدواى چاک و چۆنى لە یەکتەرکردن یەکن دەردوو بەبى پيشهكى بە راسپۆتینى وت:

– وا ئەزانم چاکهیهكى گەورە ئەکەى، ئەگەر خۆت بگهیهنیتە بارهگای سەرکردایهتى جەنگ لە کۆپى شەپرا...

– مەبەست لە چوونم چىیه و سەبارەت بەچى یە ئەم چوونەم؟

– هەتا ژەنرال (نيكولا نيكولاڤيتش) بخهیتە سەر رینگای قایل بوون بە گریدانى ناشتى دوو قۆلى لەنیوان روسیا و ئەلمانیا دا.

– ئایا ئەمە پێویستە؟ وە لەو باوەڕەداى كە ناشتى دوو قۆلى كارو كردهويهكى پەسەنده؟

گەورەى سیخوڕەکانى ئەلمان لە نیاز و مەبەستى قەشەى نەگريس تیگەيشت، بۆیە كیشای بەسەر شانیا، پاشان چەكىكى پارەى بە پارەیهكى یەجگار زۆر خستە ناو قولى مشتیهوه. ئەم بەلگەیه كارى خۆى كرد لەدل و دەروونى (پیاوی پیرۆز) بۆیە بریارى دا كە یەكەندەردوو بکەوێتە خۆى وە هەر بەو شەوه خۆى بگهینیتە بارهگای سەرکردایهتى جەنگ.

دیاره راسپۆتین هەموو كەرەسە و پێویستى یهكى تەواوى رینگەى پى بوو، هەتا هیچ كەسێك نەتوانى قەدەغەى رینگای لیبكا بۆ گەپان بە ناوچە قەدەغە كراوهکانى كۆپى جەنگ دا راسپۆتین بەبى ماندوو بوون گەيشته بارهگای سەرکده گراندوق نيكولا بەوپهرى ریزلیگرتنەوه، كە گەيشته لای

گراندوق به پوويهكى خوش و گهشهوه چاك و چوئى لهگهئدا كرد و پاش
دانيشتن راسپوتين كهوته دهست ههئ گئوئفتن و پئى وت:

- هاتووم پئيت رابگهيه نم كه مەريەم هاتۆته خەوم سئ پۆژ لەمەوبەر!

له وهلاما گراندوق خوئى سەراسيمه كردوو وتى:

- ئەرى بەراسته؟ ئەمە شتئكى گرنگه! بيگومان!

- كهوا بوو گويم ليگره هەتا بزاني چى پيا رابگهياندووم، مەريەم پاي

سپاردووم:

پرو به ژهنرال (گراندوق نيكولا) بلئ كه ئەمەوئ تئكهوئ به قايل كردنى

قەرئالى كوڤه مامى بو هەلسان به ئەركى پئيكهينانى بەستن و گرئدانى

پهيمانئكى ناشتى دوو قوئى لهگهئ غليووم به زووترين كات!

هاوارئكى سەراسامى له گراندوق نيكولاوه بەرزبووهوه:

- بەخوا سەيره! ئەمە پياو سەراسيمه ئەكا!

پاشان ئەمە خوئى خسته بارئكى ترهوه بەوهى خوئى له راسپوتين نزىك

خستهوه و چرپانى به گوئيا و پئى وت:

- منيش نهئنيهكى گرنگم ههيه ئەمەوئ پئيتى بلئيم: وهك وتان ئئوه

(مەريەمى عەزراتان) پئيش سئ رو ژ ديوه، ئايا ئەمە وا نئيه؟

- بەئى بەر لەسئ پۆژ...

- سەير ئەويه كه مەريەمى عەزرا هاتۆته خەوى منيش، بەلام دوئئى

شەو، ئايا ئەزاني چى پئى وتووم؟

قەشه داچئەكى و بەسەر سوڤمانهوه وتى:

- نهخيئر .... نازانم.

- ئەوه پئى وتووم هەرگيز به بئرى هئچ كەسئكا نايەت لەبەر سەيرى..

- ئەرى ئەبئ چى بئى؟

- دەسا هانئ ئەوهى مەريەمى عەزرا دوئئى شەو پئى وتووم:

مەريەم وتى باش گويم ئى بگره ئەى نيكولا نيكولا فئيتش، من مەريەم، من

قسەت لەگەڵ ئەكەم، باش گویم بۆ شل كە، پاش ئەمە وتی: بەیانی ئەو دەست بڕە زۆلە راسپۆتین خۆی ئەگەینیتە لای تۆ، ئەو نەگرسەى كە زمان لە رەهەبەنى ئەدا، كە رەهەبەنى دوورە لەو، وا پێت ئەلیم كە گەشتە لات حەسیرمەیدانیكى باشى بكە، بەناوى منەو، هەتا كلینچكەى دائەپەنمینی!

كە راسپۆتین گوئی لەم پلارانه بوو لە دەمی گراندۆق وەك گوللە دەر ئەپەپێ وەك گا بۆرانی:

- نای ئەو تۆ چى ئەلئى؟

گراندۆق چاوەكانى بڕیە دوو چاوى راسپۆتین، بەبێ شلەژان پێى وت:

- ئەگەر لە قسەكانم تى نەگەشتووى وا ناچارم قسەى مەریەمى عەزرا نەشكێنم، چى پێ وتووم بە كردهووە جیبەجێى بكەم ئەى باوكى گەورە و پێمۆزم!

پاشان گراندۆق قسەكانى خۆى كرده راست و چاپوكانەو هاتە وێزەى راسپۆتین، بەجۆرى راسپۆتین بە پەلە پرۆزە لە چنگى قوتاربوو!!

لەگەڵ ئەمەشا، هەموو شتێك لەم خالەدا نەكوژایەو، بەلكو پۆژى ئایندە راسپۆتین خۆى گەیانده قەیسەر، وەك كوونەبوو كەوتە قراندىن، بەوہى كارەساتى گەورە بەسەر خانەوادەى قەیسەرى و تەخت و تاراجيانا پووئەدا، خو ئەگەر پارانەووە پشتگیری ئەم نەبووايە لەمێژبوو رەچەلەكيان بپابوووە، ئیتر لەسەر ئەم كەلەك و كوئكەى خۆى پۆیشت هەتا قەیسەرى خستە سەر باوەرکردن بەو دۆر و دەلەسانەى هەلى رشت لەبەردەمیا، سویند و پەیمانەكەى خستەوہ یاد قەیسەر بەنیاى ئەوہى هەموو داخوازییەكانى بۆ بەینیتە دى، كە لەسەروو هەموو داخوازییەكانى یەوہ دوورخستەوہى گراندۆق نيكۆلا نيكۆلا فیتش بوو، بەشیوہیەكى دەست بەسەرى بۆ چياكانى قەوقاس.

بەم جۆرە ئەلمانەكان رازى كران بە دوورخستەوہى گراندۆق لە بارەگای سەركردايەتىدا، وە بەمەش راسپۆتین پارەى ئەو ناپاكىیە گەورەيەى

وهرگرت و وهگ گهزۆ مازوو ههلی لوشی!

ئهم گراندۆقه دلسۆزترین پراویژكهری سوپایی زنگكاری (سیاسی) قهیسهر بوو، ههر وهك چۆن گهورهترین كۆسپ بوو لهپینگای گریڤدانی پهیمانی ئاشتی له نیوان روسیا و ئەلمانیا دا به دوو قۆلی.

سهركێشی

بهم رهنگه راسپۆتین وا خۆی هاته پیش چاو كه یهكه پیاوی سهرانسهری روسیایه، وه كهس نیه بویرئێ شان بدا لهشانی و ببی به كۆسپ لهپرووی رهوشتی چلیسی تایبتهتی و پابواردنیا وه لهبارهی گهمه بازییه سیاسییهكانا بهم و بهو كه لهبهر زۆری له میشكیا جیگایان نابیتهوه..

ئوهتا توانی كۆپه مامی قهیسهر توپ ههڵدا به دوورخستنهوه، بوچی؟، چونكه كۆسپه لهپینگهی سهرپێ گرتنی ئارهزوی ناپاکی ئاشكرای ئهوا، ههر ئهم باوهره كویرانهیه بوو بووه هۆی خستنهوهی ستهمكاری و تیکچوونی شیرازهی سنوركێشانی ههئسهنگاندنی حال و ئهحوالی ولات.

شهوی له شهوان كه لهبهر سهرخۆشی لای لهموو ئهكرد له یهكئ له ئاههنگه شهوییهكانا له شوینیک له شوین سهماگردنه گشتییهكانا، به لوت بهرزیهكهوه به ههموو دهنگییهوه ئهی قیران و ئهی وت:

- له قهیسهر بههیزتر و دهست پۆیشتوو ترم له ههموو سهریکهوه، ئهمه شتیکی پر مهترسی ئهوتۆ نهبوو كه راسپۆتین نهویرئێ دهری برئ، چونكه ئهمه خۆی بوو بووه راستییهکی ئهوتۆ ههموو لایهك سهلماندبوویان، لهوه ئهچوو كه به شیوهیهکی رهسمی بریاری لهسهر درابئ، بهلام راسپۆتین لهم سنورهش تیپهپری كردبوو، بهلكو بهئاشكرا خۆی ههئنهكێشا به ناپاکی و گزی له نیشتمان و پیلان نانهوه لهدرئ، دابوو به قاقای پیکه نین وهك نهخۆش ئهیبزپكان و ئهم قسانهیی ههڵ ئهپرشت:

- ئهو گیانلهبهره خواناسانه! مهبهستی له قهیسهر و شابانو بوو! ئیتیر.

راسپۆتین بەجۆری شۆلی لی هەلکیشا بوو، بەوردی لە چۆنییەتی کردەوه ناپاکییەکانی خۆی ئەدوا بەجۆری بە ئاسانی هەموو شتیکی لەسەر ئەبوو ماڵ.

بۆیە بۆ پۆژی ئاینده که سەرخۆشی بەری دا و هەلەوهری دوینیی بیرکەوتەوه، یا برادرهکانی ئەوانەى لهگه‌ئیا بوون بهیادیان هینایهوه، که هەموویان چهپه‌سابوون به‌وهی لهوانه‌یه ئەوانیش لهگه‌ئیا سه‌ریان تیاچیی به‌وهی هاوبه‌شی ئەون، هه‌روه‌ها راسپۆتینیان ناگادار کرد که هه‌ر قسه‌یه‌کی له‌ده‌م ده‌رپه‌ریوه به‌ تۆمارکراوی به‌رزکراوه‌تەوه بۆ به‌رزترین پایه‌ی ده‌وله‌تی...

شتیکی سروشتی یه‌ که ده‌سته‌ی گران‌دۆقه‌کان واته‌ ئەمیره‌کانی خانه‌واده‌ی قه‌یسه‌ری که ته‌واو بیزار بوو بوون لیی، یه‌که‌م له‌به‌ر ناپاک‌ی راسپۆتین و داوین پیسی و ده‌سه‌لاتی بۆگه‌نی به‌سه‌ر ولات و ده‌وله‌تا وه دووم هه‌ر ئەو نه‌گه‌رسه‌ش بووبوو به‌هۆی دوورخستنه‌وه‌ی کورپی مامیان گران‌دۆق (نیکۆلا نیکۆلافیتش) له‌به‌رئەوه به‌ وردی خستبوویانه ژێر چاودیرییه‌وه.

ده‌ست کهوتنی ئەم چه‌نه‌بازی‌یه‌ی راسپۆتین بۆ ئەوان شتیکی گه‌رنگ و گه‌وره‌ بوو که نه‌ئه‌گه‌ونجا ئەم ده‌رفه‌ته‌ له‌چنگ ده‌ن.

بۆیە به‌یانی به‌گورجی چوونه‌ دیده‌نی قه‌یسه‌ر - که کورپه‌ مامیانه - ئەو راپۆرته‌ پڕ مه‌ترسیه‌یان پیشکەش کرد، داوایان له‌ قه‌رال کرد که ده‌ست و بردی بنوینئ به‌رامبه‌ری، نیکۆلای دووم ... دۆش داما له‌به‌رده‌م ده‌سه‌لاتی چه‌سپاوی راسپۆتینا به‌سه‌ر خۆی و شابانودا ئەوه‌تا ئەو تاوانه‌ راست و دروستانه‌ی به‌ ده‌یان به‌لگه‌ی له‌سه‌ر کۆبۆته‌وه، که چی ناتوانی هه‌لوێستییکی ریک و ره‌وان بگرئ له‌ تاوانا کهوته‌ منجه‌ منج و وتی:

- به‌خوا ئەوه‌ی راست بئ من هه‌تا به‌رده‌می خۆم به‌دی ناکه‌م و نازانم باوه‌ر به‌کئ بکه‌م و پشت به‌کئ به‌هستم، متمانهم به‌ هه‌ر که‌سه‌ی کرد لیم بوو

بەماری كوشنده، ئاي كە چەند مەزگىلىكى بەدبەختم.

چىچ و لۇچى چىچو چاوى واي نەنگەيان كە ئەيەويت گورج و گۆلىيەك
بنوئىنى بەلكو بە كوپە مامەكانى وت:

- سوپاسىكى بىي پايانتان ئەكەم بە دەربەست هاتنتان و گەردن
كەچىتان بووم، هېچ گومانىكم بە دىسۆزى و نىشتمان پەروەرىتان نىه،
ئەوھى و تان بەگرنكى سەيرى ئەكەم... بەباشى بىرى لى ئەكەمەو، خوا يار
بىي ھەموو شتىك بەدلى ئىوھ ئەبى...

پاشان دەستى كوپە مامەكانى يەكە بە يەكە گوشى و بەرئى كىردن! كە
سەرى لە مال و منائىدا ھەموويان وەك بەپوو بەپوويا تەقىنەو، بۆيە
بىرىرى دا ھەتا زووھ پووبكاتە كۆپى جەنگ، بەر لەوھى بىرىرىك لەسەر ئەم
كەين و بەين و پووداوە گرنگە بدا، پەلەقاژەي ئەوھى بوو پەژارەي خۆي لە
زەرىيەي پەشا نوقم بكا.

بودەلەيى خۆي لەناو مالدا داپۆشى بوو بە پىچىنى سەركەوتن لە گەرووى
بەزىن و ھەلھاتنا.

لە ھەمان كاتا گەورەي كەنيزەكەكان (ئانا) بەتەواوى ئەو وتوويژەي لە
دەدەنى گراندىقەكانا لەگەل قەيسەرا پووى دابوو بە راسپۆتىنى راگەياندا، بە
ئەنجامەكەي راسپۆتىن دل ئاسوودە بوو، بەلام دەستەي گراندىقەكان بەمە دا
نەسەكان، بەلكو ئەم كارەساتە پووداوەيان لەناو خەلكا بلاوكردەو، بەمە
دوژمنە بق ئەستوورەكانى راسپۆتىن راست بوونەوھ لەگەل دوژمنە
تايبەتەكانيان كە بىرتى بوون لەم خاوەن ژنانەي بە ئاشكرا دەست دىرئى
كردبووھ سەر ئابرووى ژنەكانيان، بىرىرى پىشتگىرى ئەو ھەلمەتەيان دا كە
ئەكرى بۆ سەر راسپۆتىن، بەنيازى لەناوبردنى ھەتا ئەگەر بە كوشتنىش بىي
لە چەقى پىنگەدا.

راسپۆتىن ھەستى بەم بزوتنەوھەيە كرد كە لەدژى ساز ئەكرى، واي بەچاك
زانى بۆ ماوھەيەك خۆي بشارتەوھ و لەبەرچاوەمىنى، بەوھ دلى خۆي

ئەدايەتتە گەلى پوس نوزە درىژنن و بەگورجى كارەساتى وا گەورە توور
ئەداتتە لاو، ھەر بەھەى لىيان گەپى ھەتا گەرداۋ دائەمركىتتەھ.

كە راسپوتىن ئەم بېرىارەى دا، چوو دىدەنى لە شابانو كرد و پىنى وت:
- وا ئىستا بەجىت ئەھىلم و ئەگەرئەھە سەر گوشەگىرى خۆم لە
دېرەكەما لە سىبىريا، چونكە دەست بەردارم بووى، ھەك نىچىر فرىت دامە
بەردەمى دوژمنەكانم، ۋە نەتوورا لە پوويانا راۋەستى و بەربەرەكانىيان
بەكەى، ۋە سنورىك بۇ ئەو درۆۋ دەلەسانەيان دابنىيت كە بە خوت و خۇپايى
لەكەداريان كردم، دە بخۆ دەى با ئىتر خۆت و كورەكەت ھەر تلاوتلتان بى،
لەمەولا خۆم ماندوو ناكەمبۇ خزمەتتان، لە كونجىكى دېرەكەما بسەرەوم
چاكتە.

شابانوى گەورەو گران خۆى دا بەسەر پىلاۋەكانى راسپوتىنا و وتى:
- لىت ئەپارپەمەھە ئەى باوكى پىرۆز ... بەجىمان مەيەلە، پەيمانەت
ئەدەمى كە ھەموو توانام بەخت ئەكەم لەگەل (نىقى) ھەتا ئەو دوژمنە سەر
بىژوانە بە گەورەترىن سزا بەگەينى!

راسپوتىن بە منجە منجىكەۋە وتى:

- ھەتا گراندۇقەكانى كورە مامىشى؟

ئىتر راسپوتىن جارىكى تر بە پەستىيەكەۋە وتى:

- ئافرەتەكە! دوژمنايەتى خەلكى لەگەلما گەيشتۆتە راۋەيەك ھەتا لەناو
خانەۋادەكەتانا راۋەدووم ئەننن، ھىچ دەرمانىك نىە چارى ئەم دەردە بكا،
بۇيە لە بىريارم پاشگەز نابمەھ.

شابانو چاۋە فرمىسكاۋىيەكانى لى بەرزكردەۋەو وتى:

- ئەى كورەكەم!؟

- كورەكەشت نەخۆشىيەكەى تواو زىفى لى ئەسىنن.

پاشان پشتى تىكردو پىنى پىۋەنا بى ئەۋەى بەزەيى بە گىرانيا بىتتەھ.

لەراستىا راسپوتىن ناحەقى نەبوو چونكە ئەيزانى كە جىنشىن بەرەو

پەرىشانى ئەچى، بەر لە دەرچوونى لە پىترس بورگ دەستى كىرد بە نوقلانى
لىدان لەبارەى حال و ئەحوالى ولاتەو بەھۆى تەنگوچەئەمەى ئابورىيەو،
چونكە ئاگادارى بازار شىۋاۋى بوو كە بە چ رادەيە ئابورى ولات ھەرەسى
ھىنارە، ئەويش بەھۆى پەيوەندى لەگەل سىخوڤەكانى ئەلمانا.

نوقلانى راسپوتىن ھەموى ھاتە دى، نەخۇشى بەتەواۋى جىنشىنى
پەرىشان كىرد، ھەتا قەيسەر ناچار بوو بگەپتەو سەر ئەوۋى كە راسپوتىن
پىاۋىكى پىرۆزە، بەھۆى واى گومان ئەبرد كە بۇيە جىنشىن پەرىشانە چونكە
تورپەو لە جىنشىن دووركەوتتەو. لەوانەشە قەيسەر لەو باوۋەردا بوۋى
كە ئەبى پىاۋ چاك چاۋپوشىيان لىبكرى وە بۇيان ئەلوئى ئابروۋى خەلكى
پايەمال بكن بەبى ئەوۋى سزا بدرىن!

ئايا ئەگونجى خوا بەيەك چاۋ سەيرى ئەوليا و سەرتاپاى خەلكى تر بكا؟!
ئەمە جگە لەوۋى شابانو ھەمىشە دەنوكى لەسەر قەپال بوو، بەھۆى دلى
پىاۋى پىرۆزى رانەگرتوۋە، بۇيە خوا قىنى گرتوۋە لە بئەمالەى قەيسەرى
روسيا و سويا و گەلەكەشى، چونكە نەيان توانيوە رىز لە پىاۋى پىرۆز بگرن
و تۆلەى بۇ بسىنن لەوانەى دەست درىزىيان كىردە سەرى انا بەم جۆرە
قەيسەر لەئاست ئەم گىژەئۆكەيەدا بەناچارى نوشتايەو، كە ئەبوايە بە
پىچەوانە پەيمانى خۇى بىردايەتە سەر و بەھاتايە زەبىرۆزەند بنوئىنى لەپروۋى
دورمىنەكانى راسپوتىنا كەچى چوۋە سنورى بۇ دەسەلاتى راسپوتىن
كىشاۋە، ھەتا خەلكى كەوتنە سەر ئەو باوۋەردى كە دوورخستەنەوۋى
راسپوتىن نىشانەيەكى سەرەتايە بۇ پاك كىردنەوۋى دەست و دايەرەكەى،
كەچى لەناكاۋ ئەوانەى كەوتنە ژىر بەرداشى سزاي توند و تىزەوۋە كە
بەرھەلىستى راسپوتىنەيان ئەكرد، راسپوتىنەىش لەو ناۋەدا ەك بەرزەكى
بانان بۇى دەرىپەرى.

قەيسەر لەتەك شابانودا كەوتنە ھەلەكە سەما، كەوتنە ناردنى بروسكە
بەدوايا، تىكاي گەپانەويان لى ئەكرد بۇ كۆشكى زستانە، بەوپەرى رىز و

سەربەستى يەوہ.

ھەموو ھەول و تەلاشى بىنەمالەى قەيسەرى لە تەك قەيسەرا چاوى
نوساوى قەيسەرى نەكردەوہ.

بەوہى قەيسەر خۆى كويز و كەر و لال كرددبوو، نزيكترين خزمەكانى خۆى
ئەگۆپيەوہ لە پيئاوى گەرانبەوہى راسپۆتينا، چونكە باوہرى وابوو ژيانى
جىنشين بەستراوہتەوہ بە قايل بوونى ئەو نەگريسەوہ.

پوژ بەپوژ نوسىنى پەيام و نامە و بروسكەى قەيسەر بۆ راسپۆتین
شيۆەى پارانبەوہى پتر ئەبوو، ھەتا گەيشتە سنورى گەردن كەچى لەئاستيا،
ئەوہتا قەيسەرى ھەموو روسيا لەبەردەم راسپۆتينا وەك كۆيلەيەكى گەردن
كەچى بەردەمى خوايە.

راسپۆتین خۆى بەناز ئەفرۆشت، بە تيتاىيەوہ خۆى زوير كرددبوو، بە
ئارەزووى دلى خۆى زۆر بە ئاسودەيى ژيانى ئەبەردەسر.

بەشيۆەيەكى ئاشكرائى ئەوتۆ پىر كيشى و تەراتينى پەرىنى لەناو ئەو
ئافرەتە رەبەنانەدا ئەگيژا كە ژنە گيانىيەكانى خۆى بوون، كە ئەو
ھەلسوكەوتەى ئەو بە ھەستى كەسا نايت، وە كەس نەيتوانيوہ ئەوہندە بى
شەرم بى.

پاشان ھەرچۆنى بوو خوسا و دلى نەرم بوو كە ولامى تەككانى قەيسەر
بداتەوہ بە گەرانبەوہى راستەوخۆى بۆ كۆشكى قەيسەرى، ھەر بە گەيشتنى
بە كۆشك و چوونى بۆ سەر جيگاي جىنشين و چاو بىرپنە چاوى تەندروستى
جىنشين بەرەو باشى چوو، بەوہى جىنشين دەم و دەست داواى نان
خواردنى كرد، كە چەند پوژ بوو ئارەزووى خواردنى تۆرابوو، شاپانو لەتەك
كچەكانيا بەچۆكا ھاتن و دەستيان ماچ كرد.

كە قەيسەر خۆى ھاتە لاي جىنشين و نيشانەى بوژاندنەوہى لەپرووى
كوپرەكەيا بەدى كرد ئەويش بەچۆكا ھات و دەستى راسپۆتيني ماچ كرد و
داواى لىبوردنى لى كرد، ھەرۆھا بە راسپۆتيني پراگەياند كە چۆن كوپرە

مامەكانىشى دور خستۆتەوہ بۆ قەوقاس و ئەوانەى زمانىان لەوہوہ داوہ بەسزای سەخت گەيەنراون.

بەم جۆرە گەرداۋ دامرکايەوہ، راسپۆتین لەم ساتەيە سەرلەنوۆى ھەئسايەوہ سەرپى، كە ئەويشى بەھۆى لوت بەرزى و ھەئەوہرى يەوہ بەسەرى ھات بەلام ئەم جارە نەك ھەر چوۋوہ دۆخى جارانى و بەس، بەلكو بەھيتر و دەسەلات فراوانتر بو.

ئەوہتە قسەكەى كە كردبووى بە تەواوى ھاتە دى بەوہى كە ئەى وت من قەيسەرى راستەقینەى پوسيام.

ئەم ھەموو شتانە پەروى دا و بە ھەزاران پۆلەى پوسيا بەھۆى ناپاكى ئەم نەگريسەوہ مردن لە پیناۋى بنەمالەى شەق و شەرى بى دەسەلاتى قەيسەرا. ئەوہبوو شابانو خۆى ئەلمانى يەك بوو بە گوشت و خوين و ئارەزووى، بۆيە ئەو كوژراوانە بە دوو ئاگر ئەسوتان يەكەمیان ئاگرى ئەلمان لە كۆپى شەرا، دووہم ئاگرى ئەلمان لە ناوہوہ، ئەو ئەلمانانەى خۆيان خستبووہ ناو جلوبەرگى نيشتمان پەروہر و بازركان و دلسۆزانى ئيمپراتۆريەت، بەلام ھەمووى بۆ چاۋوپاۋو بووبە درۆ.

كىتەپ

ئەگەرچى گەرانبەھى راسپۇتېن بۇ كۆشكى زىستانە و پەرسەندى دەسلەتتى ئەو گىژەلۆكەيەي ھەل بوو لە دىنى تىوانى كېسى بگا، بەلام ئەو ھەموو كۆشتى و بېرىن و دەست دىرىژى و دەم دورىنى خەلگە بوو بە ھۆى بلىندىبۇنەھى ئاگرى خەشم و قىن لە دل و دەرونى مىللەتا ۋەك چۆن بوو بەھۆى يەكخستى ئازادى خواھان لە پىناۋى پوخاندى دەسلەتتى ئەك ناپاكەدا.

بۇيە لە سالى ۱۹۱۶دا كۆمەلەيەكى نەينى پىكھىنرا لە گەرە پىاوان و نىشتىمان پەرەم و ئەندامانى ئەنجومەنى دۇما، ۋە لە دىنى كۆمەلە (حزب)ى شاپانو و راسپۇتېن پاپېرىن و راست بوونەھ.

ئەو كۆمەلەيە پوسىيائى بەرەو لەناۋىردىن و ئاپرۇچوون و شكاندىن ئەبىرد، دروست بوونى ئەم كۆمەلەيە ھەنگاۋىكى گەرە بوو بۇ توندبوون و سەخت بوونى كىتەپى نىوان ئەو دوو بەرەيە كە شەپى مردن و ژيان بوو. سەركرەھى گىشتى سوپا ژەنرال بروسىلوۋ پىنشەنگى ئەو پق و ھەلساۋانە بوو، بەھى لە گەرەي جەنگا داۋاي ھەر جۆرە يارمەتتەكى ئەكرد لە ئازوخو جلوبەرگ و تەقەمەنى ھەرگىز بۇى جىبەجى ئەئەكرا، بەناچارى لەبەرئەھە ھۆيانە دووچارى كىشانەۋەبوو، ئەمە لە كاتىكا ئەبوۋايە لەسەر پۇيشتىنى ئەو ھىرشە بىن وىنەيەي كە دەسى دابوۋيە بىرۋا، ئەگەر ئەو شتانەي داۋاي كىردىبوو لەكاتى خۇيا پىنى بگەيشتايە غلىۋمى ئىمپراتورى دووچارى مۆركردىنى ئاشتى ئەكرد بەجۆرى لە بەرژەۋەندى سوۋىند خۇران بىن.

كەچى بە جۆرىكى ئەوتۇ شكىستەي خوارد كىسپەي لە دلى دلسۆزان ھەل ئەساند، چۈنكە سەربازەكانى ھىچ نەبوو بىخۇن ھەرەھا جلوبەرگىش نەبوو ھەتا خۇيان لەسەرما بپارىژن لەو گۆرە ئاۋالەيەدا كە

يەك پارچە بەفرو بەستەلەك بوو، ئەم حالە نالەبارەي ئەمان دوژمنى ھاندا
بۇ ھېرش بردن و بەرگري ئەمانىش زۆر ئەكەوت لەسەريان چونكە زۆر
جار لەبەر بئى گوللەيى و بئى باروتى بە چەكى سىپى خۇيان لە دوژمن
ئەپاراست.

سەرکردە پوسەكان لە گەئى شوئنا بەبئى شەپ و كيشە ئەكشانەو و
ھەلئەھاتن، چونكە لەمىژ بوو خۇيان بە ئەلمان فرۆشت بوو بە پارە و
دراوى زېرى بريسكەدار.

ئەم ناپاكيانە بوو ھۆي لەناوچوونى (رۇمانيا) بەھوى سوپاي پوس
خۆي بەرى رېگاي بۇ مارشال (ماكنزن)ى ئەلمانى بەرەلا كرد، ھەتا
سوپاي بە خوئىن تىنوى جەرمەنى خۆي بكا بە شارى بوخارىستا
(پايتەختى رۇمانيا) كە بە پاريسى پۆژھەلات ناوى دەرکردبوو.

ھەر لەم كاتەدا سوپاي فەرەنسە و سوئىد خۆرەكانى تەنگيان پى
ھەلچنرابوو، بەرژانى خوئىنكى زۆر نەبووايە شوئىنەكانى خۇيان پى
نەئەپاريزرا.

ھەر لەم كاتەشا بوو كۆمەلەي شابانوى روسيا ئەلكسەندراي ئەلمانى
كەللە رەق، ئەو ھەوالانەي بەوپەرى خۆشىيەو ئەقۇستەو زەماوەندى
گەورەي گەرمى بۇ ئەگىرا لەناوجەرگەي پترس بورگا، زەماوەندى
سەرکەوتنى نزيكيان!

ئەم دەستە و تاقمە كەمەي ئەلمان ھىچ دەر بەست نەبوون بە دەرپرېنى
ھەستى راستەقىنەي دل و دەررونيان، چونكە سەرکەوتنى ئەلمانىايان
بەلاوە مسۆگەر بوو، ھەرگيز جىنگاي گومانىان نەبوو، كەوابوو بۆچى
بترسن و خۇيان بشارنەو؟

سەرۆك وھزيران (شتۆمەر) كە لە نەژادى نەمساوى بوو، ھەميشە لەسەر
لوت بەرزى خۆي دەقى گرتبوو، ھەرەھا برادەرەكەي وھزىرى جەنگ

بەردەوام بوو لەسەر دزینی بودجە خۆ پەرچەك كردن، برادەرەكەى تریشى
وہزیری ناوخۆ (برۆتوبۆیۆف) ئیشتكى و پارىزگەرى ژيانى سیخوڤەكانى
ئەلمان بوو لەمەمان كاتا كەوتبوو سەر خۇش كردنى سەرپى گرتنى
پیلانەكانیان، بەراستى پاسەوانىكى دلسۆز بوو بۆ پاراستنى مافى
پەيوەندى رینگى ھاتوچۇ كردنى ئەو سیخوڤانە، ئەم ھەموو يارمەتىيە
گەورانەى بە خەروارى زىڤوزىوى ئەلمان ئەگۆڤرپەوہ.

بەلام پياوى گەورە راسپۆتىن سەرچۆپى ھەلپەڤكىنى ئەم دۆقە ناپاك و
چەپەلەى بەدەستەوہ بوو.

ھەتا حال و ئەحوالى لەم سنورەش تىپەڤى كرد و ئىتر كۆمەلەى ئازادى
خواھان كۆڤە مامىكى ترى قەيسەريان نارد بۆ دیدەنى و چاڤ پىكەوتنى
قەيسەر، ئەويش گراندۆق ميخائىلوڤىتس بوو، لە خاڤىترىن مېرەكانى
روسيا بوو، پۆشنىڤىكى زىرەك و بەتوانا بوو، پووى كۆشكى
زستانە بۆ چاڤپىكەوتنى قەيسەر، راستەقىنەى حال و ئەحوالى لە وزە
بەدەرى خستە بەردەمى، بەوپەڤى سەربەستى و چاڤ قايمىەوہ، داواى
دەرکردنى دەستە و دايرە پىس و بۆگەنەكەى شابانوى كرد، بە تايبەتى
لابردن و دورخستەوہى راسپۆتىنى چەپەل، كە بنەمالەى قەيسەرى كردە
پووش برىچ لەبەر چاڤى خولەكانى داھاتوو، لەبەردەم خوينەرانى مېژوو
ئەوہندەى مېژوو دۆستى لەسەر پووى ئەم زەوىيە بمىنى.

قەيسەر ھەروەك جارى جاران كەوتەوہ دوودلى، نەيتوانى بېرىڤىكى
يەكجارى بدا، وەويش نەك بەوہى باوہڤى بەراستى قسەكانى گراندۆقى
كۆڤەمامى نەبوو نەخېر لەبەر ئەم ھۆيە نەبوو، بەلكو لەبەر بودەلەيى و بى
دەسەلاتى خۆى بوو، كە نەينەوېرا قسە لە قسەى شابانودا بكا تاكو ئەگەر
ئەو قسەيە ئەركىكى گەورەى سەرشانىش بووايەو بەرژەوہندى دەولەت و
بنەمالەى قەيسەرىشى تيا بووايە.

ئەم چۆرە وتووڭزانه لە راسپۆتین نە ئەشارایەوه بەوهی چاوی بەکری
گیراوهکانی ناو کۆشکی زستانەیی قەیسەریان تەنی بوو، بۆیە راسپۆتین
بە چاوی قایمیەکی زۆرەوه پەرووی کردە بارەگای قەرپال و داوای
پوونکردنەوهی حال و ئەحوالی لیکرد، وەك بیەوی دەستە چەرە
چەپەلەکەیی لە تاوانباری دا بەم و بەو بسپری!

لەبەردەم قەیسەرا دەوریکی شانۆیی وای نواند وەك کەسیك وەحی و
الهامی بە هەموو دەنگی یەوه شیرانی:

- قور بەسەر ئەو کەسانەیی ئاسمان نەفرەتیان ئەکا، بە بۆنەیی دلپێسی
و گومان کردنیانەوه لە ئاستمانا، وا ئەزانم لەمیژە پەنجەیی خۆت
گەستووه، ئا لەو جارەوه کە بەجیمهیشتن، بەجۆریك نەك هەر پەشیوی
کەوتە ناو مالتەوه بەلکو هەتا کاروباری میریشی گرتەوه، ئەو پوداوانەیی
پیشوو بەس نیه بۆ چاوەکردنەوه تان ئەیی نیکۆلا؟

ئیت کەوتە گێرانیەوهی ئەو قەومانەیی پوویان داوو ئەو کاتەیی لێیان
دوو کەوتبووهوه بۆ سیبیریا، دیارە بەیاد هینانەوهی تیکچوونی
تەندروستی جینشینیی لەبیرنەکرد.

پاشان دەستی پیکردەوه:

- هەرچیەکم پێ وتبوون هەمووی هاتە دی، بە جۆری کە ناتوانیت دان
بە راستیانانە نییت، کەوابوو لەبەرچی ئەگەر نییتەوه سەر باری گومان
کردن و شکاندنم؟

قەیسەر بە شیرزەییەکی تەواووه کەوتە منجە منج:

- من هەر لەسەر باوەری خۆم ئەیی باوکی گەرە و گرانم..

- بەلێ بەلێ! ئەمە قەسەیه.. وا دیارە لە قەسەیی پووت بەولاه هیچی

ترت لەبارا نیه بەلام من بەقەسەیی پووتی ناکەم و کردەوهم لە تۆ ئەوی...

هەر لەگەڵ ئەم قەسانەیی بوو کە پارچە کاغەزیکی نایە بەردەستی

قەيسەر مەتا بۆي مۆركا ئەگەر راست ئەكا، كاغەزەكەشى برىتى بوو له
ليستەيهكى نوئى لهناوى ژمارەيهكى تر له پياوانى دلسۆز و ئازادى خوا،
به دورخستنهوهيان له كاروباريان وه ليستەيهكى تر بهناوى ئەو
ناپاكانهوه كه ئەبئ جىگاكانيان بگرنهوه، كه ئەمانيش هەمووى له
لايهنگرانى ئەلمان بوون بۆ پرکردنهوهى ئەو شوينه گرنگانەى چۆل
ئەبوون بهلابردنى ئەو پياوه دلسۆزانە، كه بهزۆرى ئەو كارو فرمانانە
لهپىزى سوپادا بوون.

راسپۆتین بهمەشهوه دا نهنيشت، داواى دورخستنهوهى دەم و دەستی
هەندئى له ئەندامانى بنەمالەى قەيسەرى کرد، لهوانەى دووبەرەكى لهگەلا
ئەكەن و پيلان لەدرئى شاز ئەكەن و خەلكى لى ئەروژنين، كهچى قەيسەر
ئەوهنده گەوج و ريش گاو بوو بهناسانى خۆى دا بەدەم راسپۆتینهوه، ئەو
كاتەى قەيسەرى بهجيهيشت هەموو داخوازيهكانى جيبهجئى كرابوون...
لهگەل ئەوشا راسپۆتین دانيا نهبوو بهوهى هەوالى ناپاكيهكانى بهسەر
زارى هەموو خەلكهوه بوو، هەر چاوهروانى دەرڤهتەك بوون هەتا يەك
بهيهكى دەسته بۆگەنهكهى پارچه پارچه بكەن كه خەريكى كنهبوون بهو
نيازەى ولات بخەنه كەندهلانى لهناوچوونهوه...

بهلئى لهبەر مەترسى پۆليس راسپۆتينيان ئەپاراست، ئەو پۆليسانهى
ئيش ئەكەن كه لهژير چاوديرى برادەر و داردەستهكهى خویا، واتە
وهزيرى ناوخۆ (برۆتوبۆيوف)، راسپۆتین ئەوهندهى له خۆپيشاندەرەكانى
شەقامەكان تۆقى بوو سەد هينده له كوشتنى ناکاوى و پيلانە نهينيهكان
و نارنجۆك نانەوه و دەمانچه لى هەلكيشان زراوى چوو بوو.

بۆيه راسپۆتین بپريارى دابوو كه سەرهرئى به دوژمنهكانى بگرئى، ئەوئيش
بهوهى لهژيرهوه لهگەل دووكەس له ناپاكيهكان رينك كەوت بۆ گفتوگو
بانگى كردبوون، پاشان گورزى گرانى خۆى داوهشانهوه، بهوهى سەر

له به یانیهك بانگی راهیشت له ناو خه لكا به گونا هبار كردنی دوو نه فسهری گه وره له سهز كرده ی به رزی سوپا كه خو یان به دوژمنی نیشتمان فروشتوو ه و دووانهش ژهنپال (مؤسلفسکی) و ژهنپال (رؤزن) بوون پاشان به لگه ی گونا هه كانیشی خسته نه پروو .

ئه مهش بو راسپوتین کاریکی گه ئی سوک و ئاسان بوو، چونکه ههر خوی ئه م دوو سهز کرده یه ی فریو دابوو وه هاویشتبوونیه باوهشی ناپاکی یه وه بو دوژمن، له لایه ن ئه و سیخو پانه ی له به ردهستی خو یا ئیش ئه کن .

به گورجی بریاری گرتنی ئه و دوو ژهنپاله ی دهرکرد، نه یان توانی هیچ په له قازیهك بکن، هه موو شتیکیان بو دادگا پروون کرده وه، به وه ی شاگرد و به ردهستی راسپوتینن له ناپاکی دا، لیبره دا راسپوتین به دهرکوت که چ بلیمه تی که له نانه وه ی داوا بو ئه م و ئه و، به جوریک راسپوتین پرووی کرده ئه ندامه کانی دادگای سوپا که ههر واقیان و پرما له قسه کانی که وتی :

- نا به م جوړه ئه م دوو ناپا که ئه یانه وی تۆله له و که سه بسینن که ناپاکیانی ئاوه پرووت کردوو ه ...

پاش ئه مه شانیکه هه لته کان و خوی بیدهنگ کرد!

بریاری دادگا به سه ریه که وه دهرچوو به تیره باران کردنی ئه و دوو ژهنپاله، ئیتر ههر بو به یانی پوژی ئاینده له ناوبران به دم چه پله لی دانی گهرم و گوپی خه لکی یه وه !.

بو بنج به ست کردنی ئه م کاره ئه و ژنه سیخو پره ی له نیوانیانا بوو، ئه ویشی خسته ناو ناوانه وه هه تا خنکینرا، به م جوړه خوی کرده فریشته له به رده م گه ئی ساویلکه و ساده دا ... هه تا وای لیها ت خه لکی ئه یان کینشا به ده می ئه و که سه دا زمان نه گپری ئی له کرده وه پیسه کانی .

ههر به دوا ی وه شانندی ئه م گورزه گرانه دا، راسپوتین بلاوی کرده وه که

مەرىيەمى غەززا ھاتۆتە خەوى و پىيى وتووه كە مۆمدانىكى پىرۆز لە سوچىكى ھىلەكانى جەنگا لە ژيىر پوش و پەلاش و گەلادا شاراوھتەوھ، كە بەگەپان و ھەلكەندن دۆزيانەوھ، ئىتر بە دەف و دايرەيەكى گەورەوھ گەيەنرايە پترس بورگ، بەمە گەل كەوتە سەر ئەو باوھپەرى كە روسيا جەنگ ئەباتەوھ چونكە موغجيزە ھاتە دى...

ئەگورجى ئەم ئەفسەرەى مۆمدانەكەى دۆزيەوھ پلەى بەرزكرايەوھ بۆ پاىەى ژەنرالى، چونكە لەگەل راسپۆتەين بەدزىيەوھ پىك ھاتبوو لە ھەلسانى ئەم دەورە شانۆييە، ئەويش بە شاردنەوھى ئەو مۆمدانە لەو شوينەدا پاشان بە دۆزينەوھى بۆ چاوووراوكردن لە خەلكى بۆ ھەلخەلتاندىيان.

بارنالۆزى

راسپۇتېن بەمە خۇي قوتار كرد له لهكەي ناپاكى و توانى شمشىرى له هەسان دراوى مردن لەسەر گەردنى خۇي بەرزكاتەو و لابرئى، ئەوئىش هەمووى بەهۆي تەلەكەبازى و فرۇفيل و تۆپنانەو و بۆ ئەم و ئەو، هەتا توانى بە تەواوى خۇي بگريتەو، بەمە پايەي لەبەرچاوى خەلك بلىندبوو، ئىتر هەوائى دۆزىنەو و ئەم مۇمدانە بە هەموو لايەكا بلاوبوو، مائەكەي بووبوو قىلەگاي ژنانى شوخ و شەنگى بنەمالە گەورەكان، هەتا راسپۇتېن خىرو بەرەكەتيان بەسەرا دابەش كا، ئىتر راسپۇتېنئىش كەوتەو سەر نەرىتى جارى جارانى بە ئابروو پايەمال كردنيان، وە بەيى داپوشىنى ئەو كارو كردهو ناشايستانەي، وە هەر پوژە نەزم و بەزمىكى تازەي بۆ ئارەزووى لەو پەرائى جانەوهرانەي خۇي ئەدۆزىو، هەتا ئەتوانين بلىين كۆمەلەيەك (حزب) يا (نقابەيەك) دروست بووبوو لەو مىرد و باوكانەي شەرەفى ژن و كچەكانيان ئەم جانەوهرە دپندەيە پيشىلى كردبوو.

سكالا نامەي پەيتا پەيتايان ئەكرد بەگژ دەستە و دايەرهكانا هەروها بەگژ هەلسورپنەرى كاروبارەكانى كۆشكا، بەلام راسپۇتېن بە سوكى و بە زەردەخەنەو سەيرى ئەو سكالا نامانەي ئەوانى ئەكرد، چونكە ئەيزانى ئەم پروداو و ردهلانە لە خويانەو ئەبن بەژىرەو لەبەردەم پروداو گەورەكانى هيلى شەرا كە بەتەواوى مېشكى خەلكى خەريك كردبوو، لە هەمان كاتيشا ئەيزانى چۆن ئەم قسانە داپوشى بە پىگەي پىچ و پەناي تايبەتى خۇي. لەپال ئەمانەشا جاروبار ئەتەقىەو بەپرووى هيندى چەنەباز و هەلەو پرا لەوانەي زمان درىژريان ئەنواند بە لەكەداركردنى بە ناپاكى، كە لەپال ئەم لەكەدار كردنەيا داواي دوورخستەو و دەرکردنيان ئەكرد لە فەرمانە دەولەتىيەكانا... وە جارجار داوايان ئەكرد

به دهرکردنی بریاری خنکاندنی یا له ناوبردنی، بهوهی سهواو مامه له له تهك دوژمنا نهكا، ئەم جوړه تاوانانه له پوژانی جهنگا به ئاسانی به سهه خهلكا دا ئەسه پینرین.

شتیکی ئاشکرایه نهوهی خهلك به كوشت بدا ئەكوژریتتهوه، با نرهنگ و زوش بخایه نی، نهوه تا (میلیوکوف) ئەو نوینه ره چه په کی به چه ند جاریکه، له زنجیره پیلاننه كانا بۆ كوشتنی ئەم و ئەو ئەنه پیننی به ئاشکرا ئەنی، راسپۆتینه ئەو پیلانانه ئەگپری بهوهی تاقمه پیاو كوژهكانیهوه به پشتگیری بیگانه و یارمه تی نهوان.

ههروهك چۆن نوینه ری دهسته راستیش (بۆریشکیتش) پشتگیری کرد له دوچمه سیاسیهی خوی له م بارهیهوه بهوپه ری نازایه تیهوه، هه رگیز دوو دئی نهواند له تاوانبار کردنی سهروك وهزیران (شتۆمه ر) بهوهی ئەویش هه ر یه کیكه له به کری گپراوانی ئەلمان...

دریژکردنی په نجهی ئاشکرا بۆ ناپاکی ئەم چه په له (ئه نجه مهنی دوما) ی به جاری وروژان، له گه ل نهوشا بهیری كه سینكا نههات په نجه بۆ ناپاکی قه یسه ر پاكیشن، ئەگه ر چی قه یسه ر ئەیتوانی ولات پزگار بكا به داهینانهوهی گورزیکی گران بۆ سه رپانکردنهوهی سه ری ئەم هه ژدیهایه و دهسته ژههراویهكهی، به لام ئەم قاره مانیتییه له بو ده له ی پوخاوی وهك قه یسه ر ناوه شیتتهوه.

نهوهی كرا هه ر نهوه بوو (شتۆمه ر) له پایه ی سه روك وهزیران هینرایه خوارئ، به لام دهسه لاتی له ناو كوژشكا هه ر به ردهوام بوو، بهوهی كرا به راویژكهری قه یسه ر، ئەمه كه له هه مان كاتا سه روکی كو مه له ی گورج و گوئی ئەلمان بوو به لام له ژیرهوه..

ئەم شه ری كیشهو دووبه ره كیهی ناوخۆ له نیوان دهسته ی ناپاكانی سه ر به شابانو له دژی نازادی خواهان لی ره دا نه كوژایه وه به لكو كه وته پروو،

ئەو بوو لەو ھەو پېش نھینی بوو، چەکی بەگژەکا چوونیشیان بوو بە گەلی
چەشن و بابەت، ھەك بەیان بۆلۆکردنەو ھە پیلان سازکردن بۆ یەكتر
كوشتن، بە داو و تورنانهو ھە دەستەبەك بۆ ئەندامانی دەستەكە تە.
ئەم كاتەدا كە باری زرنككاری بەرھە ئالۆزبەكی تەواو ئەچئ
سەرباریكی تازە ھاتە سەر ئەم بازار شیاوایی، ئەویش بۆلۆبوونەو ھە
برسیتی بوو، ئەو بوو ئەو بیینی خەلكی لە شەقام و خیابانەكانا بە
ھاندانی نیشتمان پەرورەكان لە ھەمان كاتا بە ھاندانی ئەلمانەكان،
چونكە كەوتنەو ھە پەشئوی لەبەرژەو ھەندی ئەوانیش بوو:
خۆپیشاندەرەكان ھاواریان ئەكرد و ئەیان وت:

– نان و ئاسایشمان ئەوی!

ئەو شتە پتر ئاگر و كۆپەیی بەر ئەدایە برسیەكان ئەو بوو
دەولەمەندەكانیان ئەبیینی ھەتا تەوقە سەریان نوقمە لە رابواردنی پر لە
داوین پیسی دا ئەمە لەكاتیكا خەلك لەبرسا رەق ھەئەھاتن و ئەمردن، ھە
بە ئازاری زگ ھەلگوشینەو تلاوتلیان بوو.

كە ئەم ھەوالانە ئەگەیشتە بەر گوئی قەیسەر، گورج راسپۆتین ھەلی
ئەدایەو ئەی وت:

– ئا ئەو ھەتا ئەی نیکۆلا ئەبیینی درێژەدان بە جەنگ ئەبیتە ھۆی
قەومانی کارەسات كە بەر لە ھەموو شتئ بنەمالەیی ئیو ھەدات، ئەو
دەمە دەورتان چۆل ئەبئ و كەس بە ھاواریانەو نایەت، لەوانەیی ئەمرو
خویان لە جلوبەرگی دئسۆزیا ئەنۆینن بە بەرگی نیشتمان پەرورەنەو
خویان با ئەدەن، ھەر ئەوانە ئەبن بە گورجی پشتت تئئەكەن ھە خویان
فپئ ئەدەنە ناو زەلكاوی ناپاکییەو لەدژتان.

بەم قسانەیی راسپۆتین قەیسەری بوو ئە و ھەبەر ھەترسا ئەلەرزى و
بەگەردن كەچی بەكەو ئەی وت:

- ئەي باۋكە كەۋابوۋ ئەيى چى بكم؟

قەيسەر بە بىريا نەدەھات پاشگەز بىتەۋە لەو گفەت و پەيمانەي داۋىيە بە دەۋلەتە سوئند خۆرەكان چونكە ھەنگاۋنان لەم بارەيەۋە لەكەنان بوۋ بە شەرەفى شاھانەيا، كە بۆ ئەم لايەنە زۆر پەرۋش بوۋ.

بەلام شابانو بە پىچەۋانەي ئەۋەۋە پزگار بوۋنى بنەمالەكەيانى بەستبوۋەۋە بە گرىندانى پەيمانى جەنگ ۋەستاندن ۋ ناشتى لەگەل ئەلمانا، بەھەر نرخیك بى بەس رەچەلەكى (رۇمانوف) لەسەر تەختى قەيسەرى فەرمانرەۋا بى، شابانو ئەۋ بىرورايەي خۆي لە دەست و پىۋەندەكانى نەئەشاردەۋە، بەلام ئەم قسانە لەناۋ خەلكا بلاۋبوۋەۋە، بەجۆرى رقى ھەلئەساندن كە جىگا بەخۆيان نەگرن.

بەلام قەيسەر ئەۋە ھەر ھىچ كە دەسەلاتى توابوۋەۋە لەراست ژنەكەيا، نەيئەتوانى ۋرتەبكا يا رىگەي لىبگرى بۆيە بۆ دوركەوتنەۋە لە دەست غەم و پەژارەي ناۋ كۆشك حەزى ئەكرد پوۋبكاتە كۆپى جەنگ، ھەتا ھانى سەريازەكانى بدا بۆ خۆپراگرتن، ئەۋيش بە بوۋنى لەناۋيانا ۋ بە نزيك بوۋنەۋەي لە ھىلى شەر.

بەلام بوۋنى قەيسەر لە كۆپى جەنگا ھىچ رىگەيەكى راست ۋ پەۋان نەبوۋ بۆ چارەسەر كردنى ئەۋ گىروگرفتانەي كەۋتوۋنەۋە، چونكە كە كاسە پر بوۋ لەناۋ نايگرى ۋ ئەپژى، ھەرۋەھا بارى قات ۋ قېرى ۋ نەبوۋنى ۋ برسيتى شتىكى شاراۋە نەبوۋ لەبەردەم سوپادا، چونكە ھەتا سوپا خۆشى بەبىن خواردن ۋ جلوۋبەرگ ۋ ئازووخە فېرى درابوۋە لاۋە، سوپا خۆي بە نيچىرىكى سارد ۋ سېرى بەردەستى سەر كرده ناپاك ۋ نەزانەكان ئەزانى، ئەۋ ناپاك ۋ نەزانانەي شاگردەكانى كۆمەلەي شابانو بوۋن. كە كارو كردهۋەيان بوۋبوۋە ناپاكي ۋ دەست پرى.

پيلان

جاریکی تر گراندوقه کان خویمان کۆکردهوهو سەر له نووی چوونهوه بۆ دیدهنی قهیسەر نیکۆلای کۆپه مامیان، زۆر له بهریا پارانهوه که بیکا بۆ خاتری شهره فی بنه ماله و تهختی شاهانهی دهسته ئهژنۆ دانه نیشی هیچ نه بن شتیک بکا، به لای که میهوه ئه وهژدیهایه له کۆشکی زستانه دوورخاتهوه، کهچی قهیسەر هەر ئاوپیشی ئی نه دانهوه، داخوازیهکانی جیبه جی نه کردن، ئه وه داخوازیانهی که له قولایی دلی داواکارهکانیهوه هه موویان بهر ههوا نه زانی، بۆیه به وپه پری پهستی یهوه گه رانهوه، چونکه هه رگیز وایان پیاران هه په رموو که گه ردن کهچی بۆ راسپۆتین گه یشته بیهته ئه م رادهیه.

پاش ئه م جموجوله هیچیان به دهسته وه نه ما بۆ پزگار بوونیان له راسپۆتین له به کارهینانی هیز به ولاره، ئه ویش به کوشتنی له نا کاوی له په ناوه.

ئه م رینگه یه ش دیسان بن کۆسپ و ته گه ره نه بوو، چونکه گراندوقی یا ئه میری هه رگیز دهستی نه ئه دا له بهر په له وپایه ی له کۆمه لاهه دوری پیاو کۆژ هه لسی له به رده م میژوودا، ئه گه رچی زۆر جار به دهستی ئه م و ئه وه هاتنه کوشتن.

هیچیان بۆ نه مایه وه له وه به ولاره بچن سکا لای خویمان له کن لایه نگره کانیا ن هه لپژن هه تا له پیزی ئه وه لایه نگرانه یانا هه را بکه ویته وه، ئه وانیش له راستیا که وتنه بزوتنه وه بۆ هه لسان به کرده وه یه کی کاریگه ر له م لایه نه وه.

ئه میر یۆسۆبۆف که میردی شازاده ایرین بوو، واته کچه خوشکی قهیسەر نیکۆلای، له هه موو که س گه رمتر بوو بۆ سه رپن گرتنی ئه م بیهره، له هه مان کاتیشا یه که مین که سیکیش بوو له ناو خزم و که سوکاری قهیسهرا که راسپۆتین گومانی سه ربزیوی و هه له شهیی ئی نه نه کرد، به وهی

له مه و بهر هه رگيز په نجهی نه بووه له پيلانه زرنګکار په کانا و هه روه ها له کوږو نه وهی نيشتمانيه کانا گوئی له يوروای نه بوو بوو که پوژئی له پوژدان له دژي شابانو و کومه له که ی بدوئی، له بهر نه م هویانه چاګترین که سینګ بوو که بتوانی راسپوټین بخاته داوه وه.

له لایه کی تریشه وه راسپوټین وه ګ جاري جارانې نه ما بوو، هوشيار بوو بووه وه به تايبه تی له هاتو چوکانیا چوارده وری به بالبازی نهی نی ته ترا، هه روه ګ چوڼ بالبازی سیاسیش پاريزګاریان ئی نه کرد له ده می نه وانهی نه سه روه وان که له ناو خه لکا پروپاګه نده یه کی له سه ر بلاونه کاته وه به سه ریه که وه خرابوونه کار بو پاراستنی ژيانی راسپوټین له هه موو پیلان و ده ست دريژیه ک.

نه میر یوسو بوؤف به زرنګی خوئی نه و راستی یه ی هه له ینا که پینګا نیه نه م درنده فیلاویه بخاته چاله وه له و پینګه یه به ولاوه که ده سه لاتی نه و لاوانه کا، نه ویش به ربه رله لا کردنه بو ئاره زووی له سنوره ده ری به تايبه تی له باره ی میبازی یه وه له گه ل ئافره تانی شوخ و شه نگا.

وه بو گپړانی نه م دهوره نه بووایه ئافره تیک بدوژیته وه که به ته واوی ده ست بدا، له وانه نه بی قسه بدو پینئ، چاونه ترس و به فیل و کارامه بی، خوئی راګری و نه که ویته ژیر هیزی موګناتیسسی چاوه کاندی یه وه، به بی بوونی نه م مه رجان له ئافره تیکی وا هوشيارا سه رکه وتن مه حال بوو.

نه وهی زانرا بوو ژن نه بووه له راسپوټین نزيک بیته وه وه له ده ستی دهر باز بوو بی، یا هیچ نه بی هه ستی به وه کرد بی که ده سه لاتی به سه ریا نه شکیت چونکه راسپوټین له م پروه وه توانای له راده به ده ری سروشتی ئاشکراو شاراه ی هه بوو له بهر نه م هویانه نه میر یوسو بوؤف سه رسام و چه واشه بوو که ژون ئافره تیک هه لبرئیرئ بیکا به هاوکاری خوئی بو سه ری پگرتنی نه م پیلانه پر مه ترسی یه.

لەپاش بىرکردنە ۋە يەككى زۆر نىيازى سەقامگىر بوو لەسەر ھەلبىژاردنى (كاترىنا) ئەو بوو كە شوخ و شەنگ و سەماكەرەى كە دۆست و ئاشنا و خوشەويستى ھەموو گراندۆقەكان بوو، ۋە تىكەلەيەكى تەواوى لەگەل چىنە بەرزەكانى كۆمەل ھەبوو، لە ھەمان كاتا سەماكەرەىكى گەمى بالى بوو، دەمار توندى لە گەمە و ۋەرزە گرانەكانيا ئەو ھى ئەگەيان بتوانى لەئاست تواناي زەبرى چاۋەكانى راسپۆتىنا خۆى راگرى.

لە راستيشا (كاترىنا) نمونەيەكى پاك و بىگەردى جوانى بوو، دەم و چاوى خنجىلە و ئىسك سوك بوو لەش و لارىكى رىك و پىكى پىۋە بوو، سەرەراى ئەم بەھرانە لە جوانيا، كىزىكى دلپاك و سەر سەختىش بوو، لەبەر چاۋ قايمى لە ھىچ مەترسىەك سلى نەئەكردەۋە، بە مەرجى ئەو چاۋ قايمىيەى ببوايەتە ھۆى دلخۆش كردن و قايل كردنى ئەو خاۋەن چاكانەى، كە گەل چاكانەيان لەسەر بار كردوۋە، كە ئەوانىش ھەر گراندۆقەكان بوون.

ئەمىر يۆسۆبۇف لە پىشتىن كەسىك بوو لەلەى لەم پوۋەۋە، ئەمە لەكاتىكا بوو بوۋە نەرىت بەلەى پىاۋانى چىنى بەرزەۋە، ئەبوايە ھەر يەككىيان دۆستىكى سەماكەرى ئۆپىراى ھەبى، ھەتا خودى قەيسەرىش سەماكەرىكى بەناۋبانگى بەدئست گرتبوو كە ناوى (تشىسنسكا) بوو، تەلارىكى بۇ پازاندبوۋەۋە بەرامبەر كۆشكى زستانە.

ئەمىر يۆسۆبۇف، ئەيزانى كە راسپۆتىنى چەپەل لە تازە پىياكە وتوۋەكانە، ھەز ئەكا شوناسى لەگەل بەناۋبانگىرەن سەماكەرىكا بگرى لەوانەى ئىش ئەكەن لە ئۆپىرا، بەتايبەتى ئەوانەى كە ئاشنايەتى ھەر لەتەك گراندۆقەكانا ئەگرن، دىارى پىرى ژنە گىيانەكانى راسپۆتىن لەم بابەتە كەم بوو!

ئەمىر يۆسۆبۇف پىاۋىكى بەزمان و وتە خوش بوو ئەيتوانى بە

بیروباوهری نیشتمانی جوښ و خروشی نهو کیژه سهماکره بډا، که چاره نوسی روسیا وهک میو و پون وایه له ناو دهستیا، بهوهی نه بیته پزگارکهری روسیا، میژوو ناوی بزناکا لهو لاپه رانه یا که ناوی قاره مانانی روسی تیا تو مار نه کړی، بهم وتانه کیژه خوسا و په یمانی دا به نه میر که به نه رکی خو ی هه لسی، بی نهوهی دهر به ست به ته گهری سهر ری و مه ترسیه کانی نه م ئیشه گرنکه بی.

لیره دا نه میر راسته وخو به (کاترینا) ی وت که هر له وه نه ترسی که خو ی رانه گری له به رده م هیزی چاوه کانی نهو چه په له دا، وه بچیت نه میش وهک نافرته تانی تر خو ی بدات به دهسته وهو به ربه رده کانییه کی پی نه کړیت له ته کیا، نه م چند وشه یه کاری خو ی کرد له ده ماری کاترینا دا، بویه سویندی خوارد که له م رووه وه سهرسه خترین نافرته تیک بی، هرگیز وینه ی نه بی له ناو هه موو نافرته تانی کوشکا.

نه میر بهم په یمانه کیژهی که مه ندکیش کرد و به ستیه وه، ژوانی له گه لا به ست که هر نهو شه وه بیکا به راوکه بهو نیازهی راسپوتین بخنه داوه وه.

داو نانه وه!

شهویکی توف بوو له شه وه کانی مانگی ریبه ندان، به جوړی هه ناسه ی مروقی تیا سوار بوو پیواوی نه خسته گریان، پیچه کلوی به فر یه که به دوا ی یه کا به بیده نگی نه هاته خوار ی بهرگیکی زور سپی نه کرده بهر پایته ختی قه یسه رده کان نهو بهرگه هر له کفنی مردوو نه چوو دلی مروقی نه گووشی، شه قام و خیابانه کان چول و هول بوون، نه هاتوچو هه بوو نه دهنگی ره وره وهو پیچکه ی گالیسکه و داشقه کان له وانه ی به سی و لاغ رانه کیشرین که شاره کانی روسیا بهو گالیسکانه ناویانگیان دهر کردبوو، تاپوی

جەنگى تۇقۇنەر بالى شومى كىشا بوو بەسەر شارى پترس بورگا، ئەو
شارە گەرەيەى ھەر چەند ھەفتەيەك لەمەوبەر شوین كۆپى زەماوەند
گرتن بوو، كەچى وا ئىستا بەرگى پەژارە و پرسە و ماتەمىنى پۆشيوە.

حال و ئەحوال ئەو ھەستەى ئەدا بە خەلك كە ئەبى ھەموو چاوەپروانى
پووداويكى ئەوتۆ بكن كە ئەو پايتەختە گەرە و گرانە بخاتە ھەژان و
سەر بەرەو ژىرى بكا، بەجۆرى كۆشكى زستانە بخاتە ھەژان و لەرزە بە
زنجەكانى شارەوہ ... خەلكى بە ھەناسە سواری و شپرزەيى لەوديو
دەرگا خەر كلۆم و داخراوەكانيانەوہ بيريان لە دواپۆژى پەشى خۆيان
ئەكردەوہ ھەموو دۇنيا بوون ئەو شەوہ پۆژ ناكەنەوہ بە بى قەومانى
كارەساتيكي پەر لە مەترسى، چونكە خەلكى بە مەرەيەك چووبوون ئەگەر
ئاو پت لە ھەر لايەك بەدايەوہ چاوت بە ناپاك و پيلانگىر و دز و تالانكەر
ئەكەوت، ئىتر پياويك كە دەستى بە كلأوى خۆيەوہ گرتبى با نەيبا
لەوانەى حەز بە ئاژاوە بەرپا بوون ناكەن ئەبوو ھەر ئىوارەيان لىھات
خۆيان بخزىننە مألەوہو لەكون دەرەنەچن...

بەلى ئا ئەمە بوو حال و ئەحوالى پترس بورگا، شەقام و كوچە و
گەرەكەكان ئەو مالانەى ئى دەرگەى كە تەرخان كرابوون بو فیتنەگەرى و
ئاژاوە نانەوہ يا بو شەو پۆژ كەرنەوہ بە رابواردنى ئابرو پايمال كەرن
ئەگەر چى بەپروانەت لەسەر دەرگاكانيان نوسرا بوو چىشتخانەن ئىتر
مالى كەس ورتەى ئى بلند نەئەبووہو، چىشتخانەى چى؟ كەى خواردن و
خۆراك لە پترس بورگا چنگ ئەكەوى، بەتايبەتى لەم پۆژانەدا؟ نان لە
ياقوت كەمتر بوو، مەگەر تەنيا لەو شوینانە كە دەولەمەندە داوین پيس و
پاشل تەرەكان پرويان تىنەكرد، كە بو كپىنى خوشى و رابواردن بە
خەروار پول و پارەيان خەرچ ئەكرد بو خواردن و خواردنەوہ و داوین
پيسى قومار.

بیانوی کردنه‌وهی دهرگای ئه‌و شویننه پسر سوکی و که‌میانه له‌و
پوژانه‌دا، لاف و گه‌زاف لیدانی نیشتمان پسرهری بوو، به‌ئێ نیشتمان
پسرهری کرابووه بیانو به‌چنگ ئه‌و ره‌وشت چه‌وتانه‌وه، به‌ئێ
به‌رزکردنه‌وهی گیانی وره به‌رنه‌دان له‌ناوخودا کاریکی پتویسته بو
سه‌رخستنی جموجوئی سوپا به‌لام به‌و جوهرنا که‌وا ئه‌و بی ئابرووه
سوکانه ده‌ستیان دابووئه!

ئه‌و سه‌رباز و ئه‌فسه‌رانه‌ی به‌سیله (ئیحازه) بو چه‌ند پوژیک
ئه‌گه‌رپتیه‌وه بو شاره‌کان غه‌م و په‌ژاره‌یانی تیا به‌با بدن، به‌لام له‌راستیا
ئه‌گه‌ر که‌سیک له‌و جه‌نگاومرانه به‌سه‌ر و گوئیلاکی خۆلایانه‌وه به‌پێ و
پیلای پیینه پیناوی شه‌ق و شپری شه‌قار شه‌قاریانه‌وه به‌له‌ش و لاره
شه‌که‌ته‌که‌یانه‌وه له‌و سیپاله شپ و وپانه‌یانا شهرمی تیا نه‌کردایه و خۆی
بکردایه به‌ دهرگایه‌کی ناوه‌له‌ی تیا تروخانه‌یه‌کا به‌و بیانوه‌ی خاوه‌ن
خزمه‌ته له‌ کوپری جه‌نگدا وا ئیستا هاتووه که‌میک به‌سه‌یتیه‌وه، وه‌ک ئه‌و
هموو داوین پیسه بی ئیش و کارانه‌ی له‌ته‌ک ئافره‌ته ده‌عباکانا شه‌مپانیا
فرئه‌که‌ن له‌ به‌خت و ته‌ندروستی قاره‌مانیتی ئه‌و، ئه‌وه به‌گورجی
نوکه‌ره‌کان هه‌ر به‌ نوکه شه‌ق و شه‌په‌زله و پال پیوه‌نان ده‌ریان ئه‌کرد
چونکه ده‌قی رازاوه‌ی شویننه ئارایشته کراوه‌که ئه‌شویینتی!

وا ئه‌مشه‌و قه‌شه راسپوتین له‌یه‌کی له‌ک تیا تروخانانه‌دا چیچکه‌ی
کردووه له‌ته‌ک ده‌سته و داره‌یه ناسراوه‌که‌یا، وا په‌یتا په‌یتا شه‌مپانیا
گرانبه‌ها هه‌ل ئه‌دا، له‌سه‌ر خوانه‌کانی ده‌ورپه‌شتی ژماره‌یه‌ک با‌لبازی
نه‌ینی جیا جیا خویان مه‌لاس داوه بو پاراستنی ژبانی ئه‌و ناپاکه، ئیتر
ئه‌و شویننه پان و به‌رینه جمه‌ی ئه‌هات به‌و هه‌ل په‌رست و ده‌وله‌مه‌نده
تازه پیاکه‌وتوانه‌ی که له‌ راستیا تالانکه‌ری نان و پارووی هه‌ژاران.

شویننه‌که جمه‌ی ئه‌هات به‌و قۆنته‌رات چیا نه‌ی نازووخی سوپایان

كەوتبۇوۋە ئەستۇ، جەمەي ئەھات بە بازىرگانانى بازارى پەش، جەمەي ئەھات بە و ناپاكانەي بە لەش فرۆشتنى ئافرەتە دەعباكان ئەژيان، ھەرودھا جەمەي ئەھات بە ژمارەيەك لەو ئەفسەرە خۆبەنا فرۆشانەي ھەرگىز پوو ناكەنە كۆپرەكانى شەپرو پىشەيان بووبوۋە خۆ لەو ھەراندن لەسەر ئەو تياترۇيانەي لەو جۆرە شوپنەنەدا ئىش ئەكەن، يا لەسەر كەسوكارى لەپىشى پىاۋە خاۋەن دەسەلاتەكان درابوۋنە پىنووس، ھاوبەشىيان لە شەپرو شۇپا خۇنۋاندن بوو بە شۇپوۋنە ھەي شمشىرە درىژەكانيان بە لاقەدىانا ئەۋىش ھەر لە زەماۋەندەكان و تياترۇخانەكانا. بەلام سەرشانىان ئەبرىسكايەۋە بە ئەستىرە و نىشانى سوپايى بى ئەۋەي بۇ تەنبا جارىك چاۋيان بەكۆپى جەنگ كەوتبى، وا لىرەدا بە گوئىگرتن لە ئاۋازى مۇسقىقا و بزوتنەۋە و كەمەرگرتنى ئافرەتە شۇخ و شەنگەكان كات و پۇژ بەسەر ئەبەن.

ئەم ژمارە سەيرە گەۋرەيە وا ھەموو پائەبويىرن و خواردننى ناياب لرف و لووش ئەدەن و شەراب فر ئەكەن و زۇريان بى ھۆش و گووش، وپوكاس بوون ھەرگىز ئاگايان نىە لەۋەي ھەزاران بىۋەژن و ھەتتو ھەرچەند ھەنگاۋى دورە لەۋانەۋە شەۋ بەگريان پۇژ ئەكەنەۋە.

سەير لەۋەدا بوو شانۇ بچكۆلەكەيان (رازابوۋەۋە) بە ژنە سەماكەرىكى پان و پۇر بە دەنگىكى تىژ گۇرانى ئەوت، كە بەناۋ سىرودىكى نىشتەمانى بوو، كەچى لەپاستيا لەو گۇرانىانە بوو ئارەزۋى ئەۋرۇژان، لەشىۋەي مەنەلۇجىكى سوك و بى بەھادا.

دىسان ئەۋەش ھەر سەير بوو ھالايك لەو خەلكەۋە بلىند ئەبوۋەۋە ھەتا خوا ھەزكا بۆگەن بوو، ئەگەرچى بەدىمەن دانىشتوۋەكان خاۋىن و شۇخ و شەنگ ئەكەۋتەنە پىش چاۋ، چونكە زۇر لەو نەدى و بدىانە پتر بىو ھۇشيان لاي ئەمۇستىلەي گران لەپەنجە كردن بوو، ئەۋەندە دەربەست بە

خۆشتن و نىنۆك كىردن نەبوون! لەشى خۆيان پىر لەبۆن و بەرامەى خۆش
ئەكرد كەچى ھەرگىز بىريان لە خۆشتن و چوونە گەرماو نەكردبوو،
بۆيە لە بىست ھەنگا و دور لەوانەو پىاو كاس نەبوو.

ئا لەم شوينەدا بۆنى ئارەقە كىردنەو لە شىيان تىكەل نەبوو بە بۆنى
شەراب و دووكەلى جگەرەكانيان، ھەتا دانىشتن لەو شوينەدا پىاوى قانگ
ئەدا، بەلام ھاتوچۆكەرانى ئەو شوينە ئەوئەندە ئاگايان لاي بۆن و بەرامەى
خۆش و ناخۆش نەبوو چونكە ھەستيان مەردبوو بۆيە ئەوان ئەو شوينە
بۆگەنەيان بە بەھەشتىكى دەستكرد دائەنا يا لەوانەيە بە بەھەشتىكى
خاوكرد بەدەنە پىنوس كە بەر لە رۆژى لىپرسىنەو و زىندووبوونەو خوا
بەم بۆگەنەنى خەلات كىردى!

كەوابوو ئا ئەم شوينە پىرۆزە بوو كە راسپۆتەن ئەو شەوئە تىا بەسەر
ئەبىرد.

ئا لەم شوينەدا لەناو بەزم و رەزم و ھەراى ئەو جانەوئەرانەدا كە ھەر
يەكە لە ئاواژى بوو، لەناكاو ئەمىر يۆسۆبۆف خۆى كىرد بەژور، ئىتر
ھاتنە ژورەوئەى بەجارى سەرنجى ھەموو خەلكەكەى پاكىشا، چونكە لە
ئامشۆكەرانى ئەم جۆرە شوينە سوكانە نەبوو، ئەگەرچى بوون و
دانىشتنى كەسانى وەك ئەو خۆشى ئەگەيان بە ئامشۆكەرانى شوينەكە
كە زۆرەيان لە نەدى و بديان بوو.

ژمارەيەك لە دۆست و ئاشنايانى خۆى لەگەلابوو، لەگەل چەند
ئافرەتىكى شوخ و شەنگا، لە سەر ھەموو ئەو ئافرەتە جوانانەو
قەرالىچەى جوانى، سەماكەرى بەناويانگ (كاترىنا)بوو.

خۇڭراگرتن

بەريۆەبەرى تياترۇخانەكە لەخۇشيانا كە چاوى بە ئەمىر يۆسۈبۆف كەوت ھەر ەك گول گەشايەو، بەوھى بېزىان ھاتوۋە و سەريان كىردوۋە بەلاى ئەوا بۇ رابواردن، بۇيە بەگەرمى بەپىريانەو چو بۇ خزمەت كىردىيان وە بۇ ئەوھى جىگەيەكى باش بۇ ئەم مىوانە گەورەيە تەرخان بكا، چەند كەسانىك لەوانەى بارگران بوون بەسەر شوينەكەو، ھەلىسانن بەناچارى چوون لە بارى ئەمىرىكى لەگۆشەى ئەوپەرى تياترۇخانەكە دانىشتن.

ئەمىرى ناوبراۋ بە گرانىەكەو لە شوينەكەى بۇى رېكخرا دانىشت، چوار دەورى لەلايەنگرەكانى خۇى بوون، دواى دانىشتن داواى نان خواردنىكى نايابيان كىرد لە خواردنەكانى ژەمى ئىۋارە لەو خواردنانەى كارگەكانى فەرەنسە سازيان ئەكا.

قەيسەر لەم دووايانەدا خواردنەوھى شەرابى ھەرام كىردبوو بەھۇى پەستى و وروژانى رەمەكى خەلك و لە ھەمان كاتىشا لەبەر پارگرتنى دلى ئەوان لەم بازار شىۋاۋى جەنگەدا، بەلام ئەم بېريارەى قەيسەر ھەر لە شوينە بچوكەكانا جىبەجئ ئەكرا، نەك لەم شوينانەى پاىە بەرزەكان روويان تىئەكرد.

دانىشتوانى شوينەكە زۆر بەختياربوون بەدانىشتنى كەسىكى وا پاىە بلىند لەناويانا، چونكە ئەمە دوور لە نەرىتى تايبەتى بوو، ھەر ئەمە بوو ھۇى گىرنگى و قسەكردن لەسەر سەماكەرە شوخ و شەنگەكەى لاي پراستىيەو دانىشتبوو، خۇى خەرىك كىردبوو بە گوگرتن لە وتوۋىژىكى كەپاۋى سەير، چونكە ناوہ ناوہ ئەى داىە قاقاى پىكەنىنىكى ناواز خۇشى بئى پىرانەو.

بەلام راسپۇتېن ەك دەر ئەكەوت لە ھەموو دانىشتوانى شوينەكە بئى

ئارامتر بوو، بۇيە چاۋى بېرى بوو سەماكەرەكە بەئى ترس و لەرز، ئەۋىش لەسەر نەرىتى دەربەست نەبوون و شول لىئەلكىشانى تايبەتى خۇي، بەلام هيچى ئى ھەلنەكپاند، لەم سەماكەرە بەژن لاولاۋەي كە دەموچاۋى ئەتوت پارچە بلورىكە سەنگ تەراشىكى ھونەرماندىكى خستوۋە، راسپۇتېن بەھىچ جۇرىك نەيتوانى سەرنجى پاكىشىئ ۋەك ئەو ھەموو ھىزە موگناتىسىيەى چاۋەكانى راسپۇتېن نەكرابىتە سەر ئەو بۇ پاكىشانى، بە پىچەۋانەى خواست و مەبەستى راسپۇتېن ئافرەتە بەئى ترس شانىكى بۇ ھەلنەكان و پوۋى ئى ۋەرچەرخان، كە ئەو بزوتنەۋەيە بەلاى راسپۇتېنەۋە لە كفر بەۋلاۋەتر بوو.

راسپۇتېن لە خۇپراگرتنى ئەم ئافرەتە پەست بوو لە ھەمان كاتىشا بە بەزىنى خۇشى قايل نەبوو، بۇيە بېرىارى دا كە سەرلەنۇئى تىئەلچىتەۋە، چونكە بەتەۋاۋى سوور بوو لەسەر پاۋكردنى بىچىرو ئارموزو تىركردنى لە گۇشتى ئەم نىچىرە، بۇيە لەجىگاي خۇي ھەلسا و پوۋى كرده سەر ئەو مېزەى ئەمىر يۇسۇبۇف لەسەرى دانىشتوۋە، ناسىاۋىيەكى زۇر كەمىان لەبەينا بوو، كەچى چوو بى شەرم ركدن لەگەلىان دانىشت ھەتا بى ئەۋەى پىرسىان پىبكا.

ئەمىر ۋاى پىشان نەدا كە دانىشتنى بەئى پىرسى راسپۇتېنى چەپەلى لەبەر دل گرانە، بەلكو دلخۇشى و پىخۇش بوونى نواند، ۋەلە پاستىشا دل خۇش بوو چونكە ئەم ھەنگاۋەى راسپۇتېن نىشانەيەكى سەرەتايى سەرکەوتنى پىلانەكەيەتى، بۇيە ئەۋپەرى قەدرو رېزى بەرامبەر راسپۇتېن نواند.

راسپۇتېن ئەم زمان شىرىنى و چاك و چۈنەيى ئەمىرى بەساكارانە ۋەرگرت، چونكە بەلايەۋە بوۋبوۋە شتىكى سىروشتى كە ئەبى ھەموو كەس ماستاۋى لەبەر ساردىبكاتەۋە ئەمە لەلايەك لەلايەكى تىرشەۋە

هه موو ههست و نهستی لای (کاترینا) بوو، که به ته واوی چوو بوو به دلایا پاش نه وهی له نزیکی شه وه به ته واوی لیتی ورد بو وه وه، وای دانا بوو که باشترین پارچه یه که دهست نه دا که بیهینیتته ریزی (ژنه گیانی) یه تازه کانی بیه وه، بویه هیزی چاوه دۆزه خیه کانی لی راگرتبوو نه و هیزه ی که بهر له نیستا به سهدان ئافره تانی له پهل و پۆ خستبوو.

له راستی لانه دهین نه گهر بلین سها ماکه ره که مان ههستی به دلگوشراوی و هه ناسه سواری به کی ته واو کردبوو ههروه چۆن هه ندی جار خه وتوو توشی ته نگه نه فه سی نه بی، توانای جولانه وه و هاواره له بهر نه بری، نا لهم حاله تانه بو مۆته که و میردمزمه دائه نین که له خه و سواری سنگی خه وتوو نه بی، به لام لوت به رزی و له خویایی بوون قه لغانی خویا راستنی کاترینا بوو به رامبه ر نه و هیزه ی که بهر به ره کانی کردنی ئاسان نیه، له گه ل نه وه شا نه م بوو که سها ماکه ره یه جله وی ئاره زوی خوی له دهست دهر نه چوو.

هه تا راسپۆتین خوی واقی و پما له م بهر به ره کانیه که به هه یچ ئافره تی که وه نهیدی وه، بویه راسپۆتین خوی له (کاترینا) نزیک کرده وه و چرپانی به گوینا:

– به یانی سهعات سنی پاش نیوه پۆ چاوه پروانیت نه که م، نه بی بییت بۆلام.

که چی راسپۆتین سه رنجی دا کیژه سه رسامی پیشان نه دا به رامبه ر به قسه کانی بویه که وته وه قسه کردن و وتی:

– من وام نه وی .... گویت لی بوو؟ له گه ل نه م قسانه یدا دهسته زله کانی خسته سه ر شانه پروته که ی وه که سیک دهست به سه ر مانی خویا بینی، له راستیا، سها ماکه ره که ههستی به تی کچوونی خوی کرد، پهنگی زهره هه لگه را، به دهنگی کی چر پچه وه وتی:

— ئەي باوگە ... بېرىكى ئى ئەكەمەو! ...

راسپوتىن بەمە دەستى ھەنگرت، چونكە ئەوئەندە باومېرى بە سەرکەوتنى خۇي ھەبوو، لەو باوئەردا بوو كە ھەموو شتىكى بۇ ئەچىتە سەر ھەروا بە ئاسانى بۇيە ھەئسا و بەدئشادىيەو گەپرايەو سەر مېزەكەي يەكەمجارى، پاش ئەوئەي خواحافىزى لەگەل يۇسۇپوف كورد بەجۇرىك ھەر وەك گالتەي پېيكا، كە گەيشتەو شويئە كۇئەكەي و دانىشت بەكەندەردو دەستى كورد بە چەنەبازى لەسەر ئەم پراوكردەنە تازەيەي، بەجۇرى بە كىزەكەيا ھەئەخويئەد كە بەتەواوى پلەي جانەومېرى و دېندەيى خۇي ئەخستەپروو، دەسە و دايرەكەي كەوتنە پېرۇزبايى لىكردنى بەوئەي ھېچ نىچىرى خۇي لەئاستيا راناگرئى.

كۆل ئەدان

بۇ بەيانى پۇژى ئايندە لەو ژوانەدا كە داينابوو بۇ كاترىنا چاوه چاوى ھاتنى سەماكەرە شوخ و شەنگەكەي ئەكرد، بەلام چاوهپروانى بېھودە بوو، لە راستيا وا شىتگىر بوو بوو لە داخانا لىوى ئى ئەكروشت، بەلام واقوورمانى راسپوتىن لە پەست بوونى گەرەتر بوو، چونكە ئەمە يەكەم جارە لە ژيانيا دەسەلاتى بەسەر ئافرەتېكا ناشكى، بەلام بەوئەي راسپوتىن باومېرى تەواوى بە تواناي خۇي ھەبوو، ئەمە لەلايەك و جوانى سىحراوى كىزە لەلايەكى ترەو لەبارى سەرسامى و تورەبوونيان سوک كورد، بۇيە ئەگەپرا بۇ بيانو بۇ ئەھاتنى بدۇزىتەو، خۇي بە خۇي ئەوت بەلكو توشى نەخۇشەكى ناکاوى بووبئى، يا مردبئى يا بەلكو ئەمىر يۇسۇپوف دەرگاي ژوررى ئى كلۇم دابئى لەبەر پىناخۇش بوونى...

كە خۇي بەم لىكۆلىنەوئەيە خاو كردهو، لەمال دەرچوو ھەتا ھەوائى تەواوى ئەھاتنى بزائى، لەو كاتەدا كە لە گۆرەپانى (نىفسكى) ئەپەرپەو

لوت و بزوت بەرەنگارى ئەمىر يۇسۇپۇف بوو، بەرپويەكى خوشەوہ دەستى ئەمىرى گوشى، بەبى پيشەكى ھوالى (كاترىنا)ى ئى پرسى، ئەمىر لە وەلاما وتى:

- ھەر ئىستا لەلاى ئەو بووم، لەسەر تۆگە ئى قسەى بۆ کردم...
راسپۇتین بە منجە منجىكەرە وتى:

- چى وتوہ؟

- بە پىاويكى سەيرت دا ئەنئ، گە ئى شلەژاوە ھەتا تۇقيوہ لىت، لەبەرئەوہ ناوئىرى بىتە ديدەنيت بەھەر نرخیك بى...

- ئەرى ئەوہ بەراستتە؟ بەلام من ھەر ئەمەوى چاوم پىى بکەوى.
ئەمىر سەرى راوہشانىد و وتى:

- ئەى باوکە و ابزانم ئەمە ھىندە سوک و ئاسان نىہ.

راسپۇتین لە خواستى ئەمىر تىنەگەشت بۆيە بە لوت بەرزىەکەرە وتى:

- ئەبى ئەو کەسە كئى بى كە ئەوئىرى نەيەئى چاوم پىى بکەوى؟
ئەمىر يۇسۇپۇف بە دەم پىکەننەرە وتى:

- ھەر چۆنىك بى ئەو کەسە من نىم! بەلکو من ھەموو توانام بەخت ئەکەم کەوا لە کاترىنا بکەم نەترسى لىت.

راسپۇتین شىپرانى:

- کەوابوو لىى ئاساتر نىہ: ئەمشەو لە شوئىنى دوئىنى شەومان دا ئەنیشمەوہ ھەتا تەواو بوونى شانۆ، بەلکو بتوانى لەتەك خۇتا لىھىنى بۆ ئەوى.

پاشان پووى خوى وەرچەرخان و پۇشت، بى ئەرەى چاوەپروانى وەلامى ئەمىر بکا، چۆنکە وای دانابوو کە قسەکانى بىرارە ھەلوہشاننەرەى بۇنىہ، ھەتا ئەگەر بەرامبەرەکەى ئەمىرىش بى!
لە ژوانى ناوبراوا راسپۇتین پووى کردە تياترۇخانەکە، گەرەترىن

ژماره يهك له بالبازي نهينى دهورو پشتيان گرتووه له جلوبه رگى پياو
ماقولانا، هر نه و نه دى له دهرگا چوو ژوره وه دم و دست روخسارى
گهش بووه وه چونكه چاوى به نه مير كهوت دانىشتووه له گه ل هه مان
دهسته دايره ي شهوى رابردودا، (كاترينا) له ناوهراستيانا وهك نه ستيره
نه دره وشا يه وه، راسپوتين به سه ربه ستيه وه چوو بولاى، به لام سه ماكه ره كه
رووى خووى لى وهرچهرخان به په سبت بونيكى ناشكراوه، پاشان
بيانويه كى دوزيه وه به وهى شه كه ته و بوى دهرچوو.

راسپوتين به تهك نه مير وه دانىشت له سه ر نه ريتى خووى كه وا دهر به ست
به كهس نيه و كهس له خووى به گه وره تر نازانى، كه به دووچاوى سه رى
خووى دى سه ماكه ره كه بوى دهرچوو به نه ميرى وت:

- وا بزانم پاش قهبرى نه گه ريته وه ...

نه مير به پيكه نينه وه وتى:

- به لكو هه لهات نهى باركه ... چونكه ترساندت ....

راسپوتين قيرانى:

- ناي لهم خو به ناز فروشته! نه ناوا نه يه وئ تيتاليم پئ بكا ...

هر نه مه به ته نيا بهس بوو بو هه لگيرسانى ناگرى كه لله يى و بهرچاو
تاريك بوون، چونكه نه مه يه كه مجاره له ژيانيا نافرته تيك بويرى گالته ي پئ
بكا، لهو هه موو ژنانه ي ديونى له ژيانيا هه رچهند جوان و پا يه بلنديش
بوو بن له كو مه لا!

نه مير يو سو بو ف له بنه وه هر ناگرى توو په بوونى راسپوتينى به قسه و
پلارى هه لهق و مه لهق خو ش نه كرد، وهك نه م قسانه ي چاو ك و ورده
ته لاش بن بو خوشكردنى گرى ناگرى كى گه وره كه نه خريته ژيرى، پاش
نه م قسانه نه مير هه لسا و قه شه ي ناموباره كى پيسى به جي هيشته هه تا
به دم غه م و په ژاره وه هر خو بخواته وه ...

راسپۆتین - بۆ يەكەمجار لە ژيانيا - بە ئيش و ئازارى خۆيهوه
ئەتليتهوه، ئەمەش سەرەتاي خۆشهويستيهكى راست بوو بەلای ئەوهوه.
ئەو بەسەدان ئافرهتانهى راوى كردبوون وه لىنى خواردبوون هيج بايهخ و
نرخيكيان نەبوو لەئاست ئەم كيزه سرکهى بۆى دەسته مۆ نابی و هەلدى
لە دەستی، بۆيه سویندى خوارد كه بەرۆكى بەرنەدا، وه هەموو توانايهكى
بخاته كار بۆ گەيشتن بە ئاواتى دەروونى بە لەوهپان لە باغى بەهاری
جوانى ئەو گيزه تياترۆيهدا!

چەند پۆژيک تىپەپرى بەسەر ئەم پروداوهدا، لەم چەند پۆژەدا راسپۆتین
نان و ئاوى لەبەرچاو كەوت، جىي بەخۆى نەئەگرت، شەقام و كۆلانەكانى
پترس بورگى ئەپىواو ئەگەرا بەدواى كاترينادا، بەلام سەماكەرى ناوبراو
خۆى لە مالى ئەمير يۆسۆبۆف شارەدبووهوه بە شەو و بەرپۆژ دەرنەئەچوو،
هەتا دەستی لەئيشى سەر شانۆش هەلگرت.

راسپۆتین تانجيهكانى راوى بلاوكردهوه، كه ئەوانيش بآلبازە
نەينيهكانى بوون، بەلام هيجيان هەنەكپرانە، بۆيه راسپۆتین هەر ئەوه
نەبوو شىت ببى لەداخانا، بەوهى هەموو جارێك مايهپوچ دەرنەچوو لە
تەكيا، هەتا واى لىهات لە هەرزەكارىكى سەرەپۆ ئەچوو كه دلداری ئارام و
ئۆقرەى لەبەر هەلگرتبى، شەوقى چاو پىكەوتنى كيزه لە كەللەى دابوو،
ئىتر بەبى پەروا بەبى ترس و لەرز بەتاقى تەنيا بە كۆلان و كۆچەكانا
ئەگەرا، ئەگای لەوه نەمابوو كه مەترسى لە هەموو لايەكەوه هەپرەشەى
لەناوبردنى ئى ئەكا ئەو مەترسيانەى كه لەوهو پيش لە راستيانا زارە ترەك
ئەبوو.

كه گەپانى كۆلانان تەواو شەكەت و وەرپسى كرد، بەوهى بەو هەموو
ماندووبوونە هيجى هەنەكپرانە، پووى كرده (تساكورى سيلو) كه بارەگای
هاوينەو ديهاى بنەمالەى قەيسەرى بوو... شابانوى پەژارەدار پيشواى

لیکرد، راسپۆتین له شابانوی پرسی:

- ئایا تەندروستی کوڕەکەت بەرەو خراپی ئەچێ؟

- ھەمیشە بەنازەر، ئەو باوکە، بە بوونت لەناومان چاوم پوون
ئەبێتەو، تەو ئەو کەمتە شریفان بەرنە سەر جیگاکی بەئکو ئەمە خویە
ھیمەت و بەرەکتان دا ئەبارێ بەسەر سەریا، بەلام پەژارەیکە ترە زۆر
سنگم ئەگوشێ.

- ئەزانم باری سیاسی ولات بەرەو مەترسی ئەچێ، بەلام بەوێ من
لێرەم... ئیتر قسەیکە تەواو نەکرد، ھەر بە دەست جوڵاندن گالتهی بە
پووداوی پاشە پۆژ ئەکرد.

شابانو ھەناسەیکە ھەلکێشا و وتی:

- بەئێ داخی گرانم! وا ئەزانێ کە ھەمیشە لێرە ئەبێ؟ ... من دانیات
ئەکەم کەھۆی ھەموو غەم و پەژارەم ئەوێ کە لە کانگای ھەستەوێ لەو
گەیشتووم کە ژیانت لە مەترسی دایە...

راسپۆتین لێی توند بوو وتی:

- لەبەرچی ئەم قسانە ئەکە...

شابانو بە پەستیەکەو کەوتە گێرانەو: قەیسەر گەلی سکالانامە
ھەرەشاوی پێ ئەگا، ھەمووی لەسەر ئیوێ، نازانم ھۆی ئەو ھەموو پق و
کینەیکە لە خەلکەوێ چێ لەسەر تو، ئەبێ شەیتان پەنجەیکە ھەبێ لەم
ورژانەدا، ئەوێ جیگای واق و پمانە ئەوێ ھیندێ لەو سکالادەرانی لە
پیاوانی کلێسەکانن، لەگەڵ ئەو شەلا لای ئیمە تو ھەر ئەو کەسێ کە لە
ھەموو کەس خواناستری... ھیندیکیان ئەو ژنە بەرپۆبەرانی دیری ژنە
رەبەنەکانن کە گوايا ئەلێن تو دەست درێژیت کردۆتە سەریان...

راسپۆتین قسەیکە لە دەم قۆستەوێ چونکە لە وزەیانە ما بوو:

- ئایا ھەلەوێ ئەوانە ئەسەلمینن؟

شابانو كهوته پاكانه بۆخۇي:

- نەبەخو باوكە، خوا بەر پۆژە نەكا! ھەتا ئىستا لەبەرچاوم ھەر
پياوى ھەلبەزاردەى خواو نومايندەو نىراوى خواى بۆ پزگارکردنى خۆم و
كۆرەكەم و بنەمالەكەشم...

ھەرگىز ئىوھ جىگاي لەكەو تاوان نىن، بەلام زۆرى ئەو پلارنە دىم
ئەخەنە مەترسىوھ بەرامبەر بەژيانت، ئاي خوايە خۆت ئاگادارى كە
چەند ئەترسم لەوھى شتىكت بەسەر بى.

راسپۆتىن ناوچەوانى دا بەيەكا و وتى:

- وا من ئەم قسەيە ئەلىم و ئەيلىمەوھ باش گوئت لىم بى:

- ئەگەر شتىك بەسەر من بى ئەوھ بزانه ئەو بنەمالەيەى ئىوھ بە نەفرەت
ئەكرىن، بەشيوھيەكى ترسناك ھەر لەدواى كوشتنى من لەناوئەچن ئەمە
ئىرادەى ئاسمانە!

پاشان چەمايەوھ چلىپاي لەسەر دەموچاوى خۇي چەند جارنىك كىشا
وھك بيانبەستىتەوھ بەو نەفرەت و چارەنوسەشەوھ...

ھەر لەم ھەناسەيەدا گەورەى كەنيزەكەكانى كۆشك (ئانا) خۇي كرد
بەژورا، ئاگادارى كرد لەوھى كە ئەبى ھەرچۆنىك بى بەتەنيا نەچىتە
دەرەوھ چونكە ژيانى لە مەترسىدايە، بەوھى داو و تۆپى زۆرى بۆ
نزاوھتەوھ بەتايبەتى لەژىر بالى پەشى شەوا، راسپۆتىن بە توندبوونەوھ
شپرانى بەسەريا:

- ئەم قسە ھىچ و پوچانەتان لەچىيە!؟

ئەوھى گوئى لە دەنگتان بى وا ئەزانى لە گيانەلادام و بەبان سەرمەوھ
ئەلاوئىنەوھ، پاشان سەرىكى ئى بادان و داي لە قاقاي پىكەنن. ئاي چەند
مردن لەمىشكى دوور بوو، چونكە ھەموو بىرى بەستبووھ بە تاقە
شتىكەوھ، ئەويش چىشتن و مژىنى تامى ژيان و زىندەگى بوو لە

پازاوه‌ترین شیوه‌دا، ئەو کیزۆلەییە کە ناگری تێ بەردابوو لیکسی بە
لالغاویا شوپ ئەکردهوه، دانه جیره‌ی گه‌یانبوویه، به‌جاری فېری دابووه
ناو ناگری پق و ئارەزووه‌وه.

کە شابانو به‌و جۆره‌ راسپۆتینی دی دەر به‌ست نیه، سه‌ری پاره‌شان و
به‌لیویه‌باریه‌که‌وه وتی:

– به‌گه‌رمی له‌خوا ئەپارێمه‌وه که چاوی لیته‌وه بێ و له‌هه‌موو به‌لاو
ناخۆشی‌یه‌ک که ناحه‌زانت بۆ توێان ئەوی به‌دوور بی و خوا ئاگادارت بێ.
قه‌شه‌ به‌توندی وه‌لامی دایه‌وه:

– ئەو دو‌عا یه‌ بۆ خۆت و کو‌په‌که‌ت بکه، ئەگه‌ر له‌ دو‌عا که‌ت هه‌یج شین
ئەبێ.

پاشان پشته‌ی کرده‌ شابانو و ئانا وه‌ به‌ تو‌په‌ییه‌وه بۆی دەرچوو، هه‌تا
له‌سه‌ر گه‌رانه‌که‌ی به‌رده‌وام بێ، به‌دوای په‌ری شیوه‌که‌یا که‌ نه‌وه‌نده‌ی تر
که‌م چیک‌ل‌دانه‌ی کردبوو، خو‌اردن و ژیا‌نی ئی‌ تال کردبوو، هه‌ر فېری به‌سه‌ر
کارامه‌یی و دو‌وربین‌یی‌ه‌وه نه‌ما‌بوو هه‌تا بتوانێ خۆی بیاریزی له‌ ده‌ست
دریژی دو‌ژمنه‌کانی.

زىياھەت و زىياھەتكارى

ئەوھبوو راسپۇتېن شىبابانوى بەجىھىشت و گەپرايەھ پەترس بورگ، بەگورجى پووى كىرە مائەھە لە شەقامى (جۇرۇكۇفايا) لەوى چاوى كەوت بە پەيامىك لە ئەمىر يۇسۇپۇفەھە نوسرا بوو بەپەلە كرديەھە.

ئەمىر ئەو پەيامەى بۇ نوسى بوو بەقسەى قوت قوت رازانېوويەھە ھەتا سەرو دلى بىكرىتەھە، نوسى بووى كە: (كاترىنام بۇ خوسانوى لەمەولا ئەوھندە توند و تىژ نەبى لە تەكتا) وا ديار بوو بەم قسانە دلى نەرم بوو، نوسرا بوو بەھەى (كىژە پەشىمانى دەرېرى وە كە لەسەر پەوشتى لاسارى خۇى بەردەوام نەبى)، وە ئەمىر پەيامەكەى بەمە كۇتايى پېھىنابوو، (كە ھەر ئەمشەھە ئەگەر باوكى بەرېز راسپۇتېن بەچاكى ئەزانى ئاھەنگىكى بۇ ئەگىرېم ھەتا بە ئاواتى دلى بگا لەو ئاھەنگەدا).

دىسان بۇى نوسى بوو: (ئا بەم جۇرە ئەى باوكە ئەمبىنى چاھەروانىت ئەكەم لەكاتى دەرچوونى خەلك لە شانۇ كە بەيەكەھە نانىكى سوكى ئىوارە بخۇين.

وھ من لە چەند كەسىكى كەم بەولارە كە برادەرى گىيانى بەگىيانى خۇمن كەسىكم بانگ نەكردوھە، كە ھەموويان لەوانەن رابواردنىان خۇشە و دىسان ئەبمە ھۇى ناسىاويتان لەگەلىانا، يەك دوو لە دەستە خوشكە شۇخ و شەنگەكانى خۇشى لەتەكيا ئەبن).

بەدواى ئەم نوسىنەدا ئەم دىپرەشى بۇ دل راگرتنى راسپۇتېن نوسى بوو: (ھەرەھا خاتوونى خىزانىشم پىن خۇشحال ئەبى كە ناسىاوى لەگەلتا پەيداكا!).

شىئەھى نوسىنەكەى ئەوھندە ساكارانەبوو بە جۇرۇى كەم و زۇر ھەستى راسپۇتېنى نەوروزان چونكە تەنيا بىركردنەھەى لەھەى بەو ئاواتە گەورەيەى ئەگات، ئاواتى گەيشتنى بەو كىژەھى دلېبەندى عەشقى بووھە بەلام دەمى نايگاتىن، ھەر ئەمە بەتەنيا تواناى بىركردنەھەى راسپۇتېنى سەوانبوو

نەيئەتوانى بىر لە شتېكى تر بىكەتەمە، ئەمە بەتەنيا بۇ ئەو بەس بوو، بۇيە
وەك گاي بەلەسە بەرەو ئەوداوەى بۇى نرابووە مى نا.

راسپۇتېن بەرپەرى كامەرانىيەو پەيامەكەى ئەخوئىندەو، كە
وتوويژەكانى كۆشكى قەيسەرى بىرکەوتەو كە ھەر ئەو سەر لەبەيانىە لەوى
ژنە دەم رەشەكان نوقلانەى چيان بۇ لىئەدا، لەبەر خۇيەو كەوتە بۇلە بۇل و
تیتالى پىكردىيان:

- ئاي كە ژنان چەند كولو پوچن، چەند گەوجن، ھەتا ئەوانەى لەسەر
تەختى حكومرانىش چىچكەيان كىردووە! لەكاتىكا ئەوان بۇيان قىراندەم
كارەساتى شوم توش ئەبى، ئا ئەوھتا بە پىچەوانە بەپىر خۇشترىن
روداويكى ژيانمەو ئەچم... شەگا! شەگا!

ھەر لەم ھەناسەيەدا لە دەرگاي مائەكەى درا، كە راسپۇتېن دەرگاي
كىردەو، چاوى بە كۆنە براندەرەكەى واتە بەرناباى گەرە و گران كەوت كە بە
تەواوى چىروچاوى ھەلبىزپكا بوو، نىشانەى پەشۇكانىكى پىر لە مەترسى،
دەم و دەس بە راسپۇتېنى وت:

- ھاتووم ئەى كاكى خۇم كە پىتى رابگەيەنم...

راسپۇتېن قسەى لەدەم قۇستەووە نەيھىشت لەمە بەولاوە درىژەى پىن بەدا،
بە تۇرەبوونەو وتى:

- بى دەنگ بە... ئەمەم بەيانى پىن بلى.

ھىشتا قسەكانى تەواو نەكىردبوو دەرگاي لەپرووى براندەرەكەيا خىر
داخست، چونكە نەى ئەويست لەم چلەپۇپەى خۇشبەختىيەدا گوئى لە
دەنگى شوومى كونەبوو بگرى، ئەو دەنگە ناسازانەى خەيالى خۇشبەختى
ئەشلەقىنى ئەو خۇشبەختىيەى كە ھەرگىز بەم جۇرەى بەخۇيەو نەديوو،
چونكە لە ھەموو ژيانىا ئەشكەنجەى واى نەچىژابوو لەرنگاي گەيشتن بە
ئافرەتانى ترا، وا ئىستا لەرنگاي گەيشتن بەم ئافرەتەدا ئەيچىژى كە پىر بە
ئارەزوويەتى.

شەوى ژوان

كاتى ژوان نزيك بووه وه، راسپۆتین بۇ چەند هەناسە يەك دوودلى نواند .. وهك به هەستى زكماكى خوى پەى بەریت بە وهى راستە مەترسيەك سەرەپى پيگرتووه ئەویش هەر به وه هەستە زكماكى يەى كه وتە بيركردنە وه، بەلام له ئەجامدا ليكدانە وهى گە ياندی يە سەر ئە وهى كه ترس و توقینى هەمووى له خۆپایى يە، تەنيا قسەكانى شابانو له گەل گە وهى كه نيزه كه كانى كۆشك كارى ليكردو وه له گوئى يا ئەزرنگیتە وه ... بەلى راستە لای خزم و كه سوكارى قەيسەر خۆشەويست نیه، كه ئەمير يۆسۆبۆف كه مترینى ئەو خزمانە يە، پاشان نەيئەزانى كه ئەمير يۆسۆبۆف پياويكى سياسى يە، هەر وه ها ئە وه شى ئەزانى كه به گويزه ي نەريت گراندۆ قەكان پووبەپوو نەبووا يە هەلمە تيان نە ئەبردە سەرى، چونكه فروفيللى له پاش مله له وانە وه نە ئە وه شايە وه، بە وهى ئەوان به فيزببون بيزيان نە دە هات خويان نزم كه نە وه بۇ فروفيللى بە تايبە تى له گەل كه سينكى وهك راسپۆتین كه له هەموو سەرىكه وه له وان كه متر بوو، له وانە يە يە كيكيان بيته ويزه ي به قامچى يا بە دار شله كوتى مەرگى بكا، وهك چۆن (گراندۆق نيكۆلا نيكۆلا فيتش) راپەرى له پوويا، بەلام كوشتن، ئەویش به بانگ كردن بۇ زىافەت بۇ شو به سەربردن له مالى يە كيكيان، شتتيك بوو به بيري كه سا نە دە هات.

بەم جۆره راسپۆتین زال بوو به سەر ئەو ترس و لەرزە ي سەرو سنگى توند كردبوو، بۆيه كه وتە خۆگيزدان بۇ ئاھەنگە كه، خوى ئامادە كرد بۇ ئەوپەرى دەست وه شاندىن — ئەگەر دەست وه شاندىن هەيى — كه وای دانا بوو له شەپ و تيه ئەدان تينا پەرى، بۇ پاشلى قەلەوى! بەلام كوشتن هەرگيز به بيري ئەوا نە ئە هات كه خانەدانى بەم كارە هەلبسى، هەر وهك چۆن بهيى ميشكى دائە نا دەست بەردار بوون لەم دەر فەتە چە ورە كه هيچ شتتيك

نەئەگە يىشتە نرخ و بايەخى، نرخى گرتتە باوەشى ئەو ئافرەتەى بەلاوہ لە نرخى ئەو ھەموو ئافرەتەنەى بە گەورەتر ئەگرت، ئەوانەى وەك ميووپوون وابوون لە قولى مشتيا.

دەستى كرد بە بۆن لەخۆدان و كراسيكي ئاوريشمى پەنگ تاريكى جوان چنراوى نايابى لەبەرخۆى كرد لەگەل دوولنگەيەكى ورسەدارا و جوتى پىلاوى چەرمى بريقەدارى سوگى گرانبەھاشى كردە پىئى... پاشان بۆ يەكەمجار لە ھەموو ژيانيا كەوتە داھينانى پەدينە چەرەكەى كە تىرو پە بۆنى تىھەلسوو، ئىنجا بە لەخۆبايى بوونەوہ لەبەر ئاويئە سەيرى بەژن و بالآى قنج و قىتى خۆى كرد.

راسپوتىن وا نوقمە لەم وردە خەيالە خوشانەدا كە لەپەرگويى لە ليدانى دەرگاي مألەوہ بوو، راسپوتىن دەرگاي ليكردەوہ، لوت و بزوت بەرھنگارى ئەمير يۆسۇبۇف بوو ھاتبوو بە ئوتومبيلە نايابەكەى ھەلى گرى و ببيا بۆ كۆشكەكەى نيشانەى ريز لىنان لە پايبەرزى راسپوتىن! ئەو كۆشكە ديمەن شيرىنە شوپنەبووہوہ بەسەر (موھىكا) دا بەلام باخ و باخاتى زۆرى لەلايەكى ترەوہ گەيشتبووہ سەر پروبارى (فۇنتانكا) وە ئەم شويئە دوور نەبوو لە خانوہكەى راسپوتىن لە شەقامى (جورۇكۇفايا) بۆيە ھەر بە چەند دەقىقەيە گەيشتنە دەروازەى كۆشك، ئەمير بە كليليكي تايبەتى دەروازەكەى كردەوہ... پاشان گەرايەوہ بەرپزەوہ راسپوتىنى خستە بەردەمى خۆيەوہ بۆ چوونە ژوورەوہ، كە گەيشتنە ژىر زەمىنەكەيان بە پىكەننەوہ بە راسپوتىنى وت:

—سەرت سوپ نەمىئى ئەى باوكە كە خۆم بۆت كرد بە دەگاوان، چونكە ئەمشەو ھەموو پىشخزمەتەكانى كۆشك قارداوہ، حال و ئەحوال وا پىويست ئەكا دوورين بين، چونكە من بەش بە حالى خۆم باوہرم بەكەس نەماوہ...

راسپۆتین ئەم قسانەى بۆ ئەمىر سەلمان، پاشان راسپۆتین پرسى:

- ئايا كاترینا گەيشتووه؟

- پەنجەى بۆ ئەو پالتۆ كەولانە درىژ كەردكە لە ژوورنىكى ژىر

زەمىنەكەدا هەلواسرابوون و بە راسپۆتینى وت:

- سەيركە ... ئەمەيان پالتۆى ئەوه...

راسپۆتین لە ئەمىى پرسى:

-كوا ئەى ئەو كوا؟

هەر لەم كاتەدا بوو كە سەماكەرى شوخ و شەنگ لەوپەرى

ژىرزەمىنەكەوه تىپەرى ئەویش بەپىى پىلاننىكى دانراو، راسپۆتین

ناپەزەمانەندى خۆى دەرپى و شىپانى:

- ديسانەوه گەرايهوه سەر راكردن لەمن؟

ئەمىر بۆ ئەوهى ساردى كاتەوه پىى وت:

- ئەى باوكى پىرۆز وازى لىبىنە، چونكە كاترینا كىژنىكى سركە، خۆى

بەناز ئەفرۆشى، بە پەروشهوه نارائىشى خۆى داوه بۆ ئەوهى لە دانىشتنا

لەبەردەستا لەوپەرى جوانيا بى.

پاشان دەستىكى لە راسپۆتین هەلتەكان نىشانەى چوونە ژوورى نان

خواردن و وتى:

- فەرموو بچۆره ژوورهوه ئەى باوكە، هەتا خۆمان لە شىرىنیهوه

بخلافىن، هەتا لەبەرەوه ميوانەكانمان دىن بۆ ئەم ئاهەنگە شەونخونیه

بى وىنەيهان.

لە راستيا پىكە پر لە شەمپانياكان كە پىشتر پرکرايوون لەلايهن ئەمىر

يۆسۆبۆف خۆيهوه بە يارمەتى هاوبەشەكانى لە پىلانەكەيا نامادە

كرايوون، ئەمىر خۆى ئەيزانى ئەو پىكانەى لەلاى راستەوه رىزكراوون

(سىيانۆرى پۆتاسىيۆم)ى تىكەل كراوه، كە ژەهرنىكى كوشندەى دەم و

دەستى يە، كاتى خۆى گورنگ خۆى بەم ژەھرە دەرمان خوارد كرد.
پيلانگيركان ئەم ژەھرەيان تاقي كردبوووه بەهوى دەرخواردى
سەگيكيان دابوو ھەر لە چەند ھەناسەيەكى كەما تۆپانبووى و
لاشەكەشيان لە باخەكەدا فرى دابوو.

جگە لەو پيكي شەمپانيا ژەھراويانە ھەندى گالگالى و ناسكەنان
دانرابوو، ھينديكيان رەمگيان سوور و ھينديكيان سپى بوو، ھەويرى
گالگالىيە سورەكان بە ژەھراوى كوشندە گيرابوووه، بەلام سپىيەكان بى
وھى بوون.

لەوكاتەوہ كە ئەمير لە مالى خويان دەرچوو ھەتا قەشە راسپوتين لەتەك
خويا بينى، پيلانگيرەكان لە يەكئ لە ژورەكانى نھۆمى سەرەوھى
كۆشكەكەدا خويان شارەدبوووه، چاوەپروانى جيبەجى كردنى
كارەساتەكە بوون، لە ئافرەتان جگە لە (كاترينا) كە بۆ (پاوكە) دانرابوو،
لە دەستە خوشكەكانى ئەو دووان لە سەرەپۆكانيان لەتەكيا ھەتبوون،
پيشپەوى ئەم پيلان گيرانە نوينەر (بۆریشكيفتش) و (گراندوق ديميتري
بافلوفتش) بوون كە بەتەواوى و راستى تينوى تۆلەسەندن بوون، بە گيان
كيشانى ئەو ناپاكە..

پىك ليدان

ئەمىر و راسپۇتېن بەجۈوتە چۈۈنە ژورى نان خواردنەۋە، بە واتەيەكى تر (ژورى خنكاندن) كە پىكەۋە دانىشتن، يۇسۇبۇف بە پۈۈيەكى خۇشەۋە وتى:

- وا دياره ميوانه كانمان بەر لە خۇمان گەيشتون، وا بۇخۇيان پائەبويۇن، خۇزگە خۇيان لە ئىمە نزيك ئەكردەۋە....

ئا لەم كاتەدا ئاۋازى مۇسقىيەكى خۇش گەيشتە بەر گوڭيان، بەۋەى نوڭنەر (پۇرپىشكىفتش) قەۋانئىكى لەسەر گرامە فۇنەكە دانابو، بەۋەى نيازەى ھەر دوو دۇيەك لە دل و دەروون و مېشكى راسپۇتېنا ھەبوو ھەموۋى پۈۈيۈننەۋە، بېسپنەۋە، بەمە راسپۇتېن كەۋتە پىكەنېن و گەشايەۋە و خۇى گىزدا بۇ بەشداربوون لە ئاھەنگىكى پېر لە پابواردنى بەر بەرەلەيىدا، بۇيە وتى:

- وا دياره شەۋيىكى خۇش بەزم و رەزم ئەبەينە سەر....

بۇ ئەۋەى ئەمىر يۇسۇبۇف بە قسەى قوت قوتى خۇش گىژو خۇلى بكا و پايكىشى بۇ ناۋ ئەۋ داۋەى بۇى نراۋەتەۋە، ھەتا تۋانى قسەى گەپاۋى پەردە لەپوۋ دامالپاۋى پابواردنى بۇ ئەگىپرايەۋە، كە ئەمىر بەتەۋاۋى دۇنيا بوو بەۋەى ھەتا گوڭچكەكانىشى نوقم بوۋە لە شەپۇلى قسە ھەلەق و مەلەقەكانيا، بەگورجى پىكىكى ژەھراۋى دا بەدەست تەشەرىفى ناموبارەكىيەۋە، بە چالاكىەكى تەۋاۋ ساكارانەۋە، ئەمىر خۇشى پىكىكى بە دەستەۋە گرت، لەۋ پىكانەى دۇنيا بوو ھىچى تيا نىە، داۋاى لە قەشە كرد كە بەجۈوتە پىك لىبىدەن لەسەر نەرىتى دۇستايەتى لە خواردنەۋەدا...

پىك لەيەك درا.... بەلام راسپۇتېن ھەر بە سروشەت پۈۈيەك بوو كارامە و بەفروڭىل، ھەر لەۋ دەرفەتە بچكۆلەيەى ئەمىر كەمىك پۈۈى خۇى

وهرچهرخان، ئەو بە سوک دەستی یەکی بێ وینەو، ئەو هی لە پینکەدا
بوو پرشتی یە سوپەکی نزیکی یەو ئەمەشی لەپووی زرنگی و
هۆشیاری یەو کە زیانیکی تیا نیە، نەو کە ئەمە هەلەیک هەبێ لەکایەدا.

لەگەڵ ئەم سووک دەستی شیا دەم و لەوسی خۆی سەریەو، وەك راست
بکا پینکەکی خوار دبیتهو، وە بە زەردەخەنە یە کەو و تی:

- بەخوا ئەم خوار دنەو یە مان گە ئی خوشە! تامیکی خوش و زەوقیکی
بەرز ی بێ وینە ی هەیه!

ئەمیر ناگاداری ئەو سوک دەستی ی ئەو نەبوو، دلتیا بوو لەو هی شەرابە
ژەهرایەکی خوار دۆتەو، پاشان هەر سەرنجی ئەم گیانلەبەرە سەیرە ی
ئەدا، کەوا پینکی شەرابی ژەهرای وای خۆردۆتەو فیلێک لە دە هەناسەدا
ئەکوژی، کەچی ئەو وەك ئاوی پرتەقالی پالۆتە ی نابێ بەسەریەو! هێچ
نیشانە یەکی ئازارو شەکتە ی ئی دیاری نەدا، ئایا ئەبێ ئەم قەشە چەپەلە
راست بێ توانایەکی لەرادی بەدەری هەبێ وەك خۆی لاف و گەزافی پینو
لینەدا؟

ئایا ئەو توانا لە رادی بەدەری لە یەزدانەو یە یا شەیتان بۆتە پالپشتی
ئەمیر رەنگی زەرد هەلگەرا، چۆکەکانی لەبەر لەرزین لە یەکیان ئەدا، هەموو
لەشی نیشته سەر ئارەقە دەردان، ئەم تینکچوونە ی ئەمیر سەرنجی پیرە
قەشە ی راکیشا، چاوەکانی بڕیە دوو چاوی وەك گالتە ی پینکا، قەشە دلی
لە ئاستیا کرمی بوو بوو، بۆیە پنی و ت:

- ئایا پینک ئی تینکچووه؟

ئەمیر وای دانا کە پیلانەکیان کەوتۆتە پوو، دەسە پاچە دۆش داما،
نە ی ئەزانی چی بلی... کاری راسپۆتین راست بێ کە لەم قۆرتە ی
دەرھینا بوو بەو هی و تی:

- ئە ی کوا کاترینا بۆچی نەهات؟

- ئەي باوڭى بەرپىزم ھەر ئىستا ئەچم لەگەل خۆم ئەيھىنم....

ئىتر ئەمىر لە ژورەكە دەرچوو بە ھەنسكە بركى، بە پلىكانەكانا سەر
كەوتە سەرەو، كە گەيشتە لاي برادەرەكانى، قىرانى وتى:

- بىگەنى، فرىام كەون! ھەتا ژەھرىش ھىچ كارى لەم بەچكە شەيتانە
نەكرد... كەوابوو ئەبى چى بگەين؟

ترسىكى بى پايان لە پىلانگىرەكان نىشت، وا لە دلىان چەسپى كە
راسپۆتەين لە قوپى ئادەمىزاد دروست نەكراو، لە بىمىشكىيانەو كە
بەدواى كوشتنيا وىلن.

ئافرەتەكانىش خۆيان خزانە قوربىنىكى ژورەكەو، لەترسا چۆقە
چۆقى دانىان ئەھات، لىرەدا ئەمىر يۆسۆيۆف تىنى دايە بەرخۆى و وتى:

- وا ئىستا چەكىكى تازە بەكارئەھىنم بۆ لەناوبردى، ھەتا بزانم ئەم
جادوگەرە بەرگەى تەقەمەنىش ئەگرى؟

پاشان دەمانچەيەكى گەورە دەرھىناو گەپرايەو ژورى نان
خواردنەكەيان، كە گەيشتە ژورەكە لە دەرگاو سەيرىكى ناو ژورەكەى
كرد، دى وا راوہستاو لەسەرخۆ سەيرى ئەو مؤمدانە ئەكا كە
بەدىوارەكەدا ھەئواسراو، چرايەكى نىوداشى پوسى پوناكى كردۆتەو،
راسپۆتەين لە راوہستانەكەيا پشتى كردبوو دەرگا، ئەمىر يۆسۆيۆف بە
ھەنگاوى بىدەنگى لىي چوو پىشەو، لە دئەو لەخوا پارايەو كە
پشتىوان و يارمەتيدەرى بى لەم كردەوہيەدا، پاشان پشتى راسپۆتەينى
كردە نىشانگاو تەقەى لە دەمانچەكەى دەستى ھەئساند... گوللە لەشى
كوناودەر كرد، لەسنگىيەو دەرچوو لە پارچە كەلوپەلىكى ژورەكەدا
گىرسايەو، لەپاش قەيرى لارەولار كردن بە پشتا بەربووہو، دەستەكانى
راستەو چەپ كەوتنە سەر يەك، دەمى كەوتە كەف چىن و دەموچاوى
تارىك داگىرسا، بەتەواوى گرژبوو، پاشان خاوبووہو لەسەر زەوى

ژووره که لالوپال دريژبوو.

که ئەمير يۆسۆبۆف ئەمەى دى، نەعرەتەيەكى خۆشى و دلسۆزى لىدا:
- جادووى جادووگەرمان شکاند، وا ئەمجاره مرد، ئەوهى به ژهەر
نەمرى به گولله گيانى ئەكىشين!

هەموو شتيك نيشانەى مردنى يەك جارى راسپۆتيني ئەگەيان.
ئەمير بۆچەند هەناسەيەك پراوەستا، سەرنجى دايە ئەو قەلافەتە
گەورەيەى پڕ لە تەوژم و تيني دۆزەخى بوو که بەتەنيا بەرگەى لەشكرىك
ئەگرى، وا ئىستا دريژبووه لەسەر زەوى، ئەم دريژبوونەى ئەوەندەى ترى
زەبەلاح كردبوو، پاشان ئەمير كەوتە منجە منج:

- پەنا بەخوا لەم كەلە پياوہ زل و زەبەلاحە، ناھەقى ژنان ناگرم كە
شيت و شەيداي بوون.

پاشان ئەمير لە ژوورى نانخواردنەكە دەرچوو... پووى كرده لای
برادەرەكانى هەتا موژدەى مەرگى راسپۆتينيان بداتى - پاش ئەوهى
گوينيان لە دەنگى گوللەكە بوو- ئەو بوو تيرى قورەت پىكاي و لە ئەنجاما
خوا سەرکەوتنى بۆ روسيا نوسى..

سەرەمەرگ

پیلان گێرەکان ئاھینکیان تێ گەرایەو، وەردە وەردە ھاتنە سەرخۆ، کەوتنە ماچ و موچ و گەردن ئازادی لەیەکتەری، بەھۆی ئەم سەرکەوتنە بێ وینەبەو کە وا چاوەڕێی نە ئەکرا، لێرەدا گراندۆق دیمتری بافلۆفتش بە ئەمیر یۆسۆبۆفی وت:

- سوپاسی بێ پایان بۆ یەزدانی گەورە ئەمە بۆ شیری، کەوا پشتگیری کردین و سەمە خستین، بە پزگاربوون لەم داوین پیسە کە بنەمالە کەمانی لە کەدار کردبوو. نوینەر (بۆریشکیفتش) بە دەنگیکە ناقولۆ وەتی:

- ئا پاکێ لە گەل نیشتمان نەنواند، لە دواووە لە ژێرەو خەریکی پشت شکاندنی بوو. بەلام (کاترینا) کە یەک پارچە بوو بوو ئاگر، ئەم پرسیارە ی لیکردن:

- ئایا ئیو لە و باوەرەدان کە مرد؟

نوینەر (بۆریشکیفتش) پرسیارە کە ئیو دوپات کردەو، بەو ی وتی:

- ئەری بەراست... مەرم تۆ لە و باوەرەدای کە مرد؟

بەگورجی سەماکەرە شوخ و شەنگە کە لە ترسا کەوتە ھەلە کە سەما، بەجۆری ھەلئەلەرزێ چۆقە چۆقی دانی ئەھات، لە تاو دەمار تورت بوونی قیژانی:

- گوئی پراگرن... گوئی پراگرن، وا ھەست ئەکەم گویم لە دەنگیکە رەبە لە نھۆمی خوارەو کە بەباشی ھەموویان گوئیان شل کرد، ھەستیان بە دەنگی کرد لە ژووری نان خواردنە کەیان، ئەم دەنگە وە کە چەخماخەبەک لێیان بەدا، ھەموویان ھەر ئەو نەبوون لەھۆش خۆیان بچن، لێرەدا ئەمیر کەوتە منجە منج:

- بەراستی ئەمە جینگای سەرسوڤمانە! ئەوە گیانی ئەو بەنەفرەت
کراوێهەر لە ئیستاوە دەورو خولی کۆشکەکە ئەدا!

پاشان بەگورجی کەوتنە خۆیان، وەك هەستیکی سەیری تۆقینەر پالیان
پێووە بنی، پووێیان کردە ژووری نان خواردن کە وا دانرابوو راسپۆتین تیا
دریژبوو، کە گەیشتنە بەردەم ژوورەکە، دیان دەرگای ژوورەکە بەتوندی
ئەکریتەو، کاتیکیان بەخۆیان زانی وا - راسپۆتین بە گوشت و خوینیەو
بەرە پیریان دیت، چاوەکانی ئاگری خەشم و قینی ئی ئەباری، بە تەواوی
هەلچوو بوو، هەتا ئەمات لییان نزیک ئەبوو، خوین بە ریشە پانەکەیا
ئەچۆرایەو، چاوەکانی ئەبلەق بووبوون، وەك دیویکی سامناکی
لیهاتبوو.

پیرە قەشە بە دەنگیکی گری قەبەو وتی:

- کەوابوو نیازتان کوشتم بوو؟ بەلام ئاسمان پیتان بۆ بەرەلا ناکا،
گرفتاری گەرەترین سزایە ئەبن.

پاشان خوی کردەو دەستە خویناویەکانی بەرەو ئاسمان بلند کردەو،
وەك نەفرەتیان بۆ بەینیتە خوارەو!

لیرەدا ترس و تۆقینی پیلان گێرەکان گەیشتە رادەیهک خۆیان پئی
رانەگیرا هەلھاتن و ئافرەتەکان زریکەنی ترسیان بەرزبوو، وەك
بەرەنگاری ئاگری بووبن بیەوی کۆشکەکە هەل لوشی، کە راسپۆتین
ئەمە دی دایە قاقای پیکەنین و نەعرەتەیی بەسەرا لیدان:

- ئەزانم چۆن تۆلەتان ئی ئەسینم....

ئیتەر لەسەرخۆ پووی کردە دەرگای دەروە (دەروازەیی کۆشکەکە) وا
پیلانگێرەکانیش زەقەیی چاویان دئی و سەیر ئەکەن و قوڤ و قەپیان ئی
کردوو زەمانیان بەسراوێ ناوێرن لە پێستی خۆیانا بجولینەو، ئیتەر زۆری
نەخایاند لەچاوی بزربوو، پاش ئەوێ لە پێپلیکەیی کۆشکە هاتە خوارەو

بۆ باخه گهرهكه..

كهوابوو ئەم جانەوهره گوللەش كارى ئى نەكرد، وهك هيزىكى
له راده به دهر بيبارىزى، ئيمه له كار نەكردنى ژههره كه مان زانى، به وهى
رشتى به ناو سوپه كه وه كه له نزيكه وه بوو، به لام نەمردنى به گولله
به چى پينه بكهين، مه گهر به وهى كه لهش و لارى توكمه و دارىژراوه و پرە
له تهوژم و تواناى زينده گى و ژيان؟!

پيلانگيره كانيش ديسان هەر كه وتبوونه ژىر كارى پرۆپاگه ندهى
جادووه گهرى راسپوتين و هيزى موگناتيسى چاوه كانى، له و باوهره نزيك
بووبوونه وه كه له راده به دهر و له قورپى ئاده ميزاد دروست نەبووه، جنوكه
پارىزگارى ئى ئەكەن، ههتا له وانه به پارىزگهره كانيشى فرشته بن....

نووزه لىپران

راسپوتين گه يشته خوارى پىپليكانه كان و كهوته رويشتن به و بارىكه
رنگه به دا كه له باخچه كه وه ئەچى بۆلاى دهره ازهى دهره وه، لىره دا يه كى
له پيلانگيره كان به ئاگا هاته وه - ئەويش نوينەر (بۆریشكيفتش) بوو
به وهى ئەگەر ئەم چه په له رزگار بى ئه بن چ ئاگرىك هه لگىر سىنى هه تا
وشك و ته پى خه لكى به سەر يه كا بكا به خو ئه ميش، به تايبه تى ئازادى
خواهان، بۆيه به هه موو دهنگيه وه وتى:

- خوا ئاگادار بى....! خوا له داىكى خو م بسىنى ئەگەر بيه لم ئەو
به چكه شه يتانه له چنگم قوتارىن.

ئيتەر دواى كهوت، ده مانچه يه كى گهره ي به ده سته وه بوو، نزيك به
بارىكه رىنگه كه گرتيه وه چا پوكانه گولله يه كى نا به پشت مليه وه، يه كسەر
راسپوتين بهر بووه وه بۆ سەر زهويه كه وهك گا بهر دىك بىدهنگ بوو، به لام
بۆریشكيفتش به بان سه ريه وه راره ستا، وا ده مانچه كەشى هەر له قلى
مشتيايه، چاوه روانى ئەويه هەر بجو ئيتيه وه گولله ي ترى بكا به گزرا،

چونکہ وا بە ئاسانی پئی نەئەسەلما کہ ئەم جادووگەرە لە حەوت سالان
راست بۆتەوہ.

ئیتەر پیلانگپرەکانی تریش بە دەمانچەیی پووتەوہ چوار دەوری تەرمی
راسپۆتینیان گرت وا لالە راسپۆتین لەگەڵ مرخە مرخیا خوینا و بە لغاوەیا
ئەچۆرپۆتەوہ، ئەم مرخە مرخەیی کەشوماتی ئەو شەوہ بی گەردەیی
ئەشیوان، ئافرەتەکانیش وا لەسەر پیلپلیکانەکان لەترسانا هەل ئەلەرزن و
سەیری ئەم دیمەنە سامناکە ئەکەن.

ئا لەم کاتەدا بوو کہ گویان لە وپەیی ئوتومبیلی بوو لە بەردەمی
دەروازەیی باخچەکەدا پراوەستا، ئەم ئوتومبیلە (دکتۆر لازارنسکی) هیئا
بوو کہ خۆی ئەندامیکی ئەم پیلانە بوو، هەتا ئوتومبیل چیهکەشی دیسان
پیاویکی دلسۆزی باوەر پیکراو بوو. هاتنی ئەم پزیشکە لەسەر
پزیشکەوتنیککی تایبەتی بوو، هەتا لە مردنی راسپۆتینیان دنیای بکا، ئیتەر
ئوتومبیل چیهکە بە چرای چاویکی ئوتومبیلەکەیی شویئەکەیی بۆ پووناک
کردنەوہ، پزیشکەکەش شوپبووہوہ بەسەر تەرمەکەیی راسپۆتینا کہ
ئیتستا مرخە مرخەکەیی جارانیشتی لەبەر بپراوہ، لەپاش پشکنینیکی زۆر
ورد راست بووہوہ و وتی:

– راسپۆتین بەتەواوی مردوہ، واتە لە مۆتەکە پزگارمان بوو!

بەلام پیلانگپرەکان، کہ هەموو بە دووچاوی سەری خویان کارەساتی
لەو شیوہیان دی بوو، پێیان وتەوہ:

– ئایا بەتەواوی دنیای لە مردنی ئەی دکتۆر؟

پاشان هەموویان تی وپوکان وە هەرچیهکی سەیریان دیبوو بەر لە
هاتنی لەو شتانەیی بە مێشکا جینگای نابیتەوہ، هەموویان بۆ گپراپەوہ، لە
وہلامیان پزیشک وتی:

– بەلام من هەمووتان دنیای ئەکەم کہ هەرگیز جاریکی تەر راسپۆتین

ناگەرپتەوہ ژيان بەھيچ جۇرى.

ليۋدا كاترينا بەرگى ترسنۆكى لەخۆى فېرى دا و لە پېپليكانەكان هاتە خوارى و لە پياوہكان نزيك بووہوہ و بە پزىشكى وت:

- ئەى دكتور ئەوہى ئيوہ ئەيلين لەوانەيە ساويلكە بيسەلمينى، ئيمە بۇ راسپۇتين ھەرچى لەرادەبەدەريش بى بەلامانەوہ گونجاوہ و ئەگونجى.
ليۋدا نوينەر (بۇرىشكىفتش) گوللەيەكى تىرى نا بە كاژەلاكى سەريەوہ، كاسەى سەرى كوناودەر كرد، ئەويش بۇ ئەوہى بەتەواوى دليان ئاو بخواتەوہ، وە ئەمىر يۇسۇبۇف بە پىلاوہكانىەوہ ئەيكيشابە كەللە سەريا و ئەم قسەيەى ئەوت و ئەوتەوہ:

- ئەگەر ويستت دليان بى لە تۇپينى ماريكى ژەھراوى كوشندە، جارى سەرى پان كەرەوہ، كە لەسەر پان كردنەوہى بوونەوہ، كاتپكيان بە خۇزانى وا بالبازى، كە گوئى لە تەقەكان بووبوو، ھاتبوو بزانى چى پرويداوہ، بۇيە نوينەر (بۇرىشكىفتش) لاشەى گەمالە پىرە كوژراوہكەى كە دەرمان خوارەيان كردبوو پيشاندا و بە بالبازەكەى وت:

- ئەم سەگەم كوشت چونكە منال و نۆكەرەكانى كۆشكى ھەراسان كردبوو.

لەگەل ئەم قسانەيدا دەستى دريژ كرد كاغەزىكى چەند رۇيلى خستە ناو قولى مستىوہ، ئيتەر بالبازەكە بە گورجى بۇى دەرچوو.. بەمە ئاھيك لە دلى پىلانگىپرەكان گەراو ئيتەر كەوتنە خۇيان بۇ سەر نگوون كردنى تەرمى راسپۇتين...

ئەمىر يۇسۇبۇف تەرمەكەى راسپۇتيني ھەلگرت و خستىيە ئوتومبىلەكەوہ، پاشان لەگەل نوينەر (بۇرىشكىفتش) سوارى ئوتومبىلەكە بوون، نوينەرى ناوبراو بە دەمانچەى پروتەوہ لەسەر تەرمەكە ياساؤل بوو ھەتا نەوہكاو گيان بگەرپتەوہ ناو لاشەكەى!

بەم جۆرە راسپۆتین چوۋە دوا سەيرانى، لە تارىكى ئەو شەۋەدا، بەۋەى ئوتومبىلەكە بەۋپەرى تىژىۋە ۋەك تىسكە تىپەرى بە شەقامە چۆل و ھۆلەكانا، ھەتا لە ۋوبارى (نىقا) پەرىنەۋە، گەيشتنە ناۋچەى دۆرگە ورد و پەرت و بلاۋەكان، لەۋىشەۋە بەرەو سەر پردى (بترۆفسكى) سەرکەۋتن، ئەو پردى لەسەر ۋوبارى (نىقا)ى بچووك دروست كراۋە، كە ئوتومبىلەكە گەيشتە ناۋەندى پردەكە، لەپەر ۋاۋەستا، بەر لە ھەموويان ئەمىر يۇسۇپوف لە ئوتومبىلەكە ھاتە خوارى و لە مەجھەرەى پردەكەۋە سەيرىكى خوارەۋەى كرد.

شتىكى سەير بوو كە ئەمىر ئەۋەندە لە ۋوبارەكە وردبۋوۋە، چونكە ئاۋى ۋوبارەكە بەستبۋوى بىگومان رىنگاى ھاتوچۆى كەشتى لە ھىچ كونيكەۋە نەبوو. لەبەرئەۋە لەم ۋوۋە مەترسى نەبوو، كەۋابوو بۆيە ورد ئەبۋوۋە چونكە ھاۋكارەكانى لەم پىلانەدا پىيان و تىبوو كە خەلكەكە لە شوينىكەۋە سەھۆلەكەيان شكاندبوو بۆ ئەۋەى ئاۋى لىۋەبەرن بۆ پىۋىستى خۋيان، ۋەكو ئاۋ ۋەرگرتن بۆ جلشتن.

ئاۋى ئەو شوينە شكارە لەسەر پردەكەۋە رەشى ئەكردەۋە بەۋەى ئەو بەفرە زۆرەى ئابلۇقەى دەمى شوينەكەى داۋە كە بەفرەكە بەرەنگ ۋەكو چۆرى شىرە ئەو شوينە چاكتىن شوينىكە دەست ئەدا بكرى بە گۆرى تەرمى ئەم قەشە چەپەلە.

ئەمىر يۇسۇپوف گەرايەۋە لاي ئوتومبىلەكە، كە نوينەر (بۆرىشكىفتش) چاۋەرۋانى ئەكرد بەۋپەرى بىدەنگىيەۋە، پىنى وت كە شوينەكە باشە. پاشان بە يارمەتى ئوتومبىل چىيەكە لاشەكەيان ھەلگرت و بەرزيان كردهۋە بۆسەر مەجھەرە كە لەۋىشەۋە توپان ھەلدايە خوارەۋە.

ھەرسىكيان ھەستيان كرد بە گرانى تەرمەكە، ئەگەر چى ھەرسىكيان زۆر بەھىز بوون، لەژىريا بەتەۋاۋى شەكەت و ماندوۋبوون، لەۋانەشە

ترس و توقینى كرده‌وهو شویننه‌كەیان بهو دهردهی بردبن ئەگەر چى له راستیا كابرا خۆى پیاویكى زل و زه‌به‌لاح بوو بىگومان ئەم جۆره پیاوانه سەنگ و گرانیه‌كى تايبه‌تيان ئەبى له مردنیشا.

به‌ربوونه‌وهی تهرمه‌كه بۆناو ناوه سهره‌ه‌لگيراره‌كه شلپه‌يه‌كى گه‌وره‌ی له ناوه‌كه هه‌لسان، هه‌روه‌ك چۆن پريشكى كه‌فاوى له ناوه‌كه ب‌ل‌ند بووه‌وه. به‌لام له‌گه‌ل ئەوه‌شا زۆرى نه‌خاياند ناوه‌كه هاته‌وه دۆخى جارانى وه‌ك هه‌ر هه‌يچ شتيك پ‌ووى نه‌داييت.

ئهميرو نوينه‌ره‌كه كه‌ميك پ‌اوه‌ستان، سه‌يرى ئەو دهمار ره‌شه كراوه‌يه‌ی ناوه‌كه‌يان ئەكرد كه‌چۆن شه‌يتانى پ‌وسياى هه‌ل‌لوشى، هه‌ستى دل و ده‌روونيان واى پى ئەوتن كه زۆر ناخايانى له‌ناو ئەو شه‌خته سه‌هۆل به‌نداندا سه‌ر هه‌ل‌ندا و ئەژيتمه‌وه، يا له ناكاويكا له تهنيشتيانه‌وه سه‌ر ده‌ر شه‌ينى و پ‌ائه‌ه‌ستى به‌رپ‌گه‌يه‌كى تايبه‌تى له‌پ‌اده‌به‌رده‌ی ئەوتۆ كه ئەمان سه‌رو به‌رى لى ده‌رناكه‌ن.

په‌شابه‌كه په‌يتا په‌يتا پيچه كلۆى به‌فرى ئەكرد به‌گ‌زنانا، كه‌چى ئەوان چۆره چۆر ئاره‌قه به‌له‌شيانا ئەهاته خوارى، به‌هۆى شپ‌رزه‌يى و سه‌ر ليشيوايانه‌وه، پ‌اشان (بۆريشكيفتش) له قولايى ده‌روونيه‌وه به‌ په‌ستيه‌كه‌وه وتى:

- له ئەنجاما راسپۆتين مرد، به‌لام گيانى نه‌گريسى هيشتا زيندوه، به‌رۆكى خه‌لكى به‌ر نادا هه‌تا به‌ته‌واوى سه‌ريان نه‌خواو دووچارى كاره‌ساتيكي گه‌وره‌يان نه‌كا.

ئهمير به‌ ده‌نگيكي نوساره‌وه وه‌لامى دايه‌وه:

- به‌لام ئەوه‌ی له توانامانا بوو به‌بى دريفى به‌ختمان كرد له‌پيناوى پ‌زگاركردى نيشتمانى خۆشه‌ويستمانا له‌و كاره‌ساته پ‌ر مه‌ترسيه‌ی ئەم نه‌گريسه‌و تاقمه‌كه‌ى ئەيان ويست هه‌لى ده‌نه ناوى به‌نيازى له‌ناوبردى... هه‌موو شتيكيش ئەگه‌ريتمه‌وه بۆلاى خوا...

ئەرى بەراستى مرد؟

بەياني لەناو خەلکا دەنگى دايەوہ کە (راسپۇتین) مرد، بەلام کەس سەرچاوى ئەم ھەوالەى نەئەزانى لە کوئوہیە...

کارى ئەم ھەوالە بەلای خەلکەوہ وەک یەک نەبوو، ئەوہبوو شابانو لەترسا ھەرەک شىتتى لیھات، ھەرەھا وەزىرى ناوخۇ برۇتۇبۇیۇف لەترسانا جىی بەخۇی نەئەگرت، بەلام دوزمەکانى بەتەواوى دلیان ئاوى خواردەوہ، ژنە گیانیەکانى ھەستیان بە بیوہژنى و لیوبەبارى کرد بەوہى تازە کى باریان راست ئەکاتەوہ، لەکوئى راسپۇتینىکی تریان چنگ ئەکەوئى؟

ھىزى بالبازى نھىنى و ئاشکرا کەوتنە جموجولۇ گھەران بەدواى (پیاو چاکا) ھەر خوا خواى نوکە قسەییەکیان بوو دەستیان کەوئى بەلام بى ھوودە بوو، ژمارەى گیراوەکان پوو لە بەرزبوونەوہ بوو، ئەمەش بەر نیازەى شتىک ھەلکرینن دەربارەى سەر شوینى تیاچووی، ئەوہى دەست ئەوان کەوت ھەر ئەوہ بوو کە دواچار بە زیندویتی دیویانە بەر لە چوونى بو کۆشكى ئەمیر یۇسۇبۇف بە میوانى چووە بو دیدەنى گراندۇق دیمتری پافلوفش و نوینەر (بۆریشکیفتش) بو شەو بەسەر بردن.

ئەگەرچى قەیسەر خۇی لە پترس بورگ نەبوو بەوہى لە کۆپى جەنگا بوو، لەگەل ئەوہشا شابانو ئەلکسندەرا فەرمانى دەرکرد بە گرتنى میردى کچە خوشكى قەیسەر ئەمیر یۇسۇبۇف ھەرەھا بو گرتنى گراندۇق دیمیتى پافلوفش کە کوپە مامى قەیسەر بوو، بەلام نەبویرا نوینەر بۆریشکیفتش بگىرئ بەبەلگەى گەرە، بەوہى پایەى نوینەرى لە پۇمادا پاراستبووی وە لەھەمان کاتیشا پاسەوانى تايبەتى خۇی ھەبوو لەوانەى ئامادەبوون بمرن لەپیناویا.

ئەم ھەوالە بە بیتەل دا بە قەیسەر گەيەنرا، ئەویش بەگورجى گەرایەوہ

لەتەك گرانددۇق بۇل كە مامى قەيسەر بوو لە ھەمان كاتيشا باركى
گرانددۇق ديمترى بوو كە يەكئ بوو لە گيراوھكان.

مامى قەيسەر زۆرى بە قەيسەر وت ھەروەك ھەموو ئەندامانى بنەمالەى
تىكەوتبوون بۇ پەرەلاكردنى گرانددۇقى ناوبراو، بەوھى ھىچى لەسەر ساخ
نەبۆتەوھ، بەلام ئەو ھەموو پارانەوھو تكايانەيان بەكەلك نەھات، قەيسەر
ھەر دوورى خستەوھ بۇ ئىران، بەلام ئەمىر يۆسۆبۇف دوورخرايەوھ بۇ
سەر زەويەكانى لەلادئ.

دوورخستەنەوھى ئەم دوو پيارە ئەنجامەكەى بە ھەلھاتن ھات، بەوھى
پوويان كرده ئەوروپاى رۇژئاوا لەدواى شۆپشى (ئۆكتۆبەر)، بەلام
گرانددۇق بۇل باركى گرانددۇق ديمترى و گرانددۇق نيكۇلا ئەوھى بە قامچى
ھاتە ويزەى راسپۇتتىن لە بارەگاي سەركردايەتى سوپا، دواى شۆپش
كۆمۇنىستەكان بە خنكاندن لە مۆسكۆ لەناويان بردن، ئەگەرچى مەكسىم
گۆركى نوسەرى گەورە و بەناوبانگى پووى بۇى تىكەوت، بەوھى
رابوردووى نىشتەمان پەرور بووھ لەدژى راسپۇتتىن، بە شىوھيەكى پەسىمى
فەرمانى لىخۇش بوونى بۇ دەرچوو، لەھەمان كاتيشا فەرمانى
خنكاندنيان بۇ دەرگرد ئىتر بە كوتوپرى مليان بە شمشىر پەراند.

دوورخستەنەوھى ئەو دوو خانەدانە لەلايەن قەيسەرەوھ ئەوپەرى گەردن
كەچى بوو بۇ ژنەكەى ھەتا دواى كۆچى راسپۇتتىنىش.

بىگومان كۆمەلەى لايەنگرانى ئەلمان لەناوچوونى راسپۇتتىنيان لەلاوھ
گران بوو، ئەگەرچى پەژارەو دلتەنگى شابانو ھەمووى لەبەر دەمار شلى
بوو چونكە واى دانابوو ژيانى جىنشىن و بنەمالەكەى پەيوەندى بە ژيان و
نەمانى راسپۇتتىنەوھ ھەيە.

بەلام كۆمەلەى ئەلمان و لايەنگرەكانى بۇيە دلتەنگ بوون چونكە
راسپۇتتىن ھۆى تىك شكاندنى ھىرشى برۆسىلوڧ و پاشان

خۆبەدەستەۋەدانى پۇمانيا بوو بە ئەلمان، ھەرۋەھا ھىندەى نەما بوو قەيسەرىش بخوسىنىئ و بىخاتە سەر رىگەى مۆركردنى پىكەوتنى دوو قۇلى بۇ گرىدانى پەيمانى ئاشت بوونەۋە لەنيوان پوس و ئەلمانا، ھەتا ئەلمان سەرى پەرىژى لە پووى دوژمنە پۇژئاوايىھەكانيا پراۋەستى ئەك لە دوولاه جەنگ بكا.

ھەرۋەھا سەرۆك ۋەزيران برۆتۆبۇيۇف - كە دوای شتۆمەر دانرا، لە ھەموو كەسىك توندتر بوو لەسەرى چونكە برادەرۋ شاگردى بەردەستى راسپۇتېن بوو، لەگەل ئەۋەشا ئەۋەندە لە قەيسەر نزيك بووبوۋەۋە بە تەۋاۋى بووبوۋە سىبەرى قەيسەر بەۋ نيازەى جىگەى گۆر بەگۆرەكەى بگىرئەۋە!

پەلەقازە كردنى لەم پوۋەۋە لەسنور بەدەر بوو، دەستى كردبوو بەۋەى كە گوايا ئەتوانئ گيان بگىرئەۋە، ئەى وت:

- گيانى (پەحمەتتەكە) كراۋەتە بەر من.

خۆى كردبوۋە رابەر لە نيوان گيانى راسپۇتېن و شابانودا، بەۋەى ئەتوانئ گيانى راسپۇتېن بدوينئ و قسەى شابانوى پىن پراگەينئ!
ئەم جۆرە نوقلانىكەى نوينەر بۇرىشكىفتش ھاتە دى كە ئەيوت راسپۇتېن نەمردوۋە چونكە لەناۋ دل و دەروونى شاگرد و قوتايىھەكانيا ئەژى، بەۋەى جىنى خۆى كردۆتەۋە لە دوو توئى مىشكيانا و گيانى راسپۇتېن بە دەۋرپىشتى كۆشكى قەيسەرىدا ئەخوئتەۋە ھەتا حال و ئەحوالىان بەمەرە ئەگەينئ و ئەيانبا بە ناخى ئەرزا.

ئەي تەرمى پىياچاك كوا؟

ھەركەسە قەسەيەكى لەسەر ئەكرد... بەتايبەتى كە ئەمىر يۇسۇپوف و گراندۇق دىمىتى نەچۈنە ژىربارى ئەۋەي كە ئەۋان كوشتويانە... ھەتا پۇژىكىيان، ژنىك لەۋ ژنانەي بۇ جىل شتن ئەچىتتە سەر چالائى لەۋ چالائانەي بەفرەكەيان بۇ شكاندوۋە لە پۇخ جۇگايەكى گەۋرە لە ناۋچەيەك لە ناۋچەكانا، ژنە دەستى بەر لاشەي راسپۇتېن ئەكەۋى كە خوپى ئاۋەي پوۋبارەكە گەياندېۋىيە ئەۋ شوئنە.

ھەۋال گەيشتە بالباز و ھاتن لاشەكەيان لە ئاۋەكە دەرھانى، كە پزىشك ئۇقلەمەي كىرد، بۇي دەرگەۋت بەھۇي چەند گوللەيەكى دەمانچەۋە مردوۋە بەر لە خنكاندىنى، بەلام چۇنىتتى لەناۋېردنى لەناۋ خەلكا لەژىر پەردەي نەزانىنا مايەۋە.

ئىتر تەرمەكە گۇنزاىيەۋە بۇ كۇشكى (تساركوۋسىلق) بارەگاي دىھاتى بىنەمالەي قەيسەر، بەۋەي خاۋەن شكوۋ شائن ئەيەۋى بۇ دۋاجار چاۋى بە سەروسىماي پىرۇزى كۇچ كىردوۋ بىكەۋى، ئىتر تەرمەكەيان لە ژوۋرىكى نەۋمى خواروى كۇشكەكە دانا، پاشان لەتەك گەۋرەي كەنيزەكەكانى كۇشكا واتە (ئانا) چوۋنە بان سەرى تەرمەكە ھەتا مائناۋايى دۋايى لىبىكەن و نۇيژى مردوۋى لەسەر دابەستىن.

دىمەنى راسپۇتېن يەكجار تۇقىنەر بوۋ سەرو سىماي گۇپا بوۋ بەۋەي ماسى كرانېۋىيەۋە، تەنيا چاۋەكانى نەبى! كە كىراۋە بوۋن بەۋىنەي چاۋى زىندوۋ، ئەتوت ھەروەك جارى جاران چاۋى بېرپوۋتە دوۋچاۋى ئەۋ دوۋ ژنە لىۋو بەبارە نازارايانە.

ھەردوۋىكىيان بەدىار تەرمەكەۋە بەچۇكا ھاتن بۇ ماۋەيەكى دوۋرو دىرژ، ئەۋەندە بەكول ئەگىريان ھەموۋ لەشيان نىشتىبۋە سەر ئارەقە و لەرزىن، لىۋە لەرەيان بوۋ لەبەر گىريان و وىرد خۇيئىن.

پاشان شابانو له كړنوش بردن راست بووه وه و به (نانا) ی وت:
- خوشكى شیرینم هموو شتیك له ژيانى جیهانى نیمه لدهست چووا!
پاشان نهو قسانه ی راسپوتین بوی قراندبوون كهوته وه یادی كه
نوقلانه ی برانه وه ی بنه ماله ی قهیسهری بۆ لیدابوون، كه نه م قسانه ی
بیركهوته وه نه وه نده ی تر بارى گران بوو، به وینه ی شیت هاوارى نه كړد!
- نای بۆ كوپړه كم! نای بۆ جینشین! به جارئ هموومان قوپرمان بۆ
گیرایه وه تیاچووین.

پاشان بهرپرچى نالوژاو و چاوى پپر له فرمیسك و به دم قولپى
گریانه وه پووى كرده جیگای كوپړه نه خوشه كه ی، به سهریا چه مایه وه،
به دل ته نگیه كه وه وتی:

- نای كوپړه كه ساسه كم! كئ له مولا چاكت نه كاته وه و په حمه تی
ناسمانت به سهردا نه بارینئ!؟

لیړه دا (نانا) به دوا یا هات و كهوته دلدانه وه ی به نیازی ژیركردنه وه ی:
- به لكو نه مه خوا به دم نزامانه وه بی، به زه یی پیامانا بیته وه به گورجی
نه لمانمان بۆ بگه ینیتته ئیره و پرگارمان بكا بهر له وه ی هلمان له دست
دهرچئ، نه گینا دوژمنه كانمان پارچه پارچه مان نه كهن....

دیاره مه به سستی له دوژمن گه لی پوس بوو!

نه لكسندرا سهری شوپر كرده وه و كهوته منجه منج:

- ته نیا نهو هیوا یه مان ماوه خوشه ویسته كه م.. له یه زدان نه پاریمه وه
كه (نیقی) بخاته سهر پزنگای راست و له قسم دهرنه چئ به گورجی موری
ناشت بوونه وه بكا له گه ل غلیومی دووم، هه تا خو مان و مال و منالمان له
نه مان و له ناوچوون پرگارمان بی.

له دوا ی نه م هموو وتوویرته نایا په وایه له خو مان پپرسین:

- كه نایا راسپوتین به راستی مرد!؟

ئەنجامى كاز؟

دىيارە راسپۇتېن پۇشت بە مردن ئەك بە بىز بوون، بەلى بە مردن، لەگەن ئەو شا ھەر زىندوۋە چونكە ئەو مېشكانەي ژەھرى قسەكانى ئەو كارى لىكردبوون، ئەو دلانەي ئەو بە جادوۋوگەرى بۇ خۇي داگىرى كىردبوون، ھەموويان لەپاش خۇي ھەر مانەو، ھەتا ئەو بە تەواۋ نەكرا ئەمان سەرى پىيگىرن.

پووداۋەكانى پاش ئەو ھەموۋى ئەم راستىمان بۇ پوون ئەكەنەو بە شىۋەيەكى سەرسامى ئەوتۇكە ھىشتا سى مانگ بەسەر مەركى ئەوا تىپەرى نەكردبوو يەك بە يەكى نوقلانەكانى ھاتنە دى بەوۋى بارى ۋلات بەتەۋاۋى ئالۆزە و كارەساتى پوخىنەر سەرانسەرى پوسىيى گرتەو.

بىرسىتى پەرەي سەند خەلكى كەوتنە خۇپىشاندان، داۋاي نانىان ئەكرد لەبەردەم كۆشكى زستانەدا لە پەترس بورگ، بەلام بە دەسىسەي (بۇرتۇبۇف) ئەو خۇپىشاندانانە بەگوللە بىلەۋەيان پى ئەكرا.

ۋتارو دوۋانى خۇ پىشاندەرەكان ھەر ھىچ نەبوو لەچاۋ ھەلگەرەنەۋى ھىزى چەكدارا، كە ئىش و ئازار گەيشتىبوۋە سەر ئىسك و مۇخىيان لەبەر تەراتىنى دزە ناپاكەكان بە نان و بەرگيان ئەو دز و خۇپىرەنەي كە شەرەفى ۋلاتيان لە كۆپى جەنگا لگاۋى كىردبوو، بۇيە ئىتر لە وزەيانا نەما لە ئەنجاما بە شۇپۇش راپەرىن.

قەيسەر ناچار بوو لە ۱۴ مانگى ئايار ۱۹۱۷ ۋاز لە تەختى حوكمەرانى روسىا بىنى ئەۋىش بە مۇركردنى ھاتنە خوارەۋەي لە تەخت لەناۋ ۋاگۇنىكى رازاۋەي شەمەندەفەرا لەكاتى گەرەنەۋىا لە كۆپى جەنگ بەرەۋ پايتهخت، ئەو پايتهختەي لەدەست دەرچوو بوو، تازە حوكمەتىكى دىموكراتى تىادا دامەزىنرابوو.

هەموو بنەمالەى قەيسەر گىران، ھەتا خودى قەيسەر لە كۆشكى (شاركۆسىلۇ) توند كرا، ئەو كۆشكەى بۇ دواچار شابانو لە راسپۆتېن مائىئاوایى تيا خواست، ئەو كۆشكەى كە شابانو لەتەك راسپۆتېن بەجوتە پيسترين حمرانيان تيا گيپرا، ھەرۋەھا سەرۆك ھەزيرانيش برۆتۆبۆيۆف گيرا و لە قەلاى (پترس و پۆلس) دا بەند كرا، ئەو شوينەى بە سەدان نازادى خواى تيا بەند ئەكرا لە كاتى ھەرمانرەواىى شابانو و راسپۆتېن.

ئايا راسپۆتېن بەمردن لە توندو تىژى حكومەتى نوئى قوتارېوو؟ نەخىر چونكە راسپۆتېن نەمردبوو ھەكو وتمان، بۆيە پەوا بوو ئەويش بەشى خۆى بەركەوئى لە سزا و چەرمەسەرى، بەرامبەر كەردەو پيسە لەرادەبەدەرەكانى كە ژيانى لە ھەموو خەلك تال كەردبوو.

بەلام ئەو مىللەتە كە وا باوھەريان بە ئەفسانە ھەيەو مۆدانەكان ئەپەرستى و بەدواى ھەموو دەست بېرو دەرۆيشيك دا پا ئەكەن، ئەو دەرۆيشانەى بە خواناسى و پياو چاك خۆيان ئەنوئىن، بەدورى ناگرين پۆژىك بىت مەزار بۇ لاشەى نىژراوى ھەلبەستى و شوينەكەى بكەن بە نزرگەو كەلوپەلەكانى بە موفەرك....

لەبەرئەو نوينەرانى حكومەت بەدزىەو دەستيان كەرد بە پشكنين و گەپان بەدواى تەرمەكەيا، كە ئەزانرا نىژراو لەناو تابوتىكا لە نزيك كۆشكى (شاركۆسىلۇ) ھاوينەو ھە گومەزى كلىسەيەكى بچوكا لەسەر خواست و ھەرمایشتى شابانو.

دۆزىنەو ھى تابوتەكەى شتىكى گران نەبوو ھەرەك چۆن ناسينەو ھى سوک و ئاسان بوو بەو ھى تابوتەكەى لە بلور دروست كرابوو، ھەتا سەر سيمای پياوچاك بەدەرەو بىت لەكاتى تەواف و زيارەتى شابانو لەگەل دەست و پيوەندەكانيا بۇ كۆكردنەو ھى خيرو بەرەكەتى گۆر بەگۆرەكە،

له ژور سهره وه مؤدانیکي گرانبه ها دانرا بو، ناوی شاپانو ههروه ها یهک به یهکی کچهکانی له سهر نوسرابوو، یهکی بوو له یادگار یهکانی گهردن که چیان له گهل وهفا دارییان بوی ههتا دوا هه ناسه یان.

له بهرئوه گومان له ناسینه وهی لاشه که یا نه ما، له تابوته که یان دهرهیناو خستیانه سهر گالیسکه یهک و که وتنه رینگا به رهو پترس بورگ، به لام گالیسکه که له چهند فرسه خیک به ولوه دور نه که وتوه، که گه یشته به ردهم لیژنه داریکی که له که کراوی گوره نوینرهکانی دهولت به دهر که وتن، به گورجی لاشه که یان خسته سهر کومه له داره که وهوتیان کرد به سهریوا ناگرئیکان تیبه ردا.

له ناگره که تیشکیکی گه وهی سوریاو به رزبووه وه تیکهل بوو بوو به تیشکیکی رهنگ که سکی تاریک، نوینرهکان له مه واقیان و پماو ترس و توؤین دایگرتن و که وتنه له رزین، نه گهر سهریان له راستیه که ی دهرچوویه دیاره نه نه که وتنه له رزین، چونکه راسپوتین به مؤمیا دهرمان کرابوو، نهو رهنگه که سکه تیهر به هوی سوتانی نهو دهرمانه کیمیاویانه وه بوو که به کارهینرا بوون له لاشه که یا ههتا به گورجی له ناو نه چیت!

به لام میشکی ساده و ساکاری نهو فرمانبره نه خوینده واران له کوئ پی به راستیه نه بهن، له کاتیکا نه ته وهی روس باوهریان به توانای له پراده به دهری ناسمانی و شهیتانی هه یه.

که پوژ گزنگی داو ناگره که کوژایه وه... که وتنه ورد و خاش کردنی ئیسکه رهقهکانی به هارینی له ژیر پوستانه کانیا، پاشان که وتنه خویمان بو گهرانه وه، ههروهک شهیتان رایان بنی، ههتا زوو حال و نه حوال و نهنجامی کاریان به فرمانره و تازه کانیا بگهینن..

بهم جوهره پهرده به سهر دوا به شی نهو ژیا نه دا هات که وهک نهستیهری کشاو داگیرساو کوژایه وهو کهوت به سهر میلهه تیکا ژیا نی لی تال کردن و

سەرى دەولەتتىكى خوارد و پىڭگاي لە مېژوو گۆپى!
ئەم داندەرە دېرندەيە ھەلگەوتويەكى بىن وىنەي ئەوتۇ بوو لە بومەلەرزە
و گەرداۋ و بوركان و ئەستېرەي كلكدارى كىشاۋ ئەچوۋ، ئەو پوودارە
سروشتيانەي وشك و تەر لەگەل خۇيانا ئەسوتىنن لە كەفلەكونىكا.
پاشان چاك و خراپى ھەموو كارىك ئەگەرېتتەۋە بۇلاي خوا...
(تەۋاۋ بوو)

ئەم داستانە!

راسپۇتېن چىرۆكى ژيانى راستەقىنەي قەشەيەكى دەروون چەپەل و پەشت تېرۇيە لە جوتيارىكى كۆلكە خويندەوارەو گەيشتۇتە ناو مال و خىزانى قەيسەرى روس.

لە جەنگى يەكەمى جىهانى دا گەرەترين تۆپى سيخوپى بۇ ئەلمان گىراو لەدژى پزىمى روسيا و تىتالى بە بەرژەوەندى مليونەما خەلكى كەساس و برسى و پەش و رووتى مىللەتانى ژىر چەپۆكى قەيسەرى كردوو.

زمانى كوردى لەبارە بۇ وەرگىران و دەولەمەندبوون بە بەرەمى چىرۆك و داستانى ھەمە پەنگەي گەلان.

داستانىك جلوبەرگى ئال و والى بوكىنى بەبەردا نەكرىت، گەردانەو مېخەك بەند و خەناوكەي موتو موروى كەسك و سورو مۆرو زەردى بە وشەو بە بەژن و بالو كەمەردا شۆپ نەكرىتەو بە وردەكارى بەكارمىنانى وشەو پستەي تەپو پاراوى كوردى نەپرازىنرايىتەو تاسەو نارەزووى خوينەرانى ناشكىنىت.

جەنگىزخان راسپۇتېن دوو ئەلقەن لە بەرەمى خەرمانى بەبەرەم ھاتوى نوسەرانى ھەلكەوتوى گەلان، لە داھاتووش دا چاوە چاوى درىژەدان بن بەم زنجىرەيە.

RASPUTINE

کتابخانه‌ی هه‌وارمان

RASPUTINE